

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในการเสนอข่าวของ CRI

Online (China Radio International) ภาคภาษาไทย

Survey of Associate of News Neutrality of CRI (China Radio International)

Online News Report ,Thai – Language Section

โดย

อาจารย์ชาติณรงค์ วิสตุกุล

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

รายงานนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

2554

ชื่อเรื่อง : การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในการเสนอข่าวของ CRI

Online (China Radio International) ภาครภาษาไทย

ผู้วิจัย : นายชาติณรงค์ วัสดุกุล

สถาบัน : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปีที่พิมพ์ : พุทธศักราช 2555

สถานที่พิมพ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

แหล่งที่เก็บรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จำนวนหน้างานวิจัย : 171 หน้า

ลิขสิทธิ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

บทคัดย่อ

ความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนเป็นปัญหาที่ถูกถามถึงอย่างมากในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นประเทศในโลกเสรีประชาธิปไตย ประเทศกำลังพัฒนา หรือประเทศที่ปกครองในระบอบสังคมนิยม ประเทศจีนซึ่งปกครองในระบอบสังคมนิยมแบบจีน โดยเฉพาะ หลังการปฏิรูปและเปิดประเทศได้มีการผ่อนคลายเสรีภาพในหลายๆ เรื่องกับประชาชน สื่อมวลชนของจีนเองก็มีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอย่างมาก ในฐานะที่ผู้เขียนเคยเข้าไปทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญภาครภาษาไทยในสถานีวิชุนานาชาติจีน (CRI) จึงสนใจศึกษาถึงการสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวของ CRI ภาครภาษาไทยในยุคหลังการปฏิรูปและเปิดประเทศของจีนว่า จะมีเสรีภาพในการทำงานมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร หรือยังคงต้องทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐตามทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1 บทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาครภาษาไทย 2 หลักเกณฑ์ นโยบายและกระบวนการคัดเลือกข่าวของ CRI Online ภาครภาษาไทย และ 3 ทิศทางการนำเสนอข่าวในอนาคตของ CRI Online ภาครภาษาไทย

สำหรับวิธีการศึกษาใช้วิธีการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้ศึกษา โดยได้เข้าทำงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญประจำภาครภาษาไทย เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2550 ถึงวันที่ 19 มิถุนายน 2551 การวิเคราะห์เนื้อหาข่าว โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลการนำเสนอข่าวระหว่างข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI ภาครภาษาไทยนำเสนอ เป็นเวลา 6 เดือนในลักษณะวันเว้นวัน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2552 ถึง เดือนพฤษภาคม 2553 และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องแบบเจาะลึกจำนวน 18 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 6 คนเท่าๆ กัน ได้แก่ กลุ่มบุคลากรชาวจีนที่ทำงานใน CRI ภาครภาษาไทย กลุ่มนักวิชาการและนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและสนใจในการนำเสนอข่าวของ CRI

และสื่อสารมวลชนจีน และกลุ่มผู้ฟังชาวไทยที่ติดตามฟังและ/หรืออ่านข่าวจากเว็บไซต์ของ CRI ออนไลน์

ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า หลังการปฏิรูป และเปิดประเทศ CRI Online ภาคราชการไทย จะมีเสรีภาพในการทำหน้าที่สื่อมวลชนมากขึ้น มีการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายมากขึ้น แต่เสรีภาพของการทำหน้าที่ก็มีจำกัด ขึ้นอยู่กับนโยบายจากรัฐบาล และการนำเสนอข่าวก็มีข้อจำกัดในเรื่องของการห้ามวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล หรือพรรคคอมมิวนิสต์ คำนี้ถึงเรื่องภาพลักษณ์ของประเทศ และเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ขณะเดียวกัน รัฐบาลจีนก็ยังมีใช้ CRI ภาคราชการไทย เป็นกระบอกเสียงของรัฐเช่นในอดีต ซึ่งย่อมแสดงให้เห็นว่า การนำเสนอข่าวของ CRI Online ซึ่งเป็นสื่อมวลชนของรัฐ ยังขาดความเป็นกลางในการนำเสนอข่าว

ข้อเสนอแนะรัฐบาลจีนควรกำหนดนโยบายสื่อสารมวลชนใหม่ ให้สื่อมวลชนแสดงบทบาทหน้าที่ตามหลักสากลได้ ยกเลิกการใช้สื่อเพื่อทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐ ควรแยกหน่วยงานสื่อมวลชนออกจากงานประชาสัมพันธ์ ควรกำหนดหลักสูตรด้านนิเทศศาสตร์ สื่อสารมวลชนใหม่ในสถาบันการศึกษาของจีน และเปิดโอกาสให้เอกชนได้มีโอกาสเข้ามาทำงาน และสามารถใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานด้านสื่อมวลชนมากขึ้น โดยไม่ยึดติดกับแนวคิดสังคมนิยมแบบเดิม

Research Title : Survey of Associate of News Neutrality of CRI (China Radio International) Online News Report ,Thai – Language Section

Researcher : Mr. Chatnarong Visutkul

Institution : Dhurakitbundit University

Year of Publication : 2012

Publisher : Dhurakitbundit University

Number of Page 171 Pages

Copy right : Dhurakitbundit University

Abstract

The bias of news report is becoming a big problem currently, no matter in Democracy Country, developing country, or socialism country. After revolution and globalization in China, people get more freedom. Also media have more freedom and changes themselves to the new world. I used to work in CRI (China Radio International) as a Thai expert. Then, I interested in studying the idea of the media that they have freedom to report the news or still rely on the government. My objective is to study the role of the Thai news report and the policy and the way that they will do in the future.

The way of my research is to cooperate in the organization. I worked as a Thai expert in CRI from May 26, 2007 to June 19, 2008. My responsibility is to analyze the local and international news which CRI reported. I did every 2 days for about 6 months since December 2009 to May 2010. I also arranged the interview with 18 persons who involved in the production. I separated them into 3 groups; Chinese working in CRI, scholars interesting in CRI, Chinese media, and Thai people interesting in CRI online.

The result of the research shows that after revolution and globalization CRI Online (Thai report) get more freedom and report various news to the audience. However, the report is still has limit depending on government policy. They cannot criticize the government or social party. Moreover, the Chinese government uses CRI to persuade people like they did in the past. I can conclude the CRI Online still has bias in the news report.

My suggestion is Chinese government should have new policy for the media. They should let the media have freedom to report everything like any other countries. They should not use the media to pursue people anymore. They can have their own organization to pursue and give information to Chinese. They should re-arrange the course about the mass media in the university. Also they should let the private organization involve more in the news report and let them have freedom to do so.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์สุรชาติพิทย์ โมราลาข ที่แนะนำและเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าไปทำงานที่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติจีน (CRI) พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ชาวจีนที่ทำงานที่ CRI ภาคภาษาไทยทุกคนที่ช่วยดูแลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงาน นักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ฟัง CRI ทุกท่านที่เสียสละเวลาให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ผศ.ดร.วิไลวรรณ จงวิไลเกษม ที่ช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัย คุณครูและอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ และครอบครัว วิศุดกุล ประกอบด้วย คุณป้าพัชรา คุณพ่อคุณแม่ ภรรยา บุตรและธิดา ที่คอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญแผนภาพ	(6)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.6 ระเบียบวิธีวิจัย	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีข่าว	7
2.2 แนวคิดทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting)	9
2.3 แนวคิดทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสาร	10
2.4 แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยสื่อมวลชนกับระบบการเมือง	13
- ทฤษฎีอำนาจนิยม	13
- ทฤษฎีเสรีนิยม	14
- ทฤษฎีสังคมนิยมแบบคอมมิวนิสต์	15
- ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5 แนวคิดทฤษฎีด้านการควบคุมสื่อมวลชนของรัฐบาลจีน	19
2.6 แนวคิดทฤษฎีความเป็นกลางของสื่อมวลชน	33
2.7 นิยามความหมายของสื่อใหม่ (New Media)	43
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	45
3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
3.2 เครื่องมือ	46
3.3 การนำเสนอข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการวิจัย	49
4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากการสังเกตการณ์การแบบมีส่วนร่วม	49
4.2 ส่วนที่ 2 การใช้ประโยชน์แลข้อมูลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเอกสาร	53
บทที่ 5 ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	145
5.1 บทสรุป	145
5.2 ข้อเสนอแนะ	148
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
1. ตัวอย่างหน้าแรกเว็บไซต์ CRI Online	152
2. ตัวอย่างหน้าแรกเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย	153
3. ตัวอย่างหน้าข่าวในประเทศ	154
4. ตัวอย่างข่าวในประเทศ	155
5. ตัวอย่างหน้าข่าวต่างประเทศ	156
6. ตัวอย่างข่าวต่างประเทศ	157
7. ประวัติผู้เขียน	158

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.) แสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552	54
2.) แสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน	55
3.) ตารางแสดงแหล่งที่มาของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552	56
4.) แสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552	57
5.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552	58
6.) สรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552	59
7.) แสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอในวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553	61
8.) แสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน	62
9.) แสดงแหล่งที่มาของ ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553	63
10.) แสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553	64
11.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553	65
12.) สรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอ ในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553	66

ตารางที่	หน้า
13.) แสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในวัน เว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553	67
14.) แสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน	69
15.) แสดงแหล่งที่มาของ ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553	70
16.) แสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553	71
17.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553	72
18.) สรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553	73
19.) แสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 - 31 มีนาคม 2553	74
20.) แสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 - 31 มีนาคม 2553	75
21.) แสดงแหล่งที่มาของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 -31 มีนาคม 2553	76
22.) แสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 -31 มีนาคม 2553	77
23.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ถึง 31 มีนาคม 2553	78
24.) สรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 - 31 มีนาคม 2553	79
25.) แสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอ ในวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553	80
26.) แสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน	81

ตารางที่	หน้า
27.) แสดงแหล่งที่มา ข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553	82
28.) แสดงการให้พื้นที่ข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553	83
29.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553	84
30.) สรุปลักษณะเนื้อหาข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอ ในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553	86
31.) แสดงจำนวนข้าวในประเทศและข้าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอในวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553	88
32.) แสดงประเภทของข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน	89
33.) แสดงแหล่งที่มา ข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553	90
34.) แสดงการให้พื้นที่ข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553	91
35.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553	92
36.) สรุปลักษณะเนื้อหาข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553	93

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1.) แสดงโครงสร้างการกำกับควบคุมสื่อมวลชน	29
2.) แสดงโครงสร้างการบริหารควบคุมวิทยุโทรทัศน์	31
3.) แสดงโครงสร้างการบริหารของ CRI (China Radio International)	50
4.) แสดงโครงสร้างการบริหารของ CRI ภาคภาษาไทย	51
5.) แสดงกระบวนการทำงานของ CRI ภาคภาษาไทย	52

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1.) แสดงแบบจำลองผู้เฝ้าประตูอย่างง่ายๆ ของไวท์ (จากไวท์ 1950)

11

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ความไม่เป็นกลางในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน กำลังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับทุกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสื่อในประเทศโลกเสรีประชาธิปไตย หรือประเทศกำลังพัฒนาที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตยก็อาจเผด็จการ และแม้กระทั่งประเทศในระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ สื่อมวลชนมักถูกแทรกแซงจากคณะรัฐบาล กลุ่มการเมือง กลุ่มนายทุน ฯลฯ ซึ่งพยายามเข้ามาบีบบทบาทแทรกแซงครอบงำการทำหน้าที่ของสื่อ ทำให้เกิดปัญหาในการนำเสนอข่าวที่ไม่ครบถ้วน ไม่รอบด้าน บิดเบือนข้อมูลหรือเลือกนำเสนอเพียงบางส่วน มีลักษณะของการชี้นำ และสร้างความเข้าใจผิดให้กับผู้รับสาร โดยเฉพาะสื่อที่อยู่ภายใต้ระบอบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ซึ่งตามหลักการแล้ว สื่อมวลชนถือเป็นเครื่องมือของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงให้กับพรรคคอมมิวนิสต์เท่านั้น

นับตั้งแต่การปฏิรูปและเปิดประเทศมากกว่า 30 ปี ประเทศจีนมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก จากการดำเนินนโยบายสังคมนิยมแบบตลาด (Market Socialism) และการบริหารประเทศแบบ 1 ประเทศ 2 ระบอบ สังคมนิยมคอมมิวนิสต์แบบจีนหลังการเปิดประเทศจึงเป็นสังคมนิยมที่มีลักษณะผ่อนปรน เปิดกว้างทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ประชาชนจีนมีเสรีภาพในการดำเนินชีวิตมากขึ้น อาทิ การแต่งกาย การจับจ่ายใช้สอย รวมทั้งการเปิดรับวัฒนธรรมต่างชาติ โดยเฉพาะวัฒนธรรมตะวันตกผ่านทางสื่อต่างๆ ของจีน

ดังนั้น องค์กรสื่อสารมวลชนของจีนในยุคหลังการปฏิรูปและเปิดประเทศ นอกจากการทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐแล้ว ยังต้องปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม ทำหน้าที่เสนอข้อมูลข่าวสาร ให้ความรู้และความบันเทิงตามบทบาทหน้าที่ของนักวิชาชีพสื่อด้วย จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนในประเทศจีน

สถานีวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศแห่งชาติจีน (China Radio International : CRI) เป็นองค์กรสื่อสารมวลชนที่สำคัญแห่งหนึ่งของจีน นอกเหนือจากสำนักข่าวซินหัว และสถานีโทรทัศน์ซีซีทีวี ซีอาร์ไอดำเนินกิจการด้านวิทยุกระจายเสียงและเว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูล

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในการเสนอข่าวของ CRI

Online (China Radio International) ภาคภาษาไทย

Survey of Associate of News Neutrality of CRI (China Radio International)

Online News Report ,Thai – Language Section

โดย

อาจารย์ชาติณรงค์ วิสตุกุล

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

รายงานนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

2554

ชื่อเรื่อง : การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในการเสนอข่าวของ CRI

Online (China Radio International) ภาคภาษาไทย

ผู้วิจัย : นายชาติณรงค์ วัสดุกุล

สถาบัน : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปีที่พิมพ์ : พุทธศักราช 2555

สถานที่พิมพ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

แหล่งที่เก็บรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

จำนวนหน้างานวิจัย : 171 หน้า

ลิขสิทธิ์ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

บทคัดย่อ

ความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนเป็นปัญหาที่ถูกถามถึงอย่างมากในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นประเทศในโลกเสรีประชาธิปไตย ประเทศกำลังพัฒนา หรือประเทศที่ปกครองในระบอบสังคมนิยม ประเทศจีนซึ่งปกครองในระบอบสังคมนิยมแบบจีน โดยเฉพาะ หลังการปฏิรูปและเปิดประเทศได้มีการผ่อนคลายเสรีภาพในหลายๆ เรื่องกับประชาชน สื่อมวลชนของจีนเองก็มีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอย่างมาก ในฐานะที่ผู้เขียนเคยเข้าไปทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญภาคภาษาไทยในสถานีวิชุนานาชาติจีน (CRI) จึงสนใจศึกษาถึงการสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวของ CRI ภาคภาษาไทยในยุคหลังการปฏิรูปและเปิดประเทศของจีนว่า จะมีเสรีภาพในการทำงานมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร หรือยังคงต้องทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐตามทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1 บทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย 2 หลักเกณฑ์ นโยบายและกระบวนการคัดเลือกข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย และ 3 ทิศทางการนำเสนอข่าวในอนาคตของ CRI Online ภาคภาษาไทย

สำหรับวิธีการศึกษาใช้วิธีการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้ศึกษา โดยได้เข้าทำงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญประจำภาคภาษาไทย เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2550 ถึงวันที่ 19 มิถุนายน 2551 การวิเคราะห์เนื้อหาข่าว โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลการนำเสนอข่าวระหว่างข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI ภาคภาษาไทยนำเสนอ เป็นเวลา 6 เดือนในลักษณะวันเว้นวัน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2552 ถึง เดือนพฤษภาคม 2553 และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องแบบเจาะลึกจำนวน 18 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 6 คนเท่าๆ กัน ได้แก่ กลุ่มบุคลากรชาวจีนที่ทำงานใน CRI ภาคภาษาไทย กลุ่มนักวิชาการและนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและสนใจในการนำเสนอข่าวของ CRI

และสื่อสารมวลชนจีน และกลุ่มผู้ฟังชาวไทยที่ติดตามฟังและ/หรืออ่านข่าวจากเว็บไซต์ของ CRI ออนไลน์

ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า หลังการปฏิรูป และเปิดประเทศ CRI Online ภาคราชการไทย จะมีเสรีภาพในการทำหน้าที่สื่อมวลชนมากขึ้น มีการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายมากขึ้น แต่เสรีภาพของการทำหน้าที่ก็มีจำกัด ขึ้นอยู่กับนโยบายจากรัฐบาล และการนำเสนอข่าวก็มีข้อจำกัดในเรื่องของการห้ามวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล หรือพรรคคอมมิวนิสต์ คำนี้ถึงเรื่องภาพลักษณ์ของประเทศ และเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ขณะเดียวกัน รัฐบาลจีนก็ยังใช้ CRI ภาคราชการไทย เป็นกระบอกเสียงของรัฐเช่นในอดีต ซึ่งย่อมแสดงให้เห็นว่า การนำเสนอข่าวของ CRI Online ซึ่งเป็นสื่อมวลชนของรัฐ ยังขาดความเป็นกลางในการนำเสนอข่าว

ข้อเสนอแนะรัฐบาลจีนควรกำหนดนโยบายสื่อสารมวลชนใหม่ ให้สื่อมวลชนแสดงบทบาทหน้าที่ตามหลักสากลได้ ยกเลิกการใช้สื่อเพื่อทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐ ควรแยกหน่วยงานสื่อมวลชนออกจากงานประชาสัมพันธ์ ควรกำหนดหลักสูตรด้านนิเทศศาสตร์ สื่อสารมวลชนใหม่ในสถาบันการศึกษาของจีน และเปิดโอกาสให้เอกชนได้มีโอกาสเข้ามาทำงาน และสามารถใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานด้านสื่อมวลชนมากขึ้น โดยไม่ยึดติดกับแนวคิดสังคมนิยมแบบเดิม

Research Title : Survey of Associate of News Neutrality of CRI (China Radio International) Online News Report ,Thai – Language Section

Researcher : Mr. Chatnarong Visutkul

Institution : Dhurakitbundit University

Year of Publication : 2012

Publisher : Dhurakitbundit University

Number of Page 171 Pages

Copy right : Dhurakitbundit University

Abstract

The bias of news report is becoming a big problem currently, no matter in Democracy Country, developing country, or socialism country. After revolution and globalization in China, people get more freedom. Also media have more freedom and changes themselves to the new world. I used to work in CRI (China Radio International) as a Thai expert. Then, I interested in studying the idea of the media that they have freedom to report the news or still rely on the government. My objective is to study the role of the Thai news report and the policy and the way that they will do in the future.

The way of my research is to cooperate in the organization. I worked as a Thai expert in CRI from May 26, 2007 to June 19, 2008. My responsibility is to analyze the local and international news which CRI reported. I did every 2 days for about 6 months since December 2009 to May 2010. I also arranged the interview with 18 persons who involved in the production. I separated them into 3 groups; Chinese working in CRI, scholars interesting in CRI, Chinese media, and Thai people interesting in CRI online.

The result of the research shows that after revolution and globalization CRI Online (Thai report) get more freedom and report various news to the audience. However, the report is still has limit depending on government policy. They cannot criticize the government or social party. Moreover, the Chinese government uses CRI to persuade people like they did in the past. I can conclude the CRI Online still has bias in the news report.

My suggestion is Chinese government should have new policy for the media. They should let the media have freedom to report everything like any other countries. They should not use the media to pursue people anymore. They can have their own organization to pursue and give information to Chinese. They should re-arrange the course about the mass media in the university. Also they should let the private organization involve more in the news report and let them have freedom to do so.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์สุรชาติพิทย์ โมราลาข ที่แนะนำและเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าไปทำงานที่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติจีน (CRI) พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ชาวจีนที่ทำงานที่ CRI ภาคภาษาไทยทุกคนที่ช่วยดูแลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงาน นักวิชาการ นักวิชาชีพ และผู้ฟัง CRI ทุกท่านที่เสียสละเวลาให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ผศ.ดร.วิไลวรรณ จงวิไลเกษม ที่ช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัย คุณครูและอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ และครอบครัว วิศุตกุล ประกอบด้วย คุณป้าพัชรา คุณพ่อคุณแม่ ภรรยา บุตรและธิดา ที่คอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญแผนภาพ	(6)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.6 ระเบียบวิธีวิจัย	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีข่าว	7
2.2 แนวคิดทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting)	9
2.3 แนวคิดทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสาร	10
2.4 แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยสื่อมวลชนกับระบบการเมือง	13
- ทฤษฎีอำนาจนิยม	13
- ทฤษฎีเสรีนิยม	14
- ทฤษฎีสังคมนิยมแบบคอมมิวนิสต์	15
- ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5 แนวคิดทฤษฎีด้านการควบคุมสื่อมวลชนของรัฐบาลจีน	19
2.6 แนวคิดทฤษฎีความเป็นกลางของสื่อมวลชน	33
2.7 นิยามความหมายของสื่อใหม่ (New Media)	43
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	45
3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
3.2 เครื่องมือ	46
3.3 การนำเสนอข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการวิจัย	49
4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากการสังเกตการณ์การแบบมีส่วนร่วม	49
4.2 ส่วนที่ 2 การใช้ประโยชน์แลข้อมูลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเอกสาร	53
บทที่ 5 ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	145
5.1 บทสรุป	145
5.2 ข้อเสนอแนะ	148
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
1. ตัวอย่างหน้าแรกเว็บไซต์ CRI Online	152
2. ตัวอย่างหน้าแรกเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย	153
3. ตัวอย่างหน้าข่าวในประเทศ	154
4. ตัวอย่างข่าวในประเทศ	155
5. ตัวอย่างหน้าข่าวต่างประเทศ	156
6. ตัวอย่างข่าวต่างประเทศ	157
7. ประวัติผู้เขียน	158

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.) แสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552	54
2.) แสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน	55
3.) ตารางแสดงแหล่งที่มาของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552	56
4.) แสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552	57
5.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552	58
6.) สรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552	59
7.) แสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอในวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553	61
8.) แสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน	62
9.) แสดงแหล่งที่มาของ ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553	63
10.) แสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553	64
11.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553	65
12.) สรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอ ในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553	66

ตารางที่	หน้า
13.) แสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในวัน เว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553	67
14.) แสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน	69
15.) แสดงแหล่งที่มาของ ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553	70
16.) แสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553	71
17.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553	72
18.) สรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553	73
19.) แสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 - 31 มีนาคม 2553	74
20.) แสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 - 31 มีนาคม 2553	75
21.) แสดงแหล่งที่มาของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 -31 มีนาคม 2553	76
22.) แสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 -31 มีนาคม 2553	77
23.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ถึง 31 มีนาคม 2553	78
24.) สรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 - 31 มีนาคม 2553	79
25.) แสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอ ในวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553	80
26.) แสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน	81

ตารางที่	หน้า
27.) แสดงแหล่งที่มา ข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553	82
28.) แสดงการให้พื้นที่ข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553	83
29.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553	84
30.) สรุปลักษณะเนื้อหาข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอ ในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553	86
31.) แสดงจำนวนข้าวในประเทศและข้าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอในวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553	88
32.) แสดงประเภทของข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน	89
33.) แสดงแหล่งที่มา ข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553	90
34.) แสดงการให้พื้นที่ข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553	91
35.) แสดงลักษณะของเนื้อหาข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553	92
36.) สรุปลักษณะเนื้อหาข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553	93

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1.) แสดงโครงสร้างการกำกับควบคุมสื่อมวลชน	29
2.) แสดงโครงสร้างการบริหารควบคุมวิทยุโทรทัศน์	31
3.) แสดงโครงสร้างการบริหารของ CRI (China Radio International)	50
4.) แสดงโครงสร้างการบริหารของ CRI ภาคภาษาไทย	51
5.) แสดงกระบวนการทำงานของ CRI ภาคภาษาไทย	52

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1.) แสดงแบบจำลองผู้เฝ้าประตูอย่างง่ายๆ ของไวท์ (จากไวท์ 1950)

11

ข่าวสารไปทั่วโลก มีการแปลข่าวจากภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศและภาษาชนชาติส่วนน้อยของจีนรวม 48 ภาษา ซึ่งภาษาไทยก็เป็นหนึ่งในนั้น การนำเสนอข่าวของซีอาร์ไอนอกจากส่งผู้สื่อข่าวออกไปสังเกตการณ์เองแล้ว ยังรับข้อมูลข่าวจากสำนักข่าวต่างๆ ของจีนมาแปลเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อเผยแพร่ อาทิ สำนักข่าวซินหว่า ไชน่าเดลี พีเพิลเดลี สถานีโทรทัศน์ซีซีทีวี หนังสือพิมพ์เหรินหมิงจี้เป้า เป็นต้น จึงเป็นเรื่องที่น่าศึกษาค้นคว้าถึงหลักเกณฑ์ แนวนโยบาย และกระบวนการในการคัดเลือกข่าวของซีอาร์ไอ

ในส่วนของเนื้อหาข่าว ซีอาร์ไอแบ่งเนื้อหาเป็น ข่าวภายในประเทศ และข่าวต่างประเทศ ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาตั้งแต่เรื่องการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป รวมทั้งมีการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวางถึงเรื่องการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนจีนว่า หากเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ของประเทศ พรรคคอมมิวนิสต์จีน และคณะรัฐบาล เนื้อหาของข่าวที่นำเสนอออกไปจะเป็นข่าวด้านบวกเพียงด้านเดียว โดยละเว้นข้อมูลด้านอื่นๆ หรือไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ตามบทบาทหน้าที่ของสื่อ ขณะที่ข่าวอื่นๆ จะมีเนื้อหาที่หลากหลายทั้งด้านบวกและด้านลบ และจากประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้ไปทำงานในซีอาร์ไอภาคภาษาไทยเป็นเวลา 1 ปี ในช่วงมิถุนายน 2550 ถึงมิถุนายน 2551 พบว่า อุดมการณ์ แนวคิดและวัฒนธรรมการทำงานของสื่อมวลชนจีนมีรูปแบบที่แตกต่างจากสื่อมวลชนไทยที่รับแนวคิดด้านสื่อสารมวลชนมาจากตะวันตก

ยกตัวอย่างเช่น การเสนอข่าวเหตุการณ์จลาจลในทิเบต เมื่อ 14 มีนาคม 2551 ซีอาร์ไอนำเสนอข่าวนี้ในฐานะกระบอกเสียงของรัฐ เนื้อหาของข่าวนำเสนอแง่มุมด้านบวกของจีนในการเข้าไปสร้างความเจริญในทิเบต ขณะที่กลุ่มลามะและคนที่ต่อต้านรัฐบาลจีนในการเข้าไปยึดครองทิเบตถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ก่อการร้าย ซึ่งขัดแย้งกับข้อมูลจากสื่อต่างประเทศที่นำเสนอในเรื่องเดียวกัน ขณะเดียวกัน เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เสฉวน เมื่อ 12 พฤษภาคม 2551 สื่อจีนนำเสนอข่าวภัยพิบัติครั้งนี้อย่างกว้างขวาง รอบด้าน ทุกแง่มุม และทางการจีนได้อนุญาตให้สื่อต่างชาติเข้าไปทำข่าวได้ทันทีหลังเกิดเหตุการณ์ ซึ่งทำให้เกิดข้อสงสัยและคำถามถึงประเด็นความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวของสื่อจีน

CRI Online ภาคภาษาไทย หรือ www.cri.cn เป็นเว็บไซต์ข่าวของจีน เผยแพร่เป็นภาษาไทย นำเสนอเนื้อหาข่าวหลากหลายทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงข่าวกีฬา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ งานวิจัยชิ้นนี้เลือกศึกษาเฉพาะข่าวในเว็บไซต์ CRI Online เนื่องจากสื่ออินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ การเข้าถึงข้อมูลและการสืบค้นข้อมูลเป็นไปได้ง่ายและสะดวก อีกทั้งในปัจจุบันเว็บไซต์ CRI Online กลายเป็นสื่อหลักในการเข้าถึงผู้รับสารทั่วโลก

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย
- 2) เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์ นโยบายและกระบวนการคัดเลือกข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย
- 3) เพื่อศึกษาทิศทางในการนำเสนอข่าวในอนาคตของ CRI Online ภาคภาษาไทย

1.3 สมมติฐานการวิจัย

- 1) หลังการปฏิรูปและเปิดประเทศจีนมากกว่า 30 ปี CRI Online ภาคภาษาไทยมีเสรีภาพในการทำหน้าที่สื่อมวลชนมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร
- 2) CRI Online ภาคภาษาไทยภายหลังการปฏิรูปและเปิดประเทศจีนมากกว่า 30ปี ยังทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐหรือไม่ อย่างไร

1.4 นิยามศัพท์ :

ข่าวภายในประเทศ หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศจีน นำเสนอใน CRI Online ภาคภาษาไทย

ข่าวต่างประเทศ หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก นำเสนอใน CRI Online ภาคภาษาไทย

ความเป็นกลาง หมายถึง การเสนอข่าวอย่างถูกต้องตามข้อเท็จจริง เนื้อหาสารครบถ้วนรอบด้าน และเปิดโอกาสให้แหล่งข่าวทุกกลุ่มทุกฝ่ายได้มีโอกาสสื่อสารอย่างเท่าเทียมกัน

ข่าวด้านบวก หมายถึง ข่าวที่ส่งผลกระทบในทางที่ดี เป็นคุณประโยชน์ต่อภาพลักษณ์ของประเทศจีน พรรคคอมมิวนิสต์จีน คณะรัฐมนตรีจีน และนโยบายของรัฐบาลจีน

ข่าวด้านลบ หมายถึง ข่าวที่ส่งผลกระทบในทางไม่ดี เป็นโทษ ส่งผลเสียหายต่อภาพลักษณ์ของประเทศจีน พรรคคอมมิวนิสต์จีน คณะรัฐมนตรีจีน และนโยบายของรัฐบาลจีน

1.5 ขอบเขตการวิจัย :

การสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในการเสนอข่าวของ CRI Online (China Radio International) ภาคภาษาไทย นี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จาก การวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาของข่าวในเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทยในประเด็นความเป็นกลาง โดยเปรียบเทียบการนำเสนอระหว่างข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศในประเด็นเรื่องความถี่ในการนำเสนอ ประเภทของข่าวที่นำเสนอ แหล่งที่มาของข่าว การแบ่งพื้นที่ ลักษณะของเนื้อหา

ข่าวที่น่าเสนอ และสรุปลักษณะเนื้อหาที่น่าเสนอ โดยศึกษาเนื้อหาแบบวันเว้นวันตั้งแต่ช่วงเดือน ธันวาคม 2552 ถึง เดือนพฤษภาคม 2553 เป็นเวลา 6 เดือน

การสำรวจความคิดเห็นโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้เกี่ยวข้องทั้งจีนและไทย โดยแบ่งกลุ่มผู้สัมภาษณ์เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มชาวจีนผู้มีบทบาทหน้าที่ในหน่วยงาน CRI ภาคภาษาไทย จำนวน 6 คน อาทิ บรรณาธิการภาคภาษาไทย CRI Online ผู้สื่อข่าว CRI ประจำประเทศไทย เป็นต้น กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการและนักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนและด้านรัฐศาสตร์ที่ชำนาญและสนใจเกี่ยวกับสื่อสารมวลชนจีน จำนวน 6 คน และกลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ฟังชาวไทยที่ฟังหรือติดตามรายการของ CRI Online ภาคภาษาไทย จำนวน 6 คน รวม 3 กลุ่มผู้สัมภาษณ์ทั้งสิ้นจำนวน 18 คน

และการสังเกตการณ์โดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัยในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญที่ CRI ภาคภาษาไทย ณ กรุงปักกิ่ง เป็นเวลา 1 ปี ตั้งแต่ 26 พฤษภาคม 2550 ถึง 19 มิถุนายน 2551

1. 6 ระเบียบวิธีวิจัย :

1) ศึกษาจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเอกสารจากเนื้อหาของข่าวในเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทยในประเด็นความเป็นกลาง โดยเปรียบเทียบการนำเสนอระหว่างข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศในประเด็นเรื่องความถี่ในการนำเสนอ ประเภทของข่าวที่น่าเสนอ แหล่งที่มาของข่าว การแบ่งพื้นที่ ลักษณะของเนื้อหาข่าวที่น่าเสนอ และสรุปลักษณะเนื้อหาที่น่าเสนอ โดยศึกษาเนื้อหาแบบวันเว้นวันตั้งแต่ช่วงเดือนธันวาคม 2552 ถึง เดือนพฤษภาคม 2553 เป็นเวลา 6 เดือน

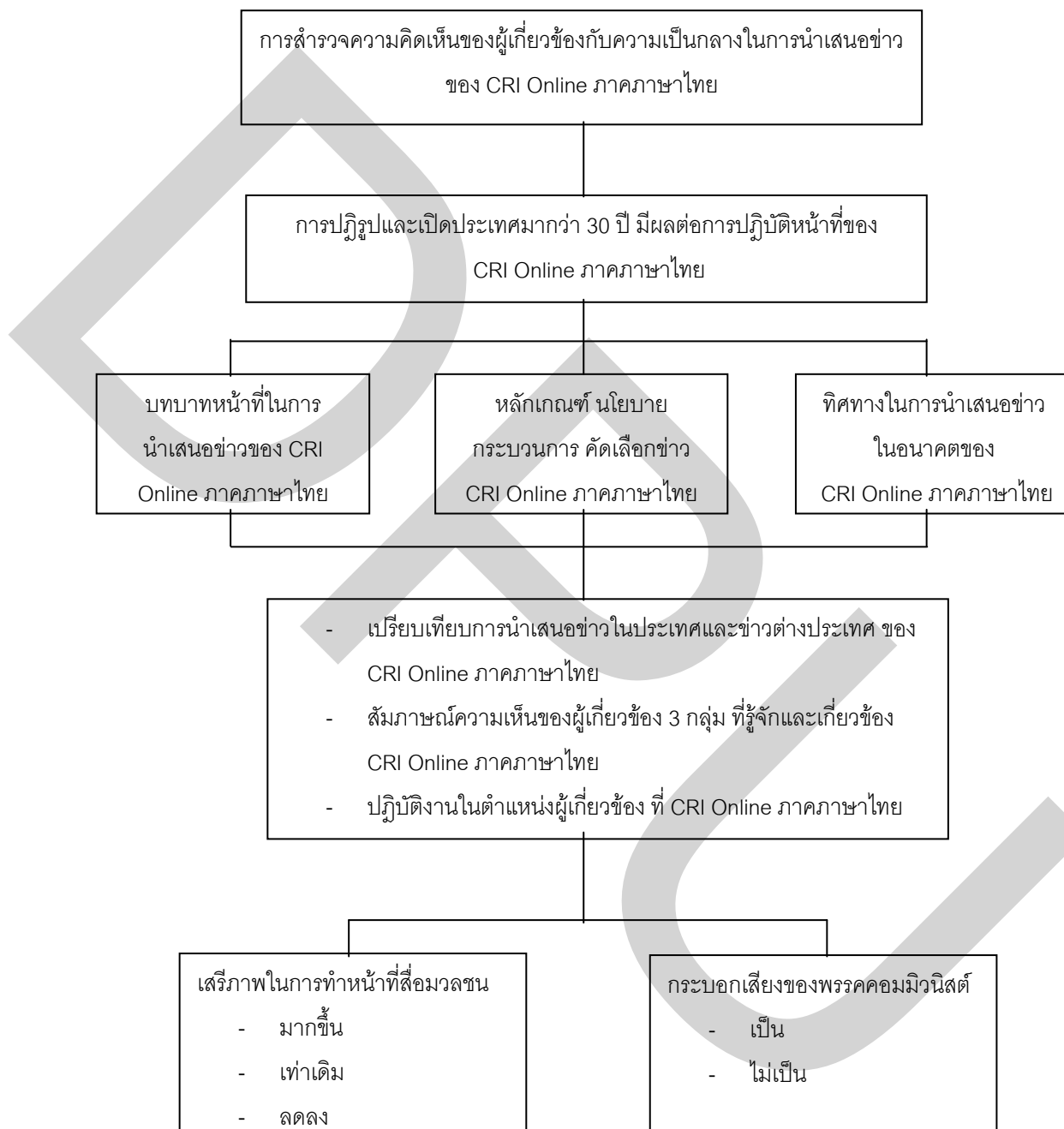
2) ศึกษาจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้เกี่ยวข้องทั้งไทยและจีน อาทิ บรรณาธิการภาคภาษาไทย CRI Online ผู้สื่อข่าว CRI ประจำประเทศไทย บรรณาธิการข่าว CRI ภาคภาษาไทย อดีตผู้เชี่ยวชาญภาคภาษาไทย นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์และรัฐศาสตร์ นักวิชาชีพด้านสื่อมวลชนที่ชำนาญและสนใจเกี่ยวกับสื่อสารมวลชนจีน และผู้ฟังรายการข่าวของ CRI ภาคภาษาไทย รวมทั้งสิ้น 18 คน

3) ศึกษาจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัยในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญที่ CRI ภาคภาษาไทย เป็นเวลา 1 ปี ตั้งแต่ 26 พฤษภาคม 2550 ถึง 19 มิถุนายน 2551

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ :

- 1) ทำให้ได้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย
- 2) ทำให้ได้ทราบถึงหลักเกณฑ์ นโยบายและกระบวนการคัดเลือกข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย
- 3) ทำให้ได้ทราบถึงแนวนโยบายและทิศทางการเสนอข่าว CRI Online ภาคภาษาไทย ในอนาคต
- 4) ทำให้ได้ทราบถึงทัศนคติของผู้เกี่ยวข้อง ต่อประเด็นความเป็นกลางของสื่อมวลชน ต่างประเทศ

1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในการเสนอข่าวของ CRI Online (China Radio International) ภาาภาษาไทย ทำการศึกษาโดยนำแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการศึกษา ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีข่าว

2.2 แนวคิดทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda Setting)

2.3 แนวคิดทฤษฎีผู้เฝ้าประตูข่าวสาร

2.4 แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยสื่อมวลชนกับระบบการเมือง

-ทฤษฎีอำนาจนิยม

-ทฤษฎีเสรีนิยม

-ทฤษฎีสังคมนิยมแบบคอมมิวนิสต์

-ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม

2.5 แนวคิดทฤษฎีด้านการควบคุมสื่อมวลชนของรัฐบาลจีน

2.6 แนวคิดทฤษฎีความเป็นกลางของสื่อมวลชน

2.7 นิยามความหมายของสื่อใหม่ (New Media)

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีข่าว

“ข่าว” เป็นคำสั้นและกระชับ ความหมายของข่าวนั้น มีผู้ที่พยายามจะให้คำจำกัดความ แต่ก็ยังไม่ได้คำนิยามที่สมบูรณ์ที่สุด อาจเป็นเพราะข่าวนั้นไม่มีสูตรสำเร็จ หากแต่มีความลื่นไหลไปตามภาวะขณะนั้น “ข่าว” นอกจากจะเป็นเรื่องที่สดใหม่แล้วยังต้องเป็นที่สนใจของผู้รับอีกด้วย เป็นการรายงานเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้น

“ข่าว เป็นมโนทัศน์ที่มีลักษณะไม่มีตัวตน (Abstract Concept) สามารถเปลี่ยนแปลงไป และทำให้ยุ่งยากขึ้นอีกก็คือ สาธารณชนผู้รับข่าวแต่ละคนนั้น ให้ความสนใจเรื่องราวที่ไม่เหมือนกันและไม่เท่ากัน” (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ 2539,46)

“ข่าว คือ รายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่น่าสนใจ ไม่ใช่เพียงเหตุการณ์หนึ่งและมีคน รายงานให้ทราบถึงสาระสำคัญของเหตุการณ์ปัจจุบัน ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการเห็นพ้องกันว่า ประชาชนควรได้รับทราบเหตุการณ์เรื่องราวนั้นๆ (มาลี บุญศิริพันธ์ 2534,18)

ข่าวจะต้องมีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ ความน่าสนใจ (Interest) ข้อเท็จจริง (Fact) และผู้อ่าน (Readers) ซึ่งก็หมายถึงว่า ข่าวนั้นจะต้องเป็นข้อเท็จจริงที่น่าสนใจสำหรับ ประชาชนนั่นเอง และผู้สื่อข่าวรายงานให้ผู้อ่านได้ทราบถึงข้อเท็จจริงที่น่าสนใจ (ฟารีดา ม่าห์ริม 2535,7)

โจเซฟ พูลิตเซอร์ (Pulizer อ้างถึงใน สิริทิพย์ ชันสุวรรณ 2539,47) บิดาแห่งวงการ วารสารศาสตร์ ได้เคยให้คำชี้แนะให้กองบรรณาธิการของเขา หาเรื่องราวประเภทที่มีลักษณะ “เพิ่ง เกิดขึ้นใหม่ๆ มีความแตกต่างจากเรื่องอื่น เป็นเรื่องเร้าอารมณ์ เรื่องรักๆ ใคร่ๆ เรื่องน่าตื่นเต้น เรื่อง แปลกๆ ไม่เหมือนเรื่องใด เรื่องน่ารู้ น่าเห็น เรื่องกระจุ้มกระจิม น่าขบขัน เรื่องประหลาด และเรื่อง ที่มักจะเป็นที่โจษจันถึง”

เกษม ศิริสัมพันธ์ (2507,15) ได้นิยาม “ข่าว” ไว้ในงานวิจัย การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของหนังสือพิมพ์รายวันกรุงเทพ 14 ฉบับไว้ว่า หมายถึง รายงานเหตุการณ์หรือ เรื่องราวอันเป็นที่สนใจของประชาชน

ข่าวนั้นเป็นรายงานข้อเท็จจริง เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น ข่าวจึงไม่ใช่การแสดง ความคิดเห็น หนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนประเภทอื่นมีหน้าที่ในการแสดงความคิดเห็น แต่การ แสดงความคิดเห็นนั้นย่อมแตกต่างจากการเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ข้อเท็จจริง (ข่าว) และ ความคิดเห็น (บทบรรณาธิการ บทความ คอลัมน์พิเศษ) ต้องแยกกัน โดยเด็ดขาดจะปนกันมิได้ การ เสนอข่าวนั้นต้องนำเสนอด้วยความเที่ยงตรงไม่สอดแทรกความคิดเห็น

“ความหมายของข่าวในเชิงแคบ คือ ข่าวหมายถึงเหตุการณ์ที่สำคัญ ข่าวคือเรื่องราวที่ เกิดขึ้นทุกสารทิศ ส่วนความหมายอย่างกว้างคือ การรายงานเหตุการณ์ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่ เกิดขึ้นเมื่อไม่นาน เป็นสิ่งที่ประชาชนควรจะให้ความสนใจเพราะเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ ผิดปกติ ผิดธรรมชาติ มีความลึกลับซับซ้อนเป็นเหตุการณ์ที่อาจมีผลกระทบและมีความผูกพันกับ ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ เป็นเหตุการณ์ที่อาจมีผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม” (จ้ออัน วุฑฒิ กรรมรักษา 2536,3-5)

ข่าว คือ อะไรก็ตามที่คนจำนวนหนึ่งต้องการจะอ่านถ้าหากมัน ไม่ละเมิดกฎหมายของระบอบที่ ดีและกฎหมายหมิ่นประมาท

ข่าว คือ อะไรก็ตามที่ทันต่อเวลา เป็นที่สนใจของผู้อ่านจำนวนหนึ่งและข่าวที่ดีที่สุด ก็ คือ ข่าวซึ่งเป็นที่สนใจมากที่สุดของคนจำนวนมากที่สุด (สิริทิพย์ ชันสุวรรณ 2539,142)

สุภา ศิริमानนท์ (อ้างถึงในอรนุช จิยะจันทร์ ม.ป.ป.,12) ให้นิยามข่าวว่า “ข่าวคือ รายงานอันสดทันสมัยเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นที่สนใจต่อมนุษยชาติ และข่าวที่ดีที่สุดก็คือข่าว ซึ่งให้ความสนใจต่อคนอ่านส่วนใหญ่”

ข่าวการเมือง

ข่าวการเมืองนั้นเป็นข่าวที่ให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ข่าวการเมืองเป็นการรายงานเรื่องราวกับรัฐบาลในแง่มุมต่างๆ นอกจากจะเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองหรือนักการเมืองแล้ว ยังครอบคลุมถึงองค์กรของรัฐบาลและกิจการของส่วนราชการต่างๆ รวมทั้งสถานการณ์ทางการเมือง และมีผลกระทบต่อสาธารณชนส่วนใหญ่ เพราะรัฐมีบทบาทในการดำเนินกิจการให้เป็นไปแบบมีประสิทธิภาพโดยผ่านตัวแทนของรัฐ ซึ่งก็ย่อมต้องเกี่ยวข้องไปถึงการพัฒนาทางการเมือง

ข่าวการเมืองนับเป็นสุดยอดของข่าวทั้งหมดก็ว่าได้ การเมืองมีส่วนสัมพันธ์กับทุกหน่วยของสังคม ไม่ว่าจะเป็นความเกี่ยวพันทางด้านเศรษฐกิจทั้งภายในประเทศหรือภายนอกประเทศ เกี่ยวพันกับความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ประชาชนจำเป็นต้องให้ความสนใจ จะเห็นได้ชัดว่าในบางช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงหลายคนต้องยอมรับว่าบางครั้งสิ่งที่เราต้องการรับรู้นั้นไม่ใช่เพียงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเองเท่านั้น แต่รวมไปถึงคนรอบข้างเราเองหรือแม้แต่ส่วนอื่นๆ ด้วยที่เกี่ยวพันกันเป็นสังคมเชื่อมโยงต่อเนื่องถึงในระดับประเทศ มีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของข่าวการเมืองนั้นมีต่อส่วนต่างๆ ไว้ด้วยกันหลายท่าน ซึ่งเป็นการเห็นถึงความสำคัญของข่าวการเมืองที่ขยายออกไปแล้วแต่แง่มุมมองในแต่ละด้าน

จะเห็นได้ว่า ข่าว คือ หัวใจสำคัญในการทำงานขององค์กรสื่อสารมวลชน การได้มาซึ่งข่าว การรายงานข่าว ถือเป็นหน้าที่ของสื่อมวลชน และข่าวก็มีหลากหลายชนิด เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสังคม ฯลฯ ซึ่งมีความละเอียดอ่อนแตกต่างกันไปในแต่ละระบอบการปกครอง สังคมและวัฒนธรรม

2.2 ทฤษฎีการกำหนดระเบียบวาระ (Agenda-setting theory)

ถึงแม้คำศัพท์ Agenda-setting จะเริ่มใช้แพร่หลายในวงการวิจัยสื่อสารมวลชนเมื่อเร็ว ๆ นี้ แต่การค้นคว้าด้านนี้ได้มีมานานแล้ว แนวความคิด Agenda-setting เริ่มตั้งแต่สมัยที่ Walter Lippman (1922) คิดคำว่า "Pictures in our heads" (มโนภาพในหัว) และ Robert Ezra Park (1925) อธิบายถึงกระบวนการรวบรวมข่าวสาร (News gathering process) แต่หัวเลี้ยวหัวต่อของการค้นคว้าจริงๆ เริ่มเมื่อนักสังคมวิทยา Paul Lazarsfeld และคณะทำการวิจัยบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 1942 และ 1948 Lazarsfeld ไม่ได้ใช้ศัพท์

Agenda-setting โดยตรง แต่ได้กล่าวพาดพิงถึงผลในทางระดมสรรพกำลัง (Mobilizing effects) ของสื่อมวลชนในการรณรงค์หาเสียง (ดู Lazarsfeld, Berelson and Gaudet, 1948; และ Berelson, Lazarsfeld and McPhee, 1954)

การศึกษา Agenda-setting มุ่งที่จะวิเคราะห์หน้าที่หรือผลของสื่อมวลชนในด้านข่าวสาร (Information) แทนด้านการชักจูง (Persuasion) สมมติฐานสำคัญกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการที่สื่อมวลชนเลือกเน้นประเด็นสำคัญของหัวข้อ (Topic) หรือปัญหา (Issue) ในการรายงานข่าวสารกับการที่ผู้รับสารหรือมวลชนตระหนักถึงสาระสำคัญ (Salience) ของหัวข้อประเด็น (Topic) หรือปัญหา (Issue) นั้นๆ ความสัมพันธ์นี้อาจกล่าวในเชิงเป็นเหตุผลได้ว่า ยิ่งสื่อมวลชนเลือกเน้นประเด็นหัวข้อ (Topic) หรือปัญหา (Issue) สำคัญใด ผู้รับสารหรือมวลชน (Audience) ก็จะตระหนักถึงสาระสำคัญ (Salience) ของหัวข้อหรือ ปัญหานั้นมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ผลสำคัญประการหนึ่งของสื่อมวลชนก็คือ เป็นผู้กำหนดหรือวางระเบียบวาระการรับรู้เหตุการณ์แก่ประชาชนทั่วไป Cohen (1963) ได้สรุปไว้ว่า "สื่อมวลชนอาจไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเสมอไปในการเสนอแนะแก่ประชาชนว่า อะไรบ้าง (What) เป็นสิ่งที่น่าคิด แต่สื่อมวลชนมีผลอย่างมหาศาลในการแนะนำประชาชนว่าน่าคิดเกี่ยวกับเรื่องอะไร (What about)"

การค้นคว้าด้าน Agenda-setting ทำกันมากในสาขาการสื่อสารการเมือง (Political communication) โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับ Political socialization ปัญหาที่น่าสนใจประการหนึ่งคือการใช้สื่อมวลชนในการพัฒนาความคิดและทัศนคติทางการเมือง (Political cognitions) (ดูรายละเอียดได้จาก Backer, McCombs and McLeod, 1975)

การนำแนวคิดทฤษฎีการกำหนดระเบียบวาระมาอ้างในที่นี้ เนื่องจากงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความเป็นกลางในการเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย เพื่อชี้ให้เห็นถึงหลักเกณฑ์นโยบาย และกระบวนการในการคัดเลือกข่าวมีผลต่อความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย

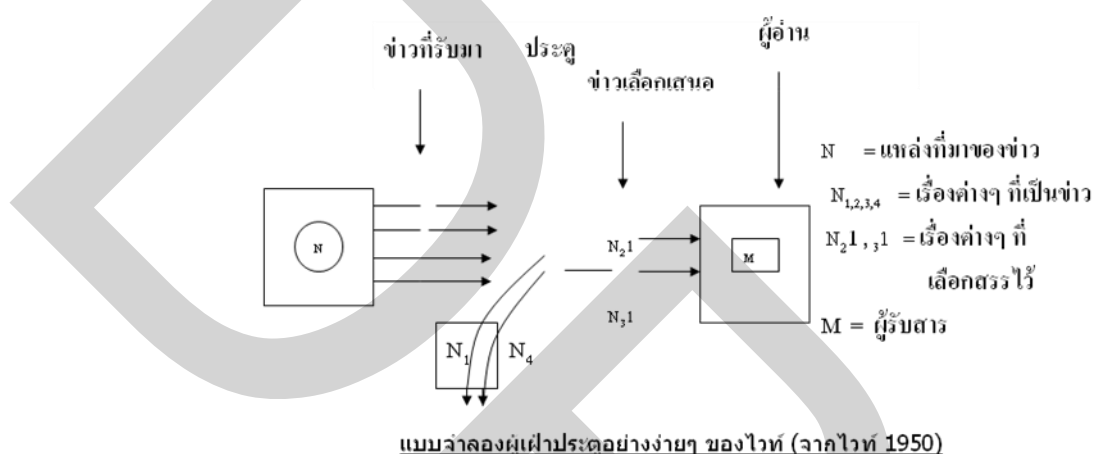
2.3 ทฤษฎีผู้ปิดและเปิดประตูข่าวสาร (Gatekeeper Theory)

Gatekeeper หมายถึง ผู้เฝ้าหรือนายประตูข่าวสาร (นายทวารข่าวสาร) ในกระบวนการคัดเลือก กลั่นกรอง ปรงแต่ง (ควบคุม) ข่าวสารประจำวันของสื่อมวลชน (หรือในการสื่อสารในสถานการณ์อื่นๆ ที่มีการส่งทอดถ่ายทอด หรือ กระจายข่าวสาร ผ่านช่องทางหรือตัวกลางต่าง ๆ)

Gatekeeper มีบทบาทต่อความถูกต้อง แม่นตรง คงที่และสมบูรณ์ของข่าวสาร (เช่นเดียวกับ ความลำเอียง บิดเบือน คลาดเคลื่อน ที่อาจเกิดขึ้น) ตลอดทุกขั้นตอนที่ข่าวสารไหลผ่านหรือแพร่กระจายจากต้นตอไปสู่จุดหมายปลายทาง

Gatekeeper ไม่ว่าจะเป็นคน กลุ่มบุคคล องค์กรมักมีกฎเกณฑ์ แนวทาง อุดมคติ จิตสำนึก หรืออาจมีอคติในการตัดสินใจต่อการทำหน้าที่ประตูข่าวสาร

แบบจำลองผู้เฝ้าประตูอย่างง่าย ๆ ของไวท์ (จากไวท์ 1950)

แบบจำลองหรือทฤษฎีนี้แสดงให้เห็นว่า จากต้นตอแหล่งข่าว ซึ่งในตัวอย่างข้างต้นก็คือ สำนักข่าวโทรพิมพ์ จะมีข่าวสารมากมายหลายชิ้น (N_1, N_2, N_3, N_4) ส่งมายังสำนักงานหนังสือพิมพ์ หรือสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ต่าง ๆ บรรณาธิการข่าวจะทำหน้าที่คัดเลือกข่าวสารเพียงบางชิ้นเพื่อตีพิมพ์หรือออกอากาศ ส่วนอีกหลายชิ้นก็อาจถูกโยนทิ้งตะกร้าไป ข่าวสารที่ถูกคัดเลือกนี้จะถูกตัดแต่งให้เหมาะสมกับเวลา เนื้อที่ หรือลักษณะสื่อเพื่อส่งไปยังผู้อ่าน ผู้ชม หรือผู้ฟัง แบบจำลองนี้พยายามชี้ให้เห็นถึงกิจกรรมผู้เฝ้าประตูหรือผู้ปิดและเปิดประตูสารของสื่อมวลชนทั่วไป จากตัวอย่างข้างต้น ดี เอ็ม ไวท์ ได้ศึกษาบทบาทของบรรณาธิการข่าวโทรพิมพ์ทั่วไปในสหรัฐอเมริกา ถ้าเป็นตัวอย่างในเมืองไทย เราก็อาจจะหมายถึงบทบาทของบรรณาธิการข่าวต่างประเทศทั่วไป ทำหน้าที่คอยตรวจข่าวจากเครื่องโทรพิมพ์ หรือจากเอกสารข่าวที่ส่งมาจากสำนักข่าวต่าง ๆ เช่น สำนักข่าวเอพี สำนักข่าวเอเอฟพี สำนักข่าวรอยเตอร์ หรือสำนักข่าวไทย เป็นต้น ซึ่งแต่ละวันจะมีข่าวเข้ามามากมายนับสิบนับร้อยชิ้นแต่บรรณาธิการจะทำหน้าที่คัดข่าวที่จะตีพิมพ์ หรือออกอากาศเพียงไม่กี่ชิ้นที่ตนเห็นว่าน่าสนใจเท่านั้น

แบบจำลองหรือทฤษฎีของ ดี เอ็ม ไวท์ นี้อธิบายอย่างง่าย ๆ ถึงบทบาท "ผู้ปิดและเปิดประตูสาร" หรือ "ผู้เฝ้าประตู" ของสื่อมวลชน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วอาจจะมีขั้นตอนสลับซับซ้อนกว่านี้เช่นข่าวโทรพิมพ์ที่ส่งมานั้น ก่อนที่จะส่งมาก็จะต้องมีการกลั่นกรอง มาก่อนจาก

บรรณาธิการ สำนักข่าว นั้น ๆ หรือแม้แต่ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวเองก็จะทำหน้าที่ "ผู้เฝ้าประตู" คือ เลือกว่าจะทำรายงานข่าวไหนหรือไม่ทำข่าวไหนบ้างก็ได้ และเมื่อข่าวโทรพิมพ์นั้นถูกส่งมายัง สำนักพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ นอกจากจะถูกคัดเลือกโดย บรรณาธิการข่าวต่างประเทศแล้ว ก็อาจจะถูกกลั่นกรองจากบรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวใน ระดับสูงอีกทีก็ได้เช่นกัน นอกจากนั้นข่าวที่ตีพิมพ์หรือออกอากาศไปยังผู้รับสารเมื่อผู้รับสารได้ อ่าน ได้รับฟัง หรือได้รับชมแล้วก็อาจจะถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่น เช่น สมาชิกในครอบครัวญาติ เพื่อน ฯลฯ การถ่ายทอดโดยผู้เปิดรับสารสื่อมวลชนนี้ก็จะเข้าไปในลักษณะ "ผู้เฝ้าประตู" คือ เลือก จะถ่ายทอดเพียงบางส่วนหรือส่วนใดส่วนหนึ่งที่ยอมรับได้อีกเช่นกัน จึงเห็นได้ว่าข่าวสารสื่อมวลชน มักจะไหลผ่านผู้เฝ้าประตูหรือผู้ปิดและเปิดประตูสารต่าง ๆ มากมายหลายชั้นทีเดียว

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว วิลเบอร์ ชรามม์ (Wilbur Schramm) กล่าวไว้ว่า Gatekeeper เป็นผู้มีสิทธิในการเปิดและปิดประตูสารต่าง ๆ ที่มีมาถึง gatekeeper ซึ่งการสื่อสารใน ดังคมทุกวันนี้ Gatekeeper ก็ยังคงมีบทบาทอย่างสำคัญมากทั้งนี้เพราะ Gatekeeper เหล่านี้ ได้แก่ นักข่าว บรรณาธิการข่าว หัวหน้าฝ่ายข่าวต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข่าวเศรษฐกิจ การเมือง สังคม หรือ วัฒนธรรม ผู้เขียน ผู้พิมพ์ นักวิจารณ์ หัวหน้าหน่วยงานด้านสื่อสาร ผู้จัดการโฆษณา ประธาน ครู และพ่อแม่ เป็นต้น

หน้าที่ของ Gatekeeper ไม่เพียงแต่เลือกหรือปฏิเสธสารต่างๆ ที่เข้ามาเท่านั้น Gatekeeper ยังทำหน้าที่จัดสรรนั้นๆ ให้อยู่ในรูปที่เขาต้องการตลอดจนกระทั่งกำหนดการนำเสนอ ข่าวสาร ระยะเวลาที่หน่วงเหนี่ยวข่าวสารนั้นไว้ว่าจะเสนอในช่วงเวลาใดหรือเสนอสารทั้งหมดซ้ำๆ กัน หรือเลือกเสนอเพียงบางส่วนเท่านั้น

Gatekeeper ผู้ซึ่งควบคุมการไหลของข่าวสารทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นก็มี นักข่าว บรรณาธิการข่าว ผู้จัดการโฆษณา ของทั้งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และเครือข่ายสถานีโทรทัศน์ ตลอดจนสำนักข่าว

อย่างไรก็ตาม กรณีที่นักข่าวได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการข่าวให้ไปหาข่าว นักข่าว ผู้นั้นก็จะทำหน้าที่เหมือนกับผู้เฝ้าประตูหรือผู้ปิดเปิดประตูสารเช่นกัน คือจะเป็นคนตัดสินใจใน เบื้องต้นว่าจะเขียนข้อเท็จจริงในเรื่องของข่าวที่ตนหาอย่างไร

การที่นักข่าว และบรรณาธิการข่าว จะตัดสินใจเลือกข่าวอย่างไรนั้น ข้อเขียนของ Bagdikian ได้บอกไว้ว่า ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. หลักที่ยึดถือในการบริหาร
2. การมองโลกของความจริงและนิสัยของคน โดยมองว่าผู้อ่านต้องการอะไรและมี ความปรารถนาอย่างไร

3. ค่านิยม ซึ่งยึดถือโดยกองบรรณาธิการที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีมาตรฐานทางด้านความยุติธรรม และเป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพ คือเขาจะเป็นผู้ตัดสินว่าอะไรที่ผู้อ่านในหมู่คณะของเขาควรจะได้อ่าน

4. การประเมินค่าของข่าวสาร โดยการแข่งขันของสื่อ

5. ค่านิยมส่วนตัว และนิสัยแปลก ๆ ของบรรณาธิการ เช่น ถ้าบรรณาธิการกลัวหรือไม่ชอบอะไรบางอย่าง เขาจะไม่อนุญาตให้สิ่งที่เขาไม่ชอบปรากฏอยู่ในข่าว หรือตีพิมพ์บนหนังสือพิมพ์ในขณะที่เขาเป็นบรรณาธิการอยู่ นอกจากปัจจัยทั้ง 5 แล้ว ยังมีสิ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจของบรรณาธิการอีก เช่น ปัจจัยเรื่องเวลา และเนื้อที่การเสนอข่าวสาร ตัวอย่างเช่น นักข่าวที่หาข่าวมาได้แล้ว รายงานข่าวเข้าสู่หน่วยงานของตนก็จะมีคนอื่นๆ คือพวก rewriter เป็นผู้เฝ้าประตูอีกต่อหนึ่ง พวกนี้จะทำหน้าที่ตบแต่งข่าว จะโดยการตัดทอน ย่อหน้า ตัดบางประโยค บางคำของข่าว หรืออาจจะไม่แก้ไขต้นฉบับข่าวที่นักข่าวคนนั้นส่งมาเลยก็ได้ แล้วก็ส่งข่าวนั้นออกไปตีพิมพ์หรือออกอากาศ แต่บางครั้งเมื่อส่งข่าวไปแล้วไม่ได้ตีพิมพ์ก็มี ทั้งนี้เพราะเนื้อที่ในหน้าหนังสือพิมพ์ไม่พอ หรือเวลาในการกระจายเสียงมีไม่พอ อาจจะเป็นเพราะผู้จัดการฝ่ายโฆษณา รับโฆษณาเข้ามามากจนทำให้เนื้อที่และเวลาในการเสนอข่าวไม่พอ ตัวผู้จัดการฝ่ายโฆษณานี้ก็ถือว่าทำหน้าที่เป็น gatekeeper เช่นกัน

แนวคิดทฤษฎีผู้ปิดและเปิดประตูข่าวสารเป็นส่วนสำคัญในการศึกษานโยบาย โครงสร้างขององค์กร กรอบความคิดในการคัดเลือกข่าวของบรรณาธิการ นักข่าว นักแปลของ CRI Online ภาคภาษาไทย ซึ่งมีผลต่อสารที่ส่งไปยังผู้ฟังวิทยุและอ่านในเว็บไซต์ของ CRI ในประเทศไทย

2.4 แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยสื่อมวลชนกับระบบการเมือง

แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยสื่อมวลชนกับระบบการเมือง เกิดขึ้นจากการศึกษาบทบาทหน้าที่ และความสัมพันธ์ของระบบสื่อมวลชนที่มีต่อ รัฐ สังคมและพลเมือง ทั้งนี้ระบบสื่อมวลชนจะมีความแตกต่างกันไปตามอุดมการณ์ทางการเมืองและทางเศรษฐกิจที่รัฐนั้นๆถืออยู่ ทฤษฎีสื่อสารมวลชนในระยะแรกได้รับการพัฒนาขึ้นโดย เฟรด ซีเบอร์ท ซีโอดอร์ พิเตอร์สัน และวิลเบอร์ แชมร ซึ่งเสนอไว้ในหนังสือชื่อ Four Theory of the press ซึ่งอธิบายถึงลักษณะของสื่อมวลชนในระบบการเมือง 4 รูปแบบ กล่าวคือ

1. **ทฤษฎีอำนาจนิยม** ทฤษฎีระบบสื่อมวลชนแบบอำนาจนิยมเกิดขึ้นจากแนวคิดตามปรัชญาการเมืองแบบอำนาจนิยม ซึ่งปรากฏเป็นรูปร่างชัดเจนในศตวรรษที่ 16 และ 17 นักปรัชญาการเมืองที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว ได้แก่ มาเคียเวลลี โทมัส ฮอบส์ เฮกเคิล และ ทรินท์เก้ (สมควรวีระ 2536,121-140) โดยมาเคีย เวลลี มีความเชื่อว่าธรรมชาติของมนุษย์มีความโน้มเอียงไปในทาง

ชั่วร้ายจำเป็นต้องถูกควบคุมโดยอำนาจทางการเมือง ที่สามารถกำหนดนโยบายที่เข้มแข็ง และจริงจัง เพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยของรัฐ ผู้นำทางการเมืองจะต้องแสดงบทบาทที่เข้มแข็ง และใช้วิธีการทุกอย่างในการปกป้องรักษาผลประโยชน์ของรัฐเพื่อความมั่นคงและความอยู่รอดของรัฐ โทมัส ฮอบส์ มีความเชื่อว่ามนุษย์มีความปรารถนา 2 ประการคือ ความหลุดพ้นจากการเจ็บปวด และความกระหายในการได้มาซึ่งอำนาจ จึงจำเป็นที่จะต้องมึระบบการเมืองที่มีอำนาจตรวจสอบควบคุมปัจเจกชนให้อยู่ในกรอบแห่งผลประโยชน์ส่วนรวม อำนาจนั้นจะต้องใหญ่พอที่จะสร้างและพิทักษ์ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองโดยไม่จำเป็นต้องฟังเสียงของปัจเจกชน ทั้งนี้เพราะเป็นอำนาจที่ตั้งขึ้นมาเพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อยู่แล้ว ในขณะที่เฮเกล มีความเชื่อว่า รัฐคือหัวใจสำคัญที่มีสิทธิเต็มที่เหนือพลเมืองแต่ละคน พลเมืองมีหน้าที่สำคัญที่สุดเพียงอย่างเดียว คือ เป็นสมาชิกของรัฐ เสรีภาพที่แท้จริงของพลเมืองก็คือ เสรีภาพในขอบเขตรัฐ ดังนั้น ระบบสื่อมวลชนตามทฤษฎีอำนาจนิยม จึงมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและมีหน้าที่รับใช้รัฐ รัฐจะมีกลไกต่างๆ ในการควบคุมสื่อมวลชนเช่น กลไกทางการเมือง การบริหาร กลไกทางกฎหมาย ซึ่งสื่อมวลชนจะต้องอยู่ใต้อำนาจของรัฐบาลและองค์กรของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง กรรมสิทธิ์ในสื่อมวลชนระบบนี้จะตกอยู่กับรัฐหรือเอกชนผู้ได้รับอนุญาตจากรัฐ ลักษณะสำคัญของสื่อมวลชนตามทฤษฎีอำนาจนิยม มีดังนี้คือ

- 1.1 จะต้องอยู่ใต้อำนาจของรัฐบาลและองค์กรของรัฐบาล
- 1.2 เป็นเครื่องมือส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและมีหน้าที่รับใช้รัฐ
- 1.3 จะต้องไม่บ่อนทำลายรัฐบาลและองค์กรของรัฐ
- 1.4 จะต้องไม่ทำลายค่านิยมทางศีลธรรมและการเมืองของคนส่วนใหญ่
- 1.5 เน้นการให้การศึกษา การแสดงความคิดเห็นภายในกรอบของนโยบาย

2. ทฤษฎีเสรีนิยม ทฤษฎีระบบสื่อมวลชนแบบเสรีนิยม เน้นให้ความสำคัญในเรื่องเสรีภาพของปัจเจกชน นักปรัชญาการเมืองคนสำคัญของสำนักนี้ได้แก่ จอห์น ล็อก จอห์น มิลตัน จอห์น สจ๊วต มิลล์ และ โทมัส เจฟเฟอร์สัน (สมควรร ภิยะ 2536,121-140)

จอห์น ล็อก ได้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีอำนาจอธิปไตยของปวงชนโดยเสนอว่า รัฐบาลเป็นเพียงผู้ได้รับมอบหมายจากประชาชนให้มีอำนาจหน้าที่ในการปกครองเท่านั้น ซึ่งประชาชนจะเรียกกลับคืนมาเมื่อใดก็ได้ เพราะฉะนั้น รัฐจะต้องยอมรับและรักษาไว้ซึ่งสิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์

จอห์น มิลตัน เชื่อว่า มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลและสามารถรู้ได้ด้วยตนเองว่าอะไรดี อะไรชั่ว ดังนั้น จึงไม่ควรมึอะไรมาปิดกั้นมิให้มนุษย์ได้รับความคิดอ่านและความคิดเห็นของผู้อื่น แนวความคิดของมิลตัน กลายเป็นที่มาของแนวคิด ตลาดเสรีของความอ่าน (The free market place

of ideas) และกระบวนการรู้ดี รู้ชอบด้วยตนเอง (self – righting process) ซึ่งมีอิทธิพลต่อนักคิด นักเขียน และนักหนังสือพิมพ์ ในศตวรรษที่ 18 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

โรมัส เจฟเฟอร์สัน เชื่อว่า ปัจเจกอาจจะตัดสินใจผิดพลาดแต่กลุ่มเสียงข้างมากของ ปัจเจกชนจะสามารถทำให้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง การที่จะช่วยให้ปัจเจกชนมีความผิดพลาดน้อยที่สุดสามารถทำได้โดยการให้ข่าวสารและการศึกษาอย่างเพียงพอ เครื่องมือที่จะให้การศึกษาได้ เป็นอย่างดีก็คือ หนังสือพิมพ์ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการควบคุมนโยบาย และทิศทางของรัฐบาลได้ อีกทางหนึ่งด้วยทฤษฎีระบบสื่อมวลชนแบบเสรีนิยมเป็นแกนความคิดของประชาชนผู้ถูกปกครอง มีวัตถุประสงค์สำคัญในการแสวงหาสัจจะและควบคุมรัฐบาล มีรูปแบบการควบคุมตาม กระบวนการยุติธรรม และกระบวนการพิสูจน์ตัวเองแห่งสัจจะ รูปแบบกรรมสิทธิ์ส่วนใหญ่จะตก อยู่กับเอกชน ลักษณะสำคัญของสื่อมวลชนในระบบนี้คือ

1. ทำหน้าที่ควบคุมรัฐบาล องค์กรของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และพรรคการเมืองโดยการ สอดส่อง วิพากษ์วิจารณ์
2. เป็นเครื่องมือแสดงความคิดเห็นของบุคคล
3. จะต้องไม่ทำลายศักดิ์ศรี เกียรติภูมิหรือดูหมิ่นความสามารถของมนุษย์
4. เน้นการให้ข่าวสารและการแสดงความคิดเห็น การให้ความบันเทิง และการโฆษณา สิ้นค้าโดยเสรี

3. ทฤษฎีสังคมนิยมแบบคอมมิวนิสต์

ทฤษฎีนี้ได้รับอิทธิพลทางความคิดจาก คาร์ล มาร์กซ์ ซึ่งเชื่อว่ารัฐเป็นเพียงเครื่องมือ ของชนชั้นผู้ปกครอง ซึ่งใช้กดขี่และเอารัดเอาเปรียบชนชั้นผู้ถูกปกครอง ดังนั้น จะต้องมีการต่อสู้ ระหว่างชนชั้นเข้ามาเป็นตัวนำในการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นั้น มาร์กซ์ มีความเชื่อในพลังแห่งชนชั้นกรรมาชีพว่าจะสามารถทำการปฏิวัติเพื่อทำลายพลังของ ชนชั้นนายทุน และเผด็จการแห่งชนชั้นกรรมาชีพ จะนำไปสู่รัฐแบบสังคมนิยมและสังคมนิรันจัน ที่มาร์กซ์เรียกว่า สังคมแบบคอมมิวนิสต์ในที่สุด (สมควร กวียะ 2536,121-140)

วลาดีเมียร์ เลนิน ผู้นำปฏิวัติรัสเซียผู้สืบทอดแนวคิดของมาร์กซ์เห็นว่า เสรีภาพของ หนังสือพิมพ์ในสังคมนายทุน เป็นเพียงเสรีภาพของนายทุนที่สงวนไว้เพื่อเป็นเครื่องมือในการ บิดเบือน กดขี่และเอารัดเอาเปรียบ ชนชั้นล่างหรือชนชั้นผู้ถูกปกครอง เลนิน เสนอว่า หนังสือพิมพ์ จะต้องเป็นทั้งนักโฆษณาชวนเชื่อเพื่อส่วนรวม นักปลุกปั่นเพื่อส่วนรวม และนักจัดรูปองค์กรเพื่อ ส่วนรวมไปพร้อมๆ กัน แนวคิดดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการกำหนดแนวนโยบายการสื่อสารมวลชน ของโซเวียตอย่างกว้างขวาง ระบบสื่อมวลชนแบบคอมมิวนิสต์ จึงให้ความสำคัญต่ออุดมการณ์ของ รัฐและพรรคคอมมิวนิสต์ ระบบกรรมสิทธิ์ในสื่อมวลชนทุกชนิดจะตกอยู่ในมือของรัฐ รูปแบบ การควบคุม รัฐบาลและพรรคคอมมิวนิสต์ จะควบคุมสื่อมวลชนอย่างใกล้ชิด สื่อมวลชนจะทำ

หน้าที่เป็นเครื่องมือทางอุดมการณ์ของรัฐเท่านั้น ลักษณะสำคัญของสื่อมวลชนในระบบนี้คือ (สมควร กวียะ 2536,121-140)

1. สื่อมวลชนจะต้องตอบสนองผลประโยชน์ของชนชั้นกรรมาชีพ
2. สื่อมวลชนจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในเชิงบวกต่อสังคม โดยการกล่อมเกลาสังคมตาม ปทัสถาที่พึงปรารถนา โดยการให้การศึกษ ให้ข่าวสาร ให้การกระตุ้นเตือน และการระดมสรรพกำลัง
3. สื่อมวลชนจะต้องเสนอโลกทัศน์ที่สมบูรณ์และเที่ยงธรรมตามหลักการมาร์กซ์ชิสต์ เลนินนิสต์
4. สื่อมวลชนจะต้องเป็นเครื่องมือของรัฐและพรรค โดยการเปิดเผยสภาพความเป็นจริง เบื้องหลังการต่อสู้ของชนชั้นเพื่อการเตรียมมวลชนให้พร้อมสำหรับการปฏิวัติ
5. สื่อมวลชนจะต้องเป็นเครื่องมือในการ โฆษณาชวนเชื่อ และการปลุกปั่น
6. สื่อมวลชนจะต้องสนับสนุนความเคลื่อนไหวของฝ่ายหัวก้าวหน้า ทั้งภายในและภายนอกประเทศ
7. สื่อมวลชนจะต้องตอบสนองความต้องการและความจำเป็นของประชาชนผู้รับสาร ภายในกรอบของสังคม

4. **ทฤษฎีความรับผิดชอบทางสังคม** ทฤษฎีนี้ได้รับการพัฒนาโดยมีพื้นฐานมาจาก ทฤษฎีเสรีนิยม ทฤษฎีความรับผิดชอบทางสังคมเกิดขึ้นจากการพิจารณาถึงจุดอ่อนของทฤษฎีเสรีนิยม ซึ่งสื่อมวลชนมีเสรีภาพที่จะให้ข่าวสาร ความบันเทิงแสดงความคิดเห็น และโฆษณาสินค้า โดยเสรี โดยไม่ต้องรับผิดชอบต่อสังคมโดยตรง ดังนั้น เสรีภาพของสื่อมวลชนที่หลุดพ้นจากการควบคุมของรัฐบาลจึงมักจะมีความโน้มเอียงไปในทางแสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจ และถูกผูกขาดอยู่กับบริษัทธุรกิจขนาดใหญ่ สื่อมวลชนมักกลายเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจและการเมืองของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในสังคมแทนที่จะรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม จุดอ่อนที่ถูกมองว่าเป็น ข้อบกพร่องที่ส่งผลกระทบต่อสังคมคือ

4.1 การใช้เสรีภาพในทางที่ผิด (Abuse of freedom) เป็นผลมาจากการแข่งขันกันเพื่อแสวงหาผลประโยชน์สูงสุดทางเศรษฐกิจ ทำให้สื่อมวลชนมุ่งเสนอเนื้อหาที่ตื่นเต้นเร้าอารมณ์ ปราศจากเนื้อหาสาระ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรง ลัทธิความเชื่อที่ปราศจากเหตุผล เรื่องทางเพศ การเปิดเผยเรื่องราวส่วนตัวโดยไม่ได้รับความยินยอม และการโจมตีผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรม

4.2 การกระจุกตัวของสื่อมวลชน (Media Concentration) เป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม และผลประโยชน์ทางธุรกิจจำนวนมากจากการโฆษณาสินค้าที่มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว กว้างขวางและทันสมัย ซึ่งจะต้อง

ใช้การลงทุนเป็นจำนวนมาก สภาพการแข่งขันดังกล่าวทำให้สื่อมวลชนขนาดเล็ก ไม่สามารถต่อสู้แข่งขันกับสื่อมวลชนขนาดใหญ่ได้ ทำให้ต้องล้มเลิกกิจการไป หรือไม่ก็ต้องรวมตัวเข้ากับสื่อมวลชนขนาดใหญ่ กิจการสื่อมวลชนจึงถูกรวมรวมกระจุกอยู่ในมือของทุนขนาดใหญ่ ซึ่งใช้สื่อมวลชนเพื่อสนับสนุนผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และการเมืองของตน ในขณะที่เดียวกันก็ปิดกั้นการแสดงออกของผู้ที่มีความคิดเห็นตรงกันข้าม การผูกขาดกรรมสิทธิ์ สื่อมวลชน โดยบริษัทขนาดใหญ่ในอีกด้านหนึ่งจึงหมายถึง การปิดกั้นการเข้าถึงสื่อมวลชนของปัจเจกชนอื่นๆ ในสังคมด้วย

4.3 ความไม่รับผิดชอบต่อสังคม (Social Irresponsibility) เป็นผลมาจากการใช้เสรีภาพในทางที่ผิด โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมโดยรวม และการมุ่งแสวงหาผลประโยชน์สูงสุดทางธุรกิจ โดยไม่คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่คำนึงถึงศีลธรรมอันดีของสาธารณชน ทำให้สื่อมวลชน นำเสนอเนื้อหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม เช่น ภาพการแสดงการร่วมเพศ ภาพการใช้ความรุนแรงและการประกอบอาชญากรรม รายการบันเทิงคุณภาพต่ำ การโฆษณาสินค้าที่พรั่วหรือ และการหลีกเลียง หรือละเลยข่าวความขัดแย้งที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการแสวงหาและพิสูจน์สำนึกของสังคม

ปรากฏการณ์เสรีภาพที่ไร้ขอบเขตและความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชนเริ่มเป็นที่ตระหนักในสังคมอเมริกาในปลายศตวรรษที่ 19 โดยที่รัฐสภาอเมริกันก็มีบทบาทสำคัญในความพยายามที่จะให้สื่อมวลชนมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเน้นย้ำถึงการมีเสรีภาพควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคม มีการจัดตั้งคณะกรรมการวิทยุ (Federal Radio Commission : FRC) ในปี 1927 เพื่อจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุ และดูแลเนื้อหาของรายการ มีการออกกฎหมายยุติการสื่อสาร (Federal Communication Commission : FCC) ในปี 1934 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสงวนวิทยุไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ถึงแม้ระบบสื่อมวลชนอเมริกาจะเริ่มต้นตามกรอบทฤษฎีเสรีนิยม แต่การออกกฎหมายยุติการสื่อสาร และการจัดตั้งกรรมการการสื่อสารที่มีวัตถุประสงค์ ที่จะให้สื่อมวลชนตระหนักถึงผลประโยชน์ของสาธารณชนมากกว่าผลประโยชน์ส่วนบุคคล นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดตั้งกรรมการว่าด้วยเสรีภาพของสื่อมวลชน (Commission on Freedom of the press) โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะต่อต้านการรวมกระจุกของสื่อมวลชน และเสนอแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับจรรยาบรรณของการทำหน้าที่สื่อมวลชน ทำให้มีการออกจรรยาบรรณของสื่อมวลชน (Canons of Journalism) แขนงต่างๆ ของอเมริกาในเวลาต่อมา เช่น จรรยาบรรณของการหนังสือพิมพ์ ของสมาคมบรรณาธิการหนังสือพิมพ์อเมริกัน ในปี 1923 กระนั้นก็ตาม คณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพของสื่อมวลชน ยังไม่ใส่ใจในเนื้อหาและความศักดิ์สิทธิ์ของจรรยาบรรณเหล่านั้น จึงได้เสนอทั้งมาตรฐานและมาตรการที่คาดว่าจะเป็นประสิทธิภาพมากกว่า ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. สื่อมวลชนจะต้องรายงานเหตุการณ์ประจำวัน เฉพาะในส่วนที่มีความหมาย ด้วยความจริงอย่างครบถ้วนและด้วยความฉลาดหลักแหลม
2. สื่อมวลชนจะต้องเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนข้อวิพากษ์ วิจารณ์ต่างๆ
3. สื่อมวลชนจะต้องแสดงให้เห็นถึงภาพที่แท้จริงของกลุ่มต่างๆ ที่เป็นส่วนประกอบของสังคม
4. สื่อมวลชนจะต้องมีความรับผิดชอบในการเสนอและให้ความกระจ่างเกี่ยวกับเป้าหมายและค่านิยมของสังคม
5. สื่อมวลชนจะต้องเปิดโอกาสอย่างเต็มที่ให้มีการรับรู้ข่าวสารประจำวันอย่างทันต่อเหตุการณ์

สำหรับมาตรการที่จะทำให้บรรลุถึงมาตรฐานทั้ง 5 ข้อดังกล่าว คณะกรรมการได้เสนอแนวทางและแหล่งความรับผิดชอบ ซึ่งส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อความรับผิดชอบของสื่อมวลชนต่อสังคมไว้ 3 ประการคือ

1. สื่อมวลชนจะต้องมีวิญญูณแห่งวิชาชีพ ในทำนองเดียวกันกับวิชาชีพเก่าแก่ทั้งหลาย เช่น กฎหมาย แพทย์ เป็นต้น
2. สาธารณชนต้องมีความตื่นตัวต่อการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ต้องคอยตรวจสอบสื่อมวลชน โดยการรวมตัวเป็นองค์กรหรือสถาบันที่เข้ามาช่วยปรับปรุงพัฒนาวิชาการ และวิชาชีพของสื่อมวลชน
3. รัฐบาลจะต้องช่วยพัฒนาสื่อมวลชน เสริให้เป็นระบบสื่อสารที่ประชาชนพลเมืองต้องการ โดยการช่วยเหลือสนับสนุนอุตสาหกรรม สื่อมวลชนอย่างถูกวิธี

มาตรฐานและมาตรการของคณะกรรมการว่าด้วยเสรีภาพของสื่อมวลชนของอเมริกา ได้กลายเป็นแก่นสารของทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของสื่อมวลชนที่ค่อยๆ แพร่ขยายออกไปสู่ยุโรปตะวันตกและประเทศต่างๆ ทั่วโลก (สมควร กวียะ 2536,121-140)

นอกเหนือจากแนวคิดในทฤษฎีว่าด้วยสื่อมวลชนกับระบบการเมือง 4 รูปแบบตามการศึกษาของ ซีเบอร์ท พิเตอร์สัน และ แชรรม ดังกล่าว ยังได้เกิดแนวคิดทฤษฎีใหม่ในอันที่จะนำการสื่อสารมวลชนมาใช้ในการพัฒนาทั้งในทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาที่ประสบปัญหาการเลือกใช้ระบบสื่อสารมวลชนตามกระแสหลัก ในขณะที่อเมริกา ยุโรปตะวันตก และญี่ปุ่นเลือกใช้ระบบสื่อสารมวลชนตามทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและ สหภาพ โซเวียตและประเทศในค่ายคอมมิวนิสต์อื่นๆ เลือกใช้ระบบสื่อสารมวลชนตามทฤษฎีสังคมนิยมแบบคอมมิวนิสต์ ประเทศกำลังพัฒนาเหล่านี้ ตกอยู่ในสภาพงงงันปั่นป่วน

ไม่สามารถเดินตามเส้นทางตะวันตก หรือแม้แต่เส้นทางคอมมิวนิสต์ที่ไม่สามารถเดินตามเส้นทางตะวันตกได้เพราะว่าระบบการเมือง เศรษฐกิจ และการสื่อสารมวลชน มิได้มีพื้นฐานแบบเสรีประชาธิปไตยอย่างเพียงพอ ความเข้าใจในคุณค่าที่แท้จริงของเสรีภาพยังไม่เกิดขึ้น สื่อมวลชนยังขาดพลังอุดมการณ์ และยังคงพึ่งพาอาศัยการอุดหนุนของพรรคการเมืองและนายทุนธุรกิจขนาดใหญ่ สื่อมวลชนจึงต้องเป็นเครื่องมือขององค์กรและสถาบันอื่นมากกว่าที่จะเป็นสถาบันอิสระของสังคม

กล่าวโดยสรุป แนวคิดทฤษฎีว่าด้วยสื่อมวลชนกับระบบการเมือง สามารถอธิบายถึงระบอบการปกครองประเทศ อำนาจอธิปไตย นโยบายในการควบคุมหรือการกำหนดขอบเขตการทำงานขององค์กรสื่อสารมวลชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการทำงานของสื่อมวลชนทั้งในแง่ของการแสวงหาข่าว และการนำเสนอข่าวสาร และการรับรู้ข่าวสารของผู้รับสาร

2.5 แนวคิดทฤษฎีด้านการควบคุมสื่อมวลชนของรัฐบาลจีน

การปรับบทบาทและโครงสร้างสื่อภายหลังการปฏิรูปเปิดประเทศ

ตลอดเวลา 30 ปี นับแต่จีนใหม่ได้สถาปนาขึ้นในปี 1949 จนถึงการเปิดประเทศสู่โลกภายนอกในปี 1979 สื่อมวลชนจีนทำงานภายใต้สื่อสิ่งแวดลอมที่เต็มไปด้วยความผันผวนทางการเมือง และการต่อสู้ทางความคิดในบริบทดังกล่าว สื่อมวลชนของจีนในฐานะเป็นสื่อของรัฐและพรรคฯ นอกจากต้องทำหน้าที่เป็นเครื่องมือของการต่อสู้ทางชนชั้นดังกล่าวแล้ว ผู้ปฏิบัติงานสื่อและองค์กรสื่อยังลี้ภัยลี้ภัยคลุกคลาน ชะตากรรมขึ้นอยู่กับกระแสการเมืองที่ถาโถมเข้าใส่เป็นระลอกๆ ยากที่จะคาดการณ์ได้

เต็งเสียงผิง ได้ชื่อว่าเป็นนักปฏิบัติที่เล็งผลลัพธ์มากกว่าที่จะมัวคำนึงถึงวิธีการ เขาได้หันเหทิศทางการสร้างประเทศ จากการต่อสู้ทางการเมือง มาเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยไม่ยึดติดกับลัทธิมาร์กซ์ – เลนิน หรือคำสอนของเหมาเจ๋อตุงแบบตายตัว เขาได้พุ่งเป้าการพัฒนาประเทศไปที่คำขวัญ “สี่ทันสมัย” คืออุตสาหกรรมทันสมัย เกษตรกรรมทันสมัย กองทัพที่ทันสมัย และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีทันสมัย ที่สำคัญคือ เขากล้าที่จะนำพาประเทศไปสู่การปฏิรูปและเปิดประเทศ ตั้งแต่ปลายทศวรรษ 1970 นำระบบกลไกตลาดของโลกทุนนิยม เข้าไปกระตุ้นระบบเศรษฐกิจระดับจุลภาคทั่วทุกด้าน สร้าง “ทฤษฎีการตลาดแบบสังคมนิยมจีน” ซึ่งถือว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ทางสังคม ที่ยังไม่เคยมีประเทศไหนเคยมีประสบการณ์มาก่อน

1978-1992 เป็นระยะปรับตัวและทดลองหาหนทางที่เหมาะสม ในระยะนี้จีนได้นำระบบตลาดมาใช้ควบคู่กับการวางแผนจากรัฐ และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ส่งเสริมให้สร้างวิสาหกิจใหม่ๆ ที่ไม่ใช่ของรัฐ ขยายวิสาหกิจขนาดกลางและเล็กสู่ท้องถิ่น ให้เป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคการผลิตขณะเดียวกันก็เริ่มเปิดประเทศอย่างเป็นทางการเป็นขั้นเป็นตอน ในขั้นแรกนี้ ได้ทดลอง

สร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นหลายจุด พร้อมทั้งจะให้ทุนต่างชาติเข้าไปลงทุน โดยได้รับสิทธิพิเศษจากรัฐ พร้อมผลประโยชน์ต่างๆ ที่จีนมีไว้ให้เป็นแรงจูงใจ

1993-2003 จีนเริ่มก้าวสู่ยุคปฏิรูปและเปิดประเทศทั่วทุกด้าน จุดเปลี่ยนที่สำคัญคือ การประชุมสมัชชาครั้งที่ 14 ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในปี 1992 เจียงเจ๋อหมินได้รับเลือกเป็นผู้นำพรรครุ่นที่ 3 และได้ประกาศหนทางสร้าง “สังคมนิยมที่มีลักษณะพิเศษแบบจีน” อย่างเป็นทางการ โดยจะให้ระบบตลาดแบบสากลแสดงบทบาทได้มากขึ้น

ปี 2004 เป็นต้นมา จีนวางแผนที่จะก้าวสู่การปฏิรูปที่ลึกไปอีกขั้นหนึ่ง ภายใต้การนำของผู้นำรุ่นที่ 4 นำโดยนายหูจิ่นเทา การประชุมคณะกรรมการพรรคชุดที่ 16 ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2003 ถือกันว่าเป็นเส้นแบ่งยุคของการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนอีกครั้งหนึ่ง ที่ประชุมได้สรุปสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นทั่วประเทศ ลดช่องว่างระหว่างเมืองกับชนบทระหว่างการพัฒนาการทางวัตถุ (เศรษฐกิจ) กับการพัฒนาทางจิตวิญญาณ (สังคม) ระหว่างการพัฒนาคนกับการพิทักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งหมดนี้สรุปลงด้วยคำขวัญที่ประชุมครั้งนั้นได้เสนอออกมา นั่นก็คือ “เหอเสี่ยวเสี่ยวหู่” การสร้างสังคมแห่งความกลมเกลียวสมานฉันท์ ซึ่งจะเป็นเป้าหมายขั้นตอนต่อไปของจีนนับแต่นี้ไปอีกหลายปี

การปฏิรูปเปิดประเทศ ย่อมต้องส่งผลกระทบต่อสื่อมวลชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประมาณ 15 ปีแรกหลังการปฏิรูปเปิดประเทศ วงการสื่อของจีนเต็มไปด้วยความสับสน เพราะการนำหลักกลไกตลาดมาใช้กับสื่อ ย่อมหมายความว่า สื่อทั้งหมดที่เคยเป็นของรัฐ รวมถึงวิธีการบริหารจัดการสื่อที่เคยปฏิบัติมาในอดีต มาถึงปัจจุบัน แต่รัฐเองก็ขาดประสบการณ์ จึงเกิดสภาพการลองถูกลองผิด ในหลายๆ จุด หลายๆ ด้าน เกิดช่องว่างที่กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายไปไม่ถึง เรียกกันว่า “พื้นที่สีเทา” (Grey area) ซึ่งระบุชัดไม่ได้ว่าถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย สถานการณ์สื่อในช่วงนั้นนอกจากสับสนแล้ว บางครั้งถึงขั้นที่เรียกว่า “ไร้ระเบียบ” เลยทีเดียว

อย่างไรก็ตาม หลักการที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนยึดถือตลอดมาโดยไม่มีวันเปลี่ยนก็คือ พรรคและรัฐจะต้องยึดกุมสื่อไว้ในมือให้มั่น หลักการนี้เมื่อนำมาประยุกต์ให้เข้ากับหลักกลไกตลาดในปัจจุบัน ก็ได้กลายเป็นแนวทางสำหรับปรับเปลี่ยนบทบาทและการทำงานของสื่อมวลชนในยุคนี้ ฉะนั้น หากจะเข้าใจสถานการณ์ของสื่อมวลชนจีนในยุคนี้โดยรวบยอดที่สุด ก็คงต้องสรุปลงสั้นๆ ว่า สื่อมวลชนจีนเป็นกิจการของรัฐ ที่บริหารจัดการด้วยระบบธุรกิจ

หรือหากต้องการรายละเอียดให้มากขึ้น มติจากที่ประชุมคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีน ชุดที่ 16 ครั้งที่ 3 เดือนตุลาคม 2003 ซึ่งได้วางแนวทางให้กับการพัฒนากิจการด้านวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงสื่อมวลชน

“อุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมจะต้องนำโดยคณะกรรมการพรรค ควบคุมการบริหาร โดยรัฐบาล ควบคุมตนเองด้วยวินัยแห่งวิชาชีพ ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามกฎหมาย...คือผลประโยชน์ของสังคมเป็นที่ตั้ง ประสานผลประโยชน์ทางสังคมกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้เป็นเอกภาพ...ปฏิรูปงานด้านทรัพยากรบุคคล การแบ่งปันรายได้และการประกันสังคม ฟังเงินลงทุนจากภาครัฐ เสริมความมีชีวิตชีวา ปรับปรุงการบริการ ปรับเปลี่ยนโครงสร้าง มุ่งหน้าสู่ระบบตลาด ขยายกำลังให้เข้มแข็ง ระดมทุนจากหลากหลายช่องทาง พัฒนาให้เป็นอุตสาหกรรมที่มีความหลากหลาย สร้างเป็นกลุ่มวิสาหกิจวัฒนธรรมขนาดใหญ่ เพื่อเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันทางสากล”

10 ปี ที่ผ่านมา สื่อมวลชนทุกแขนงของจีน ได้เริ่มปรับเข้าสู่แนวทางและนโยบายที่รัฐวางไว้โดยพื้นฐานแล้ว แต่ยังคงกล่าวไม่ได้ว่า สถานะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอีกในอนาคตข้างหน้า จะเป็นการถูกต้องกว่าหากจะพูดว่า นี่คือการก้าวอย่างก้าวแรกๆ บนเส้นทางใหม่ของสื่อมวลชนจีนที่รัฐ ได้ขีดเส้นไว้ให้ แต่การเปลี่ยนแปลงอันมหาศาลจะตามมาอีกมากมายในวันข้างหน้า

เพราะสิ่งทั้งหลายทั้งปวงในยุคโลกาภิวัตน์ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารและสารสนเทศอยู่ในปริมณฑลที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดและเร็วที่สุด

ลักษณะพิเศษของสื่อมวลชนจีน

สำหรับเราซึ่งเป็นคนไทย มีกระบวนการทัศนคติในการคิดและมองสิ่งต่างๆ ตามประสบการณ์และความเคยชินที่ได้รับจากสังคมไทย มีสื่อที่เรียกตัวเองว่าเป็นสื่อเสรี เกลียดชังการเซ็นเซอร์สื่อโดยรัฐ (แต่ไม่รู้และไม่ค่อยสนใจเรื่องการเซ็นเซอร์ตัวเองของสื่อ) เราจึงอยากที่จะเข้าใจสื่อแบบอื่นที่เราคิดว่าไม่ใช่สื่อเสรีอย่างบ้านเรา

สื่อจีนเป็นสื่อที่อยู่ตรงกันข้ามกับ “สื่อเสรี” ที่เรารู้จัก แม้ทุกวันนี้ กล่าวโดยนัยยะทางเศรษฐกิจ จีนดูดซับทุนนิยมเข้าไปไว้มาก แต่ในทางการเมืองจีนยังเป็นสังคมนิยม ถ้าไม่ทำความเข้าใจกับสื่อมวลชนจีนในประเทศสังคมนิยมที่ “มีลักษณะพิเศษแบบจีน” เสียก่อนแล้ว ก็ยากที่จะเข้าใจความเป็นจริงเกี่ยวกับสื่อมวลชนจีนได้

สื่อมวลชนจีนเป็นสื่อในระบอบสังคมนิยม

จีนย้ำกับตัวเองและบอกกับโลกภายนอกอยู่เสมอว่า ตนเองเป็นประเทศสังคมนิยมที่มีลักษณะพิเศษแบบจีน นั่นก็คือ ปฏิเสธว่าไม่ใช่สังคมนิยมแบบอคิดสหภาพโซเวียต และกลุ่มประเทศยุโรปตะวันออกก่อนการล่มสลาย หรือแม้แต่เกาหลี เวียดนาม คิวบา ในปัจจุบันก็ไม่เหมือนประเทศสังคมนิยมไม่จำเป็นต้องเดินสู่เป้าหมายด้วยหนทางเดียวกัน ซึ่งเป็นความเชื่อที่ผิด ในอดีต

ตรงกันข้าม ทุกประเทศจะต้องค้นหาลักษณะเฉพาะของตนเอง และก้าวเดินไปบนหนทางนั้น โดยไม่จำเป็นต้องเหมือนใคร

สังคมนิยมที่มีลักษณะเฉพาะแบบจีนเป็นอย่างไร? จีนเคยอธิบายไว้ในกาละและเทศะต่างๆ กัน สรุปความได้ว่า คือการประสานแนวคิดสังคมนิยมเข้ากับสภาพความเป็นจริงของจีน ซึ่งปรากฏเป็นรูปธรรมโดดเด่นเห็นได้ชัดในขณะนี้คือ การนำ เศรษฐกิจระบบตลาดแบบทุนนิยมมาใช้ในการปฏิรูปและพัฒนาประเทศ เป้าหมายไม่ใช่เพื่อให้เป็นทุนนิยม แต่เพื่อให้เป็นสังคมที่เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

หัวใจสำคัญที่สุดของสังคมนิยม คือมีพรรคคอมมิวนิสต์ที่เดินตามแนวทางลัทธิมาร์กซ์ และเพราะว่าพรรคคอมมิวนิสต์เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของประชาชนทุกคนขึ้นทั่วประเทศ การปกครองและการบริหารประเทศจึงต้องยกให้พรรคคอมมิวนิสต์เท่านั้นเป็นผู้ชี้แนะ จีนเป็นประเทศสังคมนิยม จึงมีพรรคคอมมิวนิสต์จีนเป็น “พรรครัฐบาลตลาดกาล” ผู้ที่จะศึกษาเรื่องเงินจำเป็นต้องยอมรับความจริงข้อนี้ก่อน

หลักการบริหารของประเทศสังคมนิยม คือการวางแผนจากส่วนกลาง โดยฝ่ายนำระดับประเทศเป็นผู้กำหนดนโยบายล่างลงไปตามลำดับชั้น มีหน่วยพรรคระดับต่างๆ เป็นผู้รับนโยบาย และเป็นผู้ดำเนินการปฏิบัตินโยบายให้ปรากฏเป็นจริง

ส่วนกรรมสิทธิ์ในการถือครองปัจจัยการผลิต เช่น โรงงานและที่ดินนั้น แต่เดิมเป็นของรัฐทั้งหมด ปัจจุบัน จีนได้ค้นหารูปแบบการถือครองกรรมสิทธิ์แบบใหม่ โดยประยุกต์และผสมผสานหลักเศรษฐกิจกลไกตลาดเป็นตัวกระตุ้นความมีชีวิตชีวา และการเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับจุลภาคขณะที่ใช้ระบบวางแผนจากส่วนกลาง เป็นตัวกำหนดทิศทางและปรับแต่งความสมดุลในระดับมหภาคทั่วทั้งประเทศ

กิจการสื่อมวลชนจัดเป็นกิจการของรัฐที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ รัฐจึงต้องกำกับดูแลความเข้มงวด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมสิทธิ์สื่อที่รัฐยังต้องยึดกุมไว้อย่างแน่นอนหาสื่อมวลชนทุกระดับตั้งแต่ส่วนกลางลงไปถึงมณฑล จังหวัด อำเภอ ต้องขึ้นตรงต่อการกำกับดูแลและตรวจสอบโดยพรรคฯ และรัฐในระดับการปกครองนั้นๆ ส่วนทางด้านกรรมสิทธิ์ รัฐบาลจีนไม่อนุญาตให้เอกชนครองกรรมสิทธิ์ หรือมีส่วนร่วมในกรรมสิทธิ์ของสถานีวิทยุสถานีโทรทัศน์ และการจัดทำหนังสือพิมพ์ ซึ่งถือว่าเป็นสื่อหลัก (core media) โดยเด็ดขาด

นอกเหนือจากสื่อหลักที่รัฐถือครองกรรมสิทธิ์ 100% แล้วเมื่อจีนเปิดประตูให้กับทุนเอกชนและทุนต่างชาติ ก็ต้องผ่อนคลายการถือครองกรรมสิทธิ์สื่อบางอย่างลง เช่น อนุญาตให้ทุนเอกชนและทุนต่างชาติมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อที่อยู่รอบนอก เช่น โฆษณา ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต รวมทั้งกิจการด้านการให้บริการ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตเนื้อหาสื่อ เช่น การสร้าง

โรงภาพยนตร์ การจัดจำหน่ายสื่อ เป็นต้น กิจการเหล่านี้รัฐอนุญาตให้เอกชนและทุนต่างชาติมีส่วนร่วมได้ภายใต้เงื่อนไขที่ต้องไม่ส่งผลเสียต่อประเทศชาติ ด้วยจินหวังว่า ทุนเอกชนและทุนต่างชาติที่มีขนาดใหญ่ จะช่วยทำให้วงการสื่อพัฒนาตัวเองเร็วขึ้น มีโอกาสที่เติบโตใหญ่กล้าแข็งขึ้น จนมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันกับสื่อต่างชาติ เหมือนกับวิสาหกิจการผลิตอื่นๆ ที่อยู่นอกวงการสื่อ

สรุปก็คือ ประเทศจีนในระบอบสังคมนิยม สื่อมวลชนยังเป็นสื่อของรัฐ อยู่ภายใต้การกำกับควบคุมของรัฐอย่างเข้มงวด

“เสรีภาพ” ต้องคู่กับ “ความรับผิดชอบ”

อันที่จริง รัฐธรรมนูญและกฎหมายหลายฉบับของจีน ก็กล่าวถึงเสรีภาพซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนไม่ต่างจากประเทศอื่น รัฐธรรมนูญมาตรา 36 กล่าว

“พลเมืองของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มีเสรีภาพในการพูด การตีพิมพ์ การชุมนุม การตั้งสมาคม การเดินขบวน การแสดงพลัง”

ในระยะหลังเมื่อจีนเปิดประเทศแล้ว กฎระเบียบเกี่ยวกับสื่อมวลชนออกโดยรัฐบาลจีน ยังได้เสริมเนื้อหาส่วนที่แสดงถึงเสรีภาพในการแสดงออกของสื่อมวลชนโดยตรง เช่น “กฎระเบียบสื่อและจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อ” มีข้อความตอนหนึ่งว่า

“รัฐบาลส่งเสริมให้ปลดปล่อยทางความคิด เปิดทางกว้างสำหรับการพูด การแสดงความคิดเห็น ... ทุกคนเสมอภาคกันเบื้องหน้ารัฐธรรมนูญ ... ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จะต้องแก้ไขด้วยวิธีการแบบประชาธิปไตยเท่านั้น”

เสรีภาพของสื่อมวลชน จีนเป็นเสรีภาพที่ขึ้นต่อนโยบายและแนวทางของผู้นำประเทศในแต่ละยุคแต่ละสมัย

ประเทศสังคมนิยมมีทัศนะที่ไม่เคยคลอนแคลนเกี่ยวกับบทบาทของสื่อ โดยมองว่าสื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งในโครงสร้างส่วนบน (Superstructure) ของสังคม ซึ่งได้ระบอบจิตสำนึก และระบอบการเมืองในการยึดอำนาจรัฐที่ดี การสร้างอำนาจรัฐให้มั่นคงภายหลังจากนั้นก็ “ปากกาที่ป็น คือสองสิ่งที่ผู้นำจะคลายการยึดกุมไม่ได้”

ในการประชุมสัมมนางานสื่อมวลชน เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 1983 เจียงเจ๋อหมิน กล่าวต่อที่ประชุมว่า

“แต่ไหนแต่ไร พรรคฯ ได้ให้ความสำคัญกับงานสื่อเป็นอย่างยิ่ง พรรคเราเห็นว่าหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ จะต้องเป็นปากเสียงของพรรค รัฐบาล และประชาชน นี่คือคุณลักษณะของงานสื่อ ขณะเดียวกันก็เป็นบทบาทของสื่อซึ่งสำคัญอย่างยิ่งต่องานของพรรคฯและของรัฐ”

ในทัศนะของจีน คำว่า “เสรีภาพ” ของสื่อมวลชนจึงจะปล่อยให้พูดลอยๆ ไม่ได้ แต่จะต้องพูดคู่ไปกับคำว่า “ภาระหน้าที่” และ “ความรับผิดชอบ” นั่นก็คือ สื่อมวลชนจะมีเสรีภาพ

โดยไม่มีหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ได้ พูดเป็นรูปธรรมอีกนิดก็คือ เสรีภาพในการเขียนหรือการเสนอเรื่องราวต่อประชาชน สื่อมวลชนต้องตระหนักว่า จะก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียต่อสังคมหรือไม่ อย่างไร หากเป็นผลเสีย ก็ไม่ควรเอาเสรีภาพมาเป็นข้ออ้างในการพูด เขียน หรือแสดงออกต่อสาธารณะ

แล้วอะไรคือบรรทัดฐานในการวัดว่า สิ่งนั้นเป็นผลดีหรือผลเสียต่อประเทศชาติและสังคม บรรทัดฐานโดยกว้างๆ คือ

ต้องไม่สวนทางกับแนวนโยบายของพรรคฯ และรัฐ

หลังการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีนใหม่ๆ เหมาเจ๋อตุงมุ่งมั่นนำประเทศเดินแนวทางลัทธิมาร์กซ์ไปสู่สังคมนิยมและท้ายสุดไปสู่สังคมนิยมวินิสต์ ในยุคนั้น “เสรีภาพ” ของสื่อมวลชนมีจำกัดมาก สื่อมีหน้าที่อย่างเดียว คือสนับสนุนและเผยแพร่ลัทธิมาร์กซ์ ความคิดเหมาเจ๋อตุง สิ่งใดที่เป็นไปในทางที่ขัดแย้งกับหลักนโยบายดังกล่าว ถือเป็นความเสียหายร้ายแรงต่อประเทศชาติ ซึ่งจะอนุญาตให้ไม่ได้โดยเด็ดขาด

ครั้นถึงยุคปฏิรูปและเปิดประเทศ สื่อก็มีหน้าที่ต้องพูดให้สอดคล้องกับแนวทางใหม่ แต่เนื่องจากแนวทางปฏิรูปและเปิดประเทศ เปิดช่องให้สื่อนำเสนอข่าวสารได้กว้างขวางมาก จึงดูเหมือนกับว่า สื่อมวลชนในยุคนี้มีเสรีภาพมากกว่ายุคแรก แต่เบื้องหลังเสรีภาพที่เห็นนั้น สื่อต้องไม่พูดสวนทางกับแนวนโยบายของพรรคฯ และรัฐ โดยเด็ดขาด

ต้องถือผลประโยชน์ของชาติเป็นที่ตั้ง

ทุกวันนี้ การประชุมกองบรรณาธิการ เพื่อรับทราบนโยบายจากหน่วยเหนือยังเป็นหลักปฏิบัติที่องค์กรข่าวทุกแห่งต้องปฏิบัติเป็นประจำทุกเช้า ข่าวสำคัญเรื่องใดที่สื่อจะต้องนำเสนอ เรื่องใดไม่ควรเสนอ ฝ่ายนำในฐานะตัวแทนพรรคฯ ประจำองค์กร จะแจ้งให้กองบรรณาธิการทราบ โดยวิธีนี้พรรคฯ และรัฐจึงสามารถควบคุมทิศทางข่าวทั่วประเทศได้อย่างเป็นเอกภาพ

สำหรับข่าวในประเทศ ยึดหลักผลประโยชน์ของชาติเป็นที่ตั้ง ข่าวใดก็ตาม แม้จะเป็นเรื่องจริง แต่ถ้าพิจารณาแล้วไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมก็จะถูกห้ามไม่ให้นำเสนอ

เช่น ข่าวอาชญากรรมที่ทำให้รายละเอียดมากเกินไป ภาพอุบัติเหตุขบวนรถของ ฯลฯ ข่าวเหล่านี้มักเป็นข่าวที่สื่อมวลชนในประเทศโลกเสรีถือโอกาสพาดหัวข่าวแข่งกัน แต่ในประเทศจีน กลับตรงกันข้าม ถือว่าเป็นข่าวไม่สร้างสรรค์ ไม่มีผลประโยชน์ รังแต่จะสร้างความหวาดกลัว สะเทือนขวัญ เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ก่อให้เกิดการเลียนแบบ และบั่นทอนเสถียรภาพของสังคม

ข่าวการเมืองที่เป็นผลเสียต่อความมั่นคงและความเป็นเอกภาพของชนในชาติ สื่อก็ต้องไม่นำเสนอ ยกตัวอย่างเหตุการณ์ความไม่สงบตามบริเวณชายแดนภาคตะวันตกของจีน ซึ่งเป็นเขต

ที่อยู่อาศัยของชนกลุ่มน้อยเชื้อชาติต่างๆ ในอดีตเคยมีปัญหาการก่อการร้ายที่รุนแรง สร้างความปวดหัวให้กับรัฐบาลจีนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เขตปกครองตนเองทิเบต ซึ่งการเคลื่อนไหวเรียกร้องความเป็นอิสระจากจีนของกลุ่มคาไลดามะ และการก่อการร้ายของพวกเตอร์ก ตะวันออกในมณฑลซินเกียง

เหตุการณ์ความไม่สงบบริเวณชายแดนเหล่านี้ สื่อจะถูกสั่งไม่ให้เผยแพร่ออกไป เพื่อป้องกันไม่ให้ปัญหาลุกลามไปถึงชนกลุ่มน้อยกลุ่มอื่นๆ จากการปลุกปั่นและแทรกแซงของมือที่สาม ขณะเดียวกันก็ป้องกันไม่ให้ข่าวดังกล่าวสร้างความระส่ำระสายแก่สังคมโดยรวม เมื่อจำกัดขอบเขตของปัญหาไว้ภายในพื้นที่ที่ได้แล้ว รัฐบาลก็สามารถใช้วิธีการทางทหารและทางการทูตดำเนินการแก้ไขจนสถานการณ์ต่างๆ คืบหน้าตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ของประเทศชาติในแต่ละยุคสมัยก็มีการเปลี่ยนแปลงได้เหมือนกัน ในยุคก่อน การคอร์รัปชัน โกง แม้จะเป็นเรื่องจริงในหมู่ผู้นำบางคน แต่ก็ไม่เคยเป็นข่าวเล็ดลอดออกมาทางสื่อมวลชนเพราะถูกจัดว่าเป็นข่าวที่ไม่เป็นประโยชน์ ครั้นยุคสมัยเปลี่ยนไป การเปิดโปงและปราบปรามคอร์รัปชันกลายเป็นสิ่งที่ประชาชนชื่นชม เพราะรัฐบาลมีนโยบายที่จะปราบคอร์รัปชันให้เด็ดขาด หูจิ้นเทาถึงขนาดลั่นกลองรบในที่ประชุมคณะกรรมการวินัยพรรคฯ ของพรรคคอมมิวนิสต์จีน เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2006 จะใช้มาตรการที่รุนแรงต่อสมาชิกพรรคฯ ที่รับสินบนและโกงกิน

ต้องยึดหลักกระชับมิตรกับทุกประเทศ

เมื่อเกิดเหตุการณ์ทางสากลระหว่างประเทศขึ้น สื่อมวลชนจีนจะรายงานข่าว แต่จะไม่แสดงความเห็นเชิงวิพากษ์ตำหนิ ฝ่ายนำในองค์กรสื่อจะอาศัยการประชุมกองบรรณาธิการข่าวประจำวัน ให้คำชี้แนะแก่สื่อมวลชนเกี่ยวกับท่าทีของจีนต่อเหตุการณ์สากลแต่ละเรื่องแต่ละกรณี เพื่อให้จุดยืนของจีนที่แสดงออกผ่านสื่อในแต่ละเรื่องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้โดยยึดหลักกระชับมิตร ไม่สร้างความบาดหมาง ไม่แทรกแซงกิจการภายในของประเทศอื่น

หลักการต่อต่างประเทศของจีนในเรื่องนี้แตกต่างจากจีนในยุคก่อนกล่าวคือในยุคสงครามเย็นระหว่างค่าย จีนจะขีดเส้นแบ่งที่ชัดเจนระหว่างประเทศที่เป็นมิตรกับประเทศที่เป็นศัตรู ต่อประเทศที่เป็นมิตร สื่อจะสรรเสริญยกย่องและให้กำลังใจ ต่อประเทศที่เป็นศัตรูก็วิจารณ์โจมตีอย่างไม่ไว้หน้า เพราะยุคนั้น จีนชูการเมืองเหนือทุกสิ่งทุกอย่าง แต่ในยุคใหม่ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการค้าได้ระดับความสำคัญขึ้นมา จีนต้องการทำตัวเป็นมิตรกับทุกประเทศ ไม่ปล่อยให้มีความแตกต่างทางความคิด อุดมการณ์เป็นอุปสรรคขัดขวางความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ อีกทั้งยังเสนอหลักการเคารพความแตกต่าง ไม่ควรเข้าไปแทรกแซงการเมืองภายในของประเทศอื่น

การที่พรรคฯ ออกมาชี้นำการทำงานของสื่อมวลชนอย่างใกล้ชิดเช่นนี้ เป็นลักษณะพิเศษของสื่อมวลชนจีนที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลง จีนมองว่านี่คือจุดแข็งของตน แต่คนภายนอกอาจมองว่าเป็นจุดอ่อน และพากันวิพากษ์วิจารณ์ว่า สื่อจีนเป็นสื่อที่ไร้เสรีภาพ แต่ผู้นำจีนมีเหตุผลที่จะตอบโต้ได้เสมอว่า พรรคคอมมิวนิสต์คือตัวแทนผลประโยชน์ของประชาชนทุกคนชั้นในสังคม การที่พรรคฯ ควบคุมสื่อ ก็เท่ากับว่าประชาชนทุกคนร่วมกันเป็นผู้ควบคุมสื่อ เพื่อให้สื่ออยู่ในกรอบของวินัย ไม่ใช่ปากกาในมือสร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติ จีนจึงไม่สนใจต่อคำครหานินทา และถือว่าผู้ที่กล่าวเช่นนั้น เป็นผู้ที่ไม่รู้จักจีนดีพอ

อันที่จริง ในโลกนี้ไม่มีประเทศใดหรือระบบสื่อมวลชนที่ใด ที่สื่อจะมีเสรีภาพโดยสัมบูรณ์ (Absolute) ประเทศทุนนิยมเสรีที่อ้างว่าสื่อมีเสรีภาพมากที่สุดนั้น แท้ที่จริงเป็นเสรีภาพที่ลวงตามากที่สุดต่างหาก อำนาจการเมืองและอำนาจทุนซึ่งเป็นผู้ครอบครองสื่อ คือผู้ที่อยู่เบื้องหลังสื่อและใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ที่สำคัญเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับตนเอง และความมั่นคงให้กับระบบ เพื่อที่ว่าคนเหล่านั้นจะได้อยู่ในฐานะผู้ได้เปรียบในสังคมตลอดไป

จีนเป็นเจ้าของคำพูดอันแสนคมคายว่า “ปากกาอยู่ในมือใคร ก็รับใช้ผู้นั้น” พรรคคอมมิวนิสต์จีนจึงยึดปากกาไว้อย่างแน่นมั่น ไม่ว่าอะไรจะเปลี่ยนไป แต่สัจธรรมข้อนี้จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง

สื่อจีนเป็นทั้ง “สื่อเพื่อสาธารณะ” และ “สื่อเพื่อการค้า”

เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วกันว่า สื่อเพื่อสาธารณะกับสื่อเพื่อการค้า เป็นเส้นขนานสองเส้นที่ยากจะมาบรรจบกัน เพราะอะไรที่เป็นประโยชน์ของสาธารณะก็มักจะขัดกับผลประโยชน์ของบุคคลและขององค์กรที่มี “กำไร” เป็นตัวตั้งเสมอ ตัวอย่างเช่น นายทุนที่มองเห็นแต่กำไร จะไม่ชอบให้ใครมาพูดถึงเรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นผลประโยชน์ของสาธารณะ

สื่อมวลชนจีนในยุคก่อน เป็นสื่อเพื่อสาธารณะล้วนๆ (อย่างน้อยในความตั้งใจของผู้นำจีน) ห่างไกลจากการเป็นสื่อเพื่อการค้าอย่างลิบลับ แต่ปัจจุบัน พรรคฯ มอบให้สื่อมวลชนจีนทำหน้าที่ 2 ด้าน ด้านหนึ่งเป็นสื่อเพื่อสาธารณะ มีหน้าที่ต้องทำเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศและความสงบสุขของสังคม อีกด้านหนึ่งเป็นสื่อเชิงพาณิชย์ มีหน้าที่แสวงหากำไรเลี้ยงตัวเองและเลี้ยงประเทศชาติ

การบรรลู่ภาระหน้าที่ทั้ง 2 ด้านให้ดีและไม่ขัดแย้งกัน ถือเป็น “นวัตกรรมทางสังคม” ของจีน ที่วงการสื่อให้ความสนใจอย่างยิ่ง

ความก้าวหน้าของทุนนิยมที่พัฒนามาจนถึงจุดสูงสุดทุกวันนี้ ทำให้ผู้คนพากันสรรเสริญความเหนือกว่าของลัทธิทุนนิยม และถือโอกาสลงข้อสรุปว่า สื่อในระบบทุนนิยมซึ่งเป็น

สื่อที่มีจุดหมายเพื่อการค้ากำไรนั้น เป็นระบบที่ดี ตรงกันข้ามกับสื่อที่ทำเพื่อสาธารณะ เป็นระบบที่มีจุดอ่อนไปไม่รอด และต้องตายไปในที่สุด จุดอ่อนของระบบสื่อเพื่อสาธารณะคือ ขาดเงินทุน (ไม่มีโฆษณา) และขาดประสิทธิภาพ (ไม่มีแรงจูงใจ) โดยยกตัวอย่างให้เห็นว่า สื่อเพื่อสาธารณะ ซึ่งเคยเป็นระบบสื่อที่แพร่หลายที่สุดเมื่อ 40-50 ปีก่อน ปัจจุบันหลงเหลือให้เห็นอยู่ไม่กี่แห่งในโลก

สื่อเพื่อสาธารณะมีในประเทศสังคมนิยมซึ่งมีอยู่ไม่กี่ประเทศในโลกเวลานี้ ปัญหาของสื่อในประเทศเหล่านี้มีมากมายและแก้ไม่ตก ที่สำคัญคือขาดเงินทุนในการพัฒนา ส่งผลให้รายการไม่น่าสนใจ เทคโนโลยีล้ำสมัย บุคลากรสื่อทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม ส่วนใหญ่ (ยกตัวอย่าง เช่น ลาว) ใช้วิธีรักษาบางสถานีให้เป็นสถานีสาธารณะ ที่เหลือปล่อยให้เอกชนเข้าดำเนินงานเชิงพาณิชย์ ซึ่งก็ไม่ใช่ว่าจะแก้ปัญหาก็ได้ เพราะในที่สุดสถานีที่ทำเพื่อสาธารณะอยู่ไปอย่างซังกะตาย มีแต่ชื่อแต่ไม่มีคนดู

สื่อเพื่อสาธารณะในประเทศทุนนิยม ที่เป็นต้นแบบของการกระจายเสียงเก่าแก่ เช่น BBC ของอังกฤษ NHK ของญี่ปุ่นก็เช่นกัน ล้วนประสบปัญหาเศรษฐกิจ รัฐต้องทุ่มงบประมาณมหาศาลโอบอุ้มไว้จึงอยู่มาได้ถึงทุกวันนี้ อย่างไรก็ตาม ทั้ง BBC และ NHK ต้องทนรับแรงกดดันจากสถานีเอกชนตลอดเวลา เพราะนโยบายของรัฐยังคงยืนยันไม่ให้สถานีเหล่านี้ทำการค้า คือไม่ให้มีรายได้จากโฆษณา ด้วยเกรงว่าโฆษณาจะเป็นช่องทางให้อำนาจทุนเข้าไปส่งอิทธิพลต่อเนื้อหารายการ ทางออกเท่าที่สถานีเหล่านี้ทำได้ในขณะนี้ก็คือ อาศัยช่องทางอื่นๆ ทำการค้าขายเพื่อเอารายได้ไปเลี้ยงองค์กร เช่น ขายรายการ ให้เช่าอุปกรณ์ เช่าสตูดิโอ ให้คำปรึกษาด้านการผลิตรายการ เป็นต้น

สถานีโทรทัศน์ PBS ในอเมริกา ก็เป็นตัวอย่างของสถานีเพื่อสาธารณะในประเทศทุนนิยม ที่ยืนหยัดไม่มีโฆษณา แต่แทนที่รัฐบาลจะโอบอุ้มเหมือนอย่างอังกฤษและญี่ปุ่น รัฐบาลนายทุนของอเมริกาหาทางกลั่นแกล้งด้วยการตัดงบประมาณช่วยเหลือลงเรื่อยๆ จากที่เคยสัญญาว่าจะให้ 50% ของรายจ่ายประจำปี ลดลงจนเหลือไม่ถึง 15 % เพราะรัฐบาลอเมริกันไม่ชอบรายการข่าวของ PBS ที่ทำหน้าที่คอยตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ส่วนนายทุนอเมริกันก็ไม่ชอบ PBS ที่คอยปกป้องผลประโยชน์ของมวลชน จึงร่วมกันตั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายนายทุนบีบบังคับ PBS เรื่อยมา ทุกวันนี้ PBS อยู่ได้ด้วยเงินบริจาคของประชาชนและความช่วยเหลืออื่นๆ จากภาคสังคม แต่อากาศยังคงเต็มไปด้วยความไม่แน่นอนเป็นอย่างยิ่ง

นโยบายให้สื่อกระจายเสียงทำหน้าที่ 2 ด้านของผู้นำเงินในขณะนี้ จึงเป็นการประดิษฐ์คิดสร้างที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ถ้าทำได้สำเร็จ จะเป็นการหาทางออกให้กับสื่อเพื่อสาธารณะอื่นๆ ที่มีอุดมการณ์เพื่อสังคม แต่มีปัญหาความอยู่รอด

ด้านที่เป็นสื่อเพื่อการค้านั้น เป็นสิ่งที่มองเห็นได้ง่าย ตั้งแต่จีนเปิดประเทศในปี 1978 รัฐก็ค่อยๆ ผลักสื่อออกจากอ้อมกอด ปล่อยให้สื่อมีอิสระที่จะแสวงหารายได้ต่างๆ มาจุนเจือจนกระทั่งให้อยู่ได้ด้วยตนเอง โดยไม่มีเงินอุดหนุนจากรัฐ และท้ายที่สุดส่งรายได้ให้รัฐด้วยหากมีกำไร

สื่อจีนเวลานี้ ไม่มีปัญหาเรื่องรายได้อีกต่อไป แต่ปีสามารถทำกำไรจากการขายโฆษณาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จึงมีเงินที่จะนำไปพัฒนาองค์กร แต่ละวันผลิตเนื้อหาและรูปแบบรายการมากมายซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่มีคุณภาพและมีความหลากหลายให้ประชาชนเลือก

สื่อเพื่อสาธารณะที่ฟังคำสั่งจากรัฐ จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศจีน เพราะประเทศจีนเป็นประเทศใหญ่ ประชากรมหาศาล อีกทั้งยังมีปัญหาภายในประเทศที่ต้องแก้ไขเป็นจำนวนมาก

ประเทศจีนมีพื้นที่ถึง 9,600 ตารางกิโลเมตร เป็น 1 ใน 15 ของพื้นที่โลก ใหญ่เป็นอันดับ 3 รองจากรัสเซีย และแคนาดา แต่มีประชากรมากที่สุด ประชากรคนที่ 1,300 ล้านเกิดเมื่อเดือนมกราคม 2005 ประชากรจีนประกอบด้วยชนชาติต่างๆ กว่า 50 ชนชาติ เป็นชนชาติอื่น 92% ที่เหลืออีกร้อยละ 8 เป็นชนชาติส่วนน้อยกลุ่มต่างๆ อีกกว่า 50 ชนชาติ อาทิ ชนชาติจ้วง แมนจู หุย (มุสลิม) มั่ง อูยกูร์ (ซินเกียง) มองโกล ทิเบต ฯลฯ รัฐบาลให้สิทธิแก่ชนชาติเหล่านั้นในการปกครองตนเอง มีตั้งแต่ระดับมณฑลปกครองตนเอง จังหวัดปกครองตนเอง อำเภอปกครองตนเอง รวมแล้ว 149 แห่ง เฉพาะระดับมณฑลปกครองตนเองมีทั้งหมด 5 มณฑล

เพื่อให้สื่อรับใช้ความต้องการของประชาชนทุกเชื้อชาติและทุกท้องถิ่นอย่างเสมอภาค จีนแบ่งโครงสร้างสื่อออกเป็นหลายระดับเหมือนกับโครงสร้างการปกครองประเทศ สื่อระดับชาติที่ออกจากรัฐบาลมีความสำคัญมาก เพราะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเชื่อมประสานความสามัคคีและสร้างความเป็นเอกภาพในหมู่ประชาชนทุกชนชาติ รัฐได้ทุ่มเทงบประมาณมหาศาลในการสร้างเครือข่ายวิทยุและโทรทัศน์จากส่วนกลางให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อเป็นช่องทางที่รัฐจะติดต่อสื่อสารกับประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

การที่ประเทศมีขนาดใหญ่ ประชากรมากถึง 1,300 ล้านคน และยังมีปัญหาภายในหมู่ประชากรที่สลับซับซ้อนเช่นนี้ จะคงความเป็นเอกภาพและเสถียรภาพไว้ได้ รัฐจะต้องมีอำนาจในการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือได้เต็มที่ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ สื่อจะต้องเป็นของรัฐ เป็นสื่อเพื่อสาธารณะที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของสังคม มากกว่าผลประโยชน์ขององค์กรหรือของนายทุน

ความเป็นสื่อเพื่อสาธารณะแสดงออกสำคัญที่สุดในด้านเนื้อหา สื่อเพื่อสาธารณะจะต้องจัดทำเนื้อหาสื่อให้มีคุณภาพและมีสาระประโยชน์ ในด้านการกำกับดูแลเนื้อหาสื่อที่นั้น รัฐบาลจีนจะคอยสอดส่องและกำกับดูแลด้วยกฎหมายอย่างใกล้ชิด แม้จะปล่อยให้สื่อดำเนินงานเป็นธุรกิจ ต้องแข่งขัน ต้องรับผิดชอบกำไรขาดทุน ต้องสร้างกำไรให้กับรัฐ ไม่ต่างจากสื่อเพื่อการค้าในประเทศทุนนิยมอื่นๆ แต่ทั้งหมดนี้ สื่อจีนจะต้องทำภายในกรอบที่รัฐกำหนด คือต้องไม่

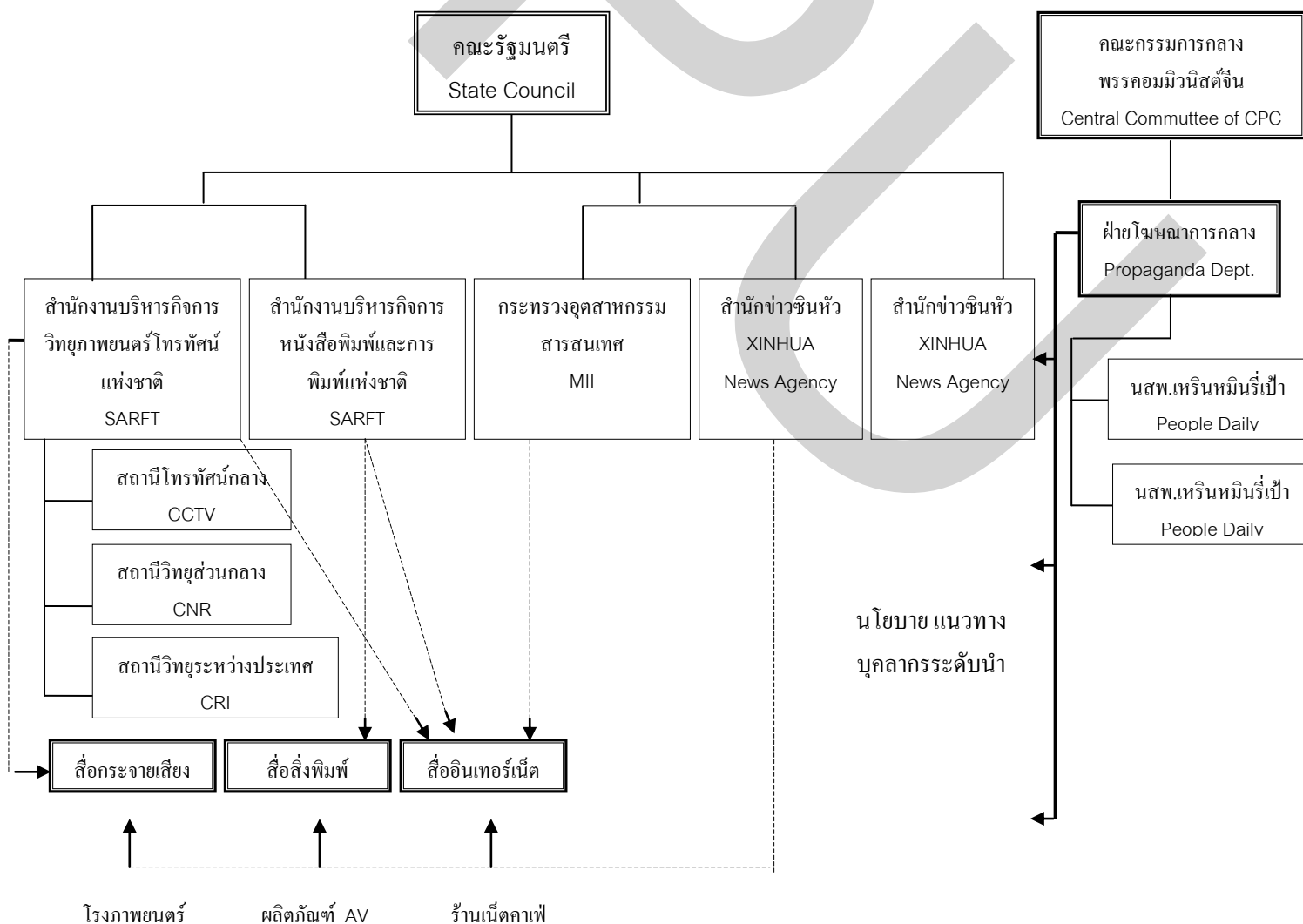
กระทบต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ความสงบสุขของสังคม และความสามัคคีปรองดองกับนานาประเทศโลก

โครงสร้างกำกับควบคุมสื่อ

สื่อมวลชนเป็นระบบที่มีขนาดใหญ่ กระจายตัวไปทั่วประเทศ รัฐบาลจึงต้องจัดตั้งหน่วยงานเทียบเท่ากระทรวงขึ้นมาควบคุมดูแล 2 หน่วยงานคือบริหารกิจการวิทยุภาพยนตร์ โทรทัศน์แห่งชาติ เพื่อแยกการดูแลสื่อดั้งเดิม 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกระจายเสียง ส่วนสำนักข่าวซินหัว เป็นหน่วยงานต่างหาก เทียบเท่ากระทรวงเช่นกัน

กิจการสื่อมวลชนของส่วนกลาง ด้านกระจายเสียง คือ สถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ ให้ขึ้นต่อสำนักงานบริหารกิจการวิทยุภาพยนตร์โทรทัศน์ฯ ส่วนหนังสือพิมพ์พรรค ก็ขึ้นต่อคณะกรรมการกลางพรรคโดยตรง โดยมีฝ่ายโฆษณากลางของพรรคเป็นผู้กำหนดนโยบายแนวทางของสื่อมวลชนทั้งหมดอีกทีหนึ่ง

โครงสร้างการกำกับควบคุมสื่อมวลชน

สำนักงานบริหารวิทยุ ภาพยนตร์ และ โทรทัศน์แห่งชาติ (State Administrative of Radio, Film and Television - SARFT) “กัว๋อเจียกวางปอเตี้ยนสื่อจ้งจวี”

SARFT เป็นองค์กรเก่าแก่เช่นเดียวกับ GAPP เมื่อตั้งขึ้นใหม่หลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง มีชื่อว่า “คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงแห่งรัฐ” ต่อมาในปี 1956 ได้กระจายการบริหารลงสู่ระดับมณฑล และในปี 1980 ก็กระจายถึงระดับเมือง และอำเภอ ตามแนวคิดของรัฐบาลที่ต้องการส่งเสริมให้เกิดโครงสร้างการกระจายเสียง 4 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับมณฑล ระดับเมือง และระดับอำเภอ

ต่อมา สำนักงานกิจการกระจายเสียงที่ส่วนกลาง ได้รับการยกระดับขึ้นเป็นกระทรวง จึงเปลี่ยนชื่อเป็น “กระทรวงวิทยุ ภาพยนตร์ และ โทรทัศน์” ปี 1998 มีการปฏิรูปองค์กรรัฐครั้งใหญ่ กระทรวงวิทยุ ภาพยนตร์ และ โทรทัศน์ ได้ปรับเปลี่ยนสถานะอีกครั้งเป็น “สำนักงานบริหารกิจการวิทยุ ภาพยนตร์ และ โทรทัศน์แห่งชาติ” (The State Administration of Radio, Film and Television) ขึ้นตรงต่อคณะรัฐมนตรีจนทุกวันนี้

อำนาจหน้าที่ของ SARFT มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมเบ็ดเสร็จเช่นเดียวกับ GAPP

1. ออกกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ วางแผนการพัฒนา กำกับ ควบคุมรายการกระจายเสียง และรายการที่รับผ่านดาวเทียม ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตรวจสอบเนื้อหารายการวิทยุและโทรทัศน์ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

2. วางนโยบายและแนวทางการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ทางวิทยุโทรทัศน์ กำหนดขอบเขตและประเภทของเนื้อหา ที่ให้สื่อเข้าไปผลิตภาพยนตร์ ผลิตรายการวิทยุ และ โทรทัศน์ อีกทั้งชี้้นำการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารสื่อกระจายเสียง

3. อนุมัติการตั้งและยุบเลิกหน่วยงานวิทยุและโทรทัศน์ หน่วยงานผลิตรายการ ผลิตละคร สำหรับวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ ตั้งแต่ระดับอำเภอขึ้นไป ตรวจสอบคุณภาพและเนื้อหาของภาพยนตร์ และวิทยุโทรทัศน์ที่ออกอากาศ อนุมัติและยกเลิกใบอนุญาตถ่ายทำภาพยนตร์ การฉายภาพยนตร์ การผลิตและจำหน่ายละครโทรทัศน์

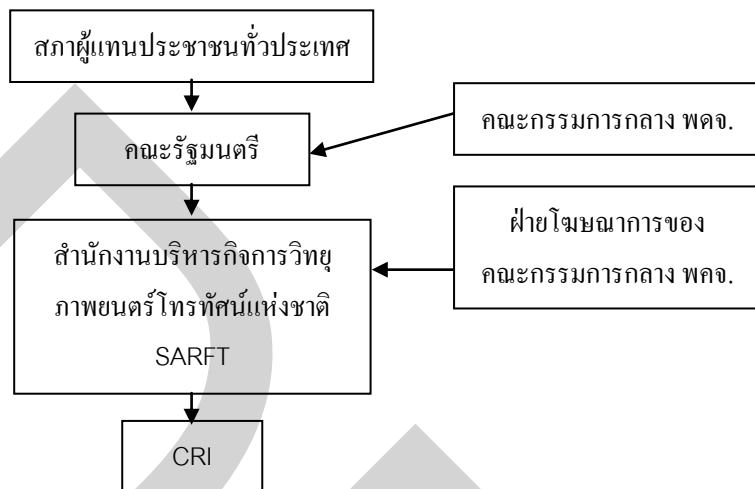
4. กำหนดนโยบายและมาตรฐานทางเทคนิคที่ใช้ในการกระจายเสียง พัฒนาเทคโนโลยีการกระจายเสียง และนโยบายทางด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง

5. วางแผน พัฒนา และควบคุมเครือข่ายวิทยุโทรทัศน์ในระดับต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายระดับมหภาค กำหนดคลื่นความถี่ และประสานการใช้ช่องความถี่ตามการมอบหมายของกระทรวงอุตสาหกรรมสารสนเทศ (MIIT)

6. ชี้้นำการทำงานของสถานีโทรทัศน์ CCTV สถานีวิทยุแห่งชาติ CNR และสถานีวิทยุระหว่างประเทศ CRI

7. ออกกฎระเบียบ เพื่อการติดต่อและร่วมมือกับต่างประเทศ

โครงสร้างการบริหารควบคุมวิทยุโทรทัศน์

ฝ่ายโฆษณาการของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน (Propaganda Department of CPC Central Committee) “จง ย้ง เซวียนฉวานปู้”

แม้จะได้รับการกล่าวถึงเป็นหน่วยงานสุดท้าย แต่กลับเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุด GAPP SARFT MII และกระทรวงวัฒนธรรม ที่กล่าวมาเป็นองค์กรของรัฐที่เข้าไปกำกับดูแลสื่อ แต่ในประเทศจีน องค์กรรัฐทุกแห่งทุกระดับ ต้องถูกประกบโดยองค์กรของพรรคระดับเดียวกัน เป็นคู่ๆ เช่น รัฐบาลระดับมณฑลทำงานคู่กับองค์กรพรรคระดับมณฑล รัฐบาลระดับเมืองทำงานคู่กับองค์กรพรรคระดับเมือง

องค์กรสายพรรคฯ ทำหน้าที่สำคัญกว่าเพราะเปรียบเสมือนมันสมอง คือเป็นผู้ชี้แนะทางการเมือง ดังนั้น ในการทำงานที่เป็นจริง องค์กรพรรคฯ จึงมีบทบาทและอำนาจมากกว่าองค์กรรัฐ

“ฝ่ายโฆษณาการของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน” เป็นองค์กรสายพรรคฯ ระดับสูงสุดที่ชี้นำการทำงานของสื่อมวลชนทั่วประเทศ

แม้จะไม่มีหน้าที่ควบคุมบริหารองค์กรสื่อโดยตรง แต่เป็นผู้วางแนวทางนโยบายของการแพร่กระจายข่าวสาร ตลอดจนกำหนดจุดยืนและท่าทีของพรรคฯ และรัฐต่อประเด็นปัญหาต่างๆ ที่สื่อจะนำไปเผยแพร่สู่ผู้รับสารทั่วประเทศ และผู้รับสารในต่างประเทศที่สื่อของจีนไปถึง

กฎหมายสื่อมวลชน

ในสายตาของชาวโลก จีนเป็นประเทศที่ระบบกฎหมายล่าช้ากว่าคนอื่น แต่ในสายตาของจีนกลับมองว่า การออกกฎหมายมากมายเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็น เพราะอะไรก็ตามล้วนกำหนดมา

จากแนวทางและนโยบายของรัฐและพรรค ซึ่งเมื่อประกาศเป็นรัฐรับรู้แล้ว ก็อาศัยเจ้าหน้าที่รัฐและสมาชิกพรรคทุกระดับชั้น นำไปปฏิบัติให้บังเกิดผล หากมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติ ก็อาศัยการปรึกษาหารือกันในที่ประชุมคณะกรรมการพรรคและรัฐแต่ละระดับชั้น หาทางแก้ปัญหาให้ตกไป

จึงกล่าวได้ว่า ในอดีต จีนแทบจะไม่มีสิ่งที่เรียกว่า กฎหมายสื่อมวลชนเลย เพราะเป็นที่รับรู้และยอมรับโดยไม่มีข้อโต้แย้งว่า สื่อทุกอย่างเป็นของรัฐและพรรคฯ บริหารจัดการภายใต้การควบคุมของรัฐและพรรคฯอย่างใกล้ชิด

สถานการณ์เปลี่ยนไปเมื่อจีนเปิดประเทศ สื่อหลุดจากอำนาจเบ็ดเสร็จของรัฐ ผู้มีของเอกชนและทุนต่างชาติมากขึ้นบ้างน้อยบ้างในระดับต่างๆ กัน กฎหมายซึ่งเป็นตัวกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเอกภาพ จึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นและขาดมิได้

ปัจจุบัน จีนเป็นประเทศที่มีกฎหมายเกี่ยวกับสื่อมวลชนออกมาตลอดเวลา สวนทางกับกระแสสื่อโลก ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเรียกร้องให้รัฐยกเลิกการควบคุมและการกำกับดูแล เรียกกันว่า กระแส Deregulation สื่อทั่วโลกกำลังเรียกร้องอิสระเสรีจากการควบคุมของรัฐและของสังคม ต้องการเป็นสื่อเสรีที่ไม่มีขอบเขตจำกัด

จีนมีกฎหมายที่ใช้บริหารกิจการสื่อมวลชนหลายสิบฉบับ สูงสุดคือกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งมีเนื้อหากว่าถึงเสรีภาพของสื่อมวลชน รองลงมายังมีกฎหมายออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติผ่านรัฐสภา เช่น กฎหมายสิทธิบัตร กฎหมายว่าด้วยโฆษณา กฎหมายรักษาความลับของชาติ ฯลฯ ซึ่งก็มีเนื้อหาบางส่วนสัมพันธ์กับสื่อด้วย

แต่กฎหมายเกี่ยวกับสื่อมวลชนโดยตรง เท่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่ใช่กฎหมายออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติ สูงสุดเป็นกฎหมายออกโดยคณะรัฐมนตรี สำนักงานบริหารวิทยุ ภาพยนตร์ และโทรทัศน์แห่งชาติ (SARFT) และสำนักงานบริหารกิจการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (GAPP) เรียกชื่อต่างๆ กัน เช่น กฎระเบียบ ข้อกำหนด ระเบียบปฏิบัติ วิธีการ ฯลฯ

แนวโน้มการปฏิรูปโครงสร้าง

โครงสร้างการบริหารสื่อมวลชนของจีนที่ได้กล่าวมาทั้งหมด เป็นผลจากการปฏิรูปอย่างต่อเนื่องในช่วงทศวรรษ 1990 ที่ผ่านมา แต่เนื่องจากกระบวนการปฏิรูปยังไม่ถึงที่สุด หลังจากที่ได้โครงสร้างดังกล่าวได้ทดลองใช้อยู่หลายปี ปัจจุบัน พอจะมองเห็นแนวโน้มของการปฏิรูปอีกครั้งหนึ่ง

กล่าวโดยหลักๆ การปฏิรูปจะเกิดขึ้นกับบทบาทการนำและการกำกับดูแลโดยพรรคฯ และรัฐ ซึ่งมีแนวโน้มจะผ่อนคลายลง โดยการแยกหน่วยงานกำกับดูแลคือ GAPP และ SARFT ให้

ทำหน้าที่สำคัญ เกี่ยวกับกฎหมายและการตรวจสอบตามระบบกฎหมาย แต่จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับงานบริหาร ขณะเดียวกัน รัฐส่งเสริมให้ตั้งสมาคมวิชาชีพของแต่ละสื่อขึ้นมากำกับดูแลตนเอง

อีกด้านหนึ่ง คือการแยกส่วนในองค์กรสื่อออกเป็นส่วนงานที่เป็น “เพื่อสาธารณะ” ออกจากงานที่เป็น “วิสาหกิจธุรกิจ” ส่วนที่เป็นงานบริการเพื่อสาธารณะ คือส่วนที่ทำงานโฆษณา และประชาสัมพันธ์ให้กับพรรคฯ และรัฐ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของงานสื่อ พรรคฯ และรัฐจะต้องกุมไว้อย่างมั่นคงต่อไป แต่ส่วนที่เป็นวิสาหกิจธุรกิจนั้น ได้รับการส่งเสริมให้แยกออกไปตั้งเป็นบริษัทบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธุรกิจ เพื่อสร้างกำไรให้องค์กรและภาระทางเศรษฐกิจให้กับรัฐ มีอิสระที่จะระดมทุนจากในประเทศและต่างประเทศ

แนวโน้มอีกด้านหนึ่ง เป็นเรื่องของการปฏิรูปสื่อในระดับท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันพบว่า ขยายตัวจนมีปริมาณมากเกินไป ทำงานทับซ้อนกัน แต่ขาดคุณภาพ แนวโน้มของการปฏิรูปจะนำไปสู่การยุบหน่วยงานสื่อเล็กๆ ที่ขาดประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีการรวมตัวกันระหว่างหน่วยงานสื่อในพื้นที่เดียวกัน เพื่อประหยัดทรัพยากร แต่มีผลกำลังที่กล้าแข็งขึ้น พร้อมทั้งจะก้าวออกไปแข่งขันกับองค์กรสื่อในพื้นที่ และสื่อต่างชาติในอนาคต

จากแนวคิดทฤษฎีด้านการควบคุมสื่อมวลชนของรัฐบาลจีน สรุปได้ว่า การปฏิรูปและเปิดประเทศของจีนส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิต รวมทั้งการเมือง องค์กรสื่อสารมวลชนของจีนก็ต้องปรับตัวและเปลี่ยนแปลงตามนโยบายการปฏิรูปและเปิดประเทศของรัฐด้วยเช่นกัน ซึ่งย่อมต้องส่งผลต่อการทำงานของสื่อมวลชนจีนด้วยเช่นเดียวกัน

2.6 แนวคิดทฤษฎีความเป็นกลางของสื่อมวลชน

วรพล พรหมิกบุตร (2540:13) ให้ทัศนะถึงทฤษฎีความเป็นกลางว่า ในสังคมประชาธิปไตยที่รองรับสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ในการรับรู้ข่าวสารการเมือง รายการวิทยุ โทรทัศน์ รวมทั้งบทความทางหนังสือพิมพ์ทั้งที่มีลักษณะคำหาณินวิจารณ์ และสนับสนุน ทุ่มเชียร์ รัฐบาลสามารถจะปรากฏอยู่ด้วยกันให้สาธารณชนรับรู้ข่าวสารข้อมูล จากหลายแหล่งเปรียบเทียบกันเพื่อนำไปสู่ “ข้อสรุปที่เป็นจริง” ในที่สุด “ความเป็นกลาง” ของสื่อมวลชนจะถูกสร้างขึ้นด้วยกระบวนการตรวจสอบเปรียบเทียบข่าวสารข้อมูลเช่นกัน ในทางปฏิบัติ “ความเป็นกลางของข่าวสารข้อมูล” ยังมิได้เกิดขึ้นทันทีที่สื่อมวลชนอ้างว่าข่าวสารของตนเองเป็นกลาง (ในทางตรงกันข้าม “ความเป็นกลางของข่าวสารข้อมูล” ก็ยังมิได้เกิดขึ้นเมื่อรัฐบาลกล่าวหาว่าสื่ออื่นไม่เป็นกลาง) โดยธรรมชาติของประมวลการสื่อสารมวลชน “ความเป็นกลาง” ของข่าวสารข้อมูลคือสิ่งซึ่งจะค่อยๆ ก่อตัวและปรากฏหลังจากที่ข่าวสารข้อมูลหลายแหล่งถูกแพร่หลาย และนำเสนอให้สาธารณชนพิจารณาเปรียบเทียบ

การเปรียบเทียบข่าวสารข้อมูลจากหลายแหล่งข่าว จะช่วยให้ “ข้อมูลที่บิดเบือน” ถูกตรวจพบและจัดทิ้งไปในขณะที่ “แก่น” ของข้อเท็จจริง จะดำรงอยู่อย่างมั่นคงขึ้นทุกขณะด้วยกระบวนการเช่นนี้ “ความเป็นกลาง” จึงค่อยๆ ก่อตัวขึ้นพร้อมความจริงปรากฏ คำถามเรื่อง “ความเป็นกลาง” ของสื่อมวลชนยังคงเป็นประเด็นปัญหาที่ไม่เคยล้าสมัย ทั้งในแง่ที่เป็นปัญหาเชิงวิชาการหรือในแง่ที่เป็นปัญหาทางปฏิบัติ เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจรัฐ สื่อสารมวลชน และประชาสังคม

ในช่วงเวลาที่สังคมตกอยู่ภายใต้การควบคุมของการเมือง แบบเผด็จการหรือการครอบงำของการเมืองแบบอำนาจนิยม สื่อสารมวลชนมีแนวโน้มจะถูกกำหนด ทั้งแนวทางการทำงานและสาระของข่าวสาร ที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนภายใน “กรอบ” ที่ควบคุมโดยองค์กรตัวแทนผู้มีอำนาจรัฐ ในสภาวะการณ์ดังกล่าวนี้ “สื่อสารมวลชนของรัฐ” จะถูกควบคุมการทำงานภายในโดยตรง ในขณะที่ “สื่อมวลชนนอกภาครัฐ” จะถูกควบคุมโดยกฎระเบียบและกรรมวิธีตรวจสอบเซ็นเซอร์ในสถานการณ์ดังกล่าว สื่อมวลชนจำนวนมากอาจมีแนวโน้มเอนเอียงเข้าข้างผู้ใช้อำนาจรัฐ (ไม่ว่าการใช้อำนาจรัฐจะก่อให้เกิดประโยชน์หรือโทษต่อส่วนรวม) ความลำเอียงนั้น ก่อให้เกิดคำถามเกี่ยวกับ “ความเป็นกลาง” ของสื่อสารมวลชน

ในทางตรงกันข้าม เมื่อสังคมอยู่ในบรรยากาศทางการเมืองที่เปิดโอกาส (เช่น โดยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ) ให้สื่อมวลชนและประชาชนมีเสรีภาพ ในการแสดงความเห็นและเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ด้านมากขึ้น แนวโน้มการปรากฏตัวขององค์กรในสังคมและสื่อสารมวลชนที่มุ่งเน้นเอนเอียงไปในทางการวิจารณ์คัดค้านผู้ใช้อำนาจ (เช่นเดียวกับในกรณีแรกคือไม่ว่าการใช้อำนาจรัฐจะก่อให้เกิดประโยชน์หรือโทษต่อส่วนรวม) จะปรากฏเด่นชัดขึ้นเป็นแนวโน้มทางสังคม ในช่วงเวลานั้น แนวโน้มทางสังคมดังกล่าวก็ก่อให้เกิดคำถามเกี่ยวกับ “ความเป็นกลาง” ของสื่อสารมวลชนได้เช่นเดียวกัน

วรพล พรหมิกบุตร (2540:30) ระบุถึงปัญหาความเป็นกลางของ “ข่าว” ในบริบททางประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกัน สาธารณชนอาจสังเกตเห็น “ปรากฏการณ์” ที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างรัฐกับสื่อสารมวลชนในบริบทหนึ่ง สาธารณชนสังเกตเห็นสื่อสารมวลชน ที่เต็มไปด้วยความลำเอียงเข้าข้างผู้มีอำนาจในอีกบริบทหนึ่ง สาธารณชนสังเกตเห็นสื่อสารมวลชนที่มีความโน้มเอียง ในทางวิพากษ์วิจารณ์คัดค้านผู้มีอำนาจรัฐ ในทั้ง 2 บริบทสาธารณชนสามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับ “ปัญหาความเป็นกลาง” ของสื่อสารมวลชนในสังคมของตน

ปัญหาความเป็นกลางในคำถามแห่งบริบทแรก เป็นคำถามเกี่ยวข้องกับการครอบงำของการเมืองแบบอำนาจนิยม

ปัญหาความเป็นกลางในคำถามแห่งบริบทที่สอง เป็นปัญหาเกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิและเสรีภาพแสดงความคิดเห็นในระบอบประชาธิปไตย

ข้อควรสังเกตในภาวะการณ์เชิงปฏิบัติ 2 ประการคือ

ประการแรก แม้แต่ในห้วงประวัติศาสตร์ “การวิจารณ์คัดค้าน” รัฐบาลปรากฏตัวโดดเด่นในแวดวงสื่อสารมวลชน สาธารณชนก็ยังสามารถสังเกตเห็นสื่อสารมวลชนที่ดำเนินงาน “สนับสนุน” รัฐบาลควบคู่อยู่ด้วยกันเสมอ ยังไม่เคยปรากฏห้วงเวลาใดในประวัติศาสตร์สังคมสมัยใหม่ที่มีแต่สื่อสารมวลชน “คัดค้าน” อำนาจอธิปไตยและจำกัดสิทธิสื่อมวลชนที่ “สนับสนุน” รัฐบาล แต่เคยมีห้วงเวลาที่สังคมเต็มไปด้วยสื่อมวลชนที่วิจารณ์ “คัดค้าน” ผู้มีอำนาจรัฐ

ประการที่สอง แม้แต่ในห้วงประวัติศาสตร์ที่สังคมมีเงื่อนไขทางกฎหมายรับรองสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกและรับรู้ข่าวสารข้อมูล วิธีการแบบอำนาจนิยมก็ยังถูกใช้ในการยับยั้งสื่อมวลชน ที่มีแนวโน้มวิจารณ์คัดค้านรัฐบาลหรือเครือข่ายพันธมิตรของผู้มีอำนาจรัฐในห้วงเวลานั้น เพราะปัญหาความเป็นกลางของสื่อสารมวลชน ในบริบทของการครอบงำแบบอำนาจนิยม มีสาระสำคัญแตกต่างกัน ปัญหาความเป็นกลางของสื่อในบริบทของการใช้สิทธิและเสรีภาพแห่งข่าวสารข้อมูล วิธีการแก้ไขปัญหา “ความเป็นกลาง” ที่มีสถานะพื้นฐานต่างกันนั้นก็จำเป็นต้องแตกต่างกันบนพื้นฐานของ “วิธีคิด” ที่เหมาะสมกับปัญหาแต่ละแบบ

ในทางทฤษฎี การแก้ไข “ปัญหาความเป็นกลาง” ในบริบททางการเมืองเผด็จการจะกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการกดหรือยกเลิกสื่อมวลชนที่เผยแพร่ข่าวสารลำเอียงเข้าข้างรัฐบาล แต่ในทางปฏิบัติผู้มีอำนาจรัฐ ไม่เคยกระทำเช่นนั้น และสาธารณชนก็มักจะไม่มีพลังหรือกลไกสำหรับกระทำเช่นนั้นได้โดยง่าย

ในทางทฤษฎี การแก้ไข “ปัญหาความเป็นกลาง” ในบริบททางการเมืองประชาธิปไตยไม่อาจกระทำได้ด้วย การกดหรือยกเลิกสื่อมวลชนที่เผยแพร่ข่าวสารวิจารณ์ผู้มีอำนาจรัฐ แต่ในทางปฏิบัติ สาธารณชนสามารถสังเกตเห็นผู้มีอำนาจรัฐ พยายามกระทำการเช่นนั้นขณะที่สาธารณชนเอง ก็อาจสับสนคลุ้มเครือว่ารัฐกำลังจัดการกับปัญหา “ความเป็นกลาง” ของสื่อสารมวลชนภายในภาวะสับสนคลุ้มเครือของปัญหา “ความเป็นกลาง” ของสื่อสารมวลชน สาธารณชนจำเป็นต้องทำความเข้าใจขั้นพื้นฐานว่า “ความเป็นกลางของข้อมูลข่าวสาร” คืออะไร

ในสังคมสมัยใหม่ ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนาทั้งความหลากหลายและประสิทธิภาพในการสื่อสารอย่างรวดเร็ว รูปแบบของข้อมูลข่าวสาร อาจได้รับการจำแนกด้วยระบบวิธีแยกประเภทหลายชนิด ในบรรดาความหลากหลายของข้อมูลข่าวสารสมัยใหม่ (ภายหลังการประดิษฐ์แท่นพิมพ์) ได้แก่ รายงานเหตุการณ์และข้อสังเกตเชิงความคิดเห็น เมื่อพัฒนาต่อมาเป็นหนังสือพิมพ์ รายงานเหตุการณ์ก็คือข่าวสารข้อมูลที่เป็น “รายงานข่าว” ข้อสังเกตความคิดเห็นก็คือข่าวสารข้อมูลส่วนที่กระจัดกระจายอยู่ในคอลัมน์ต่างๆ (ข่าวสารข้อมูลส่วนนี้อาจจะหรือมักจะอ้างอิงอยู่กับรายงานข่าว) เมื่อพัฒนาต่อมาเป็น “วิทยุโทรทัศน์” รายงานเหตุการณ์ก็คือข่าวสารข้อมูลที่เป็น “รายงานข่าว” เช่นข่าวภาคค่ำทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ข้อสังเกตความคิดเห็นก็คือ

ข่าวสารข้อมูลที่กระจัดกระจายอยู่ในรายการสนทนาอภิปรายต่างๆ เช่นรายการเนชั่น นิวส์ ทอล์ค และรายการมองต่างมุมทางสถานีโทรทัศน์ ระหว่างปี 2539-2539 เป็นต้น

สถานะความเป็นกลางของข่าวสารข้อมูล 2 รูปแบบดังกล่าว (รายงานข่าวและข้อสังเกตความเห็น) มีรากฐานที่แตกต่างกัน กล่าวอีกนัยหนึ่ง “ความเป็นกลางของข่าว” กับ “ความเป็นกลางของความคิดเห็น” มีพื้นฐานมาจากเงื่อนไขปัจจัยแตกต่างกันในทางปฏิบัติ ซึ่งหมายความว่าสาธารณชนสามารถประเมิน “ความเป็นกลาง” ของข่าวสารข้อมูลทั้ง 2 ชนิดนี้ด้วยวิธีการอันเป็นรูปธรรมที่อาจมีรายละเอียดต่างกัน

ความเป็นกลางของข่าว “ข่าว” คือ รายงานเหตุการณ์หรืออุบัติการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะอุบัติการณ์นั้นจะเกิดโดยธรรมชาติ การกระทำส่วนบุคคลหรือการกระทำทางสังคม (แผ่นดินไหว เป็นข่าว นักการเมืองให้สัมภาษณ์เป็นข่าว คณะรัฐมนตรีประชุมเป็นข่าว ฯลฯ)

ข่าว ที่มีความเป็นกลางคือรายงานที่สมจริง (Valid) สอดคล้องถูกต้องตามสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น ในทางทฤษฎี รายงานข่าวที่เป็นกลางอย่างสมบูรณ์หรือถูกต้องสมจริง 100 เปอร์เซ็นต์ไม่สามารถจะมีได้จริงในทางปฏิบัติ เนื่องจากความขาดตกบกพร่องของบุคคลและเทคโนโลยีที่ใช้บันทึกและเผยแพร่ข่าวสาร แต่ข่าวที่มีความเป็นกลาง หรือความถูกต้องสอดคล้องสมจริงค่อนข้างมากหรือเกือบสมบูรณ์ สามารถจะมีได้จริงในทางปฏิบัติ

วรพล พรหมิกบุตร (2540:36) ยังให้ทัศนะถึงปัญหาความเป็นกลางของความเห็น โดยชี้ว่าในขณะที่ปัญหา “ความเป็นกลางของข่าว” มีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับความสามารถ ความตั้งใจ และเจตนาในการรายงาน “อุบัติการณ์” ที่เกิดขึ้นอย่างครบถ้วนมากที่สุดเท่าที่ศักยภาพของบุคคล (ผู้สื่อข่าว) และเทคโนโลยีสารสนเทศ (เช่น เครื่องมือบันทึกเสียงและภาพ) ที่ถูกประยุกต์ใช้ ปัญหา “ความเป็นกลางของความคิดเห็น” (เช่นความเห็นในบทคอลัมน์ต่างๆ ทางหนังสือพิมพ์ หรือความเห็นของวิทยากรรับเชิญ และตัวผู้ดำเนินรายการในเวทีอภิปรายสนทนาทางวิทยุและโทรทัศน์) จะมีความสัมพันธ์พิเศษกับ “มาตรฐานสังคม” ซึ่งผูกพันโยงใยอยู่กับบริบททางประวัติศาสตร์ (ดังที่ได้กล่าวถึงในตอนต้นแล้วว่า บริบททางประวัติศาสตร์มี “นัยสำคัญ” ต่อการพิจารณาปัญหาความเป็นกลางของสื่อสารมวลชน)

ความเป็นกลางของความเห็นนั้น “ความเห็น” คือข้อสังเกตเชิงความคิดรวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งมักจะเกี่ยวข้องต่อเนื่องกับ “อุบัติการณ์” ที่เกิดขึ้นหรือถูกรายงานว่าเกิดขึ้นในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง (รัฐมนตรีสั่งปลดข้าราชการ ผู้ถูกปลดมี “ความเห็น” ว่ารัฐมนตรีใช้อำนาจไม่เป็นธรรม แต่รัฐมนตรีมี “ความเห็น” ว่าเป็นอำนาจตามกฎหมาย หรือ กรณี ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้เงินซื้อเสียง สื่อมวลชนมี “ความเห็น” ว่าเป็นการทำลายประชาธิปไตย นักการเมืองมี “ความเห็น” ว่าเป็นเรื่องปกติที่ทุกพรรคการเมืองกระทำ ฯลฯ)

“ความเห็น” ที่มีความเป็นกลางไม่ใช่หมายถึงความเห็นที่ “สมจริง (แม้ว่า ความเห็นที่นำรับฟังควรจะเป็นความเห็นบนพื้นฐานการรับรู้ “อับติการณ์” ที่สมจริง)” เพราะ “ความเห็น” แต่ละกรณีที่ถูกรายงานผ่านสื่อมวลชน (เช่นความเห็นในคอลัมน์ต่างๆ ทางหนังสือพิมพ์) ต่างก็มี “ความสมจริง” อยู่ในตัวว่ามันสะท้อน “จุดยืนทางความคิด” ของผู้เสนอความคิดเห็นแต่ละราย แต่การแสดง “ความเห็น” อย่างสมจริงสอดคล้องกับจุดยืนทางความคิดของแต่ละบุคคลนั้นมิอาจก่อให้เกิด “ความเป็นกลาง” ภายในตัวเอง

ความเห็นที่สมจริง (สอดคล้องกับจุดยืนทางความคิดของผู้เสนอความเห็นนั้น) อาจไม่ใช่ “ความเห็นที่เป็นกลาง” เสมอไป เนื่องจากการรายงานข่าวสารข้อมูลประเภท “ความเห็น” ล้วนมีองค์ประกอบของการเรียกร้องโน้มน้าวให้สาธารณชนเชื่อหรือคล้อยตาม “ความเห็นที่เป็นกลาง” จะต้องเป็นความเห็นที่ “น่าเชื่อถือ” (Reliable) สอดคล้องต้องกันโดยสาธารณชนจำนวนมาก เช่นเดียวกับที่ยากจะปรากฏ “ข่าว” อันสมจริง 100 เปอร์เซ็นต์ ในทางทฤษฎีจิตวิทยาสังคม “ความเห็น” ที่น่าเชื่อถือได้ 100 เปอร์เซ็นต์ (หรือความคิดเห็นที่สาธารณชน “ทุกคน” คล้อยตามเหมือนกันหมด) ก็ยากจะเกิดขึ้นได้จริง แต่ “ความเห็น” ที่มีความเป็นกลาง หรือน่าเชื่อถือค่อนข้างมากสามารถจะมีได้จริงในทางปฏิบัติ

สำหรับกระบวนการสร้างความเป็นกลาง บนพื้นฐานการแยกประเภทข่าวสารข้อมูลทางสื่อสารมวลชนเป็นรายงาน “ข่าว” และรายงาน “ความเห็น” บนพื้นฐานนิยามเชิงความคิดว่าข่าวที่เป็นกลางคือรายงานอับติการณ์อย่างสมจริง และความเห็นที่เป็นกลางคือรายงานข้อสังเกตเชิงความคิดที่น่าเชื่อถือ “ความเป็นกลาง” ของข่าวสารข้อมูล มิใช่ภาวะที่เกิดขึ้นอย่างเป็นเอกเทศหรือเป็นอิสระโดยตัวของมันเอง

ความเป็นกลางของข่าวสารข้อมูลในสื่อสารมวลชน เป็นภาวะซึ่ง “ถูกสร้าง” ขึ้นโดยกระบวนการทางสังคม ดังนั้นภาวะดังกล่าวจึงอาจมี “ระดับ” มากน้อยต่างกันตามเงื่อนไขกระบวนการทางสังคม ซึ่งสร้างภาวะดังกล่าวนั้นขึ้นมา ดังนั้นการเกิดความเป็นกลางของข่าวสารข้อมูลจึงต้องใช้ “ระยะเวลา” มากน้อยต่างกันตามเงื่อนไขกระบวนการทางสังคมที่มีส่วน “สร้าง” ภาวะความเป็นกลางของข่าวสารข้อมูลแต่ละชิ้น ตัวอย่างความเป็นกลางของข่าว “เศรษฐกิจเกิดได้รับ สปก.4-01” สามารถเกิดขึ้นได้ในเวลาอันรวดเร็วกว่าความเป็นกลางของข่าว เรื่อง “รัวรักชาร์ลส์ – ไดอาน่า” (สาธารณชนต้องใช้ระยะเวลาแตกต่างกันในการบรรลุถึง “ความสมจริง” ระดับต่างๆ ของรายงานข่าว ในขณะที่ความเป็นกลางของความเห็นเรื่อง “เศรษฐกิจเกิดได้รับ สปก.4-01” ก็อาจเกิดขึ้นได้เร็วกว่าการประเมินความเห็นว่าใคร เป็นฝ่ายผิดในกรณี “รัวรักชาร์ลส์ – ไดอาน่า” (สาธารณชนก็ต้องใช้ระยะเวลาต่างกันในการบรรลุถึง “ความน่าเชื่อถือ” ระดับต่างๆ ของรายงานความเห็นแต่ละชิ้น)

ความเป็นกลางของข่าวสารข้อมูลเป็นภาวะที่ถูกสร้างขึ้นโดยกระบวนการทางสังคมเท่านั้น ไม่มี “ความเป็นกลาง” อันเป็นเอกเทศโดยตนเองเป็นอิสระ เพราะมันก่อตัวขึ้นจากพลวัตทางสังคม ปัญหาความเป็นกลางของข้อมูลข่าวสาร (ซึ่งพัวพันไปถึงปัญหาความเป็นกลางของสื่อสารมวลชน ที่ผู้เป็นแหล่งเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล) เกิดขึ้นได้เสมอเมื่อมีผู้ตั้งข้อสงสัยว่า รายงานนั้นเป็นเท็จหรือความเห็น ไม่สมควรรับฟัง ไม่ว่าจะการตั้งข้อสงสัยนั้นจะเกิดขึ้นโดยสุจริตหรือโดยเจตนาคลั่งแค้นสื่อมวลชนแต่ละรายก็ตาม เช่น นักการเมืองอาจปฏิเสธว่า ตนเองมิได้ให้สัมภาษณ์ตามที่หนังสือพิมพ์รายงานข่าว (ผลเชิงจิตวิทยาสังคมคือการสื่อสารต่อสาธารณชนว่า หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นรายงานเท็จ ไม่เป็นกลาง) หรือนักการเมืองอาจแสดงความเห็นว่า คนที่ไม่มีหน้าที่ก็ไม่ควรออกมาวิพากษ์วิจารณ์ (ผลเชิงจิตวิทยาสังคมคือการสื่อสารต่อสาธารณชนว่า ไม่ควรฟังความเห็นของ “คนไม่มีหน้าที่ในเรื่องนี้”)

เมื่อเกิดคำถามเกี่ยวกับ “ความเป็นกลางของข้อมูลข่าวสาร” ไม่ว่าจะ เป็นข่าวสารข้อมูลประเภทรายงานข่าวหรือรายงานความเห็นก็ตาม กลไกสร้างความเป็นกลาง (หรือกลไกที่จะช่วยให้สาธารณชนสามารถประเมินความเป็นกลางของข่าวสารข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมทางปฏิบัติได้ดีที่สุด) ก็คือ “กระบวนการข่าวสารเสรี” เป็นกระบวนการทางสังคมซึ่งเป็นไปได้ในสังคมที่มีสภาพการเมืองแบบประชาธิปไตย เป็นไปได้ในสังคมเผด็จการ และเป็นไปได้โดยสะดวกในสังคมที่มีสภาพการเมืองแบบ “อำนาจนิยม” โดยผู้มีอำนาจรัฐ (แม้ว่าโดยรูปการณ์ที่ปรากฏ สังคมนั้นอาจมีรัฐธรรมนูญ มีการเลือกตั้ง และมีสภาผู้แทนราษฎร)

ในกรณีปัญหาความเป็นกลางของ “ข่าว” กระบวนการข่าวสารเสรีช่วยให้สาธารณชนมีโอกาสรับทราบรายงานข่าวจากหลายแหล่ง หลายแง่มุม และตรวจสอบเปรียบเทียบรวมทั้งประเมินความสมจริง “ข่าว” แต่ละส่วนได้อย่างเป็นรูปธรรม ในขณะที่สื่อมวลชนแต่ละรายที่รายงานข่าวก็มีสภาพเป็น “กลไกตรวจสอบความถูกต้อง” ซึ่งกันและกัน

ด้วยกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในที่สุดสาธารณชน ก็มีโอกาสรอบอย่างแน่ชัดขึ้นว่าอะไรเกิดขึ้น “จริง” ในอุบัติเหตุการณ์ที่ถูกรายงานเป็นข่าว

ในการวัดความเป็นกลาง Yankelovich, Skelly and White, Inc., “Changing Needs of Changing Readers,” A study Commissioned by the American Society of Newspaper editors, *ibid.* ระบุการวัดความเป็นกลางพิจารณาจากแนวความคิดในข่าว จะต้องประกอบด้วย

1. ความเที่ยงธรรม (Fairness) ได้แก่ การรายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริง โดยไม่นำค่านิยม ความคิดเห็น อคติ และความลำเอียงเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่มีการระบายสีข่าวหรือชี้นำ
2. ความสมดุล (Balance) ได้แก่ การรายงานข่าวทั้งสองด้านอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะข่าวที่มีความขัดแย้งควรเสนอแง่มุมหลายด้านให้ผู้อ่านตัดสินใจ

3. ความถูกต้องชัดเจน (Accuracy) ได้แก่ การรายงานข่าวที่กระฉ่างไม่คลุมเครือสร้างความเข้าใจผิด หรือรายงานข่าวในเชิงแคบ

4. การแยกข้อเท็จจริงออกจากความเห็น (Objectivity) ได้แก่ การรายงานข่าวโดยเน้นการสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวน้อยที่สุด

Denis Mequail, Mass Communication Theory, p.150 กล่าวว่า นักสื่อสารมวลชนในระบบประชาธิปไตย ประเทศที่มีเสรีภาพต่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะในการกำหนดหลักปฏิบัติทางจรรยาบรรณ แต่ความรับผิดชอบที่เป็นจิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบ ซึ่งไม่เกิดจากการบีบบังคับหรือแรงกดดันของอำนาจการเมือง อำนาจเศรษฐกิจ หรืออำนาจอื่นใด หากเพียงเกิดจากจิตสำนึกของนักสื่อสารมวลชนเอง ภายในกรอบการควบคุมทางจริยธรรมของวิชาชีพหรือจรรยาบรรณของสมาคมวิชาชีพ โดยมีหลักกว้างๆ ว่า

- การนำเสนอข่าวทางสื่อต้องมีลักษณะ ความเป็นจริงที่ถูกต้อง ยุติธรรม มีรูปธรรมและตรงประเด็น

- สื่อต้องมีพันธะต่อสังคม เมื่อเป็นเจ้าของสื่อต้องได้รับความไว้วางใจจากสาธารณะ

- สื่อต้องมีเสรีภาพ ซึ่งหมายถึงสื่อต้องดูแลตนเองและดูแลกันเอง

- หลักปฏิบัติวิชาชีพ สื่อควรจะดำเนินการตามหลักปฏิบัติของจรรยาบรรณและหลักปฏิบัติของวิชาชีพ

- ประโยชน์สาธารณะภายใต้สภาพการณ์ รัฐบาลอาจเข้ามาก้าวท้าว เพื่อพิทักษ์ประโยชน์สาธารณะ

นักสื่อสารมวลชนในระบบประชาธิปไตย ควรมีความรับผิดชอบในการใช้เสรีภาพเพื่อเสนอข่าวสารหรือเนื้อหาทุกอย่าง จัดเป็นความรับผิดชอบต่อสังคมมิใช่ช่วงการธุรกิจ หรือรัฐบาล แต่จิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบนี้ จะต้องไม่เกิดจากการบีบบังคับหรือแรงกดดันของอำนาจการเมือง อำนาจเศรษฐกิจ หรืออำนาจอื่นใด หากเพียงเกิดจากจิตสำนึกของนักสื่อสารมวลชนเอง ภายในกรอบการควบคุมทางจริยธรรมของวิชาชีพ หรือจรรยาบรรณของสมาคมวิชาชีพ ซึ่งแนวคิดนี้เป็นแนวคิดของทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของสื่อ

แม็คควอล (McQuail 1987) กล่าวถึงการสะท้อนความจริงที่เบี่ยงเบนในข่าวสื่อมวลชน โดยเฉพาะในการรายงานข่าวในประเด็นต่อไปนี้

- มักจะให้น้ำหนักในการคัดเลือกคนระดับสูงในสังคมเป็นแหล่งข่าว

- เรื่องที่รายงานในข่าวมักเกี่ยวข้องกับผู้นำทางการเมืองหรือชนชั้นนำในสังคม

- เน้นการรายงานเรื่องที่สะท้อนอารมณ์ รุนแรงและไม่คาดคิด

- มักจะลำเอียงในการรายงานข่าวของประเทศ ที่ใกล้ชิดทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองมากกว่า

- ผู้หญิงปรากฏในรายงานข่าวน้อยกว่าผู้ชาย และในบทบาทที่ปรากฏไม่หลากหลายนัก
- การรายงานข่าว มักจะเน้นอาชญากรรม ความรุนแรง ประทุษร้ายต่อบุคคลมากกว่าประเภทอื่น

การนำเสนอข่าวที่เบี่ยงเบนจากภาพความเป็นจริง โดยลำเอียงไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งนั้นมาจากหลายปัจจัย อาจจะมาจกปัจจัยความลำเอียงทางวัฒนธรรม ความลำเอียงทางโครงสร้าง การเมือง เศรษฐกิจ และวิชาชีพ เราจะเห็นว่าการรายงานข่าวของสื่อมวลชนในประเทศเศรษฐกิจเสรีนั้น ปัจจัยการตลาดค่อนข้างจะมีอิทธิพล ในการสร้างความลำเอียง ไปยังกลุ่มผู้มีอำนาจในการซื้อสื่อและเนื้อหาที่โฆษณา ส่วนปัจจัยทางวิชาชีพมีอิทธิพลในกระบวนการคัดเลือกข่าวที่กำหนด โดยองค์ประกอบข่าวที่จะสร้างมูลค่าข่าว (News values)

ทูชแมน (Tuchman) ในหนังสือ Making News มองว่าการทำข่าวในสื่อมวลชน เป็นการสร้างความจริงทางสังคม ผ่านกระบวนการคัดเลือก ประยุกต์ข่าวสารตามหลักเกณฑ์วิชาชีพและปัจจัยเงื่อนไขอื่น ๆ (News is the social construction of reality) เช่น ข่าวสงครามอิรัก ผ่านกระบวนการกำหนดวาระข่าวสาร ที่อาจได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยเงื่อนไขต่างๆ ทั้งทางวิชาชีพ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทำให้พบว่าภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับสงครามอิรักในสื่ออเมริกันแตกต่างในสื่อมวลชนของอาหรับ

การเบี่ยงเบนความจริงในข่าวอาจเกิดขึ้นในลักษณะที่เรียกว่าการสร้าง “เหตุการณ์เทียม” (Pseudoevents) (Boorsitn อ้างถึงใน Schamm and Roberts, 1977) ซึ่งปรากฏให้เห็นในการรายงานข่าวเสมอ เพราะกระบวนการเลือกสรร ประยุกต์ให้เหตุการณ์ที่รายงานนั้น ให้ดูมีบรรยากาศหรือสีสันที่เข้มข้น ตื่นเต้น เร้าอารมณ์ เกินจริง เช่น บรรยากาศการประท้วง โดยรวมอาจไม่รุนแรง ตื่นเต้น แต่ผู้รายงานข่าวมักเลือกเน้นจุดสนใจไปที่การปะทะ ทั้งที่อาจมีอยู่เพียงเล็กน้อยแต่ถูกชูให้โดดเด่นเบี่ยงเบนภาพรวมให้เป็นความรุนแรงได้

การเบี่ยงเบนจากความเป็นจริง นอกจากจะมาจากกระบวนการรายงานข่าวก็ยังมีมาจากการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda setting) การชูประเด็น (Priming) และการสร้างกรอบการรับรู้ (Framing)

พิศิษฐ์ ชาวลาธวัชและคณะ (2546 : 374) อธิบายถึงเรื่องจริยธรรมของสื่อ เกี่ยวกับผู้สื่อข่าวกับความเชื่อถือได้ว่า ผู้สื่อข่าวไม่มีสิทธิ์บิดเบือนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ให้กลายเป็นเรื่องที่น่าตื่นเต้นเร้าใจจนไม่อาจแยกแยะได้ว่าอะไรจริง อะไรเท็จ จนกระทั่งก่อให้เกิดความเข้าใจผิด ข่าวที่ถูกรายงานผ่านสื่อมวลชนต้องนำมาซึ่งความสับสน และก่อให้เกิดความเชื่อถือปราศจากความลำเอียงใดๆ ด้วยประการทั้งปวง ผู้สื่อข่าวจึงหาวิธีชักนำให้อ่านสนใจ แทนทางความคิดและประเด็นสำคัญของปัญหาในชีวิตประจำวัน ให้ข้อเท็จจริงและอธิบายข้อเท็จจริงที่กระจัดกระจาย

อย่างลึกซึ้ง เพียงพอให้สังคมคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง จนกระทั่งก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันของสังคมในระดับหนึ่ง เพื่อรับรางวัล “ความน่าเชื่อถือ” จากสังคม

จริยธรรมของผู้สื่อข่าวคือการเสาะแสวงหาข่าวที่เป็นจริง ไม่นำข่าวที่บิดเบือนมานำเสนอ ข่าวที่ได้มาต้องไม่มีลักษณะไปข่มขู่แหล่งข่าว การที่ได้ข่าวมาต้องได้มาด้วยความซื่อสัตย์ ไม่รับอามิสสินจ้าง อีกประการหนึ่งที่จะแสดงว่าผู้สื่อข่าวมีจริยธรรมคือ การแสดงตนว่าเป็นผู้สื่อข่าวหรือแสดงตนว่าปฏิบัติหน้าที่กับบุคคลที่ไปสัมภาษณ์ หรือกับบุคคลที่ตกเป็นข่าว เพื่อเขาจะได้ไม่หลงผิดที่จะให้สัมภาษณ์หรือเล่าเรื่องให้ฟัง เพราะเมื่อแสดงตนว่าเป็นผู้สื่อข่าวแล้วเขาไม่ให้สัมภาษณ์ ไม่เล่าเรื่องที่เราต้องการก็เป็นสิทธิของเขา เช่นเดียวกับการถ่ายภาพของช่างภาพแน่นอนว่าภาพคือข่าวที่ให้ความหมายมากกว่าเรื่องที่ปรากฏเป็นตัวอักษร และเป็นหน้าที่ของช่างภาพที่ต้องบันทึกภาพของข่าวนั้นไว้ หากเขาไม่อนุญาตหรือยินยอม เราก็ไม่ควรจะถ่ายภาพนั้น เว้นแต่ในหลายครั้งที่ภาพนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อข่าวและปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์นั้น ช่างภาพและผู้สื่อข่าวที่ปฏิบัติหน้าที่จำเป็นต้องลักลอบถ่ายภาพนั้น เพื่อข้อเท็จจริงของข่าวนั้น หรือมิฉะนั้น การถ่ายภาพต้องทำอย่างเปิดเผยและอยู่ในสาธารณะ ทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์จริง

เรื่องจริยธรรม โดยเฉพาะของสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์อย่างแยกกันไม่ออกกับสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของประชาชน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชนในระบอบประชาธิปไตยต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรือสังคมให้เสียหายได้ ดังนั้นจริยธรรมหรือจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของผู้สื่อข่าวคือ การนำเสนอข่าวข้อมูลตรงไปตรงมาปราศจากอคติ ยึดมั่นทางวิจรรยาบรรณและจริยธรรมแห่งความเป็นมนุษย์ ไม่เป็นเท็จ หรือบิดเบือนประการสำคัญ จริยธรรมเป็นเรื่องของความสมัครใจ ที่จะร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้วางไว้เป็นบรรทัดฐาน

สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย ได้กำหนดจรรยาบรรณของสื่อมวลชน เพื่อธำรงไว้ซึ่งเกียรติคุณของนักข่าว ให้มีพื้นฐานเป็นไปโดยเหมาะสมแก่วิชาชีพ และเพื่อให้ นักข่าวตระหนักถึงภาระหน้าที่ ที่จะต้องรับผิดชอบต่อประชาชนต่อไปนี้

1. จักต้องส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพของการนำเสนอข่าวและความคิดเห็น
2. จักต้องให้ประชาชนได้ทราบข่าวเฉพาะที่เป็นจริง การเสนอข่าวใดๆ ออกพิมพ์โฆษณาเผยแพร่ ถ้าปรากฏว่าไม่ตรงกับความเป็นจริง ต้องรีบจัดการแก้ไขให้ถูกต้องโดยไว
3. ในการจะให้ได้ว่า ภาพ หรือเอกสารใดๆ มาเป็นของตนเพื่อประโยชน์ต่อการเสนอข่าวจักต้องใช้วิธีการที่สุภาพและซื่อสัตย์เท่านั้น
4. จักต้องเคารพในความไว้วางใจของผู้ให้ข่าว และรักษาไว้ซึ่งความลับของแหล่งข่าว

5. จักต้องปฏิบัติหน้าที่ของตน โดยมุ่งหวังต่อสาธารณะประโยชน์ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว หรือหมุ่คณะใดๆ โดยไม่ชอบธรรม

6. จักต้องไม่กระทำการอันเป็นการบั่นทอนเกียรติหรือความสามัคคีของเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ส่วนข้อกำหนดของสมาคมผู้อำนวยการข่าววิทยุโทรทัศน์ของอเมริกา (Radio and Television News Director/RTNDA) (อ้างใน ประเด็นข่าวร้อน เบื้องหลังข่าวลือ กิตติ สิงหาปัด มีนาคม 2549:161) ได้เขียนเกี่ยวกับเรื่องของความเป็นธรรมในการรายงานข่าวหลายข้อ อาทิ

- ในบทปรารภก็จะพูดไว้เลยว่า นักข่าววิทยุโทรทัศน์ ทำหน้าที่เสมือนเป็นตัวแทนของสังคมในการแสวงหาความจริง ฉะนั้นต้องรายงานข่าวอย่างเป็นธรรม มีจริยธรรม อีสุระ และมีความรับผิดชอบ

- การปฏิบัติหน้าที่ของนักข่าวนั้น ทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะ ฉะนั้น การกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งคือการสะท้อนความแตกต่างหลากหลายของสังคมให้มากที่สุด

- นักข่าวจักต้องปฏิบัติต่อแหล่งข่าว บุคคลในข่าว ลักษณะที่ให้เกียรติ แสดงความเห็นใจเป็นพิเศษ ต่อเหยื่อภัยพิบัติหรืออาชญากรรม

- นำเสนอความคิดเห็น การแสดงออกที่หลากหลาย อย่างเข้าใจในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและมีอรรถาธิบาย

- การเสนอรายงานเชิงวิเคราะห์ ต้องอยู่บนพื้นฐานของมุมมองทางวิชาชีพ ไม่ใช่ความลำเอียงส่วนตัว

- ระบุให้ชัดเจนว่าอันไหนเป็นความเห็น หรือการวิจารณ์ ไม่ใช่ข่าว

ทฤษฎีความเป็นกลางของสื่อมวลชน ใช้ในการอธิบายเปรียบเทียบหลักในการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ว่ามีหลักอย่างไรที่ทำให้เกิดความเป็นกลางในข้อมูลข่าวสาร มีการเขียนข่าวหรือกำหนดประเด็นในการนำเสนออย่างสมจริงและถูกต้องอย่างไร โดยในการวัดความเป็นกลางจะใช้หลักของความเที่ยงธรรม ความสมดุล ความถูกต้องชัดเจน และการแยกข้อเท็จจริงออกจากความเห็นมาเปรียบเทียบควบคู่ไปกับหลักวิชาการ หลักจริยธรรมวิชาชีพ และจรรยาบรรณของสื่อมวลชน

จากแนวคิดความเป็นกลางของสื่อมวลชน ซึ่งเป็นปัญหาที่มีการถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างมากถึงการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน โดยเฉพาะประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย มักถูกมองว่า สื่อมวลชนใช้เสรีภาพเกินขอบเขต หรือถูกกลุ่มทุนครอบงำ ขณะที่ประเทศในระบอบประชาธิปไตยกึ่งเผด็จการสื่อมวลชนมักถูกฝ่ายปกครองใช้อำนาจรัฐคุกคามทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ในประเทศคอมมิวนิสต์ที่มีลักษณะการปกครองเฉพาะตัว ในอดีตถือว่าสื่อมวลชนเป็น

เครื่องมือของพรรคคอมมิวนิสต์ แต่ในปัจจุบันเมื่อต้องเปิดประเทศและสังคมมากขึ้น จึงหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะพูดถึงความเป็นกลางในการทำงานของสื่อมวลชนเช่นกัน

2.7 ความหมายของสื่อใหม่

สื่อใหม่ หมายถึง ระบบการสื่อสารหรือเชื่อมต่อทางอิเล็กทรอนิกส์ของเครือข่ายในระดับโลก (Kevin Kawamoto, 1997) ได้แก่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) บริการระบบเว็ลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web : WWW) บริการข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ (Commercial on-Service) และซีดี-รอม (CD-Rom) เป็นต้น

สื่อใหม่เปิดโอกาสให้องค์กรด้านข่าวสารแบบดั้งเดิม ธุรกิจขนาดใหญ่และขนาดย่อม องค์กรไม่แสวงผลกำไร องค์กรภาคเอกชน นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการ กลุ่มผู้สนใจเฉพาะ และชุมชนทุกประเภททุกระดับจากทั่วโลก ที่มีจำนวนมากจนไม่อาจคาดคะเนจำนวนได้ (virtually worldwide audience)

คำว่า “สื่อใหม่” เป็นการจุดประกายมุมมองใหม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับข้อมูลข่าวสารซึ่งบทบาทของสื่อใหม่อาจทำให้ความสัมพันธ์เดิมเปลี่ยนแปลงไป ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงบางอย่างได้เกิดขึ้นแล้ว แม้สื่อใหม่นี้ไม่ได้ลดความสำคัญ หรือเข้ามาแทนที่สื่อแบบดั้งเดิม แต่อาจเป็นไปได้ว่าสื่อใหม่จะช่วยขยายศักยภาพและประสิทธิภาพให้กับสื่อดั้งเดิมเท่าที่จะเป็นไปได้

อินเทอร์เน็ตเป็น “สื่อใหม่” ของวงการสื่อสารมวลชน (new media) อินเทอร์เน็ตมีความโดดเด่นที่เป็นสื่อระหว่างบุคคลและสื่อสารมวลชนได้ในเวลาเดียวกัน การเป็น “สื่อสารมวลชน” (media) ของอินเทอร์เน็ตคือการนำเสนอข่าวผ่านทางหน้าโฮมเพจ (homepage) บนอินเทอร์เน็ต ธุรกิจหนังสือพิมพ์ดำเนินการ “หนังสือพิมพ์ฉบับอินเทอร์เน็ต” ขึ้น โดยมีหลากหลายวัตถุประสงค์ เช่น เพิ่มความรวดเร็วของการส่งข่าวไปยังสถานที่ที่ห่างไกล ซึ่งเป็นงานบริการที่ต้องเก็บเงินจากสมาชิก เพื่อการโฆษณาหนังสือพิมพ์ และเพื่อใช้เป็นแหล่งรับข้อคิดเห็นของประชาชน ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนหนังสือพิมพ์นั้นๆ เป็นต้น

ขณะนี้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ในต่างประเทศต่างก็เล็งเห็นถึงศักยภาพของอินเทอร์เน็ต จึงเปิดโฮมเพจหนังสือพิมพ์ฉบับอินเทอร์เน็ตขึ้น เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ และนำเสนอผ่านทางจอภาพมอเดออร์ไนต์บุ๊ก ถ่ายภาพประกอบด้วยกล้องดิจิทัลแล้วนำภาพมาบันทึกหรือดาวน์โหลด (download)

โดยสรุป สื่อใหม่ ได้เข้ามามีบทบาทในการทำงานของสื่อมวลชนทั่วโลก เพิ่มช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารให้กับผู้รับสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นและปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ไม่เว้นแม้แต่พรรคคอมมิวนิสต์อย่างประเทศจีน มีการเปิดเว็บไซต์

ต่างๆ ขององค์กรสื่อสารมวลชนเพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการกระจายข้อมูลข่าวสารไปยังผู้รับสารทั่วโลก

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปริยาภรณ์ พงษ์สังข์ ได้ศึกษาความเป็นกลางทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยศึกษากรณีหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และสยามรัฐ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่คาดหวัง ที่จะให้หนังสือพิมพ์นั้นคงไว้ซึ่ง “ความเป็นกลาง” ในการนำเสนอข่าวและเห็นว่าปัญหาที่สำคัญในปัจจุบันของหนังสือพิมพ์คือ การสร้างกระแสเพื่อขายข่าว โดยมุ่งหวังผลทางการตลาดและปัญหารองลงมาคือการรายงานเกินจริง

การจัดลำดับความเป็นกลางทางการเมืองของหนังสือพิมพ์รอบเช้า 4 ฉบับ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพได้แก่ มติชน สยามรัฐ และหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ โดยประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพแม้จะมีความเป็นกลางทางการเมืองไม่มากนักแต่ก็มีความเป็นกลางทางการเมืองมากกว่าหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ

ปริยาภรณ์ พงษ์สังข์, “ความเป็นกลางทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยศึกษากรณีหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และสยามรัฐ,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544), น. บทคัดย่อ

นิमित สุขประเสริฐ ได้ศึกษาความเป็นกลางกับการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 พบว่า ความเป็นกลางกับการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ได้ทำหน้าที่ในการนำเสนอข่าวในฐานะสื่อมวลชนไปตามจรรยาบรรณ ส่วนการปฏิบัติหน้าที่ของบรรณาธิการข่าวของสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 แม้จะมีอิสระในการทำงาน แต่ยังมีปัญหาในเรื่องของการถูกแทรกแซงจากฝ่ายรัฐบาลในขณะนั้น ทำให้การนำเสนอข่าวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยไม่สามารถลงลึกไปในเนื้อหาสาระของการชุมนุมมากนัก ขณะที่ข่าวของรัฐบาลจะมีการนำเสนอในมุมมองต่างๆ มากกว่า

นิमित สุขประเสริฐ, “ความเป็นกลางกับการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2550), น. บทคัดย่อ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวของ CRI Online (China Radio International) ภาคภาษาไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) การวิเคราะห์ข้อมูล (Content Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

3.1.1 การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยได้เข้าสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมโดยการเข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศแห่งชาติจีน (China Radio International : CRI) ภาคภาษาไทย ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2550 ถึง 19 มิถุนายน 2551 เป็นเวลา 1 ปี

3.1.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเอกสาร

การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเอกสารโดยการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และเปรียบเทียบเนื้อหาข่าวที่นำเสนอในเว็บไซต์ CRI Online ภาคภาษาไทย ในประเด็นความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวโดยเปรียบเทียบระหว่างข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ

3.1.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก

การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อสำรวจความคิดเห็นต่อความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวของ CRI Online (China Radio International) ภาคภาษาไทย โดยเลือกจากบทบาทหน้าที่และตำแหน่งความรับผิดชอบที่สัมพันธ์กับหัวข้อวิจัย ซึ่งได้แบ่งกลุ่มผู้ถูกสัมภาษณ์เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มชาวจีนผู้มีบทบาทหน้าที่ในหน่วยงาน CRI ภาคภาษาไทย จำนวน 6 คน ได้แก่

- นายไช่เจียนชิง บรรณาธิการ CRI ภาคภาษาไทย
- นายหลู่หย่งเจียง ผู้สื่อข่าว CRI ประจำประเทศไทย
- นางสาวเหรินเซียง ผู้สื่อข่าว CRI ประจำประเทศไทย

- นางชีวจูจิน นักแปลอาวุโส CRI ภาคภาษาไทย

- นางสาวหั่นซี่ นักแปล CRI ภาคภาษาไทย

- นายลู่เจียน นักข่าว CRI ภาคภาษาไทย

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการและนักวิชาชีพทางด้านสื่อสารมวลชนและด้านรัฐศาสตร์ที่ชำนาญและสนใจเกี่ยวกับสื่อสารมวลชนจีน จำนวน 6 คน ได้แก่

- นายวรศักดิ์ มัทธโนบล นักวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ ผู้อำนวยการสถาบันอิสรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

- นางสาวสุรทิตย์ โมราราย อดีตผู้เชี่ยวชาญCRI ภาคภาษาไทย ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และนักเขียนคอลัมน์ประจำวันนิตยสาร

- ดร.จักริน จุลพรหม อดีตผู้เชี่ยวชาญCRI ภาคภาษาไทย ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

- นางสาวสุรัตน์ ปรีชาธรรม บรรณาธิการมุขจีน หนังสือพิมพ์ASTV-ผู้จัดการ รายวัน

- นายพัลลพ สามสี ผู้เชี่ยวชาญ CRI ภาคภาษาไทยคนปัจจุบัน อดีตนักเขียนประจำกองบรรณาธิการสำนักพิมพ์มติชน

กลุ่มที่3 กลุ่มผู้ฟังชาวไทยที่รับฟังและ/หรือติดตามเว็บไซต์ของ CRI Online ภาคภาษาไทย จำนวน 6 คน ได้แก่

- นางสาวนภา อัดตะนะกรุงสี

- นายอาสา ทองธรรมชาติ

- นายสุรียน โชติวัฒนะกุล

- นางสาวสุพิชฌาย์ ปิยะศิริประภา

- นางสาวศิริวรรณ くらบา

- นายเกษม คุ้มครองศิลป์

3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

ตลอดระยะเวลา 1 ปี ที่ผู้วิจัยได้เข้าสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมโดยปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญ ที่ CRI ภาคภาษาไทย ณ กรุงปักกิ่ง โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบ คือ การตรวจทาน แก้ไข และเรียบเรียงต้นฉบับข่าว บทความ และสารคดี จากนักแปลชาวจีน โดยในแต่ละวันจะมีจำนวนข่าวและบทความ ดังนี้ ในช่วงเช้าจะมีข่าว ประมาณ 10 ข่าว และบทความ 1 เรื่อง

ช่วงเย็นจะมีข่าวอีกประมาณ 10 ข่าว และบทความอีก 1 เรื่อง นอกจากนั้นจะมีสารคดีสัปดาห์ละประมาณ 15 เรื่องมาให้ตรวจทาน ปรับแก้ และเรียบเรียงก่อนออกอากาศ และนำเสนอทางเว็บไซต์ของ CRI ภาคราชการไทย

หน้าที่อ่านบทสารคดีรายการสัมผัสชีวิตจีน ซึ่งเป็นรายการที่บอกเล่าเรื่องราว ดำเนินการรู้ความที่ที่น่าสนใจเกี่ยวกับชาวจีน ศิลปะวัฒนธรรมของชาติจีน โดยจะบันทึกเสียงสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และอ่านบทรายงานเศรษฐกิจจีน เป็นรายการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจ การค้าการลงทุนของจีนและในประเทศเพื่อนบ้านที่เกี่ยวข้องกับจีน บันทึกเสียงสัปดาห์ละ 1 ครั้งเช่นกัน โดยผู้สื่อข่าว CRI จะเป็นผู้เขียนบทความดังกล่าว ผู้วิจัยจะทำหน้าที่ตรวจทาน แก้ไขและเรียบเรียงจากนั้นจึงบันทึกเสียงเพื่อนำออกอากาศ และนำเสนอทางเว็บไซต์ของ CRI ภาคราชการไทย

และหน้าที่จัดรายการสายตรง ซึ่งเป็นการพูดคุยผ่านทางโทรศัพท์ระหว่างประเทศกับผู้ดำเนินรายการของทางสถานีวิทยุจุฬาฯ คลื่น F.M. 101.5 โดยเนื้อหาของรายการสายตรงจะหยิบยกเรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนจีน ศิลปะวัฒนธรรมจีน หรือเกร็ดความรู้แปลกๆ ในประเทศจีนมาพูดคุยในลักษณะการถามตอบระหว่างนักจัดรายการของวิทยุจุฬาฯ และผู้วิจัย โดยใช้เวลาพูดคุยกันประมาณวันละ 5 นาที ในช่วงเวลาเย็นประมาณ 18.00 น ตามเวลาในประเทศไทย ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และผู้ที่สนใจสามารถรับฟังรายการย้อนหลังผ่านทางเว็บไซต์ของ CRI ภาษาไทยได้เช่นกัน

3.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเอกสาร

เป็นการเก็บข้อมูลจากการนำเสนอข่าวผ่านทางเว็บไซต์ของ CRI Online ภาคราชการไทย โดยเก็บข้อมูลจากข่าวในประเทศ และ ข่าวต่างประเทศ ที่นำเสนอในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ.2552 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2553 ในลักษณะวันเว้นวัน คือ เก็บข้อมูลในวันที่ 1 วันที่ 3 วันที่ 5 จนกระทั่งถึงวันสุดท้ายของเดือน เป็นระยะเวลา 6 เดือน จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาในประเด็นความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวระหว่างข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ ในประเด็นดังต่อไปนี้ ความถี่ในการนำเสนอข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ ชนิดของข่าวที่นำเสนอของข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ แหล่งที่มาของข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ การแบ่งพื้นที่ของการให้ข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ ลักษณะของเนื้อหาข่าวที่นำเสนอของข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ และสรุปลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอของข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ

3.2.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก

ประเด็นในการสัมภาษณ์มีหัวข้อดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 บทบาทหน้าที่ของ CRI ภาคราชการไทย

ตอนที่ 2 กระบวนการทำงานของ CRI ภาคราชการไทย

ตอนที่ 3 หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวของ CRI ภาคภาษาไทย

ตอนที่ 4 แนวคิด และ วัฒนธรรมองค์กรของสื่อมวลชนจีน

ตอนที่ 5 การทำหน้าที่ของ CRI ภาคภาษาไทย หลังการปฏิรูปและเปิดประเทศจีน

ตอนที่ 6 อิทธิพลของพรรคคอมมิวนิสต์ที่มีต่อ CRI ภาคภาษาไทย หลังการปฏิรูปและเปิดประเทศจีน

ตอนที่ 7 การนำเสนอข่าวและรายการต่างๆ ของ CRI ภาคภาษาไทย

ตอนที่ 8 ทิศทางการนำเสนอข่าวของ CRI ภาคภาษาไทย และของสื่อมวลชนจีนในอนาคต

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 เป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ไปพร้อมๆ กับการศึกษา เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าข้อมูลด้านใดที่ยังไม่เพียงพอ และมีประเด็นใดที่ควรศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น หลังจากเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จะนำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถตอบคำถามนำวิจัย ซึ่งจะมีวิธีวิเคราะห์ดังนี้

3.3.1 วิเคราะห์โดยการจำแนกข้อมูล (typological) คือการจำแนกข้อมูลเป็นชนิด หลังจากได้ข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยจะทำการจัดแบ่งชนิดเป็นหัวข้อตามความเหมาะสม แล้วพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูลชนิดต่างๆ ที่แบ่งไว้ เพื่อนำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบอุปนัย

3.3.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบแบบอุปนัย (Induction analysis) เป็นการตีความสร้างข้อสรุปจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นที่เป็นรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ที่มองเห็น โดยนำข้อมูลที่ได้มาสร้างข้อสรุปเชิงนามธรรม

3.3.3 การนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นอย่างละเอียดแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Analysis Descriptive) โดยนำเสนอข้อมูลตามแหล่งที่มาของข้อมูล 3 ส่วนคือส่วนที่ 1 ข้อมูลจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเอกสาร และส่วนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ตามสมมติฐานการวิจัย 2 ข้อที่ตั้งไว้ว่า หลังการปฏิรูปและเปิดประเทศจีนมากกว่า 30 ปี CRI Online ภาคภาษาไทยมีเสถียรภาพในการทำหน้าที่สื่อมวลชนมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร และ CRI Online ภาคภาษาไทยภายหลังการปฏิรูปและเปิดประเทศจีนมากกว่า 30 ปี ยังทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐหรือไม่ อย่างไร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวของ CRI Online (China Radio International) ภาคภาษาไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย ศึกษาหลักเกณฑ์ นโยบายและกระบวนการคัดเลือกข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย และศึกษาถึงทิศทางในการนำเสนอข่าวในอนาคตของ CRI Online ภาคภาษาไทย ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาค้นคว้าออกเป็น 3 ส่วนดังนี้ คือ

- 4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากการสังเกตการณ์การแบบมีส่วนร่วม
- 4.2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลเอกสาร
- 4.3 ส่วนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

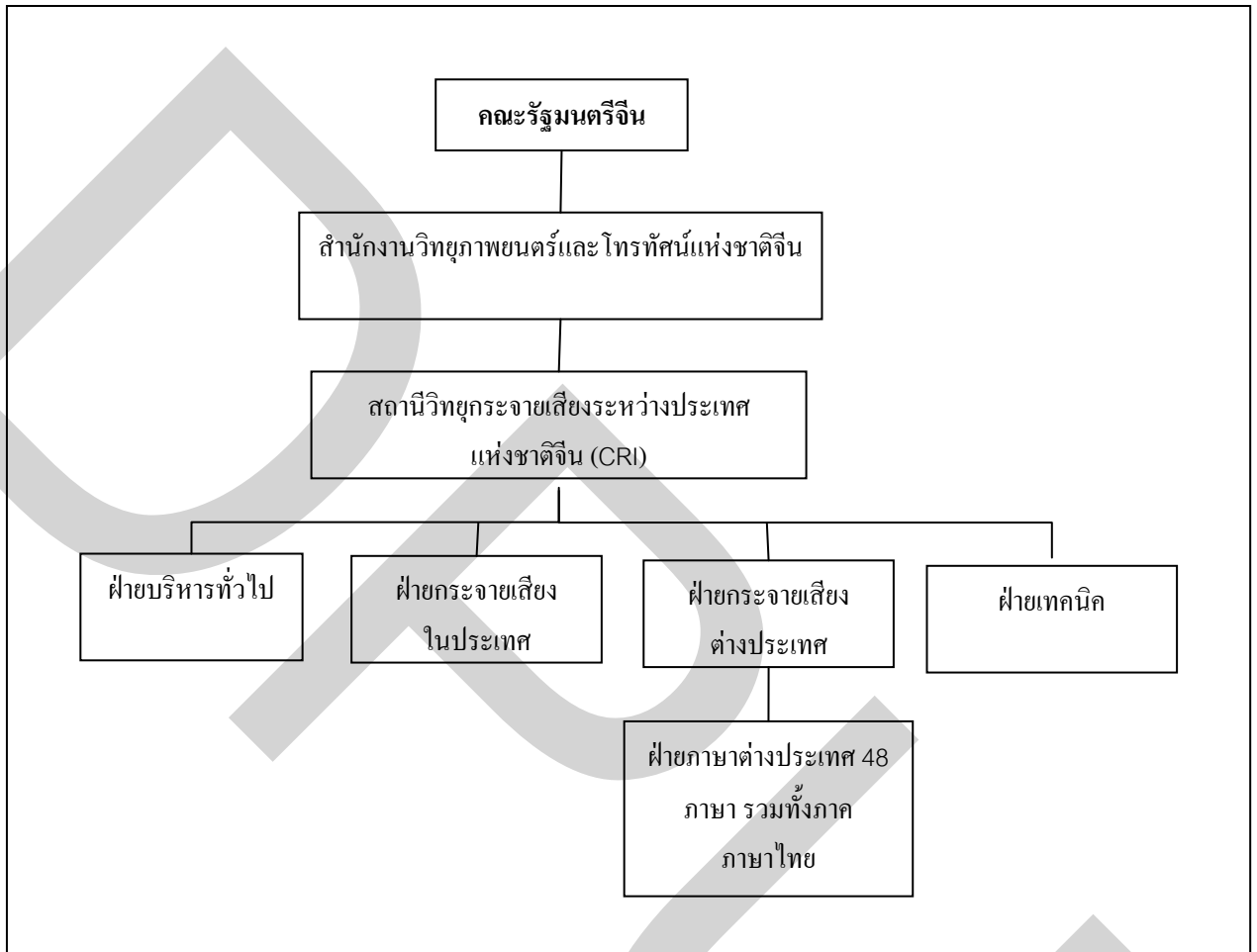
4.1 ส่วนที่ 1 การปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม

จากการเข้าไปปฏิบัติงานใน CRI ภาคภาษาไทยในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเป็นเวลา 1 ปี ตั้งแต่ 26 พฤษภาคม 2550 ถึง 19 มิถุนายน 2551 ผู้วิจัยได้เรียนรู้ถึงนโยบาย วิสัยทัศน์ โครงสร้างการบริหาร บทบาทหน้าที่ กระบวนการทำงานและการคัดเลือกข่าวของ CRI ภาคภาษาไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

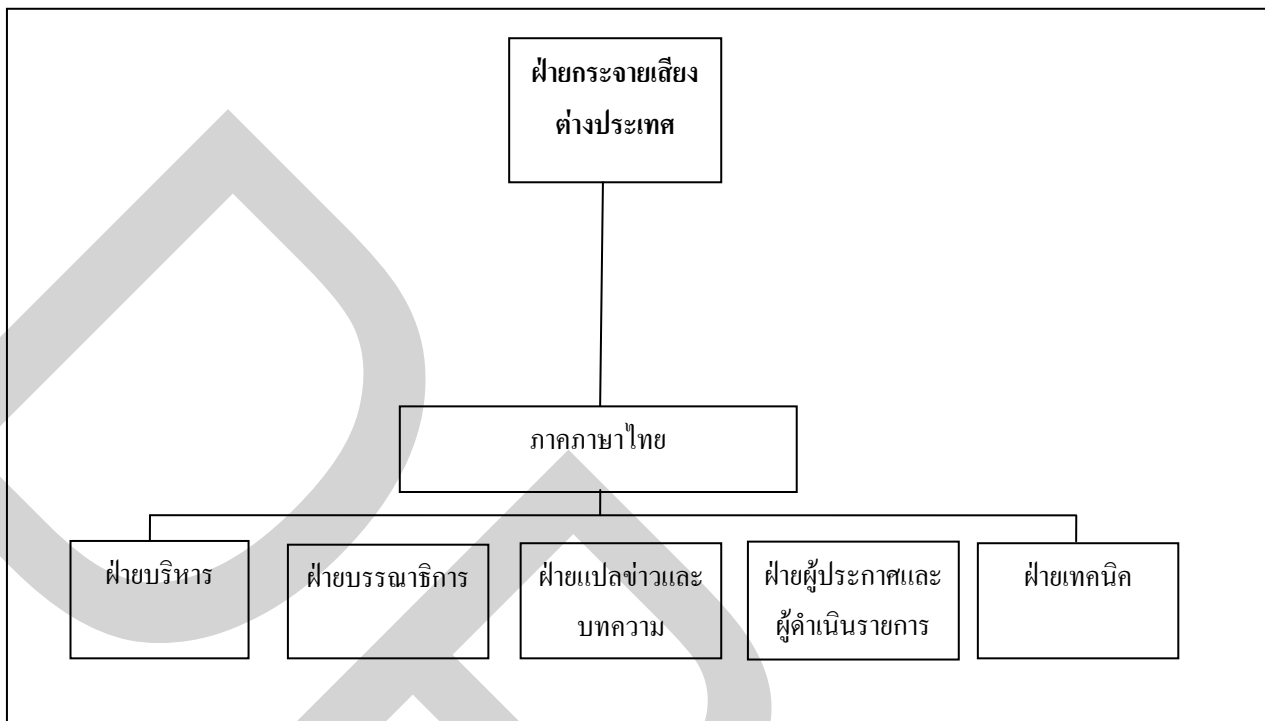
นโยบายของ CRI (China Radio International)

1. เป็นสื่อในการนำเสนอข่าวสารสำคัญทั่วโลก เป็นสื่อที่นำเสนอข้อมูลที่มีประโยชน์ในด้านต่างๆ ของจีนอย่างกว้างขวาง
 2. เป็นสื่อที่นำเสนอข่าวสารเพื่อความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก
- นโยบายดังกล่าวในแต่ละภาคภาษาต่างประเทศทั้ง 48 ภาษา จะยึดถือเป็นแนวทางในการทำงานในการนำเสนอข่าว บทความ สารคดี และรายการต่างๆ ในภาคภาษาของตนเอง

โครงสร้างการบริหารของ CRI (China Radio International)

โครงสร้างการบริหารของ CRI ภาคภาษาไทย

นโยบายและวิสัยทัศน์ของ CRI ภาคภาษาไทย

นอกจากนโยบายหลักจากส่วนกลางแล้ว CRI ภาคภาษาไทยได้กำหนดนโยบายวิสัยทัศน์ และบทบาทหน้าที่ของภาคภาษาไทยขึ้นภายใต้กรอบของนโยบายหลัก ดังต่อไปนี้

นโยบายของ CRI ภาคภาษาไทย

1. การนำเสนอข่าว บทความ สารคดีและรายการต่างๆ อย่างมีคุณภาพ
2. นำเสนอข่าวสารเพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างจีนกับไทยและประเทศต่างๆ ทั่วโลก

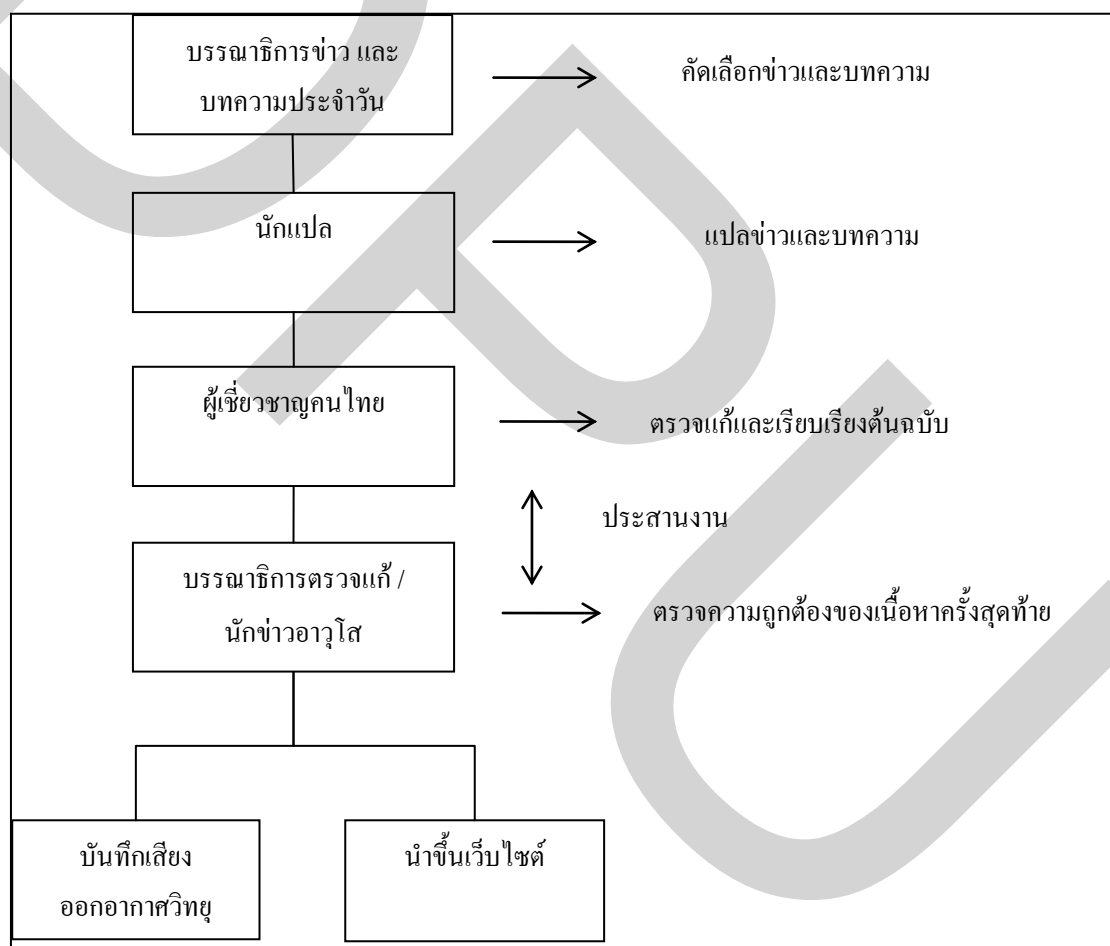
วิสัยทัศน์ของ CRI ภาคภาษาไทย

เป็นสื่อกลางเพื่อให้ชาวไทย ชาวต่างชาติที่รู้ภาษาไทย ได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ความเข้าใจ และได้เห็นภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศจีนและประชาชนจีน

บทบาทหน้าที่ของ CRI ภาคภาษาไทย มีดังต่อไปนี้

1. รายงานข่าวในประเทศจีน ประเทศไทย และประเทศอื่นๆ ทั่วโลก
2. ผลิตข่าวสารและรายการต่างๆ เพื่อออกอากาศทางวิทยุ และเว็บไซต์
3. ติดตามการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศจีน ประเทศไทย จากสื่อมวลชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ
4. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้รับสารชาวไทย และชาวต่างชาติที่รู้ภาษาไทย

กระบวนการทำงานของ CRI ภาคภาษาไทย

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวของ CRI ภาคภาษาไทย

จากการเข้าไปทำงานในฐานะผู้เชี่ยวชาญภาคภาษาไทยของ CRI ผู้เขียนได้สังเกตการณ์และสอบถามบรรณาธิการประจำวันซึ่งทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าวเพื่อนำออกอากาศทางวิทยุ และนำขึ้นเว็บไซต์ พบว่า บรรณาธิการแต่ละคนจะยึดถือนโยบายจากส่วนกลางและนโยบายของภาคภาษาไทยเป็นหลัก โดยเน้นเรื่องการแนะนำจีนให้โลกรู้จักและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่าง

ประเทศ นอกจากนั้นก็ขึ้นอยู่กับมุมมองและประสบการณ์ของบรรณาธิการแต่ละคนในการคัดเลือกข่าว โดยภาพรวมมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังต่อไปนี้

1. เน้นข่าวในประเทศจีนมากกว่าข่าวต่างประเทศ
2. ข่าวในประเทศจีนจะต้องมีความหลากหลายครอบคลุมทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม รวมทั้งเรื่องอื่นๆ ที่มีความสำคัญและน่าสนใจในช่วงเวลานั้นๆ
3. ข่าวต่างประเทศจะให้ความสำคัญกับภูมิภาคอาเซียนมากกว่าที่อื่น

4.2 ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาครภาษาไทย ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2552 ถึง เดือนพฤษภาคม 2553

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาครภาษาไทย เดือนธันวาคม 2552

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ ซึ่งนำเสนอในเว็บไซต์ของ CRI Online ภาครภาษาไทยเดือนธันวาคม พ.ศ.2552 ผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศในหัวข้อต่อไปนี้ จำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาครภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาครภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน แหล่งที่มาของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาครภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน การให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาครภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน และลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน โดยได้ทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาค
ภาษาไทยนำเสนอออนไลน์แต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552

วันที่	วัน	“ข่าวในประเทศ”		“ข่าวต่างประเทศ”	
		จำนวนข่าว	จำนวนรูป	จำนวนข่าว	จำนวนรูป
1	อังคาร	17	7	11	4
3	พฤหัสบดี	8	3	5	-
5	เสาร์	8	2	5	1
7	จันทร์	23	10	7	2
9	พุธ	19	10	10	1
11	ศุกร์	21	11	8	2
13	อาทิตย์	5	1	6	-
15	อังคาร	22	10	6	1
17	พฤหัสบดี	20	7	7	3
19	เสาร์	9	1	3	-
21	จันทร์	29	6	6	-
23	พุธ	23	7	4	-
25	ศุกร์	24	15	6	1
27	อาทิตย์	8	1	4	-
29	อังคาร	19	2	10	1
31	พฤหัสบดี	20	3	8	1

** จากตาราง พบว่า จำนวนข่าวในประเทศมีสัดส่วน การนำเสนอมากที่สุด จำนวน 29 ข่าว ต่ำที่สุด
จำนวน 5 ข่าว ซึ่งเป็นช่วงวันเสาร์ – อาทิตย์ ขณะที่ข่าวต่างประเทศจำนวนที่นำเสนอมากที่สุด 11 ข่าว ต่ำที่สุด 3
ข่าว ซึ่งมีสัดส่วนที่แตกต่างกว่าอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 2 ตารางแสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน

ประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ของ CRI Online ภาคภาษาไทยในรอบเดือน ธันวาคม 2552						
วันที่	ข่าวในประเทศ			ข่าวต่างประเทศ		
	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ
1	สังคม-วัฒนธรรม	5		การเมือง	4	
	สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	5				
3	เศรษฐกิจ	3		การเมือง	2	
				เศรษฐกิจ	2	
5	การเมือง	5		การเมือง	2	
7	อื่นๆ	6		การเมือง	2	
				สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	2	
9	การเมือง	7		สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	5	
11	สังคม-วัฒนธรรม	8		การเมือง	5	
13	การเมือง	2		การเมือง	4	
	อื่นๆ	2				
15	เศรษฐกิจ	6		สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	3	
17	สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	7		การเมือง	3	
				สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	3	
19	การเมือง	8		การเมือง	2	
21	เศรษฐกิจ	12		การเมือง	6	
23	การเมือง	7		สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	2	
25	สังคม-วัฒนธรรม	7		การเมือง	4	
27	การเมือง	3		การเมือง	3	
	เศรษฐกิจ	3				
29	การเมือง	6		การเมือง	8	
31	เศรษฐกิจ	6		การเมือง	3	
	สังคม-วัฒนธรรม	6		สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	3	

** จากตารางพบว่า ประเภทของข่าวในประเทศที่นำเสนอมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 ข่าวเศรษฐกิจ ลำดับที่ 2 ข่าวสังคม-วัฒนธรรม และลำดับที่ 3 ข่าวการเมือง ขณะที่ข่าวต่างประเทศประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดลำดับที่ 1 ได้แก่ ข่าวการเมือง ลำดับที่ 2 ข่าวสาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม และลำดับที่ 3 ข่าวเศรษฐกิจ

ตารางที่ 3 ตารางแสดงแหล่งที่มาของ ข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552

ตารางแบ่งตามแหล่งที่มาของข้าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้เป็นแหล่งอ้างอิงมากที่สุดในรอบเดือนธันวาคม 2552		
วัน/เดือน/ปี	แหล่งที่มาของข้าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้อ้างอิงเป็นอันดับแรกในแต่ละวันเว้นวัน	
	ข้าวในประเทศ	ข้าวต่างประเทศ
1-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า
3-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า
5-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า
7-ธ.ค.-52	CRI	CRI
9-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า
11-ธ.ค.-52	CRI	CRI
13-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า CRI (อย่างละ 3 ข้าว)
15-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า
17-ธ.ค.-52	CRI	CRI
19-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า
21-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า
23-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า
25-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า ,CRI (อย่างละ 3 ข้าว)
27-ธ.ค.-52	CRI	CRI
29-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า
31-ธ.ค.-52	CRI	จีนหว่า

** จากตารางพบว่า แหล่งที่มาของข้าวในประเทศที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดมาจาก CRI ขณะที่ข้าวต่างประเทศแหล่งที่มาของข้าวที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดมาจาก สำนักข่าวจีนหว่า รองลงมาอ้างอิงจาก CRI

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่
CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552

วัน/เดือน/ปี	การให้พื้นที่ข่าวมากที่สุดในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย			
	ข่าวในประเทศ	หมายเหตุ	ข่าวต่างประเทศ	หมายเหตุ
1-ธ.ค.-52	สังคม-วัฒนธรรม, สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	มีภาพประกอบ	การเมือง	
3-ธ.ค.-52	เศรษฐกิจ	มีภาพประกอบ	การเมือง เศรษฐกิจ	
5-ธ.ค.-52	การเมือง		การเมือง	มีภาพประกอบ
7-ธ.ค.-52	อื่นๆ	มีภาพประกอบ	การเมือง สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	มีภาพประกอบ
9-ธ.ค.-52	การเมือง	มีภาพประกอบ	สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	
11-ธ.ค.-52	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
13-ธ.ค.-52	การเมือง ทั่วไป	มีภาพประกอบ	การเมือง	
15-ธ.ค.-52	เศรษฐกิจ		สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	มีภาพประกอบ
17-ธ.ค.-52	สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	มีภาพประกอบ	การเมือง สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	มีภาพประกอบ
19-ธ.ค.-52	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
21-ธ.ค.-52	เศรษฐกิจ		การเมือง	
23-ธ.ค.-52	การเมือง		สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	
25-ธ.ค.-52	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
27-ธ.ค.-52	การเมือง เศรษฐกิจ	มีภาพประกอบ	การเมือง	
29-ธ.ค.-52	การเมือง		การเมือง	มีภาพประกอบ
31-ธ.ค.-52	เศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	

** จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่ให้พื้นที่ข่าวในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมือง รองลงมาคือ ข่าวเศรษฐกิจ รวมทั้งมีการนำเสนอภาพประกอบทั้งหมด 11 วันจาก 16 วัน ขณะที่ข่าวต่างประเทศ ข่าวที่ให้พื้นที่ในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมือง รองลงมาคือ ข่าวสิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข มีการใช้ภาพประกอบ 7 วัน ขณะที่อีก 9 วัน ไม่มีการใช้ภาพประกอบแต่อย่างใด ซึ่งโดยทั่วไปข่าวที่นำเสนอในเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย จะเป็นข่าวสั้นขนาดประมาณ 1-2 ย่อหน้า และย่อหน้าละไม่เกิน 5-8 บรรทัดเท่านั้น

ตารางที่ 5 ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552

ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทยที่นำเสนอ ในแต่ละวันเว้นวัน รอบเดือนธันวาคม 2552		
วัน/เดือน/ปี	ลักษณะของเนื้อหาข่าวในแต่ละวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
3-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและข่าวด้านลบ
5-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
7-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
9-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
11-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
13-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
15-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
17-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
19-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและข่าวด้านลบ
21-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและข่าวด้านลบ
23-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและข่าวด้านลบ
25-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
27-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
29-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
31-ธ.ค.-52	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก

** จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่นำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าวจะเป็นข่าวด้านบวกทั้งสิ้น ขณะที่ข่าวต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาของข่าวมีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ และมีบางวันที่นำเสนอเฉพาะข่าวด้านลบเพียงด้านเดียว ซึ่งจะแสดงในตารางสรุปลักษณะของเนื้อหาข่าว ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตารางสรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2552

ตารางเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย ในเดือนธันวาคม 2552	
ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
<p>ข่าวในประเทศในรอบเดือนธันวาคม 2552 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าวที่นำเสนอเป็นข่าวด้านบวก มีข่าวด้านลบน้อยมาก โดยภาพรวม มีการนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวโน้มการเติบโตของเศรษฐกิจ - การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคเอชไอวี - การทำงานและผลงานของรัฐบาล เช่น การปราบปรามยาเสพติด - การอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม และสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศ - การป้องกันและควบคุมโรคไข้หวัด H1N1 - ส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน - การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการประหยัพลังงานและลดมลพิษ - การให้เงินสนับสนุนและปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน <p>พบข่าวด้านลบอยู่บ้าง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) จีนเห็นว่า การที่ผู้แทนสหภาพยุโรปนำเงินเปรียบเทียบกับสหภาพยุโรปเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม 2) ชาวจีนขาดแคลนความรู้ความสามารถด้านการบำรุงสุขภาพ 3) จีนไม่พอใจสหภาพยุโรปเก็บภาษีต่อต้านการทุ่มตลาดรองเท้าหนังของจีน 4) พายุฤดูหนาวพัดกระหน่ำพื้นที่ภาคเหนือจีน อุณหภูมิลดลง 5) จีนคัดค้านแผนการสร้างบ้านพักอาศัยในเขตเยรูซาเลมตะวันออกของอิสราเอล 	<p>ข่าวต่างประเทศในรอบเดือนธันวาคม 2552 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าว โดยภาพรวมมีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ ซึ่งมีประเด็นในการนำเสนอดังต่อไปนี้</p> <p>ข่าวด้านบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไทยยกเลิกใช้ พรก.ฉุกเฉิน ในพื้นที่กรุงเทพฯ - ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ เช่น กองเรือรบจีนเยือนเวียดนาม - จีนประกาศปฏิญญาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - การเติบโตของเศรษฐกิจ เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย คาดว่า ปี 2010 เศรษฐกิจจีนจะเพิ่มขึ้น 8 - 4 ประเทศหารือการปราบปรามโจรสลัดในช่องแคบมะละการ่วมกัน - สื่อมวลชนโลกชื่นชมจุดยืนและบทบาทของจีนในการประชุมโคเปนเฮเกน <p>ข่าวด้านลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฟิลิปปินส์ประกาศภาวะฉุกเฉินในบางพื้นที่ภาคใต้ - การระบาดของโรคเอชไอวีในทั่วโลก - ข่าวอาชญากรรม เช่น ตำรวจ 4 นายในกรุงวอชิงตัน สหรัฐฯ ถูกยิงเสียชีวิต เกิดเหตุไฟไหม้ร้านคาราโอ

ตารางเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย ในเดือนธันวาคม 2552	
ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
	<p>เกาะในอินโดนีเซีย มีผู้เสียชีวิต 20 ราย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาเศรษฐกิจ เช่น โออีซีดี เดือน หนี้สินภาครัฐจะส่งผลกระทบต่อ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจ - ข่าวความขัดแย้ง เช่น ประชาคมโลกประณามเหตุระเบิดที่ กรุงแบกแดดอย่างรุนแรง <p>ข่าวสิ่งแวดล้อม เช่น สงครามส่งผลกระทบต่อ การหมุนเวียนของคาร์บอนใน โลกอย่างร้ายแรง</p>

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย เดือนมกราคม 2553

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ ซึ่งนำเสนอใน เว็บไซต์ของ CRI Online ภาคภาษาไทยเดือนมกราคม พ.ศ.2553 ผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศในหัวข้อต่อไปนี้ จำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ประเภทของข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน แหล่งที่มาของข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน การให้พื้นที่ข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน และลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน โดยได้ทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาค
ภาษาไทยนำเสนอในวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553

“ข่าวในประเทศ”				“ข่าวต่างประเทศ”	
วันที่	วัน	จำนวนข่าว	จำนวนรูป	จำนวนข่าว	จำนวนรูป
1	ศุกร์	24	8	5	1
3	อาทิตย์	6	2	6	-
5	อังคาร	20	5	8	1
7	พฤหัสบดี	21	3	9	1
9	เสาร์	6	1	7	-
11	จันทร์	20	10	10	4
13	พุธ	23	10	7	1
15	ศุกร์	20	14	7	2
17	อาทิตย์	9	1	3	-
19	อังคาร	25	7	7	1
21	พฤหัสบดี	22	8	11	5
23	เสาร์	8	1	4	-
25	จันทร์	19	7	11	-
27	พุธ	22	9	10	-
29	ศุกร์	21	6	11	2
31	อาทิตย์	9	2	5	-

** จากตาราง พบว่า จำนวนข่าวในประเทศมีสัดส่วน การนำเสนอมากที่สุด จำนวน 25 ข่าว ต่ำที่สุด
จำนวน 6 ข่าว ซึ่งเป็นช่วงวันเสาร์ – อาทิตย์ ขณะที่ข่าวต่างประเทศจำนวนที่นำเสนอมากที่สุด 11 ข่าว ต่ำที่สุด 3
ข่าว ซึ่งมีสัดส่วนที่แตกต่างกว่าอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 2 ตารางแสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน

ประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ของ CRI Online ภาคภาษาไทยในรอบเดือน มกราคม 2553						
วันที่	ข่าวในประเทศ			ข่าวต่างประเทศ		
	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ
1	สังคม-วัฒนธรรม	9		การเมือง		
3	เศรษฐกิจ	3		การเมือง		
5	เศรษฐกิจ	7		การเมือง		
7	เศรษฐกิจ	10		การเมือง		
9	การเมือง	4		การเมือง		
11	สังคม-วัฒนธรรม	6		เศรษฐกิจ		
13	สังคม-วัฒนธรรม	7		การเมือง		
15	การเมือง	8		การเมือง		
17	การเมือง	8		การเมือง		
19	การเมือง	8		การเมือง		
	เศรษฐกิจ	8				
21	สังคม-วัฒนธรรม	9		การเมือง		
23	การเมือง	4		การเมือง		
25	เศรษฐกิจ	6		การเมือง		
	สังคม-วัฒนธรรม	6				
27	เศรษฐกิจ	7		การเมือง		
29	สังคม-วัฒนธรรม	10		การเมือง		
31	การเมือง	8		การเมือง		

** จากตารางพบว่า ประเภทของข่าวในประเทศที่นำเสนอมากที่สุด ได้แก่ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ และ ข่าวสังคม-วัฒนธรรม ซึ่งนำเสนอในสัดส่วนที่เท่ากัน ขณะที่ข่าวต่างประเทศประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดลำดับที่ 1 ได้แก่ ข่าวการเมือง ลำดับที่ 2 ข่าวสาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม และลำดับที่ 3 ข่าวเศรษฐกิจ

ตารางที่ 3 ตารางแสดงแหล่งที่มาของ ข้าวในประเทศ และข้าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553

ตารางแบ่งตามแหล่งที่มาของข้าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้เป็นแหล่งอ้างอิงมากที่สุด ในรอบ เดือนมกราคม 2553		
วัน/เดือน/ปี	แหล่งที่มาของข้าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้อ้างอิงเป็นอันดับแรกในแต่ละวันเว้นวัน	
	ข้าวในประเทศ	ข้าวต่างประเทศ
1-ม.ค.-53	CRI	CRI
3-ม.ค.-53	CRI	จีนหว่า
5-ม.ค.-53	CRI	CRI
7-ม.ค.-53	CRI	CRI
9-ม.ค.-53	CRI	จีนหว่า
11-ม.ค.-53	CRI	CRI
13-ม.ค.-53	CRI	CRI
15-ม.ค.-53	CRI	CRI
17-ม.ค.-53	CRI	จีนหว่า
19-ม.ค.-53	CRI	CRI
21-ม.ค.-53	CRI	CRI
23-ม.ค.-53	CRI	จีนหว่า
25-ม.ค.-53	CRI	CRI
27-ม.ค.-53	CRI	จีนหว่า
29-ม.ค.-53	CRI	จีนหว่า
31-ม.ค.-53	CRI	จีนหว่า

** จากตารางพบว่า แหล่งที่มาของข้าวในประเทศที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดคือ CRI ขณะที่ข้าวต่างประเทศแหล่งที่มาของข้าวที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดมาจาก CRI รองมาอ้างอิงจาก สำนักข่าวจีนหว่า

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่
CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553

วัน/เดือน/ปี	การให้พื้นที่ข่าวมากที่สุด ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย			
	ข่าวในประเทศ	หมายเหตุ	ข่าวต่างประเทศ	หมายเหตุ
1-ม.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
3-ม.ค.-53	เศรษฐกิจ		การเมือง	
5-ม.ค.-53	การเมือง		การเมือง	
7-ม.ค.-53	เศรษฐกิจ	มีภาพประกอบ	การเมือง	
9-ม.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
11-ม.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	เศรษฐกิจ	
13-ม.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
15-ม.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
17-ม.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
19-ม.ค.-53	การเมือง เศรษฐกิจ	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
21-ม.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
23-ม.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
25-ม.ค.-53	เศรษฐกิจ สังคม- วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
27-ม.ค.-53	เศรษฐกิจ	มีภาพประกอบ	การเมือง	
29-ม.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
31-ม.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	

** จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่ให้พื้นที่ข่าวในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมือง รองลงมาคือ ข่าวสังคม-วัฒนธรรม และอันดับที่ 3 คือ ข่าวเศรษฐกิจ รวมทั้งมีการนำเสนอภาพประกอบทั้งหมด 14 วันจาก 16 วัน ขณะที่ข่าวต่างประเทศ ข่าวที่ให้พื้นที่ในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมือง รองลงมาคือ ข่าวเศรษฐกิจ มีการใช้ภาพประกอบ 3 วัน อีก 13 วันไม่มีการใช้ภาพประกอบแต่อย่างใด และโดยทั่วไปข่าวที่นำเสนอในเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย จะเป็นข่าวสั้นขนาดประมาณ 1-2 ย่อหน้า และย่อหน้าละไม่เกิน 5-8 บรรทัดเท่านั้น

ตารางที่ 5 ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553

ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทยที่นำเสนอ ในแต่วันเว้นวัน รอบเดือนมกราคม 2553		
วัน/เดือน/ปี	ลักษณะของเนื้อหาข่าวในแต่ละวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
3-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
5-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
7-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
9-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
11-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
13-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
15-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
17-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
19-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
21-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
23-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
25-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
27-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
29-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
31-ม.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ

** จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่นำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าวจะเป็นข่าวด้านบวกทั้งสิ้น ขณะที่ข่าวต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาของข่าวมีข่าวด้านบวกเป็นส่วนใหญ่ และมีเพียง 2 วันเท่านั้นที่เสนอข่าวในค้ำลบ ซึ่งจะแสดงในตารางสรุปลักษณะของเนื้อหาข่าว ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตารางสรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553

ตารางเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทยในเดือนมกราคม 2553	
ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
<p>ข่าวในประเทศในรอบเดือนมกราคม 2553 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอโดยลักษณะของเนื้อหาข่าวที่นำเสนอเป็นข่าวด้านบวก โดยภาพรวม มีการนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำงานและผลงานของ ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี และ ครม. ของจีน - การเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น ตลาดหลักทรัพย์เซี่ยงไฮ้มีการซื้อขายเพิ่มขึ้น 85% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว การขับเคลื่อนการพัฒนาความสัมพันธ์ฉันท์หุ้นส่วนในทุกด้านกับยุโรป - กระแสนิยมการท่องเที่ยวภายในประเทศ - การจัดงานเวรด์เอ็กซ์โปเซี่ยงไฮ้ปี 2010 - การให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ยากจน - การร่วมมือกับประเทศอาเซียน เช่น การลงนามในข้อตกลงความร่วมมือ การฉลองการก่อตั้งเขตการค้าเสรี - การร่วมมือกับประชาคมโลก สนับสนุนการกู้ภัยและฟื้นฟูเสถียรภาพหลังเกิดแผ่นดินไหว <p>พบข่าวด้านลบอยู่บ้าง แต่น้อยมาก เพียง 4 ข่าว ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ยอดผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดใหญ่ H1N1 ชนิด A มีจำนวน 648 ราย 2) หิมะตกที่กรุงปักกิ่ง มีระดับอุณหภูมิต่ำสุดในรอบ 40 ปี 3) การคัดค้านสหรัฐอเมริกาจำหน่ายอาวุธแก่ไต้หวันอย่างเด็ดขาด 	<p>ข่าวต่างประเทศในรอบเดือนมกราคม 2553 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าว โดยภาพรวมมีข่าวด้านบวก และด้านลบอยู่เพียง 2 วันเท่านั้น ซึ่งมีประเด็นในการนำเสนอ ดังต่อไปนี้</p> <p>ข่าวด้านบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - อังกฤษระบุ ผู้ที่ต้องรับผิดชอบความล้มเหลวของการประชุมโคเปนเฮเกนควรเป็นเดนมาร์ก ไม่ใช่จีน - เกาหลีเหนือ ยินดีปรับปรุงความสัมพันธ์กับประเทศที่เป็นปฏิปักษ์ - ประชาคมโลกพร้อมให้ความช่วยเหลือฮาดิ - ข่าวความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น การกระชับมิตรภาพฉันท์เพื่อนบ้านกับประเทศอาเซียน - อนาคตของการเติบโตทางเศรษฐกิจ <p>ข่าวด้านลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาอาชญากรรม เช่น เรือสินค้าอังกฤษถูกโจรสลัดโซมาลีจี้ไป ทหารฟิลิปปินส์ยิงผู้ติดอาวุธต่อต้านรัฐบาล 7 คนเสียชีวิต - ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ เช่น สหรัฐฯ วางแผนจะคว่ำบาตรอิหร่าน คิวบา ประณามสหรัฐที่จัดคิวบาเข้ารายชื่อประเทศที่สนับสนุนการก่อการร้าย ฮามาสชู่จะก่อสงครามกับอิสราเอลนอกดินแดนปาเลสไตน์ - ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจทั่วโลก - ข่าวความสูญเสีย เช่น ทั่วโลกมีผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดใหญ่ H1N1 ชนิด A

ตารางเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทยในเดือนมกราคม 2553	
ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
4) เสนวนเกิดแผ่นดินไหว 5.0 ริกเตอร์ เสียชีวิต 1 บาดเจ็บ 13	12,799 คน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย เดือนกุมภาพันธ์ 2553

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ ซึ่งนำเสนอในเว็บไซต์ของ CRI Online ภาคภาษาไทยเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2553 ผู้เขียนได้ศึกษาเปรียบเทียบข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศในหัวข้อต่อไปนี้ จำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน แหล่งที่มาของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน การให้พื้นที่ข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน และลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน โดยได้ทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาค
ภาษาไทยนำเสนอออนไลน์แต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553

“ข่าวในประเทศ”				“ข่าวต่างประเทศ”	
วันที่	วัน	จำนวนข่าว	จำนวนรูป	จำนวนข่าว	จำนวนรูป
1	จันทร์	22	6	5	2
3	พุธ	22	8	7	2
5	ศุกร์	20	24	9	1
7	อาทิตย์	7	1	5	-
9	อังคาร	21	8	10	1
11	พฤหัสบดี	22	8	7	1
13	เสาร์	7	1	5	-
15	จันทร์	8	3	5	1
17	พุธ	11	4	13	1
19	ศุกร์	11	3	11	2
21	อาทิตย์	8	1	4	-
23	อังคาร	23	9	5	3
25	พฤหัสบดี	20	5	9	4
27	เสาร์	7	5	5	-

** จากตาราง พบว่า จำนวนข่าวในประเทศมีสัดส่วน การนำเสนอมากที่สุด จำนวน 23 ข่าว ต่ำที่สุด
จำนวน 7 ข่าว ซึ่งเป็นช่วงวันเสาร์ – อาทิตย์ ขณะที่ข่าวต่างประเทศจำนวนที่นำเสนอมากที่สุด 13 ข่าว ต่ำที่สุด 4
ข่าว ซึ่งมีสัดส่วนที่แตกต่างกว่าอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 2 ตารางแสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน

ประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ของ CRI Online ภาคภาษาไทยในรอบเดือน กุมภาพันธ์ 2553						
วันที่	ข่าวในประเทศ			ข่าวต่างประเทศ		
	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ
1	สังคม-วัฒนธรรม	8		การเมือง	5	
3	การเมือง	10		การเมือง	7	
	สังคม-วัฒนธรรม	10				
5	สังคม-วัฒนธรรม	9		การเมือง	5	
7	การเมือง	3		การเมือง	3	
9	สังคม-วัฒนธรรม	7		การเมือง	7	
11	เศรษฐกิจ	8		การเมือง	3	
13	การเมือง	3		การเมือง	4	
15	สังคม-วัฒนธรรม	5		การเมือง	5	
17	สังคม-วัฒนธรรม	6		การเมือง	10	
19	สังคม-วัฒนธรรม	5		การเมือง	9	
21	การเมือง	4		การเมือง	4	
23	การเมือง	8		การเมือง	3	
25	การเมือง	10		การเมือง	5	
27	การเมือง	5		การเมือง	3	

** จากตารางพบว่า ประเภทของข่าวในประเทศที่นำเสนอมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 ข่าวการเมือง ลำดับที่ 2 ข่าวสังคม-วัฒนธรรม และลำดับที่ 3 ข่าวเศรษฐกิจ ขณะที่ข่าวต่างประเทศประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดลำดับที่ 1 ได้แก่ ข่าวการเมือง ลำดับที่ 2 ข่าวเศรษฐกิจ และลำดับที่ 3 ข่าวสาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 3 ตารางแสดงแหล่งที่มาของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553

ตารางแบ่งตามแหล่งที่มาของข่าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้เป็นแหล่งอ้างอิงมากที่สุด ในรอบเดือนกุมภาพันธ์ 2553		
วัน/เดือน/ปี	แหล่งที่มาของข่าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้อ้างอิงเป็นอันดับแรกในแต่ละวัน เว้นวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว
3-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว
5-ก.พ.-53	CRI	CRI
7-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว
9-ก.พ.-53	CRI	CRI
11-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว
13-ก.พ.-53	CRI	CRI
15-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว
17-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว
19-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว
21-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว CRI (อย่างละ 2 ข่าว)
23-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว
25-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว
27-ก.พ.-53	CRI	ซินหาว

** จากตารางพบว่า แหล่งที่มาของข่าวในประเทศที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดคือ CRI รองลงมาคือ สำนักข่าวซินหาว ขณะที่ข่าวต่างประเทศแหล่งที่มาของข่าวที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดมาจาก สำนักข่าวซินหาว รองลงมาอ้างอิงจาก CRI

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่
CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553

วัน/เดือน/ปี	การให้พื้นที่ข่าวมากที่สุด ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย			
	ข่าวในประเทศ	หมายเหตุ	ข่าวต่างประเทศ	หมายเหตุ
1-ก.พ.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
3-ก.พ.-53	การเมือง สังคม- วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
5-ก.พ.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
7-ก.พ.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
9-ก.พ.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
11-ก.พ.-53	เศรษฐกิจ	มีภาพประกอบ	การเมือง	
13-ก.พ.-53	การเมือง		การเมือง	
15-ก.พ.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
17-ก.พ.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
19-ก.พ.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
21-ก.พ.-53	การเมือง		การเมือง	
23-ก.พ.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
25-ก.พ.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
27-ก.พ.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	

** จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่ให้พื้นที่ข่าวในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมืองและ ข่าวสังคมวัฒนธรรม ในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน รวมทั้งมีการนำเสนอภาพประกอบทั้งหมด 12 วันจาก 14 วัน ขณะที่ข่าวต่างประเทศ ข่าวที่ให้พื้นที่ในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมือง และมีการใช้ภาพประกอบ 7 วัน อีก 14 วันไม่มีการใช้ภาพประกอบแต่อย่างใด และโดยทั่วไปข่าวที่นำเสนอในเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย จะเป็นข่าวสั้นขนาดประมาณ 1-2 ย่อหน้า ย่อหน้าละไม่เกิน 5-8 บรรทัดเท่านั้น

ตารางที่ 5 ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553

ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทยที่นำเสนอ ในแต่ละวันเว้นวัน รอบเดือนกุมภาพันธ์ 2553		
วัน/เดือน/ปี	ลักษณะของเนื้อหาข่าวในแต่ละวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
3-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
5-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
7-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
9-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
11-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
13-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
15-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
17-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
19-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
21-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
23-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
25-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
27-ก.พ.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก

** จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่นำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าวจะเป็นข่าวด้านบวกทั้งสิ้น มีข่าวด้านลบแทรกอยู่น้อยมาก ขณะที่ข่าวต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาของข่าวส่วนใหญ่แล้วเป็นข่าวด้านบวกเช่นกัน และนำเสนอข่าวด้านลบเป็นส่วนใหญ่เพียง 1 วันเท่านั้น ซึ่งจะแสดงในตารางสรุปลักษณะของเนื้อหาข่าว ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตารางสรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553

ตารางเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาค ภาษาไทย ในเดือนกุมภาพันธ์ 2553	
ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
<p>ข่าวในประเทศในรอบเดือนกุมภาพันธ์ 2553 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอโดยลักษณะของเนื้อหาข่าวที่นำเสนอเป็นข่าวด้านบวก มีด้านลบน้อยมาก โดยภาพรวม มีการนำเสนอประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำงานและผลงานของประธานาธิบดี และคณะรัฐบาลจีน - การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลตรุษจีน - เศรษฐกิจในช่วงเทศกาลตรุษจีน เช่น การท่องเที่ยวในวันหยุดเทศกาลตรุษจีนสร้างรายได้ 646,00 ล้านดอลลาร์ - การจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูหนาวครั้งที่ 21 - การเตรียมความพร้อมในงานเว็ลด์เอ็กซ์โป เซี่ยงไฮ้ - การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ตกงานในประเทศ <p>พบข่าวด้านลบอยู่ 4 ข่าว ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) โดโด้เรียกคืนรถยนต์ในจีนบ่อยครั้งทำให้ชื่อเสียงด้านคุณภาพรถ โดโด้เสียหายหนัก 2) การห้ามวิสาหกิจและบุคคลต่างประเทศจำหน่ายอาหารสัตว์โดยตรงที่จีน 3) การประณามทะเลลามะขยายอิทธิพลโดยอาศัยประเทศตะวันตก 4) 15 มณฑลของจีนประสบภัยแล้ง 	<p>ข่าวต่างประเทศในรอบเดือนกุมภาพันธ์ 2553 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอเนื้อหาข่าว โดยภาพรวมส่วนใหญ่เป็นข่าวด้านบวก มีข่าวด้านลบอยู่บ้าง ซึ่งมีประเด็นในการนำเสนอดังต่อไปนี้</p> <p style="text-align: center;">ข่าวด้านบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น เลขานุการสหประชาชาติและประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาอวยพรตรุษจีน รัฐมนตรีต่างประเทศจีนพบปะกับประธานาธิบดีฝรั่งเศส - ข่าวการเลือกตั้งของต่างประเทศ - การเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น เศรษฐกิจอินโดนีเซียปี 2009 เติบโต 4.5% ประเทศอาเซียนได้รับประโยชน์จากเขตการค้าเสรีจีน <p style="text-align: center;">ข่าวด้านลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาความขัดแย้ง เช่น การคัดค้านกรณีที่สหรัฐฯ จะขายอาวุธให้กับได้หวัน ชาวกรีซ 2 ล้านคนนัดหยุดงานประท้วงขนาดใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ - สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย - ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น พายุหิมะทำให้การจราจรของกรุงวอชิงตันเป็นอัมพาต การแพร่ระบาดของไข้หวัดใหญ่ในซีกโลกเหนือ - ข่าวอาชญากรรม เช่น ชาวบ้านอัฟกานิสถาน 12 คน เสียชีวิตจากปฏิบัติการทางทหารของกองกำลังนาโต้ เกิดเหตุเรือล่มที่อินโดนีเซีย โดยมีชาวจีน 24 คนอยู่บนเรือ

ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย เดือนมีนาคม 2553

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ ซึ่งนำเสนอในเว็บไซต์ของ CRI Online ภาคภาษาไทยในเดือนมีนาคม 2553 ผู้เขียนได้ศึกษาเปรียบเทียบข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศในหัวข้อต่อไปนี้ จำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน แหล่งที่มาของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน การให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน และลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน โดยได้ทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 - 31 มีนาคม 2553

จำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ในรอบเดือน มีนาคม 2553			
วันที่	วัน	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1	จันทร์	19	11
3	พุธ	21	7
5	ศุกร์	18	6
7	อาทิตย์	12	6
9	อังคาร	19	6
11	พฤหัสบดี	25	5
13	เสาร์	12	6
15	จันทร์	18	13
17	พุธ	20	8
19	ศุกร์	18	11
21	อาทิตย์	7	5
23	อังคาร	22	10
25	พฤหัสบดี	17	13
27	เสาร์	7	7

จำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ในรอบเดือน มีนาคม 2553			
29	จันทร์	23	8
31	พุธ	18	11

**จากรายพบพบว่า จำนวนข่าวในประเทศมีสัดส่วนการนำเสนอมากที่สุดจำนวน 25 ข่าว ต่ำที่สุดจำนวน 7 ข่าว ซึ่งจะเป็นวันเสาร์อาทิตย์ ขณะที่ข่าวต่างประเทศจำนวนที่นำเสนอมากที่สุด 13 ข่าว ต่ำที่สุด 5 ข่าว ซึ่งมีสัดส่วนที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 2 ตารางแสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 - 31 มีนาคม 2553

วันที่	ข่าวในประเทศ			ข่าวต่างประเทศ		
	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ
1	สังคม-วัฒนธรรม	8		การเมือง	4	
3	การเมือง	11		การเมือง	3	
5	การเมือง	8		การเมือง	3	
7	การเมือง	9		การเมือง	4	
9	สังคม-วัฒนธรรม	6		การเมือง	4	
11	การเมือง	7		การเมือง	3	
	เศรษฐกิจ	7				
13	การเมือง	5		การเมือง	5	
15	เศรษฐกิจ	6		การเมือง	9	
	สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	6				
17	สังคม-วัฒนธรรม	10		เศรษฐกิจ	3	
19	เศรษฐกิจ	9		การเมือง	8	
21	เศรษฐกิจ	4		การเมือง	5	
23	การเมือง	6		การเมือง	5	
25	เศรษฐกิจ	9		เศรษฐกิจ	5	
27	เศรษฐกิจ	2		การเมือง	6	
	สังคม-วัฒนธรรม	2				
	สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	2				
29	สังคม-วัฒนธรรม	10		การเมือง	7	
31	สาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม	6		การเมือง	9	

**จากตารางพบว่า ประเภทของข่าวในประเทศที่นำเสนอมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 ข่าวการเมือง ลำดับที่ 2 ข่าวเศรษฐกิจ และลำดับที่ 3 ข่าวสิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข ขณะที่ข่าวต่างประเทศประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดลำดับที่ 1 ได้แก่ ข่าวการเมือง ลำดับที่ 2 เศรษฐกิจและข่าวทั่วไป และลำดับที่ 3 ข่าวสิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข

ตารางที่ 3 ตารางแสดงแหล่งที่มาของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 -31 มีนาคม 2553

ตารางแบ่งตามแหล่งที่มาของข่าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้เป็นแหล่งอ้างอิงมากที่สุด ในรอบเดือนมีนาคม 2553		
วัน/เดือน/ปี	แหล่งที่มาของข่าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้อ้างอิงเป็นอันดับแรกในแต่ละวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
3-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
5-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
7-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
9-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
11-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
13-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
15-มี.ค.-53	CRI	CRI
17-มี.ค.-53	CRI	CRI + ซินหวา (อย่างละ 4 ข่าว)
19-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
21-มี.ค.-53	CRI	CRI
23-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
25-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
27-มี.ค.-53	CRI	ซินหวา
29-มี.ค.-53	CRI	CRI
31-มี.ค.-53	CRI	CRI

**จากตารางพบว่า แหล่งที่มาของข่าวในประเทศที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดคือ CRI ขณะที่ข่าวต่างประเทศแหล่งที่มาของข่าวที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดมาจาก สำนักข่าวซินหวา รองลงมาอ้างอิงจาก CRI

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 -31 มีนาคม 2553

วัน/เดือน/ปี	การให้พื้นที่ข่าวมากที่สุด ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย			
	ข่าวในประเทศ	หมายเหตุ	ข่าวต่างประเทศ	หมายเหตุ
1-มี.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
3-มี.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
5-มี.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
7-มี.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
9-มี.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
11-มี.ค.-53	การเมือง-เศรษฐกิจ	มีภาพประกอบ	การเมือง	
13-มี.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
15-มี.ค.-53	เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม- สาธารณสุข	มีภาพประกอบ	การเมือง	
17-มี.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	เศรษฐกิจ	
19-มี.ค.-53	เศรษฐกิจ		การเมือง	
21-มี.ค.-53	เศรษฐกิจ		การเมือง	
23-มี.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
25-มี.ค.-53	เศรษฐกิจ		เศรษฐกิจ	
27-มี.ค.-53	เศรษฐกิจ สังคม-สิ่งแวดล้อม		การเมือง	มีภาพประกอบ
29-มี.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
31-มี.ค.-53	สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	มีภาพประกอบ	การเมือง	

**จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่ให้พื้นที่ข่าวในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมือง รองลงมาคือ ข่าวเศรษฐกิจ รวมทั้งมีการนำเสนอภาพประกอบทั้งหมด 13 วันจาก 16 วัน ขณะที่ข่าวต่างประเทศ ข่าวที่ให้พื้นที่ในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมือง รองลงมาคือ ข่าวเศรษฐกิจเช่นเดียวกัน แต่ในข่าวต่างประเทศจะนำเสนอแต่ข่าวสั้นๆ เท่านั้น ขณะที่มีการใช้ภาพประกอบ 2 วัน อีก 14 วันไม่มีการใช้ภาพประกอบแต่อย่างใด และโดยทั่วไปข่าวที่นำเสนอในเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย จะเป็นข่าวสั้นขนาดประมาณ 1-2 ย่อหน้า แต่ละย่อหน้าไม่เกิน 5-8 บรรทัดเท่านั้น

ตารางที่ 5 ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 ถึง 31 มีนาคม 2553

ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย ที่นำเสนอในรอบเดือนมีนาคม 2553		
วัน/เดือน/ปี	ลักษณะของเนื้อหาข่าวในแต่ละวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
3-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
5-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งด้านบวกและด้านลบ
7-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งด้านบวกและด้านลบ
9-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งด้านบวกและด้านลบ
11-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
13-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งด้านบวกและด้านลบ
15-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
17-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
19-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
21-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
23-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งด้านบวกและด้านลบ
25-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
27-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
29-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
31-มี.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ

**จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่นำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าวโดยส่วนใหญ่จะเป็นข่าวด้านบวก ในขณะที่ข่าวต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาของข่าวมีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ และเป็นด้านลบอย่างเดียวในบางวันที่เป็นเรื่องราวของต่างประเทศ ซึ่งจะแสดงในตารางสรุปลักษณะของเนื้อหาข่าว ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตารางสรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 - 31 มีนาคม 2553

ตารางเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย ในเดือนมีนาคม 2553	
ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
<p>ข่าวในประเทศในรอบเดือนมีนาคม 2553 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอโดยลักษณะของเนื้อหาข่าวที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นข่าวด้านบวก มีด้านลบแทรกอยู่บ้าง โดยภาพรวม มีการนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - โคมไฟงานเว็ลด์ เอ็กซ์โปเซียงไฮ้ในเทศกาลหวนเซียว - ข้อตกลงการค้าเสรีจีน-เปรูเริ่มมีผลบังคับใช้ - การประชุมประจำปีของสภาการศึกษาการเมืองแห่งประชาชนจีน - รัฐบาลจีนจะปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น - จีนจะเสริมการควบคุมทางเศรษฐกิจมหภาค - อัตราการเติบโต GDP ของจีน - ในปี 2010 จีนจะพัฒนาการทูตในทุกด้าน - การบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศของจีน - พื้นที่จัดงานเว็ลด์ เอ็กซ์โปเซียงไฮ้ท่ามกลางแสงไฟ - จีนจะใช้มาตรการขยายการบริโภคอย่างต่อเนื่อง - งานเว็ลด์เอ็กซ์โปเซียงไฮ้ปี 2010 - จัดการประชุมหารือทางยุทธศาสตร์จีน-อังกฤษ <p>พบข่าวด้านลบมี 6 ข่าว ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) จีนเรียกร้องให้สหรัฐฯ ยกเลิกข้อจำกัดการส่งออกต่อจีน 2) ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างจีน-สหรัฐฯ 3) เขตภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีนประสบภัยแล้งรุนแรง 4) บริษัทจีเอ็มมียกคิรนรถเก๋งนำเข้ายี่ห้อคาซิลแลกรุ่นซีทีเอ็กซ์ 5) การบังคับให้ขึ้นค่าเงินหยวนกลับจะมีผลเชิงลบ 	<p>ข่าวต่างประเทศในรอบเดือนมีนาคม 2553 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าวโดยภาพรวมมีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ ซึ่งมีประเด็นในการนำเสนอดังต่อไปนี้</p> <p>ข่าวด้านบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนามกีฬาที่จะใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลกแอฟริกาใต้ 2010 - อิรักจัดการเลือกตั้งรัฐสภา - ปาเลสไตน์กับอิสราเอลเห็นด้วยเจรจาโดยผ่านสหรัฐฯ - สามพรรคของรัฐสภายูเครนตกลงจัดตั้งสหพันธ์บริหารประเทศ - โอบามาเตรียมลงนามผ่านมติการปฏิรูประบบประกันสุขภาพ <p>ข่าวด้านลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พายุไซรอนร้อน "ซินก้า" ในยุโรปตะวันตกทำให้มีผู้เสียชีวิต - ผู้เสียชีวิตจากแผ่นดินไหวฉิลี - จีนและสหรัฐฯ ส่วนเป็นเป้าหมายโจมตีของแฮกเกอร์ - ประณามเหตุการณ์โจมตีปาเกีสถาน - สถานการณ์ทางการเมืองในประเทศไทย - การชุมนุมของกลุ่มต่อต้านสงครามชาวอเมริกัน - เหตุการณ์ระเบิดในสถานีรถไฟใต้ดินกรุงมอสโก - ทหารฟิลิปปินส์ยึดค่ายกักตบอดาวูรอานู ชายาฟ - นายกรัฐมนตรีรัสเซียสั่งตามล่ากลุ่มก่อเหตุระเบิดรถไฟใต้ดิน

ตารางเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย ในเดือนมีนาคม 2553	
ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
6) ภัยแล้งยึดเชื้อในภาคตะวันออกเฉียงใต้ รัฐบาลเพิ่มงบ กู้ภัย	

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย เดือนเมษายน 2553

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ ซึ่งนำเสนอใน
เว็บไซต์ของ CRI Online ภาคภาษาไทยเดือนเมษายน พ.ศ.2553 ผู้เขียนได้ศึกษาเปรียบเทียบข่าวใน
ประเทศและข่าวต่างประเทศในหัวข้อต่อไปนี้ จำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI
Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ
ที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน แหล่งที่มาของข่าวในประเทศ
และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน การ
ให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละ
วันเว้นวัน และลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอใน
แต่ละวันเว้นวัน โดยได้ทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาค ภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553

“ข่าวในประเทศ”				“ข่าวต่างประเทศ”	
วันที่	วัน	จำนวนข่าว	จำนวนรูป	จำนวนข่าว	จำนวนรูป
1	พฤหัสบดี	13	5	16	7
3	เสาร์	7	1	7	-
5	จันทร์	25	17	4	-
7	พุธ	15	7	11	2
9	ศุกร์	16	8	15	4
11	อาทิตย์	7	1	5	-

“ข่าวในประเทศ”				“ข่าวต่างประเทศ”	
วันที่	วัน	จำนวนข่าว	จำนวนรูป	จำนวนข่าว	จำนวนรูป
13	อังคาร	21	10	8	1
15	พฤหัสบดี	22	6	9	3
17	เสาร์	8	1	7	-
19	จันทร์	24	8	7	2
21	พุธ	22	6	11	-
23	ศุกร์	22	8	8	-
25	อาทิตย์	8	1	7	-
27	อังคาร	16	7	13	-
29	พฤหัสบดี	21	8	10	1

** จากตาราง พบว่า จำนวนข่าวในประเทศมีสัดส่วน การนำเสนอมากที่สุด จำนวน 25 ข่าว ต่ำที่สุด จำนวน 7 ข่าว ซึ่งเป็นช่วงวันเสาร์ – อาทิตย์ ขณะที่ข่าวต่างประเทศจำนวนที่นำเสนอมากที่สุด 16 ข่าว ต่ำที่สุด 4 ข่าว ซึ่งมีสัดส่วนที่แตกต่างกว่าอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ 2 ตารางแสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน

ประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ของ CRI Online ภาคภาษาไทยในรอบเดือน เมษายน 2553						
วันที่	ข่าวในประเทศ			ข่าวต่างประเทศ		
	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ
1	สังคม-วัฒนธรรม	4		การเมือง	7	
3	สังคม-วัฒนธรรม	3		การเมือง	5	
	สาธารณสุข- สิ่งแวดล้อม	3				
5	อื่นๆ	12		การเมือง	4	
7	การเมือง	5		การเมือง	6	
9	การเมือง	5		การเมือง	7	
	สังคม-วัฒนธรรม	5				
11	การเมือง	5		การเมือง	5	
13	การเมือง	6		การเมือง	5	

15	การเมือง	8		การเมือง	4	
ประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ของ CRI Online ภาคภาษาไทยในรอบเดือน เมษายน 2553						
วันที่	ข่าวในประเทศ			ข่าวต่างประเทศ		
	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ
17	การเมือง	4		การเมือง	6	
19	สังคม-วัฒนธรรม	9		การเมือง	5	
21	สาธารณสุข- สิ่งแวดล้อม	10		การเมือง	7	
23	สังคม-วัฒนธรรม	11		การเมือง	6	
25	การเมือง	3		การเมือง	5	
27	สังคม-วัฒนธรรม	9		การเมือง	10	
29	การเมือง	8		การเมือง	8	
	สังคม-วัฒนธรรม	8				

** จากตารางพบว่า ประเภทของข่าวในประเทศที่นำเสนอมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 ข่าวการเมือง ลำดับที่ 2 ข่าวสังคม-วัฒนธรรม และลำดับที่ 3 ข่าวสาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม ขณะที่ข่าวต่างประเทศประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดลำดับที่ 1 ได้แก่ ข่าวการเมือง ลำดับที่ 2 ข่าวเศรษฐกิจ และลำดับที่ 3 ข่าวสาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 3 ตารางแสดงแหล่งที่มา ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553

ตารางแบ่งตามแหล่งที่มาของข่าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้เป็นแหล่งอ้างอิงมากที่สุดในรอบเดือนเมษายน 2553		
วัน/เดือน/ปี	แหล่งที่มาของข่าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้อ้างอิงเป็นอันดับแรกในแต่ละวันเว้นวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1-เม.ย.-53	CRI	ซินหัวCRI (อย่างละ 8 ข่าว)
3-เม.ย.-53	CRI	CRI
5-เม.ย.-53	CRI	CRI
7-เม.ย.-53	CRI	ซินหัว
9-เม.ย.-53	CRI	CRI
11-เม.ย.-53	CRI	CRI

13-เม.ย.-53	CRI	ชินหาว
ตารางแบ่งตามแหล่งที่มาของข่าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้อ้างอิงมากที่สุด ในรอบเดือนเมษายน 2553		
วัน/เดือน/ปี	แหล่งที่มาของข่าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้อ้างอิงเป็นอันดับแรกในแต่ละวันเว้นวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
15-เม.ย.-53	CRI	ชินหาว
17-เม.ย.-53	CRI	ชินหาว
19-เม.ย.-53	CRI	ชินหาว
21-เม.ย.-53	CRI	CRI
23-เม.ย.-53	CRI	ชินหาวCRI (อย่างละ 4 ข่าว)
25-เม.ย.-53	CRI	ชินหาว
27-เม.ย.-53	CRI	CRI
29-เม.ย.-53	CRI	CRI

** จากตารางพบว่า แหล่งที่มาของข่าวในประเทศที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดคือ CRI รองลงมาคือ สำนักข่าวชินหาวขณะที่ข่าวต่างประเทศแหล่งที่มาของข่าวที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดมาจาก CRI รองลงมาอ้างอิงจาก สำนักข่าวชินหาว

**ตารางที่ 4 ตารางแสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่
CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553**

วัน/เดือน/ปี	การให้พื้นที่ข่าวมากที่สุด ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย			
	ข่าวในประเทศ	หมายเหตุ	ข่าวต่างประเทศ	หมายเหตุ
1-เม.ย.-53	การเมือง		การเมือง	
3-เม.ย.-53	สังคม-วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	มีภาพประกอบ	การเมือง	
5-เม.ย.-53	ทั่วไป	มีภาพประกอบ	การเมือง	
7-เม.ย.-53	การเมือง		การเมือง	มีภาพประกอบ
9-เม.ย.-53	การเมือง สังคม- วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
11-เม.ย.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
13-เม.ย.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	

15-เม.ย.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
วัน/เดือน/ปี	การให้พื้นที่ข่าวมากที่สุด ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย			
	ข่าวในประเทศ	หมายเหตุ	ข่าวต่างประเทศ	หมายเหตุ
17-เม.ย.-53	การเมือง		การเมือง	
19-เม.ย.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
21-เม.ย.-53	สิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข	มีภาพประกอบ	การเมือง	
23-เม.ย.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
25-เม.ย.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
27-เม.ย.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
29-เม.ย.-53	การเมือง สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	

** จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่ให้พื้นที่ข่าวในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมือง รองลงมาคือ ข่าวสังคม-วัฒนธรรม และถัดมา คือ ข่าวสิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข รวมทั้งมีการนำเสนอภาพประกอบทั้งหมด 12 วันจาก 15 วัน ขณะที่ข่าวต่างประเทศ ข่าวที่ให้พื้นที่ในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมือง เพียงอย่างเดียว มีการใช้ภาพประกอบ 3 วัน อีก 12 วัน ไม่มีการใช้ภาพประกอบแต่อย่างใด และโดยทั่วไปข่าวที่นำเสนอในเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย จะเป็นข่าวสั้นขนาดประมาณ 1-2 ย่อหน้า และย่อหน้าละไม่เกิน 5-8 บรรทัดเท่านั้น

ตารางที่ 5 ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553

ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย ที่นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน รอบเดือนเมษายน 2553		
วัน/เดือน/ปี	ลักษณะของเนื้อหาข่าวในแต่ละวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
3-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
5-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ
7-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
9-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก

ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย ที่นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน รอบเดือนเมษายน 2553		
วัน/เดือน/ปี	ลักษณะของเนื้อหาข่าวในแต่ละวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
11-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ
13-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
15-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
17-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
19-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ
21-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
23-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ
25-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
27-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
29-เม.ย.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก

** จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่นำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าวจะเป็นข่าวด้านบวกทั้งสิ้น มีข่าวด้านลบน้อยมาก ขณะที่ข่าวต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาของข่าวมีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ มีบางวันที่นำเสนอเฉพาะข่าวด้านลบเพียงด้านเดียว ซึ่งจะแสดงในตารางสรุปลักษณะของเนื้อหาข่าว ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตารางสรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553

ตารางเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทยในเดือนเมษายน 2553	
ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
<p style="text-align: center;">ข่าวในประเทศในรอบเดือนเมษายน 2553 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอโดยลักษณะของเนื้อหาข่าวที่นำเสนอแล้วแต่เป็นข่าวด้านบวก โดยภาพรวม มีการนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำงานและผลงานของประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีจีน - การส่งเสริมศิลปะ และการท่องเที่ยวในงานเวสต์เอเชียโปเซียงไฮ้ 2010 - การจัดเตรียมงานกีฬาเอเชียนเกมส์ และเอเชียนพาราเกมส์ครั้งที่ 16 ที่กวางโจว - การเติบโตของธุรกิจในประเทศ เช่น การจัดตั้งบริษัทส่งออกยุทธโศปกรณ์ - การฉลองครบ 60 ปี สถานีวิทยุซีอาร์ไอออนไลน์ ของภาคภาษาไทย - การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะระหว่างจีนกับอเมริกาและฝรั่งเศส - การเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศ - การช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง แผ่นดินไหว และร่วมไว้อาลัยต่อผู้เสียชีวิต <p style="text-align: center;">พบข่าวด้านลบ 4 ข่าว ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1)อากาศแห้งแล้งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำโขงตกต่ำลง 2)บริษัทโตโยต้าตกเป็นผู้ต้องสงสัย 	<p style="text-align: center;">ข่าวต่างประเทศในรอบเดือนเมษายน 2553 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าว โดยภาพรวมมีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ ซึ่งมีประเด็นในการนำเสนอดังต่อไปนี้</p> <p style="text-align: center;">ข่าวด้านบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น จีนร่วมกับไทยอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำแม่น้ำโขง - การเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น ธนาคารโลกคาดเศรษฐกิจประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียตะวันออกเติบโต 8.7% ในปี 2010 - ประชาคมโลกร่วมไว้อาลัยต่อผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์แผ่นดินไหวในยี่วู่ มณฑลชิงไห่ <p style="text-align: center;">ข่าวด้านลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทย - ข่าวอาชญากรรม เช่น กองกำลังติดอาวุธเชชนียแกลงรับผิดชอบเหตุระเบิดรถไฟใต้ดินกรุงมอสโก เครื่องบินของกองทัพสหรัฐฯประสบอุบัติเหตุตกในอัฟกานิสถาน - ข่าวสงคราม เช่น ทหารเยอรมันถูกโจมตีเสียชีวิตในอัฟกานิสถาน - ปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น ภาคตะวันตกอินโดนีเซียเกิดแผ่นดินไหวรุนแรง

ตารางเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทยในเดือนเมษายน 2553	
ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
<p>3) จำนวนายอะไหล่คือคุณภาพกว่า 1,700 รายการ</p> <p>4) ภาคเหนือของจีนเกิดพายุทราย ทำให้คุณภาพอากาศเลวร้าย แผ่นดินไหวยี่วู่ มณฑลชิงไห่ทำให้มีผู้เสียชีวิตหลายพันคน</p>	

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย เดือนพฤษภาคม 2553

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ ซึ่งนำเสนอในเว็บไซต์ของ CRI Online ภาคภาษาไทยเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2553 ผู้เขียนได้ศึกษาเปรียบเทียบข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศในหัวข้อต่อไปนี้ จำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน แหล่งที่มาของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน การให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน และลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน โดยได้ทำตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงจำนวนข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาค
ภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

วันที่	วัน	“ข่าวในประเทศ”		“ข่าวต่างประเทศ”	
		จำนวนข่าว	จำนวนรูป	จำนวนข่าว	จำนวนรูป
1	เสาร์	10	2	7	-
3	จันทร์	21	12	6	-
5	พุธ	12	4	17	9
7	ศุกร์	15	8	14	3
9	อาทิตย์	5	1	7	-
11	อังคาร	19	7	10	6
13	พฤหัสบดี	18	7	11	5
15	เสาร์	5	-	5	-
17	จันทร์	21	9	17	-
19	พุธ	19	7	11	2
21	ศุกร์	18	7	12	1
23	อาทิตย์	7	2	5	-
25	อังคาร	18	9	12	3
27	พฤหัสบดี	20	8	11	5
29	เสาร์	7	2	8	-
31	จันทร์	21	12	9	2

** จากตาราง พบว่า จำนวนข่าวในประเทศมีสัดส่วน การนำเสนอมากที่สุด จำนวน 21 ข่าว ต่ำที่สุด
จำนวน 5 ข่าว ซึ่งเป็นช่วงวันเสาร์ – อาทิตย์ ขณะที่ข่าวต่างประเทศจำนวนที่นำเสนอมากที่สุด 17 ข่าว ต่ำที่สุด 5
ข่าว ซึ่งมีสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 2 ตารางแสดงประเภทของข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทย นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน

ประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ของ CRI Online ภาคภาษาไทยในรอบเดือน พฤษภาคม 2553						
วันที่	ข่าวในประเทศ			ข่าวต่างประเทศ		
	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ	ข่าว	จำนวน	หมายเหตุ
1	สังคม-วัฒนธรรม	6		การเมือง	4	
3	สังคม-วัฒนธรรม	11		การเมือง	5	
5	การเมือง	5		การเมือง	6	
7	สังคม-วัฒนธรรม	8		การเมือง	7	
9	การเมือง	3		การเมือง	6	
11	สังคม-วัฒนธรรม	8		การเมือง	6	
13	สังคม-วัฒนธรรม	7		การเมือง	5	
15	เศรษฐกิจ	2		การเมือง	5	
	สังคม-วัฒนธรรม	2				
17	สังคม-วัฒนธรรม	7		การเมือง	10	
19	เศรษฐกิจ	6		การเมือง	9	
	สังคม-วัฒนธรรม	6				
21	สังคม-วัฒนธรรม	6		การเมือง	10	
23	การเมือง	5		การเมือง	5	
25	สังคม-วัฒนธรรม	8		การเมือง	10	
27	การเมือง	10		การเมือง	4	
29	การเมือง	3		การเมือง	6	
	สังคม-วัฒนธรรม	3				
31	สังคม-วัฒนธรรม	6		การเมือง	5	

** จากตารางพบว่า ประเภทของข่าวในประเทศที่นำเสนอมากที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ลำดับที่ 1 ข่าวสังคม-วัฒนธรรม ลำดับที่ 2 ข่าวการเมือง และลำดับที่ 3 ข่าวเศรษฐกิจ ขณะที่ข่าวต่างประเทศประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดลำดับที่ 1 ได้แก่ ข่าวการเมือง ลำดับที่ 2 ข่าวทั่วไป และลำดับที่ 3 ข่าวสังคม-วัฒนธรรม และสาธารณสุข-สิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 3 ตารางแสดงแหล่งที่มา ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุดในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

ตารางแบ่งตามแหล่งที่มาของข่าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้เป็นแหล่งอ้างอิงมากที่สุด ในรอบเดือนพฤษภาคม 2553		
วัน/เดือน/ปี	แหล่งที่มาของข่าวที่ CRI Online ภาคภาษาไทยใช้อ้างอิงเป็นอันดับแรกในแต่ละวันเว้นวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1-พ.ค.-53	CRI	ซินหัว
3-พ.ค.-53	CRI	ซินหัวCRI (อย่างละ 3 ข่าว)
5-พ.ค.-53	CRI	CRI
7-พ.ค.-53	CRI	CRI
9-พ.ค.-53	CRI	ซินหัว
11-พ.ค.-53	CRI	CRI
13-พ.ค.-53	CRI	CRI
15-พ.ค.-53	CRI	ซินหัว
17-พ.ค.-53	CRI	CRI
19-พ.ค.-53	CRI	CRI
21-พ.ค.-53	CRI	ซินหัวCRI (อย่างละ 6 ข่าว)
23-พ.ค.-53	CRI	ซินหัว
25-พ.ค.-53	CRI	CRI
27-พ.ค.-53	CRI	CRI
29-พ.ค.-53	CRI	ซินหัว
31-พ.ค.-53	CRI	ซินหัว

** จากตารางพบว่า แหล่งที่มาของข่าวในประเทศที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดคือ CRI รองลงมาคือ สำนักข่าวซินหัว ขณะที่ข่าวต่างประเทศแหล่งที่มาของข่าวที่ใช้อ้างอิงมากที่สุดมาจาก CRI รองมาอ้างอิงจาก สำนักข่าวซินหัว

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการให้พื้นที่ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศมากที่สุดที่
CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

วัน/เดือน/ปี	การให้พื้นที่ข่าวมากที่สุด ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย			
	ข่าวในประเทศ	หมายเหตุ	ข่าวต่างประเทศ	หมายเหตุ
1-พ.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม		การเมือง	
3-พ.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
5-พ.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
7-พ.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
9-พ.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
11-พ.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
13-พ.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
15-พ.ค.-53	เศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม		การเมือง	
17-พ.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
19-พ.ค.-53	เศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
21-พ.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
23-พ.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	
25-พ.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
27-พ.ค.-53	การเมือง	มีภาพประกอบ	การเมือง	มีภาพประกอบ
29-พ.ค.-53	การเมือง สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	
31-พ.ค.-53	สังคม-วัฒนธรรม	มีภาพประกอบ	การเมือง	

** จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่ให้พื้นที่ข่าวในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวสังคม-วัฒนธรรม รองลงมาคือ ข่าวการเมือง และถัดมา คือ ข่าวเศรษฐกิจ รวมทั้งมีการนำเสนอภาพประกอบทั้งหมด 14 วันจาก 16 วัน ขณะที่ข่าวต่างประเทศ ข่าวที่ให้พื้นที่ในการนำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมือง อย่างเดียว มีการใช้ภาพประกอบ 4 วัน อีก 12 วันไม่มีการใช้ภาพประกอบแต่อย่างใด และโดยทั่วไปข่าวที่นำเสนอในเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย จะเป็นข่าวสั้นขนาดประมาณ 1-2 ย่อหน้า ย่อหน้าละไม่เกิน 5-8 บรรทัดเท่านั้น

ตารางที่ 5 ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

ตารางแสดงลักษณะของเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย ที่นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน รอบเดือนพฤษภาคม 2553		
วัน/เดือน/ปี	ลักษณะของเนื้อหาข่าวในแต่ละวัน	
	ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
1-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
3-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ
5-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
7-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
9-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
11-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ
13-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	มีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ
15-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านลบ
17-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
19-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
21-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
23-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
25-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
27-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
29-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก
31-พ.ค.-53	ข่าวด้านบวก	ข่าวด้านบวก

** จากตารางพบว่า ข่าวในประเทศที่นำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าวจะเป็นข่าวด้านบวกทั้งสิ้น มีข่าวด้านลบแทรกอยู่น้อยมาก ขณะที่ข่าวต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาของข่าวมีทั้งข่าวด้านบวกเป็นส่วนใหญ่ และมีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ มีหนึ่งวันที่นำเสนอข่าวด้านลบเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะแสดงในตารางสรุปลักษณะของเนื้อหาข่าว ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตารางสรุปลักษณะเนื้อหาข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศที่ CRI Online นำเสนอในแต่ละวันเว้นวัน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2553

ตารางเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศของ CRI Online ภาคภาษาไทย ในเดือนพฤษภาคม 2553	
ข่าวในประเทศ	ข่าวต่างประเทศ
<p>ข่าวในประเทศในรอบเดือนพฤษภาคม 2553 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอโดยลักษณะของเนื้อหาข่าวที่นำเสนอเป็นข่าวด้านบวก มีข่าวด้านลบน้อยมาก โดยภาพรวม มีการนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำงานและผลงานของประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีของจีน - การจัดแสดงศิลปะ วัฒนธรรม และส่งเสริมการท่องเที่ยวในงานเว็ลด์เอ็กซ์โปเซี่ยงไฮ้ 2010 - การเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น การเติบโตของมูลค่าอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้น 17.8 % - การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบแผ่นดินไหว - การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น จีนกับรัสเซีย - การพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ให้กับชาวทิเบต - การรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์ และดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยเอดส์ - การเตรียมจัดงานกีฬาเอเชียนเกมส์ ปี 2010 <p>พบข่าวด้านลบมี 3 ข่าว ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พายุลูกเห็บที่เมืองฉงชิ่งเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 29 ราย 2) พื้นที่ภาคใต้ของจีนเกิดอุทกภัยร้ายแรง 3) สาเหตุการเสียชีวิต 8 อันดับแรกของคนจีนเกี่ยวข้องกับบุหรี่ 	<p>ข่าวต่างประเทศในรอบเดือนพฤษภาคม 2553 ที่ CRI Online ภาคภาษาไทยนำเสนอลักษณะของเนื้อหาข่าว โดยภาพรวมมีทั้งข่าวด้านบวกและด้านลบ ซึ่งมีประเด็นในการนำเสนอดังต่อไปนี้</p> <p>ข่าวด้านบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต่างประเทศชื่นชมการจัดการงานเว็ลด์เอ็กซ์โปเซี่ยงไฮ้ - การเติบโตของเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น เศรษฐกิจจีนจะนำการฟื้นตัวของเศรษฐกิจเอเชียในปี 2010 - การเมืองระหว่างประเทศ เช่น การสร้างความสัมพันธ์ฉันท์หุ้นส่วนทางการเมืองระหว่างสหภาพยุโรปและอาเซียน - การจัดการเลือกตั้งในต่างประเทศ เช่น การเลือกตั้งรัฐสภาในอังกฤษ, การเลือกตั้งประธานาธิบดีในฟิลิปปินส์ - ประเทศไทยช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความวุ่นวายทางการเมือง - ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ เช่น จีนกับญี่ปุ่น <p>ข่าวด้านลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทยที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น - ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำในประเทศต่างๆ เช่น สหรัฐฯ มีปัญหาหนี้เรื่องคนว่างงาน - ปัญหาก्षธรรมชาติ เช่น เมียนมาร์เกิดภูเขาถล่ม ส่งผลให้แรงงานจีนเสียชีวิต 15 คน - ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำมันรั่วในอ่าวเม็กซิโกเป็นเหตุให้สัตว์จำนวนมากตาย - ปัญหาอาชญากรรม เช่น โจรสลัดโซมาลีจี้เรือขนส่งสารเคมีของเยอรมนี - ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ เช่น สหรัฐฯ กล่าวหาตรเมียนมาร์

ตัวอย่างข่าวที่นำเสนอในเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย
ข่าวที่ 1 ข่าวในประเทศ

จีนรับปีใหม่ด้วยการตั้งปณิธานส่งเสริมภารกิจสังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์ของจีน

ผู้สื่อข่าวซีอาร์ไอรายงานว่า หนังสือพิมพ์เหรินหมินรี้เป่าฉบับวันที่ 1 มกราคมตีพิมพ์คำอวยพรในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ ระบุว่า จีนส่งท้ายปี 2008 ที่ไม่ธรรมดาซึ่งด้วยผลอันรุ่งโรจน์จาก 30 ปีแห่งการปฏิรูปและเปิดประเทศ และต้อนรับปีใหม่ด้วยปณิธานอันแน่วแน่ในการส่งเสริมภารกิจสังคมนิยมที่มีเอกลักษณ์ของจีนให้ประสบผลมากกว่าเดิมทั่วทุกด้าน

คำอวยพรฯ ยังระบุว่า วิฤตการณ์เงินโลกลุกลามอย่างรวดเร็ว เศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงอย่างเห็นได้ชัด มีความเป็นไปได้ว่า ปีนี้จะเป็นปีที่ยากลำบากที่สุดสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของจีนตั้งแต่เข้าสู่ศตวรรษใหม่ ขณะเดียวกัน ก็จะเป็นปีที่มีโอกาสสำคัญๆ เช่นกัน

ตัวอย่างที่ 2 ชาวในประเทศ

ไต้หวัน ฮองกง มาเก๊าและนักธุรกิจไต้หวันในแผ่นดินใหญ่ยกย่องคำปราศรัยของนายหู จิ้นเทาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสองฝั่งช่องแคบไต้หวัน

สำนักข่าวซินหวารายงานว่า คำปราศรัยของนายหูจิ้นเทา ประธานาธิบดีจีนเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2008 เนื่องในโอกาสครบรอบ 30 ปีแห่งการประกาศ "สาส์นถึงพี่น้องร่วมชาติไต้หวัน" ได้รับการยกย่องจากบุคคลวงการต่างๆ ทั้งทางการท้องถิ่นไต้หวัน สื่อมวลชนในเขตบริหารพิเศษ ฮองกง เขตบริหารพิเศษมาเก๊าและไต้หวัน ตลอดจนนักธุรกิจไต้หวันในแผ่นดินใหญ่

นายหวาง อี้วี่ โฆษกสำนักงานผู้นำทางการไต้หวันให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวที่เมืองไทเปเมื่อวันที่ 1 มกราคมว่า คำปราศรัยของนายหูจิ้นเทาสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายต่อไต้หวันและแนวคิดแห่งการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสองฝั่งช่องแคบไต้หวันของแผ่นดินใหญ่ในรอบ 30 ปี นโยบายต่อไต้หวันของแผ่นดินใหญ่ปีหลังๆ นี้มีแนวคิดใหม่ๆ และมุ่งปฏิบัติได้จริง ช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างสองฝั่งฯ พัฒนาเรื่อยไป

หนังสือพิมพ์จกั๋วสือเป่าของไต้หวันตีพิมพ์บทนำ ระบุว่า คำปราศรัยของประธานาธิบดีหูจิ้นเทาเกี่ยวกับปัญหาไต้หวันเป็นนโยบายหลักต่อไต้หวันของแผ่นดินใหญ่ในระยะหลายปีนับแต่นี้ไป

หนังสือพิมพ์เหวินฮ่วยเป่าของฮองกงตีพิมพ์บทวิจารณ์ ระบุว่า ข้อเสนอ 6 ประการของนายหูจิ้นเทาจะเป็นนโยบายหลักต่อไต้หวันของแผ่นดินใหญ่นับแต่นี้ไป

หนังสือพิมพ์มาเก๊าเดลีนิวส์ฉบับวันที่ 1 มกราคมตีพิมพ์บทนำ ระบุว่า คำปราศรัยของนายหูจิ้นเทาแจ้งเจตนาที่ดีอีกชั้นหนึ่ง มีความจริงใจและมุ่งปฏิบัติได้จริง มีส่วนช่วยให้ความสัมพันธ์ระหว่างสองฝั่งฯ พัฒนาอย่างสันติต่อไป

นายเหอ ซีเห่า รองประธานสหพันธ์ธุรกิจทุนได้หวันในแผ่นดินใหญ่ (ATIEM) มีความเห็นว่า การที่ประธานาธิบดีหูจิ่นเทาเสนอให้สองฝั่งฯ ลงนามในข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจโดยรวมนั้น จะเป็นข่าวดีชิ้นใหญ่ที่สุดสำหรับนักธุรกิจได้หวัน

ตัวอย่างที่ 3 ข่าวต่างประเทศ

ปาเลสไตน์กับอิสราเอลเกิดปะทะกันอย่างรุนแรงในฉนวนกาซา (ก)

ผู้สื่อข่าวซีอาร์ไอรายงานว่า เมื่อวันที่ 5 มกราคมที่ผ่านมาเป็นวันที่ 3 ที่ทหารอิสราเอลใช้ปฏิบัติการภาคพื้นดินในฉนวนกาซา ทหารอิสราเอลปะทะอย่างรุนแรงกับผู้ติดอาวุธปาเลสไตน์ในฉนวนกาซา เจ้าหน้าที่สหประชาชาติกล่าวว่า วิกฤตด้านมนุษยธรรมในท้องถิ่นนับวันร้ายแรงยิ่งขึ้น

วันเดียวกัน นายจอห์น โฮลเมส รองเลขาธิการด้านกิจการมนุษยธรรมของสหประชาชาติกล่าวที่สำนักงานใหญ่ของสหประชาชาติในนครนิวยอร์กว่า วิกฤตด้านมนุษยธรรมในฉนวนกาซากำลังนับวันร้ายแรงยิ่งขึ้น วันเดียวกัน นายแมคสเวลล์ เกยลาร์ด ผู้ประสานงานด้านมนุษยธรรมปาเลสไตน์ของสหประชาชาติเน้นในกรุงเยรูซาเล็มว่า มีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ฉนวนกาซา

เมื่อวันที่ 5 มกราคมที่ผ่านมา นายมาหะหมุด อับบาส ประธานองค์กรอำนาจแห่งปาเลสไตน์กล่าวที่เมืองรามลลาห์ว่า การสิ้นสุดปฏิบัติการของทหารอิสราเอลที่มีต่อชนวนกาซาในปัจจุบัน เป็น "ภาระหน้าที่อันดับแรกขององค์กรอำนาจแห่งปาเลสไตน์"

4.3 ส่วนที่ 3 การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องแบบเจาะลึก

สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเพื่อทราบถึง แนวคิด ทักษะคติ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นกลาง และทิศทางในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย โดยแบ่งกลุ่มการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มชาวจีนผู้มีบทบาทหน้าที่ในหน่วยงาน CRI ภาคภาษาไทย กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการนักวิชาชีพที่มีความสนใจสื่อสารมวลชนจีน และกลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ฟังวิทยุ และ/หรือผู้ติดตามข่าวสารจากเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มชาวจีนผู้มีบทบาทหน้าที่ในหน่วยงาน CRI ภาคภาษาไทย

จำนวน 6 คน ดังนี้

บทสัมภาษณ์ 1. นายไช้เจียนชิง บรรณาธิการ CRI ภาคภาษาไทย

อยากทราบบทบาทหน้าที่ของ CRI ภาคภาษาไทย

ตอบสนองนโยบายหลักของส่วนกลาง CRI เป็นแหล่งเสนอทั้งข้อมูลและข่าวสารสำคัญทั่วโลก ในส่วนของข้อมูลจากจีนจะเป็นข้อมูลที่ต้องการ ตรงกับความเป็นจริง เรามีนักข่าว นักแปลชาวจีน และผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศในแต่ละภาคภาษาซึ่งเป็นกำลังสำคัญที่ทำให้ผู้บริโภคข่าวสารจาก CRI ได้ประโยชน์จากจีน และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับจีน และจีนกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก

กระบวนการทำงาน และการคัดเลือกข่าวเพื่อนำเสนอต่อผู้รับสารของ CRI มีหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการอย่างไร

กระบวนการคัดเลือกข่าวของ CRI ใช้เกณฑ์เดียวกับสื่อมวลชนที่เป็นของรัฐทั่วโลก ส่วนการทำงานก็เหมือนกับขั้นตอนการทำวิทยุและเว็บไซต์ทั่วไป ไม่มีอะไรพิเศษ หรือแตกต่างจากที่อื่นๆ

ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนในประเทศสังคมนิยม และเคยมาเป็นผู้สื่อข่าว CRI ประจำประเทศไทย คิดว่าแนวคิดและวัฒนธรรมองค์กรของสื่อมวลชนจีนกับไทยมีความแตกต่างกันอย่างไร

แนวคิดและวัฒนธรรมองค์กรของแต่ละที่ จะสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ และระบอบการปกครองของประเทศนั้นๆ ย่อมมีความแตกต่างกันไปตามระบอบการปกครอง

ในปัจจุบันจีนหลังปฏิรูปและเปิดประเทศ มีสภาพสังคมที่เปิดกว้างและผ่อนคลายมาก จีน CRI ซึ่งเป็นสื่อมวลชนจีนยังคงทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลอย่างในอดีตหรือไม่ อย่างไร การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมมีผลต่อการทำงานอย่างไร

จีนปฏิรูปและเปิดประเทศมา 30 ปี ขณะนี้ไม่เพียงสื่อมวลชนจีนจะนำเสนอข้อมูลข่าวสารได้อย่างเสรีเท่านั้น แม้แต่การประชุม 2 สภาของจีนก็เปิดให้ผู้สื่อข่าวในประเทศและต่างประเทศได้เข้าไปทำข่าวอย่างเต็มที่ ไม่ได้ถือเป็นการลับหรือปกปิดแต่อย่างใด เพราะนับวันจีนจะมีบทบาทยิ่งขึ้นในโลก จีนจึงต้องการให้โลกได้รู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจีน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับทั่วโลก

ข่าวที่นำเสนอใน CRI บางข่าวมีลักษณะแตกต่างไปจากการนำเสนอของสื่อต่างประเทศ เช่น ข่าวเกี่ยวกับประเทศจีน รัฐบาลจีน หรือข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น เพราะเหตุใด CRI จึงเลือกนำเสนอเพียงบางแง่มุม หรือละเว้นไม่นำเสนอบางแง่มุม

ถือเป็นธรรมเนียม เป็นนโยบายที่ต้องตัดประเด็นข่าวมาเสนอบางแง่มุม เนื่องจากเราเป็นวิทยุกระจายเสียง มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา ผู้ที่สนใจจริงๆ ก็สามารถไปอ่านข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นๆ ได้ และวิธีการแบบนี้ก็เป็นวิธีการที่สื่อวิทยุทั่วโลกใช้กัน

ในอนาคตคิดว่า CRI จะพัฒนาไปในทิศทางใด และการนำเสนอข่าวจะเป็นอย่างไร

โครงการและการพัฒนาจะมีมากในทุกๆ ด้าน เพื่อตอบสนองนโยบายของหน่วยงานที่ก่อตั้งขึ้น นอกจากการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ภาพลักษณ์ และการกระชับมิตรภาพระหว่างจีนกับโลกเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง เราจะเพิ่มประสิทธิภาพ คุณภาพ และความรวดเร็ว สิ่งเหล่านี้ต้องพัฒนา ในด้านการนำเสนอข่าว คิดว่ายังคงเป็นไปในแนวทางนี้ต่อไป

บทสัมภาษณ์ 2. นายหลู่หย่งเจียง ผู้สื่อข่าว CRI ประจำประเทศไทย

บทบาทหน้าที่ของผู้สื่อข่าวต่างประเทศของ CRI มีอะไรบ้าง

มีหลายอย่างนอกจากทำข่าวทุกด้านในประเทศไทยที่สำคัญๆ แล้ว ยังต้องคอยรับรองผู้แทนของรัฐบาลจีนที่จะเดินทางมาติดต่อกับหน่วยงานของไทย ส่งเสริมรายการของ CRI มาเผยแพร่ในไทยเพิ่มมากขึ้น และส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนในประเทศไทย โดยผ่านสถาบันขงจื้อ ซึ่งจัดตั้งขึ้นในประเทศไทยแล้วหลายแห่ง

ข่าวที่ CRI นำเสนอเกี่ยวกับประเทศไทยมีลักษณะที่ในการคัดเลือกอย่างไรบ้าง

เรานำเสนอข่าวที่มีความสำคัญทุกๆ ด้านในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม ซึ่งในการรายงานข่าวต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ความถูกต้องของ เหตุการณ์ และข้อเท็จจริง และไม่แสดงความคิดเห็นลงไป ในข่าว ที่สำคัญต้องระมัดระวังไม่ รายงานเรื่องที่กระทบกระเทือนต่อความรู้สึกของคนไทยและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ในฐานะนักข่าวต่างประเทศที่ทำงานในประเทศไทยมากกว่า 3 ปี มองสื่อมวลชนไทยในแง่ของสิทธิ เสรีภาพในการทำหน้าที่อย่างไรบ้าง

ผมมองว่า เสรีภาพของสื่อมวลชนไทยอยู่ในระดับที่สูง ก่อนข้างมีอิสระในการนำเสนอ ข่าวและมีอิทธิพลมาก มีการแข่งขันสูง การรายงานลงลึก ละเอียด แต่บางทีก็มีความคลาดเคลื่อน บ้าง เช่น จำนวนผู้ร่วมชุมนุมมักรายงานไม่ตรงกัน และปัจจุบันนี้มีปรากฏการณ์สื่อแบ่งฝักแบ่งฝ่าย เกิดขึ้น

ถ้าเป็นในประเทศจีนคงไม่สามารถทำได้ เพราะสื่อเป็นของรัฐทั้งหมด มองปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร ในแง่ของความแตกต่างทางแนวคิดและวัฒนธรรมของสื่อมวลชนอย่างไร

เรื่องนี้ตอบยาก ผมคิดว่า พื้นฐานของสื่อจีนกับสื่อไทยไม่เหมือนกัน โดยสถานภาพเป็นคนละเรื่องกัน สื่อจีนเป็นของรัฐทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์

เปิดประเทศมา 30 ปี สภาพสังคมเปิดกว้างและผ่อนคลายมากขึ้น แล้วสื่อมวลชนเป็นอย่างไร

ยังเป็นของรัฐอยู่ เป็นกระบอกเสียงให้รัฐแต่มีการเปลี่ยนแปลงต่างกับอดีตอยู่มาก เหมือนกัน ปัจจุบันสื่อมวลชนจีนมีอิสระมากขึ้น ไม่ใช่เฉพาะด้านสังคมวัฒนธรรม กีฬา ละคร ดนตรีเท่านั้น เรื่องเศรษฐกิจ เรื่องการเมืองเราก็ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ มีบทบาทในการพัฒนา ประเทศ ไม่เฉพาะเป็นกระบอกเสียงของรัฐเท่านั้น สามารถวิพากษ์วิจารณ์และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลท้องถิ่น อย่างเช่น เรื่องเหมืองถ่านหินถล่ม มีการปิดบังข้อมูลจากหน่วยงานท้องถิ่น สื่อก็เข้าไปตรวจสอบ เปิดโปง ขอเพียงยึดหลักความถูกต้อง ความเป็นธรรม พรรคฯ(พรรคคอมมิวนิสต์) ก็ส่งเสริม ภาพรวมคือ สื่อจีนเปิดกว้างมากขึ้น มีอิสระเสรีมากขึ้น กล้าวิพากษ์วิจารณ์การทำงานโดยยึดหลักความถูกต้อง ความเป็นธรรม บทบาทของสื่อจีนก็มีมากขึ้นเช่นกัน

แต่ข่าวของ CRI ที่นำเสนอออกมาบางเรื่องอย่างเช่น เรื่องการเมือง เรื่องเกี่ยวกับรัฐ จะเลือกนำเสนอเพียงบางแง่มุมเท่านั้น เช่น เป็นข่าวด้านบวกอย่างเดียว

ในมุมมองของเราต้องคำนึงถึงนโยบายของรัฐ นโยบายขององค์กร การนำเสนอข่าวตามข้อเท็จจริงต้องนำเสนออยู่แล้ว แต่การวิพากษ์วิจารณ์ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม สื่อต้องคำนึงถึงภาพลักษณ์ของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพราะสื่อมีบทบาทที่นำประชาชนได้มาก

แล้วอย่างนี้จะเรียกว่าเป็นกลางได้หรือ

ผมคิดว่า สื่อทุกสื่อก็มีเอนเอียง มีข้อจำกัดอยู่ สื่อไทยก็มี ฉบับนั้นเชียร์สีเหลือง อีกฉบับเชียร์สีแดง สื่อตะวันตกก็เียงไปตามระบบทุน ตามโฆษณา เพียงแต่ว่าเขาดูแบบเนียนกว่าเท่านั้น คนภายนอกก็เลยมองว่ามีเสรีภาพ ของเราตรงไปตรงมา

คิดว่าทิศทางในการนำเสนอข่าวของ CRI จะเป็นอย่างไรต่อไป

ยังคงเป็นแนวทางนี้ต่อไป ในเมื่อระบอบการเมือง เศรษฐกิจและสังคมยังเป็นอยู่อย่างนี้ แต่เสรีภาพและบทบาทของสื่อจีนมีมากขึ้น ที่สำคัญ CRI จะเน้นการพัฒนาเว็บไซต์ พัฒนาการเนื้อหาให้มีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต ให้ข้อมูลหลากหลายขึ้น ทันสมัย และทันเหตุการณ์มากขึ้น

บทสัมภาษณ์ 3. นางสาวหล่น เชียง ผู้สื่อข่าว CRI ประจำประเทศไทย

ในฐานะผู้สื่อข่าว CRI ประจำประเทศไทยมีหน้าที่อะไรบ้าง

มีหน้าที่แปลข่าวจากภาษาไทยเป็นภาษาจีน บางกรณีออกไปทำข่าวตามสถานที่ต่างๆ แล้วส่งข่าวเป็นภาษาจีนกลับไปประเทศจีน จากนั้น CRI จะส่งไปให้ภาคภาษาต่างๆ นอกจากนี้มีหน้าที่ถ่ายภาพ ถ่ายคลิปวิดีโอ ทั้งนี้ตนได้มาประจำที่กรุงเทพฯ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ปี 2009 ตั้งใจไว้ว่าจะอยู่ 3 ปี แต่ก่อนหน้านั้นทำหน้าที่แปลข่าวและประกาศข่าวอยู่ที่ CRI ภาคภาษาไทยที่กรุงปักกิ่ง

การทำงานในแต่ละวัน ทำอะไรบ้าง

ภาระงานโดยปกติถ้าไม่มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นส่วนใหญ่จะประจำอยู่ที่ทำงาน เข้าไปหาข่าวในเว็บไซต์สื่อไทยว่ามีข่าวอะไรที่น่าสนใจ แล้วนำมาแปลเป็นภาษาจีนส่งไปที่ CRI แต่ก่อนช่วงปีแรกที่จะมานั้นข่าวสั้นๆ แต่ตอนนี้จะเน้นข่าวที่เกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมที่คนจีนไม่ค่อยรู้ จะนำไปทำเป็นรายการวิทยุที่เมืองจีน ส่วนใหญ่แล้วจะเลือกข่าวจากเว็บไซต์มติชน ผู้จัดการ อสมท. คมชัดลึก เป็นต้น แต่ถ้ามีเหตุการณ์อย่างเช่น กิจกรรมของรัฐบาล การชุมนุมทางการเมือง จะไปถ่ายภาพและทำข่าวเอง

มีหลักในการคัดเลือกข่าวอย่างไร

ถ้าเป็นข่าวการเมืองต้องเป็นเรื่องที่สำคัญมากๆ ถึงจะนำเสนอไปที่เมืองจีน ถ้าเป็นข่าวอื่นๆ มีข้อกำหนดคือ 1. ต้องเป็นข่าวที่อ่านแล้วสนุก แปลก และไม่เหมือนเมืองจีน อย่างเช่น ปาร์ตี้โชว์โดยเอาศพของคนมาตั้งโชว์ ที่สุขุมวิท 24 , ปาร์ตี้การแข่งขันของนานาชาติที่เกาะสมุย เป็นต้น 2. ต้องเป็นข่าวที่ถ่ายภาพแล้วสวย 3. เป็นข่าวที่มีความสำคัญ ซึ่งการคัดเลือกบางวันได้หลายเรื่อง แต่บางวันก็ไม่มีเพราะไม่มีเรื่องไหนที่น่าสนใจ และบางครั้งต้องทำข่าวตามความต้องการของทาง CRI ที่ปักกิ่ง ด้วย

นโยบายและวิสัยทัศน์ของ CRI ภาคภาษาไทยเป็นอย่างไร

การเลือกข่าวของ CRI ภาคภาษาไทย ถ้าเป็นข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับเมืองจีนส่วนใหญ่แล้วข่าวสังคมวัฒนธรรมจะไม่ค่อยมีปัญหา แต่ถ้าเป็นข่าวเกี่ยวกับในหลวงจะต้องนำเสนออย่างระมัดระวัง และในกรณีข่าวการเมืองสามารถนำเสนอได้หมด แต่ถ้าเป็นเรื่องการชุมนุมทางการเมือง ถ้าเป็นข่าวที่ไม่ค่อยดี ทาง CRI ก็ไม่อยากจะให้นำเสนอมากนัก เพราะอาจกระทบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้ และในปัจจุบันนี้ CRI ได้ร่วมงานกับวิทยุต่างๆ และร่วมกับคลื่น FM 103 วิทยุกองทัพบกด้วย

ในฐานะที่เป็นนักข่าวต่างประเทศที่มาทำงานในประเทศไทยมีมุมมองอย่างไรต่อสื่อมวลชนไทย

นักข่าวไทยส่วนใหญ่ขยันมาก ทำงานรวดเร็ว และมีความเสียดสี อย่างตอนที่ไปทำข่าวน้ำท่วมภาคใต้รู้สึกประทับใจมาก เพราะนักข่าวไทยไม่กลัวอันตรายเลย ส่วนในแง่ของการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน ถ้าเป็นสถานีโทรทัศน์รู้สึกว่าจะนำเสนอข่าวไม่ค่อยเป็นกลาง ถ้าให้เลือกรายการข่าวส่วนใหญ่แล้วจะเลือกรายการของ TNN กับทีวีไทยมากกว่า เพราะค่อนข้างจะเป็นกลาง ส่วนถ้าเป็นเว็บไซต์ก็จะเลือกมติชน ผู้จัดการและฉบับอื่นๆ เพื่อจะได้รู้ทุกด้านทุกมุม

ลองเทียบการทำงานระหว่างสื่อมวลชนไทยกับสื่อมวลชนจีนมีข้อเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

รู้สึกว่า NBT จะเหมือนกับ CRI มาก เพราะเป็นสำนักข่าวของรัฐบาล ซึ่งมีกฎและมีนโยบายในการคัดเลือกและนำเสนอข่าวที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ส่วนที่ประเทศไทยมีข้อดีคือ มีสื่อมวลชนมากและหลากหลาย และมีเสรีมากด้วย

ในแง่ของการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนหลังจากที่จีนเปิดประเทศ คิดว่าอะไรที่ มีการ
ผ่อนปรนมากขึ้น และอะไรบ้างที่ยังคงต้องตรวจสอบอยู่

ตอนนี้กลับรู้สึกว่าเป็นบางเรื่องรัฐเข้มงวดกว่าเดิม เช่น เมืองจีนมีทอร์คโชว์ตลกที่
ได้รับความนิยมมาก ซึ่งมีการนำเรื่องราวต่างๆ ในสังคมเอามาพูดคุยในแนวตลกล้อเลียน ประชด
ประชัน แต่รัฐบาลจีนมองว่าเป็นโชว์ที่ไร้สาระ จึงสั่งปิด ซึ่งรู้สึกว่าไม่เห็นด้วยและคิดว่าไม่
เหมาะสม แต่มีประชาชนบางคน que เห็นด้วยกับรัฐบาลซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นกลุ่มศิลปินรุ่นเก่า ที่
คิดว่า การแสดงดังกล่าวทำลายชื่อเสียงในวงการของเขา แต่ถ้าเป็นคนรุ่นใหม่จะไม่ชอบการกระทำ
ในลักษณะนี้ของรัฐบาล

การนำเสนอข่าวของ CRI มีการนำเสนอที่แตกต่างกับสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่อทาง
ตะวันตก หรือบางครั้งมีการเลือกนำเสนอในบางแง่มุม เป็นเพราะอะไร

เป็นความจำเป็นของรัฐบาล ถ้าเป็นข่าวการเมืองในเมืองจีนรัฐจะไม่ค่อยให้นำเสนอ
แต่ถ้าเป็นเรื่องต่างประเทศจะมีการนำเสนอในสัดส่วนที่มากกว่า อาจเป็นเพราะว่ารัฐบาลต้องการ
ดึงความสนใจของคนจากข่าวในประเทศไปที่ข่าวต่างประเทศ อย่างเช่น เหตุการณ์ในลิเบีย จีนจะ
รายงานไม่เหมือนกับสื่อตะวันตก เพราะจุดยืนไม่เหมือนกัน ซึ่งบางเรื่องอาจมีผลกระทบจึงต้อง
เลือกนำเสนอในมุมมองที่แตกต่าง แต่ที่ CRI ในประเทศไทยไม่ได้มีกฎเกณฑ์ชัดเจน แต่นักข่าว
จะรู้กันอยู่ เช่น ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเมืองจีนต้องเป็นกิจกรรมที่สถานทูตจัด ถ้าเป็นเรื่องอื่นที่
เกี่ยวข้องกับคนจีน เช่น เรื่องอาชญากรรมจะไม่ค่อยรายงาน เพราะมีผลกระทบต่อประเทศ

ปัจจุบันสื่อมวลชนจีนยังคงเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาล โดยยึดตามทฤษฎีโซเวียต
คอมมิวนิสต์ เรื่องนี้มีความคิดเห็นอย่างไร และยังคงใช้แนวทางนี้ต่อไปหรือไม่

จะพูดแบบนั้นก็ได้ ถึงแม้ว่าจะเปิดประเทศมานานถึง 30 กว่าปีแล้ว และมีบางเรื่องที่มี
ผ่อนปรนมากขึ้น แต่ไม่ถึงกับมีอิสระเต็มที่ คิดว่า ภายใน 10 ปีนี้ก็อาจจะยังเหมือนเดิมหรือ
พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ แต่ว่าภายใน 30 ปี ข้างหน้าจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง เพราะคนรุ่นใหม่ที่มีการ
การศึกษา และไม่ค่อยเห็นด้วยกับเรื่องนี้ เริ่มมีมากขึ้นเรื่อยๆ

ในโลกปัจจุบันคิดว่า รัฐจะยังสามารถปิดบังข่าวสารกับประชาชนได้อีกหรือ

คิดว่ายังมีคนจีนบางคนที่ยังเชื่อคำพูดของรัฐบาลอยู่ทั้งหมด ซึ่งมีหลายกลุ่ม ส่วนใหญ่
แล้วจะเป็นคนที่ไม่ค่อยมีความรู้ และคนบางกลุ่มที่มีการศึกษาแต่ยังคงต้องทำตามนโยบายของ
รัฐบาลอยู่ แต่ปัจจุบันคนรุ่นใหม่มีการศึกษาเยอะขึ้นซึ่งอยากจะให้มีการเปลี่ยนแปลง และเชื่อว่า
ต่อไป 20-30 ปี รัฐบาลจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงแน่นอน

ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชน คิดว่าสื่อมวลชนควรมีหน้าที่อะไรบ้าง

สื่อมวลชนต้องรายงานข่าวตามความเป็นจริง ต้องมีเสรีภาพในการทำงาน ไม่ควรถูกรัฐตรวจสอบ สื่อควรมีอิสรภาพในการรายงานข่าว เพราะสื่อมีการตรวจสอบตัวเอง และองค์กรสื่อก็ตรวจสอบกันเองอยู่แล้ว

อยากจะให้ CRI พัฒนาไปในรูปแบบใดบ้าง

ในส่วนนี้นักข่าวเองอยากให้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่แล้ว ต้องดูที่นโยบายของรัฐ ถ้ารัฐบาลจีนมีการเปลี่ยนแปลง CRI ก็จะเปลี่ยนไปด้วย แต่ที่ CRI ภาคราชการไทย การทำงานของสื่อค่อนข้างมีอิสระทำได้ทุกอย่าง ยกเว้นบางเรื่องที่มีผลกระทบต่อประเทศและความสัมพันธ์เท่านั้น

บทสัมภาษณ์ 4.นางชีวจูจีน นักแปลอาวุโส CRI ภาคราชการไทย

มีตำแหน่งหน้าที่อะไรใน CRI ภาคราชการไทย

มีหน้าที่ทำงานในด้านแปลข่าวและบทความต่างๆ ตรวจสอบแปลและอ่านข่าว มีอายุการทำงาน 34 ปี

ทำงานที่ CRI ภาษาไทยมาหลายปี ช่วยเล่าบรรยากาศการทำงาน และการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงาน

สมัยเมื่อสามสิบกว่าปีก่อน เจ้าหน้าที่ในภาคราชการส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน แต่มีความตั้งใจในการเรียนรู้มาก มีความรับผิดชอบและตั้งชื่อเรียกห้องต่อตนเองสูง ผลงานที่ออกมาไม่ว่าในด้านงานแปลหรือการอ่านจะมีความสมบูรณ์มากทีเดียว ซึ่งได้สร้างบรรยากาศอันดีต่อการปลูกฝังความตั้งใจ ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานให้แก่ผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะผู้ร่วมงานวัยหนุ่มสาวที่เพิ่งเข้ามาทำงานใหม่ๆ

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1989 และจากนั้นเป็นต้นมา CRI ภาคราชการไทยได้เริ่มรับนักศึกษาสำเร็จปริญญาตรี โท เอกด้านภาษาไทยเข้ามาร่วมงานอีกหลายรุ่น จากนั้นมา เจ้าหน้าที่ของเราส่วนใหญ่ก็เป็นนักศึกษาวัยหนุ่มสาวมากกว่า แม้จะมีประสบการณ์ในด้านงานไม่มาก แต่พวกเขาเต็มไปด้วยชีวิตชีวา มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าปฏิบัติ ความคิดอ่านทันสมัย วิธีการทำงานได้ค่อยๆ เปลี่ยนเป็นระบบแต่ละคนรับผิดชอบในแต่ละรายการเอง ซึ่งต่างจากสมัยก่อนที่ใครนัดในทางไหนก็รับหน้าที่ทำงานด้านนั้นเป็นเฉพาะ ซึ่งเป็นการทำให้ความสามารถในด้านงานมีจำกัดและแคบลงไปในตัวไปด้วย ในข้อนี้คิดว่าถ้าสามารถรับข้อดีของสมัยก่อนและสมัยนี้รวมเข้าด้วยกันก็จะเป็นการดีมาก

ช่วยบอกถึงนโยบายและวิสัยทัศน์ของ CRI ภาคภาษาไทย

นโยบายในการประชาสัมพันธ์ของ CRI ภาคภาษาไทยในแต่ละช่วงเวลาที่ผ่านมามีความแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ต่างๆ ภายในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ภายหลังจากที่จีนดำเนินนโยบายปฏิรูปเปิดประเทศแล้วจะรายงานความสำเร็จในการดำเนินแผนนโยบายการปฏิรูปในด้านต่างๆ ของจีนเป็นสำคัญ รายงานความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างจีนกับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศในอาเซียน โดยเฉพาะความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างจีนกับไทย

บทบาทหน้าที่ของ CRI ภาคภาษาไทยมีอะไรบ้าง

บทบาทของ CRI ภาคภาษาไทยทำหน้าที่เป็น“สื่อ”แนะนำจีนและโลกต่อประชาชนไทย เพิ่มพูนความเข้าใจและกระชับมิตรภาพระหว่างประชาชนจีนกับประชาชนไทย เสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของจีนต่อประชาชนไทย ขณะเดียวกันจะรายงานข่าวสาร เหตุการณ์สำคัญของทั่วโลก ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วย นอกจากนี้ ยังร่วมผลิตรายการกับสถานีวิทยุแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยออกอากาศทางสถานีวิทยุจุฬาฯ และเครือข่าย

ช่วยอธิบายกระบวนการทำงานของ CRI ภาคภาษาไทยว่า มีขั้นตอนในการนำเสนอข่าวอย่างไร

รายการออกอากาศในแต่ละวันของ CRI ภาคภาษาไทยซึ่งมีเวลาจำกัดหนึ่งชั่วโมงนั้น จะมีรายการข่าว บทความ รายการคอลัมน์ประจำวัน รายการสอนภาษาจีนและรายการดนตรี โดยอันดับแรกจะเป็นรายการข่าวก่อน จะมีการคัดเลือกข่าวสำคัญและข่าวเด่นในแต่ละวัน ตามด้วยข่าวทั่วไป ขณะเดียวกันจะคัดเลือกบทความที่มีส่วนสัมพันธ์กับข่าวประจำวันหรือสถานการณ์ในเวลานั้น จากนั้นจัดแบ่งให้เจ้าหน้าที่ทำงานด้านการแปลข่าว เมื่อแปลเสร็จจะมีผู้รับผิดชอบงานตรวจแก้ จากนั้นผู้อ่านข่าวคอยรับเอาบทที่ตรวจแก้แล้วเสร็จไปตรวจทานและเตรียมอ่านออกอากาศ เวลาอ่านออกอากาศนั้นจะมีผู้รับผิดชอบฟังและตรวจทานไปด้วยเป็นขั้นสุดท้าย

CRI ภาคภาษาไทย ได้รับการตอบรับ หรือข้อวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ฟังชาวไทยมากน้อยแค่ไหน อย่างไร

จากการรวบรวมสถิติเมื่อปีที่แล้ว (2553) ของ CRI ภาคภาษาไทย ภาคภาษาไทยมีผู้ฟังและติดตามผ่านเว็บไซต์ในไทยและที่อื่นๆ เป็นจำนวนมาก ได้กลายเป็นช่องทางสำคัญของประชาชนไทยในการรับรู้เรื่องราวของจีนและทั่วโลก ได้รับการยกย่องว่าเป็นสายสัมพันธ์และสะพานเชื่อมมิตรภาพระหว่างประชาชนสองประเทศ ช่วง 11 เดือนแรกของปีที่ผ่านมา ได้รับจดหมายและอีเมลจากผู้ฟังรวมทั้งสิ้น 6,375 ฉบับ

คิดว่า สื่อมวลชนในประเทศสังคมนิยมกับสื่อมวลชนในประเทศประชาธิปไตย มีแนวทางในการทำงาน หรือแนวทางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเหมือนหรือแตกต่างกันบ้าง เพราะเหตุใด

ในฐานะสื่อมวลชน คิดว่าภาระหน้าที่นั้นควรเหมือนกันคือเสนอ ข้อมูลข่าวสาร สื่อสารความคิดเห็น สะท้อนข้อเรียกร้องของชาวบ้าน ในประเทศจีนนั้นยังรวมถึงบทบาทในการเผยแพร่นโยบายของรัฐ เผยแพร่แบบอย่างที่ดี ยกย่องสรรเสริญความก้าวหน้า เผยแพร่ความรู้ ให้มวลชนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล คิดว่าในด้านนี้ไม่ว่าประเทศในระบบใดคงไม่แตกต่างกัน แต่ในระหว่างการรายงานนั้นประเทศหรือองค์กรที่มีภูมิหลังต่างกัน มีประเพณีนิยมต่างกัน แจ่มุมในการนำเสนออาจจะผิดแผกต่างกันได้ ในข้อนี้ขอยกตัวอย่าง ในจีนจะนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมหรือการประชุมของผู้บริหารพรรคและรัฐไว้เป็นอันดับแรก แต่จะไม่เสนอข่าวเกี่ยวกับสุขภาพของผู้มีส่วนของไทยจะนำเสนอข่าวในพระราชสำนักไว้เป็นอันดับแรก

ตามทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์ที่บอกว่า สื่อมวลชนเป็นกระบอกเสียงของพรรคคอมมิวนิสต์ คิดว่า ประเด็นนี้ยังคงใช้ได้กับสื่อมวลชนจีนในปัจจุบันที่เปิดประเทศ และผ่อนปรนในสิทธิเสรีภาพหลายๆ เรื่องได้หรือไม่ อย่างไร

บทบาทสื่อมวลชนของจีน ที่ผ่านมามีเหตุที่ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นกระบอกเสียงของพรรคฯ และรัฐนั้น เนื่องจากเน้นเผยแพร่แนวนโยบายต่างๆ ของพรรคฯ และรัฐเป็นสำคัญ ทว่าพร้อมๆ กับสถานการณ์ในประเทศและต่างประเทศเปลี่ยนไป โดยเฉพาะภายหลังที่จีนดำเนินนโยบายปฏิรูปและเปิดประเทศแล้วได้ให้ความสนใจขยายบทบาทในการเผยแพร่ข่าวสารด้านต่างๆ มากขึ้น ปัจจุบัน CRI ได้เสนอคำขวัญเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสื่อมวลชนว่า "แนะนำเงินต่อโลก แนะนำโลกต่อจีน แนะนำโลกต่อโลก ส่งเสริมเพิ่มพูนความเข้าใจและมิตรภาพระหว่างประชาชนจีนกับประชาชนทั่วโลก"

จากการติดตามการนำเสนอข่าวของ CRI ภาครายภาษาไทย พบว่า ข่าวบางเรื่องนำเสนอในมุมที่แตกต่างจากสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่อตะวันตก ช่วยอธิบายว่า ทำไมถึงเลือกนำเสนอในแง่มุมที่แตกต่างออกไป เช่น เสนอในบางเรื่องบางประเด็น แต่ละเว้นไม่นำเสนอในบางเรื่องบางประเด็น

บทบาทสื่อมวลชนของประเทศต่างๆ นั้นน่าจะไม่ต่างกันนัก เพราะต่างมีภาระหน้าที่ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตู่มวลชน เพียงแต่ว่าการถ่ายทอดนั้นผลออกมาเช่นใดอาจไม่เหมือนกันเสมอไป คิดว่าจุดนี้นอกจากแสดงให้เห็นถึงประเทศและสถานการณ์ที่ต่างกัน สิ่งที่คุณสนใจขอยกไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งยังเกี่ยวพันถึงเรื่องทัศนคติ ประสบการณ์ ของผู้รายงานข่าวด้วย สำหรับสื่อจีนนั้นเห็นว่า โดยทั่วไปจะนำเสนอข่าวที่มีความสัมพันธ์กับจีน อีกทั้งเรื่อง

ชาวบ้านสนใจมากกว่า และที่สำคัญคิดว่ายังมีเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอยู่ด้วย ยกตัวอย่าง เรื่องสถานการณ์ในลิเบีย จากการติดตามข่าวเห็นว่าสื่อจีนเน้นเสนอข่าวการปะทะระหว่างทหารรัฐบาลของกัตดาฟีกับฝ่ายค้าน ละเว้นการนำเสนอว่าทำไมมีผู้คนจำนวนมากคัดค้านการปกครองของกัตดาฟี ซึ่งต่างกับสื่อต่างประเทศที่เน้นรายงานเรื่องดังกล่าว

โดยส่วนตัวคิดว่า นโยบายการควบคุมสื่อของรัฐ ที่ควบคุมในบางเรื่อง และผ่อนปรนบ้างบางเรื่อง ถูกต้องเหมาะสมกับจีนในปัจจุบันนี้หรือไม่ อย่างไร

การควบคุมสื่อของรัฐบางประการในปัจจุบันนั้น คิดว่ามีความเหมาะสมในขั้นพื้นฐานกับสังคมจีน เพื่อความมั่นคงของประเทศและความสามัคคีสมานฉันท์ของสังคม

ในอนาคต คิดว่านโยบายสื่อสารมวลชนของรัฐยังคงใช้ได้ผลหรือไม่ หรือควรมีการปรับเปลี่ยนอย่างไร

คิดว่าตราบดีโลกยังไม่มีสันติ สังคมยังไม่สงบเรียบร้อย การควบคุมสื่อของรัฐไม่ว่าของจีนหรือประเทศใดก็ตามต่างคงจะดำรงอยู่ในระดับต่างกัน ทว่า เชื่อว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและสถานการณ์

โดยส่วนตัวอยากเห็น CRI ภาคภาษาไทย พัฒนาไปในทิศทางใด

ปัจจุบัน CRI ภาคภาษาไทยเสนอข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชนไทยโดยผ่านคลื่นวิทยุและเว็บไซต์ หวังว่าจะสามารถทำงานบรรลุเป้าประสงค์ที่ทางสถานีวิทยุ CRI ตั้งไว้ว่า แนะนำเงินต่อโลก แนะนำโลกต่อจีน แนะนำโลกต่อโลก ส่งเสริมเพิ่มพูนความเข้าใจและมิตรภาพระหว่างประชาชนจีนกับประชาชนทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประชาชนชาวไทย จึงหวังว่า CRI ภาคภาษาไทยสามารถเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วรรณคดี ฯลฯ ที่มีประวัติมาช้านานของจีนในแง่มุมต่างๆ ทางเว็บไซต์ เพื่อประโยชน์แก่การเรียนรู้ทำความเข้าใจต่อกันได้ดียิ่งขึ้น

คิดว่าสื่อมวลชนที่ดีควรมีหน้าที่อย่างไร จำเป็นต้องมีเสรีภาพหรือไม่ และจำเป็นต้องถูกตรวจสอบหรือไม่ อย่างไร

คิดว่า สื่อมวลชนควรมีความรับผิดชอบทางการเมืองในการแก้ไขความขัดแย้งต่างๆ ของสังคม ไม่เป็นผู้จุดหรือเพิ่มความขัดแย้ง ให้ความสนใจในข้อเท็จจริง กล่าวความจริง รักษาความเป็นธรรม ยืนหยัดในสัจธรรม รายงานเนื้อหาที่เป็นคุณ มีประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของสังคม ส่วนเรื่องเสรีภาพนั้นในทางทฤษฎีแล้วควรต้องมี แต่ในความเป็นจริงคิดว่าทุกประเทศต่าง

มีมากขึ้นในระดับที่แตกต่างกันไป สำหรับเรื่องการตรวจสอบนั้น คิดว่าทราบไต่ยังมีปัญหาเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบ จรรยาบรรณ การตรวจสอบจากองค์กรที่เกี่ยวข้องและมวลชนย่อมมีความจำเป็นอยู่

บทสัมภาษณ์ 5. นางสาวห็นซี นักแปล CRI ภาคภาษาไทย

อายุการทำงานที่ CRI ภาคภาษาไทย ทำมากี่ปี ตั้งแต่เมื่อไรถึงเมื่อไร

เป็นเจ้าของหน้าที่แปลข่าวและบทความ ประจำ CRI ภาคภาษาไทย ทำงานที่ CRI เป็นเวลา 6 ปี ตั้งแต่ปี 2005 ถึงปัจจุบัน

ช่วยเล่าถึงบรรยากาศในการทำงาน และการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงานที่พบในยุคปัจจุบัน

บรรยากาศการทำงานค่อนข้างเปิดกว้าง คนส่วนใหญ่ทุ่มเทกับงาน การเปลี่ยนแปลงที่พบเห็นก็คือ เรื่องเทคโนโลยีมีการพัฒนาตลอดเวลา มีการเปลี่ยนระบบคอมพิวเตอร์ ระบบการอัดเสียงที่สะดวกขึ้น กิจกรรมการทำงานก็เปลี่ยนจากสื่อวิทยุอย่างเดียมาเป็นมัลติมีเดีย ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสื่อทางอินเทอร์เน็ต และสื่อใหม่อื่นๆ มากขึ้น

ช่วยบอกถึงนโยบาย และวิสัยทัศน์ของ CRI ภาคภาษาไทยคืออะไร

เป็นสะพานเชื่อมมิตรภาพระหว่างประชาชนจีนกับประชาชนไทย

บทบาทหน้าที่ของ CRI ภาคภาษาไทยมีอะไรบ้าง

สื่อสารข่าว ข้อมูล เรื่องที่น่าสนใจ และสภาพที่เป็นจริงของจีนให้ผู้ฟังไทยทราบ โดยเฉพาะให้ความสำคัญกับความต้องการของผู้ฟังว่า ต้องการข้อมูลของจีนในด้านใด และพยายามทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ฟังชาวไทย

ช่วยบอกกระบวนการทำงานของ CRI ภาคภาษาไทยว่า มีขั้นตอนในการนำเสนอข่าว หรือนำเสนอบทความ ต้องมีกระบวนการการทำงานอย่างไร

บรรณาธิการจะคัดเลือกข่าวจากแหล่งข่าวจีน แปลข่าว ปรับภาษา ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข ผู้แปลแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ บรรณาธิการเรียบเรียงและตรวจสอบขั้นสุดท้าย จากนั้นบันทึกเสียงออกอากาศ

ไม่ทราบว่า ในการนำเสนอข่าวหรือบทความของ CRI ภาคภาษาไทย มีข้อกำหนดหรือมีเงื่อนไขอะไรบ้าง อาทิ เรื่องนี้ควรนำเสนอ หรือไม่ควรนำเสนอ และมีเหตุผลอย่างไร

หลักการหลักคือ เสนอข่าวที่ผู้ฟังชาวไทยสนใจ มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไทย ข่าวที่จะคัดเลือกเป็นอันดับต้นๆ คือ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์จีน-ไทย

ไม่ทราบว่า CRI ภาคภาษาไทย ได้รับการตอบรับ หรือข้อวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ฟังชาวไทยมากน้อยแค่ไหน อย่างไร

ภาคภาษาไทยได้รับการตอบรับจากผู้ฟังไทยค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในประเด็นที่ผู้ฟังไทยสนใจ เช่น ข่าวสถานที่ท่องเที่ยว ข่าวศิลปวัฒนธรรมและบันเทิง บทความประวัติศาสตร์ และการสอนภาษาจีน เป็นต้น

คิดว่า สื่อมวลชนในประเทศสังคมนิยมกับสื่อมวลชนในประเทศประชาธิปไตย มีแนวทางในการทำงาน หรือแนวทางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพราะเหตุใด

ความจริงไม่เห็นแตกต่างกันมาก เพียงแต่ว่า ในประเทศตะวันตกเขาเน้นเรื่องผลกำไร การทำกิจการสื่อก็เพื่อให้ได้กำไร แต่ในจีนนั้น การทำกิจการสื่อโดยเฉพาะสื่อระหว่างประเทศอย่าง CRI มีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับมิตรภาพระหว่างประชาชนจีนกับโลก ไม่ได้มุ่งหวังผลกำไร

ตามทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์ที่บอกว่า สื่อมวลชนเป็นกระบอกเสียงของพรรคคอมมิวนิสต์ คิดว่า ประเด็นนี้ยังคงใช้ได้กับสื่อมวลชนจีนในปัจจุบันที่เปิดประเทศ และผ่อนคลายในสิทธิเสรีภาพหลายๆ เรื่องได้หรือไม่ อย่างไร

ไม่ว่าจะในอดีตหรือปัจจุบัน หลักการของสื่อมวลชนจีนคือ การสะท้อนสภาพที่เป็นจริงของจีน

จากการติดตามการนำเสนอข่าวของ CRI ภาคภาษาไทย พบว่า ข่าวบางเรื่องนำเสนอในมุมมองที่แตกต่างจากสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่อตะวันตก ช่วยอธิบายว่า ทำไมถึงเลือกนำเสนอในแง่มุมที่แตกต่างออกไป

ความจริงเป็นการนำเสนอในเรื่องเดียวกัน แต่นำเสนอในแง่มุมของจีน ซึ่งอาจจะแตกต่างจากทางตะวันตกในบางเรื่อง ซึ่งการมองในแง่มุมที่ต่างกันถือเป็นเรื่องปกติ และสื่อจีนก็ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับสื่อตะวันตก

ในฐานะที่เป็นคนรุ่นใหม่คิดว่า นโยบายการควบคุมสื่อของรัฐ ที่ควบคุมในบางเรื่อง และผ่อนปรนบ้างบางเรื่อง ถูกต้องเหมาะสมกับจีนในปัจจุบันนี้หรือไม่ อย่างไร

อันที่จริง แต่ละประเทศล้วนมีนโยบายด้านสื่อมวลชนของตนเอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประเทศนั้นๆ ในส่วนของจีนก็มีเหตุผลและปัจจัยที่จำเป็นในการควบคุมหรือผ่อนปรนเช่นเดียวกัน

ในอนาคต คิดว่านโยบายควบคุมสื่อและผ่อนปรนแนวทางนี้ของรัฐบาลยังคงใช้ได้ผลหรือไม่ หรือควรมีการปรับเปลี่ยนอย่างไร

คิดว่า การปฏิบัติงานของสื่อมวลชนจะสอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศ

โดยส่วนตัวอยากเห็น CRI ภาคภาษาไทย พัฒนาไปในทิศทางใด

พัฒนาแบบสื่อใหม่ โดยเฉพาะสื่อทางอินเทอร์เน็ต

คิดว่าสื่อมวลชนที่ดีควรมีหน้าที่อย่างไร จำเป็นต้องมีเสรีภาพในการทำงานหรือไม่ และต้องถูกตรวจสอบหรือไม่

เสรีภาพต้องอยู่ในขอบเขตจึงจะเป็นเรื่องดี หากไม่มีข้อจำกัด เสรีภาพจะเป็นเรื่องอันตรายด้วย หากทุกคนเน้นเรื่องเสรีภาพมากเกินไป กฎหมายต่างๆ ไม่มีผลบังคับใช้ สังคมก็จะขาดความมั่นคง

บทสัมภาษณ์ 6. นายลูจิ้น ผู้สื่อข่าว CRI ภาคภาษาไทย

มีตำแหน่งหน้าที่อะไรใน CRI ภาคภาษาไทย

เป็นผู้สื่อข่าวของ CRI ภาคภาษาไทย มีอายุการทำงานมากกว่า 20 ปี ตั้งแต่ปี 1989 ถึงปัจจุบัน

บรรยากาศในการทำงาน และการเปลี่ยนแปลงในหน่วยงาน CRI ภาคภาษาไทย

ปัจจุบันมีงานมากขึ้น ในอดีตมีการออกอากาศวันละหนึ่งชั่วโมง แต่ตอนนี้ได้เพิ่มความถี่ ต้องทำรายการออกอากาศรวมแล้วกว่า 4 ชั่วโมง นอกจากนั้นยังต้องดูแลเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย ช่วงนี้ จีน-ไทยมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันมาก และมีการติดต่อในด้านต่างๆ มากขึ้น ทั้งสองประเทศต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกัน ด้วยเหตุนี้ งานของ CRI ภาคภาษาไทยในฐานะเป็นสื่อระหว่างประเทศทั้งสอง จึงเพิ่มงานมากขึ้นด้วยเช่นกัน

ช่วยบอกถึงนโยบาย และวิสัยทัศน์ของ CRI ภาคภาษาไทย

เป็นสื่อระหว่างประเทศทั้งสอง กระชับความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนและประเทศทั้งสองให้มากขึ้น แนะนำเงินและโลกต่อประชาชนไทย ส่งเสริมการไปมาหาสู่กันและมีมิตรภาพระหว่างประชาชนจีนกับประชาชนไทย

กระบวนการทำงานของ CRI ภาคภาษาไทย มีขั้นตอนในการนำเสนอข่าว หรือบทความอย่างไร

เลือกข่าวและบทความที่เหมาะสมจากเครือข่ายของซี.อาร์.ไอ. แปลเป็นภาษาไทย ผู้เชี่ยวชาญไปตรวจแก้ ผู้แปลแก้ไขให้ถูกต้อง นำขึ้นเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทยและบันทึกเสียงที่ห้องอัด ส่งรายการที่ได้ทำเสร็จไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการนำเสนอข่าวหรือบทความของ CRI ภาคภาษาไทย มีข้อกำหนดหรือมีเงื่อนไขอะไรบ้าง อาทิ เรื่องนี้ควรนำเสนอ หรือไม่ควรนำเสนอ เพราะเหตุใด

มีบ้าง โดยเฉพาะขณะรายงานข่าวสำคัญๆ หรือรายงานข่าวที่อาจจะมีผลกระทบอย่างมากต่อสังคมเป็นต้น เช่น เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน รายงานการประชุมของสองสภาเป็นต้น แต่ ปัจจุบันไม่ค่อยมีข้อกำหนดที่เข้มงวดนัก

CRI ภาคภาษาไทย ได้รับการตอบรับ หรือข้อวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ฟังชาวไทยมากน้อยแค่ไหน อย่างไร

มีเยอะเหมือนกัน อย่างเช่น เมื่อปีที่แล้ว CRI ภาคภาษาไทยร่วมกับวิทยุจุฬาฯ จัดการประกวดความรู้ของเงินจากผู้ฟังของจุฬาฯ กิจกรรมดังกล่าวใช้เวลา 10 วัน เราได้ข้อความสั้นกว่า 600 ราย เมื่อปีที่แล้ว เรายังจัดกิจกรรม “มองเงินผ่าน CRI” และได้รับผลงานจากผู้ฟังหรือแฟนเน็ต 180 กว่าฉบับ และจากการสำรวจ CRI ภาคภาษาไทยได้รับการตอบรับจากผู้ฟังหรือแฟนเน็ตประมาณ 6,000 กว่าฉบับ

ตามทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์ที่บอกว่า สื่อมวลชนเป็นกระบอกเสียงของพรรคคอมมิวนิสต์ คิดว่า ประเด็นนี้ยังคงใช้ได้กับสื่อมวลชนจีนในปัจจุบันที่เปิดประเทศ และผ่อนปรนในสิทธิเสรีภาพหลายๆ เรื่องได้หรือไม่ อย่างไร

คงว่าถึงปัจจุบันยังต้องพูดว่า “ใช่” แต่ในอีกด้านหนึ่ง ต้องสังเกตได้ว่า สื่อมวลชนของจีนในปัจจุบันได้มีสิทธิมากขึ้นในด้านการเปิดโปงสิ่งที่เลวร้ายในทางสังคม และตรวจรายงานการ

ปฏิบัติงานของพรรค อย่างเช่นช่วงนี้ จะได้เห็นข่าวเกี่ยวกับปัญหาอาหารปนเปื้อน ที่พักอาศัย
เจ้าหน้าที่รับสินบน เป็นต้น

จากการติดตามการนำเสนอข่าวของ CRI ภาคภาษาไทย พบว่า ข่าวบางเรื่องนำเสนอใน
มุมที่แตกต่างจากสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่อตะวันตก ช่วยอธิบายว่า ทำไมถึงเลือกนำเสนอในแง่มุมที่
แตกต่างออกไป เช่น เสนอในบางเรื่องบางประเด็น แต่ละเว้นไม่นำเสนอในบางเรื่อง

คิดว่าเป็นการแสดงของค่านิยมอย่างหนึ่ง ไม่ว่าจะสิ่งใดก็ตาม ล้วนมีทั้งสองด้าน หรือว่ามี
หลายด้านก็แล้วแต่ อย่างเช่น บิน ลาเคนถูกทหารสหรัฐบุกโจมตีและยิงเสียชีวิต เรื่องนี้ สำหรับ
สหรัฐหรือว่า ประเทศฝ่ายตะวันตก จะเป็นข่าวดี แต่สำหรับชาวอาหรับ ชาวมุสลิมคิดว่า ไม่ใช่ข่าวดี

โดยส่วนตัวคิดว่า นโยบายการควบคุมสื่อของรัฐ ที่ควบคุมในบางเรื่อง และผ่อนปรน
บ้างบางเรื่อง ถูกต้องเหมาะสมกับเงินในปัจจุบันหรือไม่อย่างไร

คิดว่ายังไม่ค่อยเหมาะสม จะต้องผ่อนปรนมากขึ้นในอนาคต

คิดว่านโยบายควบคุมสื่อตามแนวทางนี้ของรัฐยังคงใช้ได้ผลหรือไม่ อย่างไร

ด้วยการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ นโยบายควบคุมสื่อของรัฐจะค่อยๆ ผ่อนปรน
มากขึ้น

โดยส่วนตัวอยากเห็น CRI ภาคภาษาไทย พัฒนาไปในทิศทางใด

เป็นสื่อที่สำคัญของประชาคมโลก

คิดว่าสื่อมวลชนที่ดีควรมีหน้าที่อย่างไร จำเป็นต้องมีเสรีภาพในการทำงาน และต้องถูก
ตรวจสอบหรือไม่อย่างไร

รายงานข่าวที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเที่ยงธรรม ต้องมีเสรีภาพแน่นอน สำหรับเรื่องการ
ตรวจสอบหรือไม่ นั่น คิดว่าเป็นปัญหาที่เลียง เช่น ปฏิบัติการทางการทหาร เป็นต้น

ผลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มบุคคลากรชาวจีนที่ทำงาน CRI ภาคภาษาไทย
พบว่า ในแง่ของบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวของ CRI บุคลากรของ CRI โดยส่วนใหญ่ได้
สะท้อนความคิดไปในทิศทางเดียวกันว่า การนำเสนอข่าวของ CRI ต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ
แต่หลังการปฏิรูปและเปิดประเทศ CRI มีอิสระในการนำเสนอข่าวสารมากขึ้น และข่าวสารมีความ

หลากหลายมากขึ้น CRI ก็เป็นองค์กรสื่อสารมวลชนของรัฐที่มีมาตรฐานของตนเอง ไม่มีความแตกต่างใดๆ กับสื่อมวลชนที่เป็นของรัฐทั่วโลก มีเพียงนางสาวเหรินเซียงเท่านั้นที่แสดงความคิดเห็นว่า หลังการปฏิรูปและเปิดประเทศรัฐเข้ามาเข้มงวดในบางเรื่องมากจนเกินไป

ในเรื่องการนำเสนอข่าวของ CRI ในบางเรื่องอาทิ ประเด็นทางการเมือง ข่าวเกี่ยวกับรัฐบาลจีน CRI จะเลือกนำเสนอเพียงด้านบวกด้านเดียว บุคลากรของ CRI อธิบายว่า เป็นนโยบายและธรรมเนียมปฏิบัติของสื่อมวลชนที่เป็นของรัฐที่ปฏิบัติกันทั่วไป ซึ่ง CRI ยึดถือนโยบายจากส่วนกลางเป็นสำคัญ คำนึงถึงภาพลักษณ์ของประเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ขณะที่ทิศทางในการนำเสนอข่าวของ CRI ในอนาคตนั้น บุคลากรของ CRI อธิบายว่ามีโครงการในการพัฒนา CRI ในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านเว็บไซต์จะพัฒนาให้มีความทันสมัยรวดเร็ว และหลากหลายมากขึ้น ผลิตรายการที่มีคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการสอนภาษาจีนกลางเพื่อเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของประชาคมโลก และให้เป็นอีกสื่อหนึ่งที่สามารถแข่งขันกับสื่อทางตะวันตกและอเมริกาได้ มีนางสาวเหรินเซียง และนายลู่อู๋จิน ที่มองว่า ในอนาคตทิศทางในการนำเสนอข่าวของ CRI จะต้องมีอิสระมากขึ้น โดยรัฐจะลดบทบาทในการควบคุมสื่อลง แต่มีลักษณะค่อยๆ เป็นค่อยๆ ไป โดยเชื่อว่าอาจใช้เวลาประมาณ 20-30 ปี

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการและนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ ติดตามข่าวสารจาก CRI ภาคราชการไทย จำนวน 6 คน ดังนี้

บทสัมภาษณ์ 1. อาจารย์วรศักดิ์ มหัทธโนบล นักวิชาการด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ช่วยอธิบายลักษณะของสื่อมวลชนจีนซึ่งเป็นสื่อในระบอบสังคมนิยมว่าเป็นอย่างไร

สื่อมวลชนจีนมีพื้นฐานมาจากอุดมการณ์สังคมนิยม เกิดขึ้นท่ามกลางการต่อสู้ การปฏิวัติประชาชน สู้กับต่างชาติอย่างญี่ปุ่น หรือต่อสู้กันเองดังนั้นมันจะเกี่ยวข้องกับการให้ข่าวสารการโฆษณาชวนเชื่อ พอมาถึงยุคปัจจุบัน สภาพสังคมคลั่งคลายขยายตัวมากขึ้น คือ ถึงแม้จะไม่ได้ตกย้ำในอุดมการณ์สังคมนิยมอย่างไรในอดีตก็ตาม แต่โดยหลักแล้วเวลารายงานข่าวหรือวิเคราะห์ข่าวก็ยังอิงอยู่กับอุดมการณ์นี้ การที่บอกว่าคลั่งคลายขยายตัว หมายถึง การรายงานข่าวที่อดีตทำไม่ได้เลย เช่น เรื่องสังคมนิยมใหม่ ก็ยังมีปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน

คิดว่าสื่อจีนในปัจจุบันมีเสรีภาพมากขึ้น ผ่อนปรนมากขึ้น หรือไม่ อย่างไร

รัฐคงเห็นว่า ทางตะวันตกให้ความสำคัญกับเรื่องประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และเสรีภาพ ดังนั้นถ้าจะเปิดประเทศคบค้าทำธุรกรรมกับโลกก็ต้องปรับเปลี่ยน ผมไม่คิดจะใช้คำว่า

ผ่อนปรน คิดว่าเงินหลักเลียงไม่ได้มากกว่า มันเป็นอุปสรรค ดังนั้นช่วงหลายปีที่ผ่านมาสื่อมวลชน
จีนและประชาชนจีนจึงเข้าถึงข่าวสารและมีเสรีภาพมากขึ้นกว่าแต่ก่อน

ถ้าอย่างนั้น สื่อมวลชนจีนก็ยังเป็นกระบอกเสียงของรัฐอยู่ใช่ไหม

โดยหลักการ ยังเป็นอยู่ เช่นเดียวกับสื่อตะวันตกก็เป็นกระบอกเสียงให้กลุ่มทุน กลุ่ม
โฆษณา ผมไม่เชื่อว่าสื่อจะไม่อิงกับผลประโยชน์ข้างใดข้างหนึ่งอย่างชัดเจน พิจารณาง่ายๆ เมื่อสื่อ
อยู่ได้ด้วยโฆษณา นโยบายการรายงานข่าวก็ต้องอิงกับพื้นฐานผลประโยชน์

**ถ้ามองว่าสื่ออิงผลประโยชน์ หรือ รัฐเป็นเจ้าของ สื่อจะทำหน้าที่ได้อย่างไร ความเป็น
กลางในการนำเสนอข่าวสารคงเป็นไปได้ยาก**

ความเป็นกลางของสื่อมวลชน ผมคิดว่า ขอให้รายงานไปตามข้อมูล คือ มันมี 2 อย่าง
ความจริง กับข้อเท็จจริง รายงานไปตามนั้น ไม่ต้องใส่ความเห็นหรือมีความโน้มเอียงในการรายงาน
อย่างในบ้านเรา สังคมไทยแบ่งแยกสีกันชัดเจน ผมก็ต้องการเห็นการรายงานระหว่างสองสีเท่าเทียม
กัน แต่ความจริงที่เป็นอยู่คือ มันไม่เท่ากัน

คิดว่าในอนาคตสื่อมวลชนจีนจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

ถึงแม้ว่าสื่อจีนจะคลี่คลายขยายตัวในเรื่องของเสรีภาพไปมากเมื่อเทียบกับในอดีต แต่
ไม่ได้หมายถึงเท่ากับสังคมไทยหรือตะวันตก ในที่สุดเมื่อมาถึงจุดหนึ่งก็มีขีดจำกัด ถ้ารัฐเห็นว่า
ไม่ได้แล้ว คือ เสรีภาพของคุณจะเป็นอย่างไรก็แล้วแต่ ถ้ามากกระทบอุดมการณ์พื้นฐานของรัฐ คง
เป็นเรื่องยาก ยกเว้นแต่ว่าพรรคคอมมิวนิสต์จะเปลี่ยนแปลงเอง ซึ่งทุกวันนี้ก็พอมองเห็นอยู่ เขา
คลี่คลายในเรื่องของสิทธิเสรีภาพพอสมควร ซึ่งคิดว่าเป็นทางออกที่ดีทางหนึ่ง เพราะถ้าไม่คลี่คลาย
ประชาชนก็จะมีอาการกดดัน ซึ่งไม่เป็นผลดี

**บทสัมภาษณ์ 2. ดร.จักริน จุลพรหม อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
หอการค้าไทย และอดีตผู้เชี่ยวชาญ CRI ภาคภาษาไทย**

ระบบงานของ CRI เป็นอย่างไร

ระบบงานของ CRI ก่อนข้างดี เป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลง ก่อนหน้านี้อาจจะยังไม่
เป็นระบบมากนักเพราะยังอยู่ในช่วงปรับเปลี่ยน แต่ดีขึ้นเรื่อยๆ เช่น ระบบการดูแลผู้เชี่ยวชาญ
ดีขึ้น มีการจัดประเภทความชำนาญของผู้เชี่ยวชาญมากขึ้น ส่วนระบบการทำงานภายในค่อนข้าง
เป็นกันเอง เพราะว่าเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในหน่วยภาษาไทยจะค่อนข้างคุ้นเคยกับคนไทย เพราะฉะนั้น
เขาจะมีบุคลิกภาพบางอย่างที่ใกล้เคียงกับคนไทย เนื่องจากถูกสอนแบบวัฒนธรรมไทยมาก่อนข้าง

เยอะ ฉะนั้นจึงรู้สึกอบอุ่น และชาวจีนดูแลเราอย่างใกล้ชิด ตอนนั้นหัวหน้าหน่วยเป็นคุณ โกลินทร์ และมีผู้เชี่ยวชาญไทยอีก 2 คน คือตัวผม และอาจารย์วิภา (อุดมฉันท)

ทำงานที่ CRI ภาคภาษาไทยทำหน้าที่อะไร

ได้รับมอบหมายให้ทำเรื่องเว็บไซต์ของ CRI ภาคภาษาไทย คือ CRI ได้รับคำสั่งให้ทำเว็บไซต์และแปลเป็นภาษาต่างๆ ซึ่งเว็บไซต์ทำเสร็จพอดี แต่ว่ามีปัญหาในการแปล จึงยังไม่ค่อยเรียบร้อยมากนัก ทางหน่วยจึงมอบหมายให้ดูแลข้อเขียนในเว็บไซต์ทั้งหมด ตรวจสอบเรื่องภาษา แต่ทำได้พักหนึ่งก็มีงานอื่นเข้ามาเพิ่ม เช่น การจัดรายการข่าว ทำข่าวเกือบทุกวัน เพียงแต่ว่าการทำหน้าที่แก้ไขข่าวจะสลับวันเว้นวันกับอาจารย์วิภา นอกจากนั้นทำสื่อบริหารณ์ชมจีน ซึ่งต้องออกไปเก็บข้อมูลเอง เช่น เรื่องนักดนตรีแจ๊สในจีน และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจีน ในหนึ่งสัปดาห์ต้องทำสื่อบริหารณ์ 2 เรื่อง แล้วก็ตรวจแก้ข่าว หลังจากนั้นทำเว็บไซต์ ซึ่งจะงานเยอะมาก ตอนนั้นผมตรวจคอลัมน์เศรษฐกิจ การศึกษา สุขภาพ ท่องเที่ยว วัฒนธรรมจีน และวลีวันละ รวมแล้วประมาณ 6-7 สื่อบริหารณ์ทุกวัน และบางช่วงที่ว่างๆ จะสอนภาษาไทยให้กับน้องๆ ที่ CRI ด้วย

หน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญคนไทย มีความสำคัญอย่างไร

เราเป็นเจ้าของภาษา คิดว่าสำคัญตรงที่ต้องคุยกับนักวิชาการจีนในแง่ของภาษาที่ใช้ในการสื่อสารจะตรงกับต้นฉบับอย่างไร ถ้าเราแปลความหมายผิดจะทำให้การสื่อสารไปยังคนไทยผิดพลาดได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ตอนนั้นมีหลายคำถาม เพราะบางทีคำเพียง 1 หรือ 2 คำ ก็ต้องคุยกันเป็นชั่วโมงว่าทำไมถึงเลือกใช้คำนี้ ฉะนั้นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญภาษาไทยคือ 1. ต้องพยายามเป็นคนกลางที่จะเชื่อมความเข้าใจของสารให้ตรงที่สุดก่อนที่จะมาถึงคนไทย 2. สร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง 2 ประเทศ เพราะข่าวบางข่าวนั้นมีความละเอียดอ่อน หรือว่าพอแปลแล้วศัพท์บางคำอาจไม่เหมาะสม ซึ่งช่วงนั้นไทยมีการปฏิวัติปี 2549 พอตี ต้องดูว่าคำลักษณะต่างๆ เมื่อย้อนกลับมาเมืองไทยจะเหมาะสมหรือไม่ หรือสะท้อนความรู้สึกของคนไทยหรือเปล่า และนอกจากนี้ถ้าเรามีโอกาสเราก็จะเผยแพร่เรื่องต่างๆ เข้าไปได้ เช่น การฉลองครองราชย์ 60 ปี ของในหลวง

ช่วงที่อยู่ประเทศจีน สภาพสังคมจีนในยุคนั้นเป็นอย่างไร

ก่อนที่จะไปอยู่ได้ข้อมูลมาชุดหนึ่ง แต่พอได้ไปเห็นจริงๆ พบว่า จีนเปลี่ยนไปจากเดิมมาก เช่น เมื่อก่อนหญิงคบกับหญิงอาจเป็นเรื่องต้องห้ามสำหรับสังคมจีน แต่ในตอนนั้นพรีมาก ซึ่งเงินเขาใจกว้างขึ้นกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน ไม่ถึงกับห้ามไปเสียทั้งหมด ประชาชนจีนก็

ไม่ได้เคร่งเครียดกับระบบระเบียบมากนัก ส่วนสภาพความเป็นอยู่ ผมชอบเดินเข้าไปในตรอกซอก ซอยพบว่าเงินเปลี่ยนแปลงมาก บ้านช่องที่มีสภาพเก่าๆ เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเป็นคอนโดฯ

จากสภาพสังคมดังกล่าวพอที่จะเป็นตัวสะท้อนให้เห็นภาพสื่อมวลชนของจีนในยุคนั้นว่าเป็นอย่างไร

จากประสบการณ์ที่ทำงาน CRI จะมีข่าวจากส่วนกลางมาก จากนั้นหน่วยก็จะแปลเป็นภาษาไทย และมีโอกาสได้ทำข่าวบ้างในบางครั้ง ในเรื่องของวิถีชีวิต สังคม ศาสนา วัฒนธรรม การศึกษา สุขภาพ ฯลฯ ส่วนอิสระของสื่อมวลชนสามารถทำได้เต็มที่ในบางเรื่อง ขณะที่บางเรื่องข้างบนจะขงมาให้เราแล้ว อย่างเช่น การเมือง การต่างประเทศ เป็นต้น

การทำงานในองค์กรของสื่อมวลชนในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมต้องปรับตัวอย่างไรบ้าง

อันดับแรกคือเรื่องระเบียบ ต้องทำตามระเบียบวินัยของเขา ซึ่งการดูแลผู้เชี่ยวชาญก่อนข้างเข้มงวดเป็นระเบียบดี ส่วนวิธีการทำงานด้วยความที่เป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม ซึ่งสื่อมวลชนเป็นสื่อของรัฐ เพราะฉะนั้นเราจะต้องดูวัตถุประสงค์ขององค์กรว่า เขาทำหน้าที่อย่างไร ซึ่งก็เหมือนกับสื่อในประเทศไทย คือ การรักษาภาพลักษณ์ของรัฐ ถ้าจุดมุ่งหมายของสื่อในองค์กรเป็นแบบนั้นถามว่า เขาทำผิดไหม ส่วนตัวคิดว่า ไม่ผิด เพราะเขาก็ได้ทำตามบทบาทหน้าที่ของการเป็นสื่อของรัฐอย่างดีที่สุด ฉะนั้นเราในฐานะที่เป็นชาวต่างชาติที่เข้าไปอยู่ในองค์กรของเขาต้องเข้าใจนโยบายด้วย ถ้าเราใช้วิธีคิดแบบตะวันตกหรือแบบไทยเข้าไปเราอาจจะไม่สบายใจในการทำงาน

ระหว่างสื่อมวลชนไทยกับสื่อมวลชนจีน มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

ในแง่ของการนำเสนอข่าว โดยส่วนตัวบางที่สื่อไทยก็ไม่ค่อยน่าเชื่อถือเหมือนกัน ที่บอกว่ามีเสรี คิดว่าไม่มีอะไรเสรีทั้งหมด เพียงแต่ว่าเราถูกเขียนกรอบหรือถูกครอบงำด้วยอะไรเท่านั้นเอง สื่อจีนอาจถูกครอบงำโดยรัฐ แต่สื่อไทยเองก็ไม่ได้แปลว่ามีเสรี ถ้าไม่ใช่รัฐก็อาจจะมีปัจจัยอย่างอื่น เช่น การเมือง เงินทุน หรืออื่นๆ ที่บอกว่าสื่อไทยเสรีกว่าสื่อจีน คิดว่าไม่จริง ดูจากการนำเสนอข่าวบางครั้งก็เอนเอียงเหมือนกัน ถ้าเรามองย้อนกลับไป CRI ซึ่งเป็นสื่อของรัฐ ถ้าเทียบกับสื่อในประเทศไทยก็ทำงานในบทบาทเดียวกัน

ตามหลักทฤษฎีไซเวียตคอมมิวนิสต์ คิดว่าสื่อจีนยังทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของพรรคคอมมิวนิสต์อยู่หรือไม่ อย่างไร

ยังเป็นอยู่ และในส่วนตัวคิดว่าควรจะเป็นด้วย เพราะอย่าลืมว่าประเทศจีนมีประชากรพื้นล้านกว่าคน ซึ่งการคุมคนเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะการเปลี่ยนแปลงครั้งหนึ่งจะกระทบสังคมในลักษณะที่ควบคุมยาก อย่างประเทศไทย 60 ล้านคน แต่เราประท้วงก็ยังไม่ค่อยจะเห็นการเข้มงวดบ้างคิดว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะว่าถ้าหลวมนิดเดียว เหมือนก้อนหินที่ตกลงไปในน้ำ ก้อนที่ใหญ่ๆ เมื่อตกลงไปแรงคลื่นมันจะเยอะกว่าหินก้อนเล็ก หากไม่คุมถ้าเกิดผลกระทบก็เหมือนกับเกิดหายนะ ปัจจุบันรัฐบาลจีนปล่อยมากกว่าเดิม มีเสรีภาพ และเปิดประเทศมากขึ้น ซึ่งมีผลต่อสื่อที่ต้องนำเสนอข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น แต่ความเข้มงวดยังเหมือนเดิม เพราะบางข่าวที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศยังให้ความสำคัญ แต่ในส่วนของสังคมและวัฒนธรรมจะมีเยอะมาก เพราะจีนต้องการให้โลกรู้จักและเข้าใจมากขึ้น ส่วนตัวคิดว่าแนวทางนี้ยังเหมาะสม เพราะว่าก่อนหน้านี้ย้อนไป 10 กว่าปีคนรู้จักจีนน้อยมาก แต่เวลานี้เรารู้จักคนจีนมาก

ในฐานะนักวิชาการ มองสื่อจีนในปัจจุบันอย่างไร

CRI ก็เหมือนกับกรมประชาสัมพันธ์ของไทย ยังไม่ทำเชิงรุกมาก อย่างเช่นตอนนี้คนนิยมเรียนภาษาจีนมาก สื่อจีนเข้าสู่สังคมอื่นง่ายมาก เพียงแต่ว่าตรงนี้ขาดการประชาสัมพันธ์ การทำงานเชิงรุกมากกว่า

คำว่า “เป็นกระบอกเสียงของรัฐ” ยังคงใช้กับสื่อจีนได้หรือไม่
ยังใช้ได้อยู่

การนำเสนอข่าวของ CRI ในบางเรื่องโดยเฉพาะเรื่องการปกครอง เรื่องความมั่นคง CRI มักจะนำเสนอแตกต่างจากสื่อต่างประเทศอื่นๆ เป็นเพราะอะไร

เป็นหน้าที่ของ CRI เหมือนกับเป็นประชาสัมพันธ์ให้กับรัฐบาลตามทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์ ในขณะที่เดียวกันถ้าเป็นข่าวต่างประเทศเขาอาจจะวิพากษ์วิจารณ์จริงๆ แล้วเขาอาจจะใช้ CRI หรือสื่อมวลชนของรัฐเพื่อแสดงท่าทีบางอย่าง เหมือนการโยนหินถามทางไปก่อน การที่สื่อวิพากษ์วิจารณ์เหตุการณ์บางเหตุการณ์ ไม่ใช่ว่านักเขียนหรือนักข่าวจะวิจารณ์ไปได้เลย แต่ว่าได้รับการเห็นชอบจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือหัวหน้าหน่วย อย่างเช่น การปฏิวัติของไทยในปี 49 จีนก็แสดงท่าทีบางอย่างที่นำเสนอข่าวออกมาในมุมมองของรัฐบาลหรือของสื่อจีน ซึ่งพอเป็นสื่อแล้วจะไม่กระทบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมากนัก ไม่เหมือนกับถ้ารัฐบาลตัวเอง

ในอนาคตทิศทางของสื่อจีนควรจะเป็นอย่างไรต่อไปหรือไม่ อย่างไร

สำหรับ CRI นี้คือบทบาทของเขาที่ถูกจัดตั้งมาให้มีหน้าที่นี้ เพราะฉะนั้นคิดว่าเขาคงจะต้องดูแลภาครัฐ ไม่ว่าจะ เป็น 10 ปี 20 ปี จะยังคงเป็นแบบนี้ แต่ว่าจีนอาจจะต้องมีการเปิดโอกาสให้สื่ออื่น เช่น สื่อเอกชน เพื่อความสมดุลกัน แต่ในแง่ของ CRI ต้องทำหน้าที่ของตัวเองที่จะเป็นกระบอกเสียงให้รัฐ แต่ว่ารัฐบาลอาจจะต้องเปิดโอกาสให้สื่ออื่นนำเสนอข่าวให้ต่างมุมมองกัน เพื่อความหลากหลายมากขึ้น

บทสัมภาษณ์ 3. อาจารย์สุชาติทิพย์ โมราลัย อาจารย์ประจำสำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นักเขียนคอลัมน์วิจารณ์วรรณกรรมในนิตยสารกุลสตรี และ อดีตผู้เชี่ยวชาญ CRI ภาคภาษาไทย

ทำงานที่ CRI ช่วงใด และทำหน้าที่อะไรบ้าง

ทำงานที่สถานีวิทยุ CRI ปี พ.ศ. 2544 -2547 บทบาทหน้าที่หลักคือ ตรวจแก้และปรับปรุงต้นฉบับงานเขียนทุกประเภท เพื่อเผยแพร่ นอกจากนั้นจะจัดรายการวิทยุ ชื่อรายการปิ่นจักรยานชมจีน ออกอากาศอาทิตย์ละครั้ง การจัดรายการโดยชาวต่างชาติในอดีตเป็นไปได้เลยในจีน แต่สมัยนั้นเริ่มเปิดกว้างมากขึ้น ซึ่งต้องผ่านการตรวจจากบรรณาธิการฝ่ายจีนอีกชั้นหนึ่ง

สื่อมวลชนจีนในยุคนั้นเป็นอย่างไร

การทำงานในสถานีวิทยุ หัวใจสำคัญคือการเสนอข่าวและรายการต่างๆ โดยจะมุ่งเสนอเนื้อหาในเชิงบวก หลีกเลี่ยงเนื้อหาเชิงลบ บางกรณีใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการตอบโต้ฝ่ายตรงข้าม ซึ่งก็จะเสนอข่าวในเชิงลบของฝ่ายตรงข้าม อาจนำเสนอข่าว วันละหลายเวลา นานนับสัปดาห์ บางกรณีที่ละเอียดอ่อนมากๆ เกี่ยวกับประเด็นทางการเมือง จีนก็พร้อมที่จะไม่รักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพราะไปกระทบกับหลักการทางการเมืองของเขา จีนจะใช้สื่อเป็นกระบอกเสียงต่อผู้ทันที แต่ช่วงหลังมานี้ เห็นว่าสื่อจีนมีอิสระและมีความหลากหลายมากขึ้น

การทำงานสื่อในประเทศสังคมนิยม ที่มีแนวคิดและวัฒนธรรมองค์กรแตกต่างกับไทย เป็นอย่างไร

ข้อที่เห็นได้ชัดคือ เราไม่สามารถทำหน้าที่บรรณาธิการได้อย่างเต็มที่ ในแง่ของการตรวจเนื้อหา เนื่องจากสื่อจีนมีกระบวนการทำงานที่มีการตรวจสอบเนื้อหาหลายชั้น เพื่อให้ตรงตามนโยบาย ผู้เชี่ยวชาญต่างชาติถูกคาดหวังเพียงการแก้ไขความถูกต้องของภาษา การเรียบเรียงถ้อยคำให้สละสลวย ซึ่งไม่ตรงกับหลักบรรณาธิการสากล บางครั้งพบว่า มีการนำเสนอเนื้อหาด้านเดียวและแทรกการประชาสัมพันธ์ลงไปด้วย

คิดว่า การนำเสนอข่าวของ CRI ในปัจจุบันเป็นอย่างไร ยังคงทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐอยู่หรือไม่

ในอดีต การเป็นกระบอกเสียงให้รัฐถือเป็นหน้าที่สำคัญของสื่อมวลชนในประเทศสังคมนิยม เพราะจะต้องเป็นปากเสียงคัดง้างกับฝ่ายตะวันตก ปัจจุบัน หากจีนยังคงมุ่งใช้สื่อเป็นกระบอกเสียงเหมือนในอดีต ไม่แสดงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนอย่างแท้จริง จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อจีนเอง ส่งผลต่อการสร้างความน่าเชื่อถือของโลก รวมทั้งชาวจีนเองด้วย อย่างไรก็ตาม คิดว่า ท่าทีดังกล่าวเริ่มดีขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลจีนเปิดโอกาสให้ต่างชาติหรือเอกชนเข้ามาลงทุนในธุรกิจสื่อสารมวลชนที่ไม่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ และมีสื่อหลายแขนงสามารถวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล และตรวจสอบทุจริต แต่จะเป็นรัฐบาลหรือหน่วยงานระดับท้องถิ่น

แต่จากการติดตามข่าวสารที่นำเสนอจาก CRI พบว่า ข่าวบางเรื่องนำเสนอในลักษณะที่แตกต่างไปจากสื่อต่างประเทศอื่นๆ

การเสนอข่าวของสื่อจีนจะมีให้เห็นเสมอว่า จีนหลีกเลี่ยงการเสนอข่าวบางด้าน มุ่งเสนอข่าวดีของประเทศ สิ่งที่รัฐส่งเสริมตามนโยบาย และคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย ขณะเดียวกันถ้าจีนถูกคุกคามหรือถูกวิพากษ์วิจารณ์จากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ หรือเรื่องอะไรก็แล้วแต่ จีนก็พร้อมจะโต้ตอบ และนำเสนอในมุมมองของจีนเช่นเดียวกัน

ในฐานะนักวิชาการมองว่า CRI จะพัฒนาไปในทิศทางใดต่อไป

ดังที่ตอบมาทั้งหมด CRI เป็นหนึ่งในสื่อมวลชนของจีน ซึ่งเป็นของรัฐ สิ่งสำคัญจะต้องพัฒนาระบบการทำงาน โดยเฉพาะ โครงสร้าง ระบบงาน และวิสัยทัศน์ของการทำหน้าที่สื่อมวลชน โดยเฉพาะการทำหน้าที่เป็นปากเป็นเสียงแทนประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ เพื่อประโยชน์ของคนในชาติ มุ่งเป็นสื่อเพื่อมวลชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่เป็นกระบอกเสียงของรัฐ ซึ่งหากมองภาพรวมหลังจีนเปิดประเทศ เข้าสู่เศรษฐกิจระบบการตลาด เข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) เริ่มมองเห็นภาพการเปลี่ยนแปลงของสื่อมวลชนจีน รัฐบาลการผูกขาด สื่อมีเสรีภาพในการทำงานมากขึ้น แต่จะเหมือนกับโลกเสรีประชาธิปไตยนั้นเป็นไปได้ เพราะโดยพื้นฐานระบอบการปกครอง สังคมและวัฒนธรรมมีความแตกต่างกัน

บทสัมภาษณ์ 4. นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ ผู้อำนวยการสถาบันอิศรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย และอดีตคอลัมนิสต์ประจำหนังสือพิมพ์มติชน รายงาน

ทราบว่าเคยไปเยือนสำนักงาน CRI ที่ปักกิ่ง ไม่ทราบว่าได้ติดตาม CRI ภาคภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร

หลังจากที่ไปดูงานก็ได้ติดตามข่าวของ CRI ในบางโอกาส เท่าที่สังเกตคือ นำเสนอข่าวของทางการ ทั้งในข่าวที่ผลิตเอง และข่าวที่รับมาจากสื่ออื่นๆ คล้ายกับข่าวกรมประชาสัมพันธ์ของไทย จะเสนอข่าวด้านบวกที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีนเป็นส่วนใหญ่ หรืออย่างน้อยก็เป็นกลางๆ คือ เสนอด้านบวกมากกว่าด้านลบ ซึ่งข่าวด้านลบแทบไม่มีเลย นี่คือการติดตามหลังจากที่กลับจากการไปเยือนสำนักงาน CRI ที่ปักกิ่ง

สำหรับเนื้อหาข่าวก็เป็นการรายงานข้อเท็จจริงปกติ เพราะเป็นหน่วยงานของรัฐบาลจีน ซึ่งต้องมีการควบคุมนโยบายจากส่วนกลาง 100% แม้แต่หนังสืออื่นๆ ถ้าเทียบกับสื่ออื่นๆ ในประเทศจีนที่ไปพบเห็นจะมีทั้งด้านบวกและด้านลบ คือด้านลบกับทางการ แต่ไม่ได้ลบกับหน่วยงานของรัฐบางแห่ง หรือกับนโยบายพรรคนั้นแต่ต้องไม่ได้ แต่ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่บางคนกับหน่วยราชการบางแห่งก็สามารถวิพากษ์วิจารณ์หรือเสนอข่าวในเชิงลบได้ แต่ที่ CRI ตรงกันข้ามแทบจะไม่มีการนำเสนอในด้านลบเลย ถ้าจะมีด้านลบบ้างก็กับหน่วยงานท้องถิ่น

ข่าวต่างประเทศที่นำเสนอใน CRI เป็นอย่างไร

จะไม่มีการนำเสนอในด้านลบ หรือมีบ้างก็เป็นส่วนน้อย เพราะว่าวัตถุประสงค์ของ CRI ต้องการที่จะเป็นสื่อเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ ซึ่งจะนำเสนอในเชิงบวกมากกว่า ผมไม่แน่ใจบทบาทของ CRI อาจจะต่างกันจากสำนักข่าวอื่นๆ ซึ่งบางทีถูกใช้เป็นการแสดงท่าทีของรัฐบาลจีน แต่ CRI ในช่วงที่ติดตามอาจจะไม่มีท่าทีที่รัฐบาลจีนต้องการแสดงท่าทีออกมาก็ได้ ดังนั้น คิดว่า CRI นำเสนอข่าวในด้านบวกทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่

การไปเยี่ยมชม CRI ที่ปักกิ่งเป็นอย่างไร

ตอนนั้นมีโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย กับสมาคมนักข่าวจีน ซึ่งดำเนินการมาเป็นเวลากว่า 10 ปีแล้ว อย่างปีที่แล้วเราไปเยือนจีน ปีนี้จีนก็มาเยือนเรา ซึ่งในแต่ละปีจะวางโปรแกรมว่า ไปเยี่ยมชมหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นตามมณฑล หรือตามจังหวัดต่างๆ และในส่วนกลางอย่างกรุงปักกิ่งจะไปดู ซึ่งปีที่ผ่านมารเราไปดูงานหนังสือพิมพ์ปักกิ่ง ซึ่งไม่ใช่เป็นของทางการโดยตรง แต่เป็นของกรุงปักกิ่ง มีลักษณะใหญ่โตมากในแง่ของธุรกิจ ส่วนปีนี้เราตัดสินใจไปดูงานที่ CRI เมื่อคณะของเราไปถึงผู้แทนจะบรรยายสภาพทั่วไปของ CRI ก่อนว่ามีความเป็นมาอย่างไร ซึ่ง CRI เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีผู้เชี่ยวชาญในภาษาต่างประเทศมากที่สุดในประเทศจีน ดูแล้วมีจำนวนมากกว่กระทรวงต่างประเทศด้วยซ้ำ นอกจากนี้ยังพูดถึงงบประมาณที่ได้รับจากรัฐ 100% นี่คือการแตกต่างที่สำคัญ ซึ่งสื่ออื่นๆ ของจีนต้องหารายได้เอง และขณะเดียวกันก็ต้องตอบสนองนโยบายพรรค แต่ CRI ไม่ต้องหารายได้

เอง แม้จะพยายามสร้างหรือขายข่าวเหมือนกัน แต่เปอร์เซ็นต์ของการขายข่าวน้อยมาก ผมคิดว่าแนวคิดพวกนี้ไม่ต่างกับ BBC หรือ BOA ของอังกฤษและอเมริกาที่ขายอิทธิพลในช่วงสงครามโลกที่ต้องการโฆษณาชวนเชื่อ

นอกจากนั้นคณะของเราไปเยี่ยมหน่วยภาษาไทย เป็นแผนกที่ใหญ่กว่า BBC ของอังกฤษ ซึ่งมีทีมงาน 20 กว่าคนและมีคนไทยไปทำงานที่นั่น ทำหน้าที่ตรวจแก้และเรียบเรียงภาษาไทยก่อนออกอากาศหรือนำลงเว็บ

ในฐานะนักวิชาชีพสื่อสารมวลชนไทยมองสื่อสารมวลชนจีนในปัจจุบันเป็นอย่างไร

โดยรวมสื่อจีนแม้ว่าจะถูกควบคุมโดยรัฐ เข้าใจว่าอาจจะ 100% หมายความว่าคนที่จะดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือทีวีได้ ไม่ใช่ว่าอยู่ดีๆ จะทำได้ ต้องได้รับอนุญาตก่อน และคนที่จะมาเป็นบรรณาธิการหรือผู้อำนวยการจะต้องเป็นสมาชิกพรรค หรือเป็นระดับแกนนำของพรรคในเมืองหรือมณฑล ฉะนั้นจะเห็นว่า รัฐบาลจีนจะให้ความสำคัญในการควบคุมสื่อมวลชน นอกจากนี้ลักษณะการทำงานจะต้องทำในเชิงธุรกิจที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ดังนั้นเนื่องจากประชากรจีนมีจำนวนมาก ทำให้สื่อต้องการเผยแพร่เนื้อหาที่หลากหลายแตกต่างกัน เช่น ถ้ามีหนังสือพิมพ์จะมีแกนหลักที่ต้องนำเสนอข่าวเกี่ยวกับทางการ ซึ่งทุกฉบับจะต้องมี แต่ถ้าต้องการหารายได้ก็ต้องผลิตหนังสือพิมพ์เจาะกลุ่ม ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละพื้นที่ เช่น ผู้สูงอายุ เด็ก สตรี เป็นต้น ยังมีหนังสือพิมพ์หัวสีเพื่อหารายได้และโฆษณาด้วย แต่ถ้าเป็นเมืองใหญ่ สื่อจีนจะไม่ทำธุรกิจสิ่งพิมพ์อย่างเดียว แต่จะทำธุรกิจอย่างอื่นเพื่อหารายได้เช่น จัดหางาน ธุรกิจหาคู่ หรือ อสังหาริมทรัพย์

นอกจากนี้ยังปรับตัวไปทำวิทยุด้วย ส่วนอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ แม้ว่ารายได้จะต่างจากหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ในเมืองบางแห่งวิทยุกับทีวีถูกสั่งให้รวมกัน กลายเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ขึ้นมา ซึ่งการแยกกันอาจจะทำให้อยู่ลำบาก ซึ่งเป็นคำสั่งโดยตรงจากรัฐบาลกลาง ในส่วนการนำเสนอข่าว คิดว่า ทุกข่าวมีเสรีมากขึ้น สามารถนำเสนอได้หมด เว้นแต่เรื่องนโยบายพรรคหรือรัฐบาลกลาง ถ้าลงข่าวเกี่ยวกับผู้บริหารระดับสูงที่เป็นแกนนำใหญ่ได้ก็หมายความว่าได้มีนโยบายหรือคำสั่ง

เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างสื่อจีนกับสื่อไทย

คิดว่า สื่อไทยมีข้อจำกัดที่แตกต่างกับสื่อจีน ซึ่งสื่อจีนจะโดนคุมทั้งหมด โดยเฉพาะห้ามตะตองนโยบายพรรค ซึ่งเข้มงวดมากและค่อนข้างจะชัดเจน แต่ของไทยมีสิทธิต่างกันเยอะ เช่น ทีวีอย่างหนึ่งรัฐคุมได้ 100% เพราะยังเป็นสัมปทานของรัฐ แต่สื่อสิ่งพิมพ์รัฐคุมไม่ค่อยได้ วิทยุชุมชนก็คุมไม่ได้ แต่สิ่งที่รัฐบาลไทยคุมได้เบ็ดเสร็จคือ เรื่องสถาบัน ซึ่งสื่อกระแสหลักเองรู้ว่ามิ

โทษสูง แต่ถ้าเป็นเรื่องอื่นๆ เช่น วิกฤตการณ์รัฐบาล สามารถทำได้ สื่อไทยมีเสรีค่อนข้างมาก ซึ่งประเทศอื่นไม่ได้มีขนาดนี้ อย่างประเทศตะวันตกสังคมควบคุมสื่ออยู่ แต่สื่อไทยไม่ใช่อย่างนั้น ฉะนั้นการควบคุมไม่ใช่แค่สื่อรัฐอย่างเดียว แต่ยังมีภาคสังคมด้วย ซึ่งสื่อไทยไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเท่าไร จะทำอะไรก็ได้ แต่คุมเรื่องสถาบันและความมั่นคงสูงมาก ถ้าเป็นสังคมจีนจะแตะต้องไม่ได้เลย ขนาดคนอ่านข่าวรัฐบาลยังอันตรายเลย อีกอย่างคือสื่อไทยตอนนี้ถูกรุกรานจากกลุ่มทุนมาก สังเกตได้จากสื่อกระแสหลักไม่กล้าแตะต้องบริษัทใหญ่ๆ เพราะบริษัทใหญ่ให้โฆษณา อันนี้เป็นเรื่องร้ายแรงมาก

การนำเสนอข่าวของ CRI ภาคภาษาไทยบางเรื่องจะนำเสนอในแง่มุมที่แตกต่างกับสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่อตะวันตก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไร

ถือเป็นเรื่องปกติ เพราะรัฐบาลจีนมองแตกต่าง มีท่าทีที่แตกต่างจากตะวันตกอยู่แล้ว ถ้าเกิดเป็นลบกับตัวเองจะหยุดเลย ถ้าอันไหนที่ไปกระตุ้นให้ก่อความไม่สงบ อย่างเช่น แฉซินเจียง จะควั่นทันที หรือบางเรื่องกลับมีจุดยืนตรงกันในเรื่องของหลักการ เช่น สนับสนุนการปราบปรามก่อการร้าย เป็นต้น

แนวทางที่สื่อจีนทำอยู่ในปัจจุบัน คิดว่าเหมาะสมกับบริบททางสังคมของจีนหรือไม่อย่างไร

เชื่อว่ามนุษย์โดยทั่วไปมองว่ารัฐบาลจีนประสบความสำเร็จในการควบคุมวิถีคิดของประชาชนผ่านสื่อ แต่อย่าลืมว่าจีน 2492 เกิดรัฐคอมมิวนิสต์ มา 50-60 กว่าปี ดูเหมือนนานแต่ผมคิดว่าไม่นาน แต่การควบคุมแบบนี้คิดว่าวันหนึ่งจะถึงจุดเปลี่ยน เพราะคุณต้องใช้คนเป็นแสนๆ มีตำรวจไซเบอร์คอยตรวจโซเชียลมีเดีย ซึ่งต้องใช้งบประมาณมาก ยังไงก็ต้องเปลี่ยน เพราะคนอยู่ดิจิทัลขึ้น และปัญหาที่เกิดขึ้นในรัฐบาลจีนตอนนี้ คิดว่ากำลังย้อนรอยในอดีต ปัญหาที่ต้องระเบิดสักวันหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องปกติ ถึงแม้ว่าบางเรื่องจะผ่อนปรนบ้าง แต่เรื่องเสรีภาพในทางการเมืองแตะต้องรัฐบาลจีนคงจะรู้ตัวในสักวันหนึ่งว่าถ้าไม่ผ่อนคลาก็คงจะระเบิด

สื่อมวลชนที่ดีควรมีหน้าที่อย่างไร จำเป็นต้องมีเสรีภาพมากน้อยแค่ไหน

ถ้าเป็นจีนจริงๆ ตอบไม่ได้ ขึ้นอยู่กับบริบทของเขา สื่อจีนต้องรับใช้พรรคไม่ใช่ประชาชน แต่ของไทยต้องเสนอข่าวตามข้อเท็จจริง รายงานตามภาวะวิสัย รายงานให้รอบด้าน และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย หลักๆ มีแค่นี้ ผมถือว่าทุกอย่างย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาตามประโยชน์ของสังคม

บทสัมภาษณ์ 5. นางสาวสุรัตน์ ปรีชาธรรม บรรณาธิการมุขมจีน หนังสือพิมพ์ ASTV-
ผู้จัดการ รายวัน

ไม่ทราบว่าคุณติดตามข่าวจาก CRI Online บ้างหรือไม่

ติดตามดูเป็นระยะ พร้อมกับสื่ออื่นของจีน เช่น สำนักข่าวซินหัว ไซนาเดย์ลี เป็นต้น

การนำเสนอข่าวของ CRI เป็นอย่างไร

ถ้าดูจากข่าวทั่วไป ข่าวกระแสก็ใช้ได้ ไม่แตกต่างกันเท่าไร ในอดีตประเด็นการเมืองเป็นเรื่องอ่อนไหว อย่างข่าวการฉ้อฉลของเจ้าหน้าที่รัฐจะปิดกั้นหมด ไม่มีนำเสนอออกมาเลย แต่เดี๋ยวนี้มีการปรับตัวมากขึ้น มีข่าวการปะทะกันระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ ข่าวการปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นออกมาให้เห็นบ้าง แต่ก็ยังเป็นรายงานสั้นๆ ไม่มีการเจาะลึก ที่ทำได้แบบนี้ หมายถึง สื่อจีนเปิดกว้างมากขึ้นกว่าเดิม เพราะวาทะนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์เปิดมากขึ้น คือ สื่อจีนเป็นของรัฐ ต้องดูว่าจะอะไรเสนอได้ อะไรเสนอไม่ได้ อย่างเช่น เรื่อง ทิเบต ได้วันก็จะนำเสนอในมุมมองของจีน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์

ถ้าอย่างนั้นเรียกว่า ไม่เป็นกลางได้หรือไม่ และในฐานะสื่อมวลชน คิดว่า สื่อต้องมีความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวหรือไม่

ความเป็นกลาง คือ บางทีรู้สึกว่ายากตัวเองอยู่ว่า มันมีจริงหรือ แต่ว่า มีความเชื่อว่า เราจะต้องทำงานให้ดีที่สุด พยายามเสนอทั้งสองฝ่าย หรือทุกแง่มุมของความจริงหรือข้อเท็จจริง ว่าทางนั้นพูดอะไร ทางนี้พูดอะไรบ้าง มีทางอื่นๆ อีกหรือไม่ จากนั้นก็แล้วแต่พิจารณาของผู้รับสาร

สำหรับ CRI คิดว่าควรปรับทิศทางการทำงานหรือไม่ อย่างไร

เชื่อว่าสื่อจีนจะต้องปรับตัวในที่สุด ถ้าเสนอข่าวเพียงด้านเดียวออกมาสักพัก จะเป็นการสร้างอคติกับผู้รับสาร ทุกวันนี้ได้มีการปรับตัวและมีการเปลี่ยนแปลงในระดับหนึ่งแล้ว แต่ถ้าเรามองอย่างจีน ความเป็นกลางของจีนอยู่ตรงไหน เพราะระบอบการปกครอง หรือนโยบายแต่ละที่แต่ละสังคมไม่เหมือนกัน สื่อมวลชนจีนมีแรงกดดันในแง่ของรัฐบาล ในแง่ของนโยบาย ถ้ารัฐมีเหตุผลว่า นำเสนอไม่ได้ สื่อก็ไม่นำเสนอ

บทสัมภาษณ์ 6. นายพัลลภ สามสี ผู้เชี่ยวชาญประจำภาคภาษาไทย สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติจีน (CRI) อดีตประจำกองบรรณาธิการ สำนักพิมพ์มติชน

ทำงานที่ CRI ภาคภาษาไทยในตำแหน่งอะไร ช่วงเวลาใด

ปัจจุบันผมทำงานที่ซี CRI ในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย เริ่มงานมาตั้งแต่เดือนกันยายน 2008 จนถึงปัจจุบัน และคิดว่าน่าจะคงทำต่อไปจนถึงสัญญา 5 ปี

หน้าที่ในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญประจำ CRI ภาคภาษาไทยทำอะไรบ้าง

หน้าที่หลักของการทำงานที่นี้คือ การตรวจแก้ข่าว บทความ และรายการ ซึ่งพนักงานชาวจีนแปลมาจากภาษาจีน ส่วนใหญ่เป็นการแก้ไขเรื่องภาษาให้สละสลวยและถูกต้อง หน้าที่อีกอย่างคือ อ่านข่าวและทำรายการของตัวเองออกอากาศ โดยจัดร่วมกับเพื่อนคนจีน และร่วมจัดในรายการของเพื่อนชาวจีน ออกอากาศทั้งในคลื่น 103 ไลต์ เอฟเอ็ม และคลื่น 101.5 สถานีวิทยุจุฬาฯ และยังมีการต่อสายสนทนาในรายการสามัมพันธ์ไทย-จีน ออกอากาศทาง 101.5 สถานีวิทยุจุฬาฯ

สื่อมวลชนจีนในปัจจุบันเป็นอย่างไร

จีนในยุคปัจจุบันค่อนข้างเปิดกว้างในด้านเศรษฐกิจและการลงทุน ชีวิตของผู้คนโดยทั่วไปดูสุขสงบดี แต่การทำงานและค่าแรงยังต่ำเกินไปสำหรับค่าครองชีพในจีนยุคนี้ โดยทั่วไปจีนพัฒนาเร็วมาก

ในด้านสื่อมวลชนของจีนนั้นก็มีทุกแขนงเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ และอาจจะมากกว่าประเทศไทยด้วยซ้ำ อย่างซี CRI ซึ่งเป็นหน้าตาการประชาสัมพันธ์ประเทศของจีน เป็นหน่วยงานระดับนานาชาติที่ค่อนข้าง คืบหน้าแบบข่อยงเบา ตอนนี้มีทั้งการไปขอความร่วมมือออกอากาศกับคลื่นพันธมิตรในประเทศต่างๆ มีการเข้าซื้อสถานีวิทยุเอฟเอ็มในหลายประเทศ การเปิดศูนย์ข่าวในต่างประเทศ สถานีโทรทัศน์ CCTV ของจีน ก็แยกเป็นช่องที่ผลิตรายการต่างๆ กัน เช่น ช่องข่าวภายในประเทศ ข่าวต่างประเทศ กีฬา ภาพยนตร์ ละครจีน งิ้ว การ์ตูน นอกจากนี้แต่ละมณฑลก็ยังมีช่องโทรทัศน์ของตัวเองด้วย

แต่สื่อที่ดูเหมือนจะมีพลังมากขึ้นทุกวันในจีน และทางรัฐบาลให้ความสำคัญและเฝ้าหูฟังก็คือ อินเทอร์เน็ต ทั้งจากเว็บข่าว และบล็อกส่วนตัว ปัจจุบันนี้ชาวจีนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนมากที่สุดของโลก และโดยมากเป็นคนรุ่นใหม่ที่ค่อนข้างเปิดกว้าง รัฐบาลจีนเองพยายามใช้ช่องทางนี้ในการสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ มีการแถลงการณ์ของประธานาธิบดี หรือการสนทนาสดทางอินเทอร์เน็ตด้วย อย่างที่ทราบกันว่ารัฐบาลจีนควบคุมทุกอย่าง และจำกัดขอบเขตการเสนอความคิดเห็น ดังนั้นสื่ออินเทอร์เน็ตเสรีของบางแห่งจึงไม่สามารถเข้าได้ในเมืองจีน อาทิ เฟซบุ๊ก และยูทูป ซึ่งชาวจีน โดยทั่วไปก็ดูเหมือนไม่ได้รับผลกระทบอะไร เพราะพวกเขามีเว็บที่เป็น โซเชียลเน็ตเวิร์กของตัวเองมากมาย

การทำงานในองค์กรสื่อมวลชนในประเทศสังคมนิยมต้องมีการปรับตัวหรือไม่ อย่างไร

ไม่ได้ปรับตัวอะไรมา เพราะงานเดิมก็ทำงานตรวจแก้ภาษาและตรวจความถูกต้องของข้อมูลอยู่แล้ว มีบ้างนิดหน่อยที่ต้องจัดรายการและเขียนรายการเพื่อออกอากาศทางวิทยุ เพราะงานเดิมไม่ได้เกี่ยวข้องกับด้านนี้ แต่ก็เพียงแค่ช่วงแรกเท่านั้น และเรื่องของการทำงานตามกำหนดเวลาชัดเจน เพราะงานวิทยุต้องรวดเร็วและทันท่วงทีกว่างานบรรณาธิการหนังสือ

ส่วนเรื่องวัฒนธรรมองค์กรนั้นค่อนข้างแตกต่าง เพราะ CRI ค่อนข้างเทอะทะ ด้วยเป็นหน่วยงานที่ใหญ่ และยังเป็นระบบราชการ มีขั้นตอนที่ยุ่งยากและเชื่องช้า การทำงานมีความชัดเจนเท่าที่ได้อธิบายไปในช่วงต้น ไม่ค่อยมีการประชุม เพราะนโยบายถูกกำหนดมาจากระดับหัวหน้า ที่ไม่ค่อยเห็นด้วยก็คือ ที่นี้เน้นจำนวนงานเป้าหมายหลักมากกว่าคุณภาพ

งานข่าวของภาคภาษาไทย CRI ส่วนใหญ่เป็นงานชั้นสอง เพราะข่าวทุกชิ้นทางบรรณาธิการศูนย์ข่าวเป็นคนคัดมาให้จากสำนักข่าวซินหัวเป็นหลัก จากนั้นค่อยนำมาแปล มีการติดต่อข่าวให้สั้นลงเพื่อให้เหมาะกับการออกอากาศทางวิทยุ แต่บางครั้งผู้ที่ทำงานบรรณาธิการไม่ค่อยมีความรู้เท่าทันเหตุการณ์ ทำให้ข่าวซ้ำ หรือมีการติดต่อข่าวกระโดดไปมา ไม่ต่อเนื่อง เมื่อแปลออกมาแล้ว บางครั้งจึงอ่านไม่ค่อยรู้เรื่อง จึงต้องช่วยเสริม หรือบางครั้งก็ต้องตั้งชื่อข่าวให้ใหม่

อธิบายความแตกต่างระหว่างสื่อมวลชนไทยกับสื่อมวลชนจีน ในแง่มุมของการทำงาน และข้อจำกัดต่างๆ

สื่อมวลชนในจีน จริงๆ ไม่มีข้อจำกัดใดๆ มากเพียงแต่เว้นไม่กล่าวถึงรัฐบาลในทางเสียหาย ไม่กระทบจุดประบางในบางเรื่อง และไม่โจมตีประเทศหนึ่งประเทศใดในทางเสียหาย

จากที่ทำงานมาหลายปี ยังไม่เห็นข่าวจาก CRI กระทบต่อประเทศใดและบุคคลใด นอกจากว่าเกิดมีใครหรือองค์กรใด วิวาทษ์วิจารณ์มาก่อน ทางฝ่ายจีนจะออกมาบอกกล่าวว่าการกระทำเช่นนั้นไม่ใช่อะไร และเสนอข้อมูลแย้งให้พิจารณาเปรียบเทียบ

ถ้าจะให้เปรียบเทียบกัน คงต้องพิจารณาเรื่องระบบการปกครองที่ต่างกันเสียก่อน เพราะจีนปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ ซึ่งต่างกับไทยอย่างแน่ชัด และจีนบอกเสมอในเรื่องของอธิปไตยของชาติที่ไม่อาจละเมิดได้ แม้กระทั่งการสื่อสารมวลชน ดังนั้นจีนจึงควบคุมการเสนอข่าวของทุกสำนัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นส่วนหนึ่งของรัฐทั้งสิ้น

ส่วนไทยมีสื่อมากมายต่างฝ่ายต่างเสนอ บ้างขายข่าวเพื่อการตลาด ซึ่งบางครั้งก็เป็นการโจมตีจนเกินไป บ้างเป็นสื่อที่ไม่มีจรรยาบรรณ เพราะเกิดขึ้นมาเพื่อเป็นกระบอกเสียงให้กับขั้วฝ่ายการเมืองต่างๆ ซึ่งเป็นการโฆษณาชวนเชื่อให้คนที่ยังไม่มีวุฒิภาวะในการกลั่นกรองคล้อยตามได้ง่าย จนเกิดแบ่งเป็นขั้วความเชื่อต่างๆ จนบางครั้งสื่อที่พยายามหลากหลายและเป็นกลางกลับถูกมองว่าไม่ชัดเจนไม่เลือกข้าง ดังเล

คิดว่าวิสัยทัศน์และบทบาทหน้าที่ของ CRI ภาคภาษาไทยคืออะไร

มองดูแล้ว CRI ภาคภาษาไทยทำหน้าที่เช่นเดียวกับภาคภาษาอื่นๆ นั่นก็คือ การประชาสัมพันธ์ (Public Relations) ประเทศจีนให้ทั่วโลกรับรู้ความเคลื่อนไหวทั้งของจีนและทั่วโลก เป็นการนำเสนอตัวเองกับเพื่อนให้รู้จักมากยิ่งขึ้นตามนโยบายการเปิดประเทศของจีน และเป็นเครื่องมือของการขยายอำนาจแบบซอล์ฟาวเวอร์ของจีน ซึ่งการก้าวอย่างแบบนี้ก็ไม่ได้มีลักษณะที่คุกคามอย่างอำนาจทางทหารของสหรัฐอเมริกา เพราะไปอย่างมิตร นำผลประโยชน์ไปให้ทุกคน

ยังคงพูดได้ว่า สื่อมวลชนจีนยังทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงให้พรรคคอมมิวนิสต์ได้หรือไม่

ยังคงเป็นกระบอกเสียงของจีนเช่นเดิม แต่ไม่ใช่ในบทบาทเดิม แต่ก่อนมีคนบอกว่าเสียงปิกกิ่งกรอกหูประชาชนไทยให้ต่อต้านรัฐบาลและหันไปศรัทธาในลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งนั่นเป็นเรื่องของอดีต และเป็นอดีตที่มีความสับสน คงต้องย้อนกลับไปเมื่อ CRI ก่อตั้งขึ้นครั้งแรก เพื่อต่อต้านสงครามญี่ปุ่น เป็นเสียงทางจิตวิทยาเพื่อสื่อสารกับทหารญี่ปุ่น จากนั้นในยุคสงครามเย็นก็มีภาษาอังกฤษ เพื่อตอบโต้การโจมตีชวนเชื่อของฝ่ายอเมริกา ซึ่งในช่วงนี้ก็ออกอากาศภาคภาษาไทยควบคู่กันไปด้วย คนที่ทำงานภาคภาษาไทยแต่ก่อนก็เป็นลูกหลานจีนในไทย ที่เดินทางกลับมาทำงานในจีน และทุกอย่างก็อยู่ภายใต้นโยบายของรัฐบาลจีนมาโดยตลอด CRI ก็เป็นหนึ่งในนโยบายต่างประเทศของจีนในยุคนั้น แต่ในช่วงเกิดพรรคคอมมิวนิสต์ในไทยนั้น มีการเผยแพร่เสียงจากยูนาน ซึ่งพรรคคอมมิวนิสต์ไทยที่ซ้ายจัดและหัวรุนแรง พวกกันตั้งสถานีวิทยุเถื่อนขึ้นที่นั่น และโจมตีประเทศไทยอย่างรุนแรง และเป็นคนละคลื่นกับของ CRI ซึ่งภายหลังจีน-ไทย สถาปนาความสัมพันธ์ คลื่นเถื่อนเหล่านั้นถูกกวาดล้างไปแล้ว

บทบาทและหน้าที่ของ CRI ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน น่าจะทำหน้าที่ในการแก้ต่าง และประชาสัมพันธ์ในแง่ดีให้โลกภายนอกทราบมากกว่า เพราะแต่ก่อนนั้นประเทศจีนปิด เมื่อปิดมากก็มีการเข้าใจผิดคิดไปเองต่างๆ นานา CRI จึงเสมือนหน้าต่างบานหนึ่งที่เปิดให้ได้เห็นและรู้จักจีนมากขึ้น และในปัจจุบันหน้าต่างบานนี้ก็ได้เปลี่ยนและขยายเป็นบานกระจกแผ่นใหญ่ที่ใสกระจ่างมองเข้าไปแล้วเห็นชัดเจนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ข่าวต่างประเทศของ CRI มีความน่าสนใจมากกว่าที่สื่อในไทยนำเสนอ เช่น ข่าวจากเกาหลีเหนือ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น กัมพูชา เวียดนาม ลิเบีย เยเมน อียิปต์ หรือจากยุโรปและอเมริกา จะเห็นว่ามีความแตกต่าง พร้อมทั้งมีรายงานข่าวจากความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศจีนต่อกรณีต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลก

ในฐานะที่เป็นนักวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชน มองสื่อจีนในปัจจุบันเป็นอย่างไร

สื่อจีนมีความหลากหลาย และยังย่อยลงไปละเอียดในแต่ละสาขา เช่น หนังสือพิมพ์เยาวชน หนังสือพิมพ์ข่าวต่างประเทศ ทำให้รู้กว้างและลึกในสิ่งที่คนสนใจ ในฐานะผู้ทำงานกับสื่อจีน มองว่าจีนใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ประเทศเป็นหลัก ทั้งสื่อหลากหลาย และภาษาจีนเองด้วย อีกทั้งในทางกลับกันก็มีไว้เพื่อตอบโต้สื่อต่างประเทศหรือรัฐบาลประเทศใดก็ตามที่พูดหรือเขียนเกี่ยวกับจีนในทางไม่ดี ซึ่งยังเป็นเครื่องมือสำคัญของภาครัฐ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการสื่อกับประชาชนภายในประเทศ สื่อทุกชนิดผ่านการตรวจสอบจากบุคคลและหน่วยงานของทางการแทบทุกชิ้น เพียงแค่ไม่ว่ากล่าวรัฐบาลหรือประเทศจีนในทางเสียหาย ข่าวทุกชิ้น ข้อความทุกอย่างสามารถเผยแพร่ได้หมด ขอเพียงไม่สร้างความปั่นป่วนขึ้นในสังคม หรือละเมิดสิทธิของผู้อื่นจะว่าการควบคุมสื่อของจีนก็ทำได้ดีในสภาวะของประเทศเช่นนี้ เพราะมีประชากรขนาดใหญ่ มีหลากหลายเผ่าพันธุ์ มีการแทรกแซงจากต่างประเทศ และเพราะจีนมีระบอบการปกครองในแบบของตนเอง ซึ่งไม่ว่าประเทศไหนที่ปกครองคล้ายกันก็ล้วนใช้ระบบนี้ด้วยกันทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นลาว เวียดนาม กัมพูชาหรือรัสเซียก็ไม่ต่างกัน

การนำเสนอข่าวของ CRI ภาษาไทย บางเรื่องนำเสนอในแง่มุมที่แตกต่างกับสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่อตะวันตก เช่น เลื่อนนำเสนอในบางแง่มุม งดเว้นบางเรื่อง คิดว่าเป็นเพราะเหตุใด

นั่นเพราะจีนมีนโยบายใหญ่มาจากระดับบน โดยเฉพาะในเรื่องการเมืองระหว่างประเทศ จีนมองผลประโยชน์เรื่องการค้ามากกว่าการใช้กำลังทางทหาร ดังนั้นการนำเสนอข่าวจึงออกมาแบบเป็นกลาง อย่างกรณีแอฟริกาเหนือและตะวันออกกลาง จะเน้นเสมอว่าต้องยุติความรุนแรงด้วยการเจรจา และพยายามส่งตัวแทนเข้าไปคานอำนาจของประเทศมหาอำนาจทางการทหารในหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ดังนั้นสื่อจีนก็รับลูกต่อมา นำเสนอสิ่งที่รัฐบาลของตนทำไปอย่างไร ซึ่งนี่ก็เป็นมุมมองการเสนอข่าวของจีน คือ พยายามไม่สร้างปัญหาให้กับใคร และไม่ให้ใครมาก่อปัญหาให้

คิดว่าแนวทางในการนำเสนอข่าวในลักษณะดังกล่าวเหมาะสมกับสภาพสังคมของจีนในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

คิดว่าเหมาะสมกับสภาพสังคมจีนอย่างยิ่ง เพราะต้องพิจารณาเรื่องอุปนิสัยของคนจีนด้วย ซึ่งส่วนนี้สำคัญมาก มีคนกล่าวว่า “คนจีนหนึ่งคนฉลาดกว่าฝรั่งสิบคน แต่คนจีนสิบคน ใ้กว่าฝรั่งคนเดียว” คือคนจีนชอบออกความเห็นชอบพูด ชอบวิพากษ์วิจารณ์ โดยยึดเอาตัวเองเป็นที่ตั้ง ฝึกถูก

ยังไม่รู้ ขอแค่ให้ตัวเองได้พูดในสิ่งที่คิด ณ ขณะนั้นไว้ก่อน คนจีนเหมาะกับการถูกสั่ง ถูกกฎ ข้อบังคับบีบให้เกิดความเคารพต่อผู้อื่น

ความที่ประชากรจำนวนมาก จึงไม่มีใครใส่ใจใครมากนัก ต่างคนต้องอยู่รอดของตัวเอง สังกะจากการทิ้งขยะเกลื่อนเมือง ทั้งที่ทางการรณรงค์แล้ว แต่ไม่มีบทลงโทษ คนทำตามความเคยชินเช่นเดิม บวกกับความเป็นปัจเจกชนสูง ในฐานะที่บทบาทของพรรคคอมมิวนิสต์กำหนดว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน (ทั้งที่การปฏิบัติจริงไม่ใช่) ดังนั้นผู้คนจึงมักแสดงสิทธิของตนเองเสมอ แม้กระทั่งการเดินถนน ด้วยความเป็นพื้นที่สาธารณะ ใครๆ มีสิทธิใช้ ดังนั้นก็ไม่จำเป็นต้องเดินหลบชนไหล่กันเป็นเรื่องปกติ สิ่งที่ทำให้สังคมจีนเป็นระเบียบอยู่ได้ถึงทุกวันนี้ก็เพราะ “กฎระเบียบ” ที่เข้มงวดเท่านั้น ดังนั้น ชาวที่มีผลการเลือกสรรแล้ว จึงเหมาะกับสังคมจีนยิ่ง

ในอนาคตคิดว่าทิศทางในการนำเสนอข่าวของจีนจะเป็นอย่างไร

ให้พูดถึงระดับประเทศคงยาก แต่ระดับหน่วยงานใหญ่ของสื่อจีนอย่าง CRI นั้น กำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ในขณะที่สื่อหลายภาษาของตะวันตกที่เคยเป็นคู่แข่งกันมาหลายสิบปีพากันยุบ เลิก ถอนออกจากประเทศและภูมิภาคต่างๆ ซีอาร์ไอกลับทุ่มทุนเปิดศูนย์ข่าวกว้างไกลยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อทำการเสนอข่าวต่างประเทศในมุมมองของตัวเองมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นช่องทางในการนำข่าวจีนไปออกอากาศยังประเทศอื่นๆ มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การใช้สื่อใหม่ก็มีรูปแบบหลากหลายยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง คาดว่าทิศทางของ CRI น่าจะพอเป็นตัวแทนการขยายกำลังของสื่อจีนในต่างประเทศมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะประเทศที่มีการลงทุนและความร่วมมือกันอย่างมาก

ในความคิด ต้องการเห็นสื่อจีนเป็นอย่างไร

อยากเห็นสื่อจีนเปิดกว้างในเรื่องของพื้นที่ทางอินเทอร์เน็ตมากยิ่งขึ้น และอยากให้จีนเข้าไปมีบทบาทในสื่อของโลกมากยิ่งขึ้น สำหรับประเทศที่ไม่มีสื่อสากลที่ทรงอิทธิพลจะสามารถรับข่าวสารได้หลากหลายมุมมองมากยิ่งขึ้น แม้จีนจะเป็นคอมมิวนิสต์ แต่ก็สามารถสร้างความเป็นประชาธิปไตยในวงการสื่อสารมวลชนโลกได้ เพราะถือได้ว่าเป็นทางเลือกหนึ่งให้ผู้รับสื่อทั่วโลกได้รับข่าวสารในมุมมองที่แตกต่างจากสื่อตะวันตก

ผลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่า ในแง่ของบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวของ CRI กลุ่มนักวิชาการนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องและสนใจในสื่อสารมวลชนจีน มองว่า ถึงแม้ว่าปัจจุบันสื่อจีน และ/หรือ CRI จะมีเสรีภาพในการทำงานมากขึ้น นำเสนอเนื้อหาข่าวได้หลากหลายมากขึ้นกว่าแต่ก่อน แต่ก็ยังคงต้องรับนโยบายจากรัฐบาล ห้ามวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล และปัญหาทางการ

เมืองบางเรื่องที่รัฐบาลไม่ต้องการให้นำเสนอ หรือนำเสนอในบางแง่มุมตามนโยบายของรัฐเท่านั้น เช่น ข่าวเกี่ยวกับทิเบตและไต้หวัน เป็นต้น

ดังนั้น การนำเสนอข่าวของ CRI ในบางเรื่อง อาทิ ประเด็นทางการเมือง ข่าวเกี่ยวกับรัฐบาลจีน CRI เลื่อนำเสนอเพียงด้านบวกด้านเดียว นักวิชาการและนักวิชาชีพชาวไทย อธิบายว่าการนำเสนอข่าวอย่างเป็นกลางนั้นเป็นเรื่องที่ถูกต้องเหมาะสม แต่ในทางปฏิบัตินั้นเป็นเรื่องยาก ไม่ว่าจะเป็นสื่อในโลกลเสรีประชาธิปไตย ที่ต้องเกี่ยวข้องกับระบบทุนและโฆษณา สื่อในโลกลสังคมนิยมก็ขึ้นกับรัฐ ขณะที่สื่อในประเทศกำลังพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับทั้งระบบทุน อำนาจรัฐ และปัจจัยอื่นๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ในส่วนของ CRI ซึ่งเป็นสื่อในระบอบสังคมนิยมแบบจีน ปัจจุบันมีความยืดหยุ่นมากขึ้นในการให้อิสระในการทำงาน แต่ก็ต้องมีข้อจำกัดในบางเรื่อง เช่น ประเด็นทางการเมือง การวิพากษ์วิจารณ์รัฐ และเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ในส่วนของทิศทางในการนำเสนอข่าวของ CRI ในอนาคตนั้น กลุ่มนักวิชาการและนักวิชาชีพชาวไทย กล่าวโดยสรุปว่า สื่อจีน และ/หรือ CRI การนำเสนอข่าวยังขึ้นอยู่กับรัฐ ถ้าถึงจุดๆ หนึ่ง ถ้ารัฐบาลให้หยุด สื่อก็ต้องหยุดทำหน้าที่ ดังนั้น รัฐควรเปิดโอกาสให้สื่อจีน และ/หรือ CRI เป็นสื่อมวลชนที่แท้จริงของประชาชน ทำหน้าที่ได้ตามหลักของสื่อมวลชนสากลทั่วไป

กลุ่มที่ 3 สัมภาษณ์กลุ่มผู้ฟังชาวไทย และ/หรือ ผู้ติดตามเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย

บทสัมภาษณ์ 1. นางสาวนภา อุตตะนะกรงสี ผู้ฟังวิทยุ และ/หรือติดตามข่าวสารจากเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย

ข้อมูลพื้นฐาน

เป็นคนกรุงเทพฯ บิดามารดามีเชื้อสายจีน ประกอบอาชีพค้าขาย และฟัง CRI มาได้สิบเอ็ดปีแล้ว

ฟังข่าวสารของ CRI ฟังช่วงใด และเวลาใด

ฟังคลื่นสั้น SW 7360 และ 9785 สองคลื่น ช่วงตอนเย็นหกโมงครึ่งถึงทุ่มครึ่ง และอีกรอบเวลา แปดโมงครึ่งถึงเก้าโมงครึ่ง ฟังสองรอบ

นอกจากฟังจากวิทยุแล้วได้เปิดเว็บข่าวของ CRI ด้วยหรือไม่

เปิด อาทิตย์หนึ่งประมาณสองสามครั้ง อ่านข่าว ดูประเด็นว่ามีอะไรบ้าง และดูสอนภาษาจีน

เหตุผลที่ติดตาม CRI ภาคภาษาไทย เพราะอะไร

ครั้งแรกที่ได้ฟังเมื่อปี 2543 ได้รู้จักกับอาจารย์อรุณี โจว หรือคุณ โจวซี ซึ่งเป็นครูสอนภาษาจีนที่ OCA กระทั่งคุณ โจวซีกลับปักกิ่งก็บอกว่า จะทำงานที่ CRI ก็เลยติดตามฟังมาตลอด รู้สึกที่มากที่สุดที่ทีมงานเป็นคนจีนทั้งหมดแต่เขาพูดภาษาไทยชัดเจน แล้วเราได้รับข่าวสารจากจีนเยอะมาก ข่าวจากทางประเทศจีนจะไม่ค่อยได้เผยแพร่ เมื่อประมาณสิบปีก่อน อีกอย่างบรรพบุรุษเราก็เป็นคนจีนด้วย มาจากประเทศจีน ที่ผ่านมาระยะนี้ไม่เคยรู้เรื่องบรรพบุรุษเลยว่าเป็นอย่างไร พอมาฟัง CRI ทำให้เรารู้จักจีนมากขึ้น

ชอบฟังรายการใดของ CRI

ชอบทุกรายการที่ฟังอยู่ โดยเฉพาะเรื่องวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ เพราะประวัติศาสตร์จีนมีมายาวนานแล้วเราไม่เคยรู้เลย ยุคจั้นถั่ว สมัยชิง สมัยหลิว สมัยถัง ทำให้ได้ความรู้ เรื่องราวของสังคมจีนในปัจจุบันก็น่าสนใจ และการสอนภาษาจีน

คิดว่ารายการที่ CRI นำเสนอมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาอย่างไรบ้าง

พัฒนาขึ้น มาช่วงหลังให้แต่ผู้เชี่ยวชาญอ่านข่าว สมัยก่อนจะมีชาวจีนอ่านด้วยจะมีเสนอให้ไปอีกแบบ แต่ตอนนี้ให้ผู้เชี่ยวชาญอ่านก็อีกแบบหนึ่ง แต่โดยส่วนตัวอยากให้คนจีนอ่าน เพราะว่าชอบฟังเสียงที่เขาพูดเป็นภาษาไทย

ปัจจุบันประเทศจีนเปิดประเทศมากกว่า 30 กว่าปีแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงหลายๆ เรื่อง คิดว่ามีผลต่อการนำเสนอข่าวของ CRI หรือไม่

มีผลอย่างมากเลย CRI เปิดกว้างมากขึ้น ข่าวที่นำเสนอไม่ได้มีแต่ข่าวด้านเดียวอย่างเดียว มีความหลากหลายมากขึ้น ทำให้เรารู้จักจีนได้หลากหลายแง่มุม ได้เห็นภาพของประเทศจีนกว้างขึ้นและลึกขึ้นด้วย

การนำเสนอข่าวของ CRI ที่อาจควรวางเรื่อง หรือนำเสนอในบางแง่มุม เช่น การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล หรือ พรรคคอมมิวนิสต์ คิดว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมแล้วหรือไม่ เพราะอะไร

คิดว่าเหมาะสมแล้ว เพราะเป็นเรื่องของความมั่นคง จีนเป็นประเทศใหญ่ ถ้าจะให้อิสระเกินขอบเขตก็ไม่สามารถควบคุมประชาชนได้ ถ้าคอมมิวนิสต์ปกครองแล้วประชาชนอยู่ดีมีสุข ไม่เดือดร้อนมาก คิดว่าน่าจะดีกว่าที่จะให้เสรีเกินขอบเขต ถ้าเสรีกันเกินไป คนเราก็ชอบแหกกฎและปัจจุบันรัฐบาลจีนได้ผ่อนปรนมากขนาดนี้ก็คิดว่าเหมาะสมแล้ว

เรียกได้ใหม่ว่า CRI ยังทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงให้พรรคคอมมิวนิสต์ ตามทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์

ไม่ถึงกับขนาดนั้นคิดว่าถ้าเป็นตัวเอง ถ้าพูดถึงความมั่นคงของชาติก็จะไม่นำเสนอ ต้องคิดถึงประเทศเป็นหลักอันนี้เป็นมุมมองของผู้ฟัง

คิดว่าแนวทางการควบคุมสื่อในปัจจุบันของจีนน่าจะเหมาะสม

คิดว่าเหมาะสม แล้วในอนาคตอีก 10 ปี หรือ 20 ปี คิดว่าต้องเปิดกว้างขึ้นเพราะว่าเดี๋ยวนี้สื่อออนไลน์ก็ทั่วถึงแล้ว คงต้องเปิดกว้าง แต่ค่อยๆ เป็นค่อยๆ ไป

ในฐานะผู้ฟัง CRI อยากให้สื่อจีนพัฒนาไปทางใด

CRI พัฒนาขึ้นเริ่มขึ้นจากที่ออกคลื่นสั้นอย่างเดียว จากนั้นร่วมมือกับสถานีวิทยุพามาออกอีกครั้งชั่วโมง แล้วมาออก FM 103 แล้วก็มาออนไลน์เป็นเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ตรายการหลากหลายมากขึ้น ตอนนี้แนะนำเรื่องราวของวัยรุ่นมากขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

บทสัมภาษณ์ 2. นายอาสา ทองธรรมชาติ ผู้ฟังวิทยุ และ/หรือติดตามข่าวสารจากเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย

ข้อมูลพื้นฐาน

เป็นคนกรุงเทพฯ ประกอบอาชีพรับราชการ สังกัดกรุงเทพมหานคร ติดตามฟัง CRI ภาคภาษาไทย มาประมาณ 7-8 ปีแล้ว สมัยที่คุณสุรชาติพิทย์ (โมรลาลาย) เป็นผู้เชี่ยวชาญและจัดรายการออกอากาศ

ติดตามฟัง CRI ช่วงเวลาใด

ส่วนใหญ่จะฟังช่วงเย็น ฟังจากวิทยุในรถคลื่นจุฬา 101.5 ช่วงสี่โมงครึ่ง-ห้าโมง ฟังทุกวัน ถ้ารถไม่ติดจะหมุนจาก จ.ศ. 100 หรือ ส.พ.อ.91 มาฟังวิทยุจุฬาฯ ฟังอย่างนี้สลับกันไปมาตลอด 7-8 ปีมาแล้ว

เหตุผลที่เลือกฟัง CRI ภาคภาษาไทยเพราะอะไร

เป็นช่วงเวลาที่กำลังเดินทางกลับบ้าน รถติด และไม่ชอบฟังเพลง ถ้าไม่ฟังข่าวจรรยาภก็จะฟังสาระความรู้จาก CRI ภาคภาษาไทยเป็นส่วนใหญ่ เพราะชอบเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศจีน ชอบ

รายการสามพันธมิตรไทย-จีน ปัจจุบันนี้จีนเปิดประเทศแล้ว และคล้ายๆ กับว่า CRI เป็นสื่อโดยตรงจากทางรัฐบาลจีนที่สื่อมาถึงชาวต่างชาติ ซึ่งจริงๆ แล้วเราก็เลือกรับเหมือนกันว่า ข่าวไหนเชื่อได้มากน้อยแค่ไหน

มีความสนใจอะไรเกี่ยวกับประเทศจีน

สนใจในหลายๆ เรื่อง ชอบศึกษาประวัติศาสตร์จีน อีกทั้งคิดว่า ถ้าคนจีนพูดอะไรจะมีอิทธิพลต่อโลก ต่อบ้านเรา ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน อย่างน้อยก็เรื่องด้วยขามที่เราเห็นตามพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ก็มาจากราชวงศ์หยวน พอๆ กับที่เราตั้งสุโขทัยแล้ว

คิดว่าข่าวสารที่ได้รับจาก CRI เป็นอย่างไร

ยังขาดความสด ใหม่ คล้ายๆ กับมีต้นฉบับกำกับอยู่ แปลมาจากภาษาจีน คือเนื้อหาสาระ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ได้รับความรู้ดี แต่ข่าวบางเรื่องเนื้อหาเป็นเชิงบวก แต่พอมาฟังข่าวบ้านเรากลายเป็นเรื่องที่มีความขัดแย้ง เป็นเชิงลบ แต่ของ CRI ข่าวจะเป็นเชิงบวกค่อนข้างมาก เข้าใจว่ามาจากรัฐบาลจีนกำกับอยู่

ที่ว่าข่าวไม่สด หมายความว่าอย่างไร

คล้ายกับว่ามีความน่าสนใจน้อย เหมือนไม่ค่อยเป็นข่าว แต่เป็นการประชาสัมพันธ์มากกว่า นำเสนอความก้าวหน้าของประเทศจีนในด้านต่างๆ ขาดองค์ประกอบด้านความขัดแย้งและการนำเสนอปัญหารอบด้าน

จีนเปิดประเทศมาหลายปี ขณะที่คุณอาสาเองก็ฟัง CRI มาหลายปี มองเห็นการเปลี่ยนแปลงของ CRI บ้างหรือไม่

CRI มีการเปลี่ยนแปลง เช่น รายการต่างๆ มีความเป็นวาไรตี้มากขึ้น มีช่วงที่พูดคุยกัน ไม่ใช่เสนอข่าวอย่างเดียว คือมีความใกล้ชิดกับผู้ฟังมากขึ้น หรือมีการนำบทความมาเล่าให้ฟังเหมือนเราอยู่ในวงสนทนา มีความเป็นกันเองกับผู้ฟัง ส่วนรายการสอนภาษาจีนทางวิทยุ ผมคิดว่าไม่ค่อยได้ผล ฟังเข้าไปซำมาก็พูดไม่ได้ สู้อาสาอื่นของ CRI ไม่ได้

ในฐานะผู้ฟัง CRI ถ้าเทียบกับสื่อบ้านเรา CRI พอจะเทียบได้กับองค์กรสื่อใด

ถ้าเป็นของรัฐบาล ผมว่าคล้ายช่อง 11 แต่ความทันสมัย ผมคิดว่ามีมากกว่าช่อง 11 คือมีความทันสมัยคล้ายกับช่อง 9 คิดว่า CRI พอจะเทียบเคียงได้กับทั้งช่อง 9 และ 11 ของบ้านเรา เพียงแต่ว่าบ้านเรากระบอกเสียงของรัฐยังเป็นช่อง 11

ยังพูดได้ไหมว่า สื่อจีนอย่าง CRI ยังเป็นกระบอกเสียงให้พรรคคอมมิวนิสต์

คงไม่ถึงขนาดนั้น ผมว่า CRI มีความทันสมัย ให้ความรู้ มีข่าวคนจีนมากขึ้น หลากหลายขึ้น แต่ว่าข่าวเกี่ยวกับพรรคคอมมิวนิสต์ เกี่ยวกับรัฐบาลจะเป็นข่าวเชิงบวกทั้งหมด อันนี้คงจะเรียนว่ายังเป็นกระบอกเสียงได้

ข่าวสาร CRI บางเรื่อง จะนำเสนอเฉพาะบางแง่บางมุม เช่น ข่าวการเมืองในประเทศ และข่าวการเมืองในต่างประเทศ เช่น การเมืองในประเทศจีนจะพูดถึงผลงานของพรรคคอมมิวนิสต์ และรัฐบาล ขณะที่การเมืองในต่างประเทศอย่างอเมริกาจะวิจารณ์กันอย่างเต็มที่ ไม่ทราบว่ามีผู้ฟังคิดเห็นอย่างไร

ตรงนี้ผมเข้าใจว่าเราอยู่ตรงกลาง คือ เราไม่ใช่ตะวันตก และไม่นิยมจีนทีเดียว อเมริกันว่าอย่างไรเราก็ฟังส่วนจะเห็นด้วยไม่เห็นด้วยเป็นเรื่องของเรา ส่วนจีนจะว่าอย่างไรก็เรื่องของจีน เราก็ฟังแล้วมาวิเคราะห์ ยกตัวอย่างเช่น ข่าวเกี่ยวกับการประท้วงในตะวันออกกลางก็ไม่ค่อยปรากฏ หรือข่าวล้มล้างรัฐบาลต่างๆ จีนจะไม่นำเสนอเลย บางเรื่องพอเข้าใจได้ว่า ประเทศอาหรับที่เป็นศัตรูกับอเมริกา ก็ไม่นำเสนอ

ในฐานะที่ฟังรู้ลึกอย่างไร

ส่วนตัวผมไม่มีความเห็นเรื่องการเมืองเท่าไร แต่พยายามเข้าใจคนทำสื่อว่าเป็นอย่างไร อย่างอเมริกาเองหลายส่วนเราก็ไม่ได้คิดอย่างเขา หรืออย่างจีนเองเราก็ไม่ได้คิดอย่างจีน ในฐานะที่เป็นคนไทย เราเลือกเปิดรับหลายสื่อ หลายแง่มุม เพื่อฟังแล้วคิดวิเคราะห์

แนวทางในการนำเสนอข่าวของ CRI เหมาะสมกับสภาพสังคมจีนปัจจุบันหรือไม่อย่างไร

ผมว่า ควรจะเปิดมากขึ้นกว่านี้ คือพยายามให้ประชาชนรับรู้มากขึ้น

คิดว่าในอนาคตทิศทางในการนำเสนอข่าวของจีนควรจะเปลี่ยนหรือไม่ อย่างไร

น่าจะต้องปรับ อาจจะไม่ต้องเปลี่ยน แต่ต้องปรับนโยบายให้ทันสมัยแล้วก็เหมาะสมกับสภาพผู้คนและสังคม

ในฐานะผู้ฟัง CRI อยากเห็น CRI นำเสนอเนื้อหาอะไรบ้าง

จริงๆที่คิดว่าไม่จำเป็น คือ เรื่องสอนภาษาจีนไม่ค่อยประสบความสำเร็จ แต่ว่าเรื่องที่ยากให้นำเสนอ คือ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีน น่าจะเป็นจุดเด่นของรายการ ผมประทับใจการนำเสนอข่าวเรื่องสมเด็จพระเทพฯที่ได้รับคัดเลือกเป็น 1 ใน 10 บุคคลของโลกที่เป็นมิตรกับจีน การนำเสนอข่าวนี้นำมาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศดี และระหว่างประชาชนด้วยกัน รู้สึกว่ามีมิตรต่อกัน

มีรายการอะไรที่อยากให้ CRI ผลิต

ผมชอบเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ของจีน ส่วนเรื่องท่องเที่ยวมีมากอยู่แล้ว ซึ่งผมก็ชอบฟัง เคยประทับใจเรื่องปั่นจักรยานไปสะพานมาร์โค โปโล เป็นเรื่องท่องเที่ยวบวกกับประวัติศาสตร์ ฟังแล้วสนุกดี

บทสัมภาษณ์ 3. นายสุริยน โชติวัฒนะกุล ผู้ฟังวิทยุ และ/หรือติดตามข่าวสารจากเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย

ข้อมูลพื้นฐาน

อายุ 60 ปี เป็นคนกรุงเทพฯ มีเชื้อสายจีน ข้าราชการบำนาญ อดีตนักวิชาการทางด้านเศรษฐศาสตร์ ติดตามฟัง CRI ภาคภาษาไทยมาประมาณ 2-3 ปี จากคลื่น 103 และฟังของจุฬาลักษณ์ 105 เป็นประจำในตอนเย็น

ฟัง CRI ภาษาไทย เป็นประจำ เพราะอะไร

ชอบฟังเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของจีน ส่วนข่าวของ CRI ถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เปิดรับ เพราะส่วนมากจะฟังจาก CNN รอยเตอร์ AP ซึ่งเป็นข่าวจากฝั่งตะวันตก ยุโรป อเมริกา ซึ่งบางเรื่องมีอคติ ไม่ตรงไปตรงมา ถ้าจะหาอะไรมาอ้างอิงหักล้างกันได้ CRI เป็นช่องทางหนึ่งในการเปรียบเทียบข้อมูล ซึ่งจะรับฟังข่าวสารจากทั้งสองด้าน

ข่าวสารและรายการของ CRI ภาคภาษาไทยที่นำเสนอต่อผู้ฟังเป็นอย่างไร

จัดรายการได้หลากหลายดี แต่จะเรียกว่าชอบทั้งหมดก็ไม่เชิง บางเรื่องถูกใจ บางเรื่องก็เฉยๆ เรื่องที่ชอบ เช่น เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ตำนาน อย่างตำนานของมังกร 9 ตัว และอยากฟังว่าทางเอเชียมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง ไม่ใช่ว่าเอเชียต้องดีกว่าฝรั่ง บางสิ่งเราก็เหนือกว่าเขา ซึ่งเราไม่ค่อยรู้ CRI จะนำมาเล่าให้ฟัง โดยภาพรวมข่าวสารที่นำเสนอมีความหลากหลายดี หลากๆ เรื่องที่เกิดขึ้นในโลกผมรู้จัก CRI เพราะสื่อทางตะวันตกไม่นำเสนอ

กับสภาพสังคมจีนที่มีการเปิดประเทศมากกว่า 30 ปี มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา คิดว่า มีผลต่อการทำงานของสื่อจีนหรือไม่ อย่างไร

มี แต่อาจจะเปลี่ยนแปลงไม่มากเท่าที่ควร เป็นในลักษณะของโครงสร้างการปกครอง ซึ่งสื่อจะมีอิสระมากไม่ได้ในระดับหนึ่ง ผมเชื่อว่า รัฐบาลจีนคงเข้าใจ อะไรที่ฝืนธรรมชาติเกินไป จะขาดความน่าเชื่อถือ มีแต่สูญเสียเงินเปล่าๆ ไม่ได้ประโยชน์ รัฐบาลจีนยังใช้สื่อเป็นเครื่องมือ แต่อย่างน้อยต้องปล่อยให้มันเป็นอิสระ ปล่อยให้นำเสนอความจริงออกมา สร้างศรัทธากับผู้ฟังก่อน ซึ่งสังเกตได้ว่า ถ้าเป็นเรื่องของรัฐบาลจีน หรือพรรคคอมมิวนิสต์จะไม่วิพากษ์วิจารณ์ หรือหลายครั้งก็ถูกใช้ เป็นเครื่องมือตอบโต้อเมริกาและยุโรป

ในฐานะที่ติดตามสื่อหลากหลาย อยากให้ช่วยเปรียบเทียบระหว่างสื่อจีนกับสื่อไทย

มีความแตกต่างมาก เนื่องจากเราอยู่เมืองไทย สื่อไทยรับฟังหลายคลื่น ได้หลายสถานี หลายช่องทาง และหลายประเภท ที่สำคัญสื่อในบ้านเราอยากให้มีการยอมรับให้มากกว่านี้ บางฉบับ บางช่องชอบบอกพนักงานการเมือง กับ CRI คงเทียบได้กับ อสมท. คือมีลักษณะ กึ่งๆ รัฐวิสาหกิจ แต่ก็ไม่ถึงกับเป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลโดยตรง ซึ่ง CRI เองก็มีอิสระพอตัว แต่เนื่องจากไม่ใช่ โทรทัศน์ แต่เป็นวิทยุ และเว็บไซต์

กับสภาพสังคมจีนในปัจจุบัน ที่ผ่อนปรนในบางเรื่อง แต่ยังมีการควบคุมในบางเรื่อง จะส่งผลกระทบต่อการนำเสนอข่าวสารของสื่อหรือไม่

ส่งผล สิ่งที่น่าเสนอส่วนใหญ่จะเป็นข่าวของรัฐบาล ภารกิจ ผลงาน แหล่งท่องเที่ยว ประเพณีวัฒนธรรม มีลักษณะของการแนะนำคนไทยที่จะไปเที่ยวว่าที่ ไหนน่าเที่ยว ชื่อของที่ไหน ต่อรองราคาอย่างไร

ข่าวการเมือง หรือข่าวเศรษฐกิจที่น่าเสนอในข่าวต่างประเทศของ CRI จะ วิพากษ์วิจารณ์อเมริกาหรือตะวันตกอย่างชัดเจน ผู้ฟังมีความคิดเห็นอย่างไร

ผมรู้สึกเฉยๆกับตรงนี้ ลักษณะเป็นการโต้ตอบบ้างในบางครั้งเป็นเรื่องปกติ เนื่องจาก ข่าวของตะวันตกก็เชื่อไม่ได้ 100% เหมือนกัน แต่ทางตะวันตกมีวิธีที่แยบยลกว่า เช่น กรณีของจีน คนไหนที่เป็นศัตรูของจีน รัฐบาลจีนต้องจับตาดู และในปีนั้น คนๆ นั้นจะได้รางวัลโนเบลไพรซ์ สาขาสันติภาพ วิธีการก็คือว่าศัตรูของศัตรูนั้นคือมิตร มีการเมืองแทรกอยู่ เราต้องใช้วิจารณญาณ

เรียกได้ว่าสื่อจีน หรือ CRI ยังเป็นกระบอกเสียงให้พรรคคอมมิวนิสต์ตามทฤษฎีโซเวียต

ได้แต่ไม่เต็มปากเท่าไร เพราะว่าเท่าที่ฟัง ไม่ใช่จะยกย่องทุกอย่าง ถ้าจะเปรียบเทียบ คือไม่ใช่กรมประชาสัมพันธ์ แต่เป็นแค่ อสมท. เปรียบเทียบกันระหว่างงานในเมืองไทย จะเห็นชัดเจนว่า ข่าวของกรมประชาสัมพันธ์จะเป็นของรัฐบาลทั้งหมด แต่ถ้าเป็น อสมท. ข่าวจะหลากหลาย มีการติชมได้ ความแตกต่างน่าจะอยู่ตรงนี้ ซึ่งดีขึ้นกว่าสมัยก่อน แต่อาจจะยังไม่ค่อยกล้าเท่าไร เพราะเท่าที่ฟัง ไม่ได้ยินการนำเสนอข่าวในลักษณะกล้าพูดกล้าทำแบบจริงๆ จังๆ

การนำเสนอข่าวตามแนวทางนี้ของจีน คิดว่าเหมาะสมกับสภาพสังคมของจีนหรือไม่อย่างไร

ส่วนตัวคิดว่า ควรจะผ่อนปรนอีก ในขณะที่เดียวกัน คนที่รับผิดชอบเป็นผู้สื่อข่าว ต้องมีความรับผิดชอบสูงมากขึ้น มีจรรยาบรรณ เพราะว่าเราต้องคำนึงว่า ข่าวเวลานำเสนอออกไปแล้ว อาจสร้างปัญหาได้ และสังคมจีนกว้างใหญ่ การแก้ปัญหาเมื่อเกิดขึ้นไปแล้วเป็นเรื่องยาก

ในอนาคต อีก 10-20 ปี แนวทางดังกล่าวยังเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร

ไม่กล้ารับรองถึงขนาดนั้น ทฤษฎีอย่างหนึ่งแต่เวลานำไปใช้ก็ต้องปรับให้เข้ากับสถานการณ์ อย่างของอเมริกาที่เป็นประเทศเสรี แล้วนำมาเป็นแบบอย่างกัน ผมคิดว่า เหมาะกับอเมริกา จะเอามาใช้กับไทยหรือจีนคงไม่ได้ ถ้าจีนปกครองแบบประธานาธิบดีสหรัฐฯ ผมเชื่อว่าจีนแตกเป็นเสี่ยงๆ แตกเป็นหลายประเทศ แม้แต่ไทยเองถ้าเป็นอย่างอเมริกา ภาคอีสานคงเป็นประเทศหนึ่ง ภาคใต้ก็อีกประเทศหนึ่ง ผมเชื่อว่าเป็นอย่างนั้น เพราะอุปนิสัยของคนแตกต่างกัน ระบบการปกครองไม่สามารถใช้เป็นหนึ่งเดียวได้

ในฐานะผู้ฟังอยากเห็นสื่อจีนเป็นอย่างไร หรืออยากเห็น CRI พัฒนาไปในทิศทางใด

อยากให้มีความกล้าที่จะพูดนำเสนอในสิ่งที่เป็นจริง เพราะความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย หมายถึงกล้าพูดทุกเรื่องที่เป็นจริงแม้กระทั่งการวิพากษ์วิจารณ์พรรคหรือรัฐบาล ต้องคิดเหมือนว่าอันนั้นเป็นความผิดของตัวเองหรือความผิดของอะไรก็ตามไป ไม่นำเสนอในลักษณะปลุกปั่นขั้ว

บทสัมภาษณ์ 4. นางสาวสุพิชฌาย์ ปิยะศิริประภา ผู้ฟังวิทยุ และ/หรือติดตามข่าวสารจากเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย

ข้อมูลพื้นฐาน

เป็นคนกรุงเทพฯ โดยกำเนิด ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่ส่วนวิชาการและอี-เลิร์นนิ่งของบริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด สำนักงานใหญ่ ติดตาม CRI มากกว่า 2 ปี ส่วนใหญ่จะอ่านทางเว็บไซต์ในช่วงเย็นๆ หลังเลิกงาน ในวันจันทร์ถึงศุกร์ หรือตอนดึกหลังจากที่ลูกๆ เข้านอนแล้ว ใช้เวลาอ่านประมาณวันละ 1 ชั่วโมง

ติดตามข่าวสารอะไรจาก CRI ภาคภาษาไทย

อ่านแทบทุกเรื่องขึ้นอยู่กับว่ามีเวลามากน้อยแค่ไหน แต่ที่ชอบมากที่สุดคือ ข่าวความคืบหน้าความก้าวหน้าของเงินในด้านต่างๆ ข่าวการศึกษา ข่าววัฒนธรรม และข่าวเศรษฐกิจ

เหตุผลที่ติดตามอ่านข่าวจาก CRI ภาคภาษาไทย เพราะเหตุใด

ชอบความทันสมัยในการนำเสนอข่าวสารทั่วโลก โดยเฉพาะข่าวในภูมิภาคเอเชียและจีน นอกจากนั้นยังมีข่าวทางแอฟริกา ฯลฯ ที่สำคัญเป็นข่าวที่อ่านง่าย เข้าใจง่าย เนื้อหาไม่ยืดเยื้อประหยัดเวลาในการทำความเข้าใจเนื้อหาสาระ

กับสภาพสังคมจีนในปัจจุบันที่มีการเปิดประเทศมากกว่า 30 ปี ไม่ทราบว่าจะมองเห็นการเปลี่ยนแปลงของสื่อจีนหรือไม่ อย่างไร

คิดว่า การนำเสนอข่าวมีความหลากหลายทันสมัย สมัยก่อน การทำข่าวหรือการเสนอข่าวของสื่อมวลชนจีนเป็นเรื่องที่จำกัดมาก เพราะเงินกลัวเรื่องความมั่นคง แต่ตอนนี้นโยบายผ่อนคลายมากขึ้น จึงทำให้เราได้เรียนรู้พัฒนาการของสื่อมวลชนจีนได้ดีขึ้น และได้รู้จักจีนมากขึ้นด้วย

ถ้าเปรียบเทียบกับสื่อไทย คิดว่า CRI เหมือนหรือแตกต่างกันกับสื่อบ้านเราหรือไม่ อย่างไร

ถ้าจะเปรียบเทียบกันในความเป็นสื่อ สิ่งเหมือนกัน คือ การนำเสนอข่าวสาร ทั้งสื่อไทยและสื่อจีนต่างตั้งใจนำเสนอข่าวที่ทันสมัยที่สุด และเลือกรูปแบบการนำเสนอข่าวที่น่าสนใจ มีการติดตามข่าวได้หลากหลายวิธี สิ่งที่แตกต่างกัน คือ อิสรภาพในการนำเสนอข่าว สื่อจีนหรือ CRI ต้องทำภายใต้การควบคุมจากภาครัฐ แต่สื่อไทยสามารถนำเสนอได้อย่างอิสระ ภายใต้จิตสำนึกของนักข่าว ผู้อ่านหรือผู้ฟังใช้วิจารณญาณของตนเอง แต่ข้อเสียคือ สื่อไทยนำเสนอข่าวตลาดมากเกินไป เน้นขายข่าวสีสันมากกว่าข่าวที่ให้ประโยชน์กับประชาชน สำหรับสื่อจีน แม้จะ

ถูกจำกัดอิสรภาพบางเรื่อง แต่ข่าวที่นำเสนอเป็นข่าวที่คัดสรรมาแล้ว ข้อเสียก็คือ ไม่ค่อยมีการนำเสนอในเชิงวิเคราะห์

กับสภาพสังคมจีนในปัจจุบันที่มีลักษณะผ่อนปรนมากขึ้น คิดว่าส่งผลกับการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนจีนหรือไม่ อย่างไร

เท่าที่ทราบ สื่อมวลชนจีนคุ้นเคยกับวิธีการทำงานแบบนี้อยู่แล้ว ทำงานให้พรรคคอมมิวนิสต์ เป็นส่วนหนึ่งของพรรคฯ แต่ที่ชอบก็คือ มีความผ่อนปรนมากขึ้นในหลายๆ เรื่อง

ยังพูดได้ว่า สื่อมวลชนจีนทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงให้พรรคคอมมิวนิสต์ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คงไม่ใช่ มองว่าการบริหารของจีนทุกวันนี้ แม้จะเป็นรัฐบาลในระบอบสังคมนิยมที่มาจากคอมมิวนิสต์ แต่นโยบายหลายๆ อย่างของเขา ผู้นำของประเทศมีความชัดเจน และมีวิสัยทัศน์ที่ดี มีเป้าหมายในการนำประเทศ ทำให้เกิดความคล่องตัวในการตัดสินใจดำเนินนโยบายต่างๆ ซึ่งต่างจากประเทศไทย ที่เป็นประชาธิปไตยแบบหลายพรรค กลายเป็นเรื่องของการตกลงผลประโยชน์ของแต่ละฝ่ายมากกว่าคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประเทศและประชาชน

การนำเสนอข่าวของ CRI บางเรื่องนำเสนอในแง่มุมที่แตกต่างกับสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่อตะวันตก เช่น เลื่อนำเสนอในบางแง่มุม งดเว้นบางเรื่อง เป็นเพราะเหตุใด

ถูกจำกัดจากรัฐ แต่บางครั้งคิดว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะจีนมีประชากรจำนวนมาก การนำเสนอข่าวบางอย่างอาจก่อให้เกิดความแตกแยก กระทบต่อความมั่นคง จีนจึงเลือกไม่นำเสนอดีกว่าเพื่อความสงบสุข ซึ่งแตกต่างจากไทย ใครเชียร์ใคร ก็จะนำเสนอแบบสุดโต่ง จนคนฟังคนอ่านเคลิ้มตาม แยกแยะไม่ออกว่าอะไรเป็นความจริง อะไรเป็นความคิดเห็น จนอาจก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคม

แนวทางในการนำเสนอข่าวลักษณะดังกล่าวของจีนถูกต้องเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน เพราะมีพัฒนาการที่ค่อนข้างเห็นได้ชัด ค่อยๆ เป็นค่อยๆ ไป ไม่ใช่ทำแบบก้าวกระโดด และไม่ได้ปิดประเทศเหมือนในอดีต

ในอนาคตคิดว่าทิศทางในการนำเสนอข่าวของจีนจะเป็นอย่างไร

เชื่อว่า สื่อมวลชนจีนจะมีอิสรภาพในการนำเสนอข่าวมากขึ้น และสื่ออินเทอร์เน็ตน่าจะมีความสำคัญมากขึ้นด้วย

ในฐานะผู้ติดตาม CRI อยากเห็น CRI พัฒนาไปในทิศทางใด

อยากเห็นสื่อ CRI นำเสนอข่าวในเชิงวิเคราะห์มากขึ้น และมีการพัฒนาให้เข้าถึงข่าวได้หลายช่องทาง

บทสัมภาษณ์ 5. คุณศิริวรรณ ครุภา ผู้ฟังวิทยุ และ/หรือติดตามข่าวสารจากเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย

ขอทราบข้อมูลพื้นฐาน

ภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดเชียงราย ปัจจุบันอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ทำงานตำแหน่งเจ้าหน้าที่อาวุโส ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่ ติดตาม CRI มาประมาณ 3-4 ปีจากทางเว็บไซต์ ในช่วงเย็นๆ หลังเลิกงาน โดยใช้เวลาประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง

เหตุที่ติดตามอ่านข่าวจาก CRI ภาคภาษาไทย เพราะเหตุใด

ที่แรกติดตามเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเขียนบทความ เข้ามาดูข้อมูลในบางเรื่องที่ต้องการ เช่น ข่าวเศรษฐกิจ แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น แต่หลังจากนั้นก็ติดตามเป็นประจำ ชอบช่วงที่สอนภาษาจีนด้วย

คิดว่าข่าวสาร หรือ รายการต่างๆ ที่ CRI ภาคภาษาไทย นำเสนอเป็นอย่างไร

บางรายการมีความน่าสนใจ แต่ยังขาดเนื้อหาที่ครอบคลุมสำหรับตอบข้อสงสัยของผู้ฟัง เพราะหลังจากฟังรายการแล้วหลายเรื่องก็ยังมีคำถามที่อยากรู้อยู่ โดยที่ทาง CRI ไม่ได้นำเสนอต่อ อยากให้รายการครอบคลุมรอบด้านมากกว่านี้ ในส่วนของข่าวยังสรุปการนำเสนอไม่เด็ดขาด ขาดวิสัยทัศน์ในการทำข่าว เหมือนเป็นการรายงานไปเรื่อยๆ และมีธงหรือมีจุดมุ่งหมายไว้ก่อนแล้ว

กับสภาพสังคมจีนในปัจจุบันที่มีลักษณะผ่อนปรนในบางเรื่อง แต่ยังควบคุมบางเรื่อง คิดว่าส่งผลกับการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนจีนหรือไม่ อย่างไร

คิดว่าส่งผลกระทบต่อการทำงานของสื่อ เพราะสื่อในหลายประเทศอาจรายงานทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีอิสระ แต่การรายงานของสื่อจีนนั้นส่งผลกระทบต่อรับรู้ของคนที่รับสื่อ อย่างที่บอกไปแล้วว่า ในบางเรื่องเหมือนรายงานไม่ครบถ้วน หรือรายงานเพียงบางส่วนเท่านั้น

พูดได้ว่าสื่อมวลชนจีนทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงให้พรรคคอมมิวนิสต์ตามทฤษฎีโซเวียตได้หรือไม่

คิดว่ายังคงเป็นเช่นนั้น

การนำเสนอข่าวของ CRI ในปัจจุบัน เป็นอย่างไร

มีส่วนที่ดีและน่าจะทำได้ดีกว่านี้ และยังมีส่วนที่ต้องปรับปรุงและเพิ่มเติมด้วย เพื่อเพิ่มความโดดเด่นดึงดูดความสนใจ น่าติดตาม จนไปถึงขั้นที่ถ้าใครนึกถึงสื่อจีนก็ต้องนึกถึง CRI ในเหตุผลเรื่องของการนำเสนอที่ น่าเชื่อถือ ความน่าไว้วางใจ และความชัดเจน ผู้ฟังสามารถใช้ข้อมูลของ CRI ในการอ้างอิงหรือตัดสินใจในหลายๆ ด้านได้

การนำเสนอข่าวของ CRI ภาคภาษาไทย บางเรื่องแตกต่างกับสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่อตะวันตก คิดว่าเป็นเพราะเหตุใด

การเลือกนำเสนอในบางแง่มุม งดเว้นบางเรื่อง บางทีอาจเป็นข้อจำกัดจากการควบคุมสื่อของรัฐ หรือการนำเสนอเหมือนสื่ออื่นๆ สื่อของตัวเองอาจได้รับความสนใจไม่เท่ากับสื่อที่นำเสนอการติดตาม ไว้มากอยู่แล้ว บางทีคิดว่า การเสนอในแง่มุมของ CRI อาจดึงความสนใจได้จากคนบางกลุ่ม แต่การนำเสนอบางแง่มุม หรืองดเว้นบางเรื่องก็เพื่อให้เหมาะสมกับนโยบายของรัฐ

คิดว่าแนวทางในการนำเสนอข่าวในลักษณะดังกล่าวถูกต้องเหมาะสมกับสภาพสังคมของจีนในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

ถ้าจะมองถึงเรื่องความเหมาะสม คิดว่าเหมาะสมแล้ว เพราะไม่ได้สร้างปัญหาอะไร แต่ถ้ามองถึงความถูกต้อง บางทีความถูกต้องอาจสร้างปัญหาในหลายๆ เรื่องได้ในภายหลัง เพราะในยุคสมัยนี้การปกปิดข้อมูลข่าวสารเป็นไปได้ยาก

ในอนาคตคิดว่าทิศทางในการนำเสนอข่าวของจีนจะเป็นอย่างไร

ขึ้นอยู่กับความต้องการของรัฐ ซึ่งเป็นผู้กำหนดทิศทางของสื่อจีน ที่ต้องการให้ผู้รับสื่อรับรู้และเข้าใจในเรื่องใดบ้าง

ในฐานะผู้ฟัง ต้องการเห็นสื่อจีนพัฒนาไปในทิศทางใด

ต้องการให้สื่อจีนพัฒนาไปในทิศทางที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับสื่อ ทั้งในเรื่องของเนื้อหา วิธีการ รูปแบบการนำเสนอ และข้อมูลต่างๆ

บทสัมภาษณ์ 6. นายเกษม คุ่มครองศิลป์ ผู้ฟังวิทยุ และ/หรือติดตามข่าวสารจากเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย

ข้อมูลพื้นฐาน

เป็นคนกรุงเทพฯ อยู่ที่ พุทธมณฑล สาย 4 มีเชื้อสายจีน จบจากจุฬาฯ ปัจจุบันอายุ 38 ปี ทำงานเป็นผู้จัดการหน่วยอยู่ที่เอไอเอ ประกันชีวิต มีงานพิเศษคือ มาถวายความรู้พระลูกศิษย์ ที่มหาจุฬาฯ วิชาสถิติ ติดตามฟังทางวิทยุจุฬาฯ รู้จัก CRI ผ่านทางวิทยุจุฬาฯ ติดตามฟังมาได้ 2 ปีกว่าแล้ว ฟังต่อเนื่องบ้าง ไม่ต่อเนื่องบ้างแล้วแต่ช่วงเวลา และบางครั้งก็เปิดเว็บ Thai.CRI.com อ่านเพิ่มเติมในบางเรื่อง

เหตุผลที่ติดตามข่าวสารจาก CRI ภาษาไทย เพราะอะไร

เป็นคนชอบฟังข่าวจากหลายสำนัก ไม่ใช่จะฟังข่าวเฉพาะสื่อเหลือง เฉพาะสื่อแดงอย่างเดียว หรือฟังข่าวจากวิทยุจุฬาฯ อย่างเดียว ฟังหมดเท่าที่มีเวลา เวลาไปต่างประเทศจะเปิด CNN หรือเปิดอะไรที่เกี่ยวข้องกับประเทศของเขา ส่วน CRI สะดวกตรงที่เป็นภาษาไทย และอยากรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศจีน มุมมองของจีนในเรื่องต่างๆ

ไม่ทราบสนใจอะไรเกี่ยวกับประเทศจีน

บรรพบุรุษมีเชื้อจีน อยากรู้เรื่องราวต่างๆในประเทศจีน และมุมมองของรัฐบาลจีนเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลก ไม่ใช่ฟังแต่ฝั่งตะวันตกอย่างเดียว อีกทั้งเคยไปเที่ยวจีนหลายครั้ง หลายเมือง เช่น ฉงตู่ เซี่ยเหมิน เซียงไฮ้ มีความสนใจอยากรู้เรื่องราวที่เกี่ยวกับประเทศจีน

ข้อมูลข่าวสารที่ CRI ภาษาไทย นำเสนอเป็นอย่างไร

ถ้าเป็นข่าวตอนเย็น เป็นข่าวที่มีสั้น กระชับ ทำให้ได้รับข่าวสารจากเมืองจีนมากขึ้น เพราะว่าตอนนี้เรารับและฟังจากทางตะวันตกอยู่ตลอดเวลา และค่อนข้างมาก ถ้าเรารับข่าวจากจีนไปด้วย ทำให้มีมุมมองที่หลากหลาย ได้รู้ได้รับข่าวสารจากจีนจากโลกตะวันออกมากขึ้น บางทีอยู่ไกลๆ กัน แต่รู้เรื่องของทางยุโรปและอเมริกามากกว่า

ฟัง CRI มา 2 ปี อยากเห็นการพัฒนาอย่างไร

คิดว่า ทีมงานมีความตั้งใจในการนำเสนอข่าว มีความหลากหลาย ช่วงเรียนภาษาจีนกับ CRI ท่องเที่ยว สารคดี เป็นต้น อยากให้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวรรณคดีจีน อาจนำมาเล่าให้ฟัง สรุปให้ฟัง วรรณกรรมจีนมีเรื่องเด่นๆ อยู่มากมายหลายเรื่องนำมาเล่าให้ฟังคนไทยน่าจะดี เพราะว่าบางที่ได้ไปท่องเที่ยวที่นั่นที่นี้ในประเทศจีน มันฉาบฉวย ลงชื่อของนิดๆ หน่อยๆ แต่วรรณกรรมสามารถลงลึก ได้เห็นภาพวิถีชีวิตของชาวจีนผ่านวรรณกรรม น่าจะเป็นเรื่องที่ดี

จีนในปัจจุบันมีการเปิดประเทศมากกว่า 30 ปี คิดว่า สื่อจีนน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

จากการติดตามข่าวจาก CRI ภาษาไทยพอจะจับได้ว่า สื่อจีนมีความหลากหลายมากขึ้น แต่ว่าความเปิดกว้างก็อาจจะมี แต่ยังมีคามระมัดระวังด้วย แต่ไม่ใช่ปิดกั้นทั้งหมด คิดว่าสื่อจีนอย่าง CRI มีวินัยในการนำเสนอมีกรอบที่ต้องระมัดระวัง ซึ่งโดยส่วนตัวคิดว่าดี เพราะว่าอะไรที่เสรีมากเกินไปก็ไม่ใช่ว่าจะดีและถูกต้องเสมอไป

ถ้าให้เปรียบเทียบกับสื่อบ้านเราคิดว่า CRI เหมือนหรือคล้ายคลึงกับองค์กรสื่อสารมวลชนใด

ที่แรกไม่คิดว่า CRI จะใหญ่โตอะไรมากมาย แต่เมื่อมีโอกาสเยี่ยมชม CRI เป็นองค์กรที่ใหญ่มาก เห็นแล้วตกใจ โดยเฉพาะภาคภาษาไทย ภาคภาษาลาว แต่ละภาคมีห้องทำงานของตัวเอง มีทีมงานหลายสิบคน มีภาษาแยกได้ 50 กว่าภาษารวมกัน มีประวัติศาสตร์ คงจะคล้ายๆ ไทยพีบีเอสหรือ อสมท. หรือเปล่าอันนี้ไม่แน่ใจ แต่ CRI เป็นหน่วยงานราชการ

สังคมจีนปัจจุบันมีการผ่อนคลายในหลายๆ เรื่อง คิดว่ามีผลต่อการเสนอข่าวสารของสื่อจีนหรือไม่ อย่างไร

คิดว่ามี ไม่แน่ใจว่าจะเป็นไปในทางบวกหรือลบ ผู้ฟังคิดว่ามีการผ่อนคลายแต่ว่าก็ยังมีความข้อจำกัด คือจีนมีความระมัดระวังในการนำเสนอ แต่เหมือนกับว่า อะไรที่เป็นเรื่องของการ

วิพากษ์วิจารณ์จะมีข้อจำกัด บางเรื่องพูดไม่ได้ แต่เขามีความพยายามในการนำเสนอในอีกมุมหนึ่ง ให้เรารับรู้ด้วย นอกเหนือจากที่รับรู้จากแหล่งอื่นๆ

ถ้าเปรียบเทียบระหว่างสื่อตะวันตกกับสื่อจีนบางครั้งการนำเสนอข่าวจะสวนทางกัน ในฐานะผู้ฟัง เราจะเชื่อหรือไม่เชื่อฝ่ายไหน อย่างไร

ผมเป็นประเภทฟังหูไว้หู ถ้าฟังจาก CNN ก็ไม่ได้ว่าเขาจะถูกทุกเรื่อง แต่ว่า CNN มีเทคนิคที่ดีในการนำเสนอ ชูใจ มีภาพ มีการวิเคราะห์ที่ลึกซึ้งน่าเชื่อถือ ในขณะที่ CRI มีการพูดการรายงานแบบเรียบง่าย แต่น้ำเสียงของความจริงใจดูแล้วใช้ได้ คือคนทำงานเขามีบริบทของตัวเอง แต่ละสังคมอยู่แล้ว มีความระมัดระวังอยู่แล้ว

สังเกตการนำเสนอข่าวการเมือง ข่าวที่กล่าวถึงอเมริกา หรือข่าวที่พูดถึงรัฐบาลจีน มีลักษณะที่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ไม่ทราบว่ามีผู้ฟังสังเกตเรื่องเหล่านี้ได้บ้างหรือไม่

เขาจะใช้คำพูดฟุ่มเฟือยน้อยมาก จะว่าใช้คำพูดกะทัดรัด คำที่เรียบเรียงแล้ว ก็เลยสังเกตได้ว่าระมัดระวัง ใช้คำพูดแบบชัด ลึก ได้ใจความแล้วก็พอ ไม่ต้องขยายความอะไรมาก ไม่เหมือนสื่อตะวันตกที่อาจจะพูดในลักษณะอธิบาย มีภูมิหลังท้าวความมากมาย

แนวทางที่รัฐบาลจีนใช้ในการควบคุมสื่อจีนในปัจจุบัน คิดว่าเหมาะสมกับประเทศจีนหรือไม่ อย่างไร

คิดว่าเหมาะสม เพราะประเทศจีนเป็นประเทศใหญ่ มีช่องว่างทางสังคมสูง ถ้าไม่ควบคุมข้อมูลข่าวสารบ้าง เกิดว่าทั้ง 2 ฝ่ายมีการปะทะแตกหักกันจะเป็นเรื่องที่รุนแรงมาก ถ้าอย่างอินเดียเขามีความเชื่อเรื่องวรรณะ ทำให้ความแตกต่างไม่อันตราย

ในอนาคตคิดว่า แนวทางนี้จะยังใช้ได้ต่อไป หรือควรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

ตรงนี้ ไม่แน่ใจว่า ควรจะปิดกั้นหรือเปิดกว้าง เพราะประชาชนจำนวนมากยังขาดสถานะทางสังคม ขาดความรู้ ขาดวิจารณญาณ ขาดการไตร่ตรอง ถ้าเปิดกว้างหมด ก็เป็นเรื่องที่น่าห่วง เพราะจีนเป็นบริโคนิยมมาตั้งแต่เปิดประเทศ

ในฐานะผู้ฟังอยากให้ CRI นำเสนอข่าวสารในลักษณะใด

นำเสนอความสมานฉันท์ และสาระของชีวิตมากขึ้น ไม่ใช่เอาแต่การบริโคนิยม ไม่ใช่เอาแต่ท่องเที่ยว หรือเศรษฐกิจ

CRI หรือสื่อจีนยังคงเป็นกระบอกเสียงของพรรคคอมมิวนิสต์หรือไม่

คิดว่าเป็น 60 ผ่อนปรน 40 แล้วยัง เพราะมันมีความหลากหลายมากขึ้น แต่ก็ยังมีความระมัดระวังมากอยู่ CRI เหมือนราชการ สังกัดอยู่กับกระทรวงข่าวสาร มีผู้อำนวยการเทียบได้กับอธิบดี

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มผู้ฟังวิทยุชาวไทย และ/หรือ ผู้ติดตามข่าวสารจากทางเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทยส่วนใหญ่ พบว่า กลุ่มผู้ฟังวิทยุมักใช้เวลาช่วงเช้าและเย็นในการรับฟังข่าวสาร ขณะที่กลุ่มที่เปิดอ่านจากเว็บไซต์จะใช้เวลาช่วงเย็นหลังเลิกงานและตอนค่ำก่อนเข้านอน โดยใช้เวลาประมาณ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง ต่อวัน สาเหตุที่ติดตาม CRI อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดเนื่องจากผู้ฟังชื่นชอบวัฒนธรรมจีนและมีความสนใจด้านประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การท่องเที่ยว วิทยาศาสตร์ ความก้าวหน้าของประเทศจีนอยู่ก่อนแล้ว ขณะที่บางคนสนใจเรียนภาษาจีน และมีเชื้อสายจีน ซึ่งทาง CRI สามารถนำเสนอข้อมูลได้หลากหลายและทันสมัยมากขึ้น

ในส่วนของกรนำเสนอข้อมูลข่าวสารของ CRI ผู้ฟังส่วนใหญ่ทราบว่า CRI สามารถนำเสนอข่าวได้หลากหลายและเปิดกว้างมากขึ้นจากนโยบายเปิดประเทศของรัฐบาลจีน แต่ยังมีข้อจำกัดอยู่ในการนำเสนอข่าวในบางเรื่อง ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล หรือ พรรคคอมมิวนิสต์ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือการตอบโต้ฝ่ายตรงข้ามอย่าง อเมริกา หรือ ตะวันตก เป็นต้น ซึ่งผู้ฟังคิดว่า การถูกจำกัดจากรัฐดังกล่าว องค์กร CRI จึงยังคงทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของพรรคคอมมิวนิสต์อยู่ แต่มีการผ่อนปรนในหลายๆ เรื่องซึ่งแตกต่างจากยุคสมัยที่ดำเนินนโยบายปิดประเทศ

หากจะเปรียบเทียบ CRI กับสื่อมวลชนของไทย ผู้ฟังคิดว่า สื่อไทยส่วนมากมีแต่ข่าวลือลั่นที่ให้ประโยชน์แก่ประชาชนน้อย ถึงแม้ CRI จะดูเหมือนว่าถูกจำกัดอิสรภาพ แต่ก็ยังมีความเป็นอิสระไม่ใช่สื่อที่ถูกปิดกั้นทั้งหมด ลักษณะคล้ายกับ ช่อง อสมท. ของประเทศไทย ขณะที่ผู้ฟังทั้งหมดมีการใช้วิจารณญาณในการรับฟังข่าว จึงรู้สึกเฉยๆ กับการที่ CRI ตอบโต้อเมริกาหรือชาติตะวันตก และคิดว่าการรับฟัง CRI เป็นประโยชน์ในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารในอีกแง่มุมหนึ่งที่อาจไม่มีนำเสนอในสื่อตะวันตก ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลค้ำจ้ำงทางฝั่งตะวันตกหรืออเมริกาได้

ผู้ฟังส่วนใหญ่พบการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีของ CRI แต่ อยากให้เพิ่มรายการเกี่ยวกับวรรณคดี ประวัติศาสตร์ และเรื่องราวเกี่ยวกับสังคมจีนมากขึ้น และต้องการให้ข่าวของ CRI มีความลึกและละเอียดมากกว่านี้ ในส่วนของการดำเนินนโยบายด้านสื่อสารมวลชนของจีน ผู้ฟังส่วนใหญ่คิดว่า ณ ปัจจุบันจีนดำเนินนโยบายการควบคุมสื่อได้เหมาะสมดีแล้ว แต่ในอนาคตนั้นผู้ฟังส่วนหนึ่งคิดว่า ต้องมีการให้อิสระมากขึ้น ขณะที่บางส่วนไม่แน่ใจ

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 บทสรุป

การศึกษาเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในการเสนอข่าวของ CRI Online (China Radio International) ภาคภาษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย ศึกษาหลักเกณฑ์ นโยบายและกระบวนการคัดเลือกข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทย และศึกษาถึงทิศทางในการนำเสนอข่าวในอนาคตของ CRI Online ภาคภาษาไทย

โดยมีเครื่องมือในการศึกษาจากการ 1) ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดย ได้เข้าทำงานในตำแหน่งผู้สื่อข่าวอยู่ที่ CRI ภาคภาษาไทย เป็นเวลา 1 ปี ตั้งแต่ 26 พฤษภาคม 2550 ถึง 19 มิถุนายน 2551 2) จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทยในประเด็นความเป็นกลางโดยเปรียบเทียบระหว่างข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ เป็นเวลา 6 เดือน ในลักษณะวันเว้นวัน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2552 ถึงเดือนพฤษภาคม 2553 และ 3) จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง 3 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 18 คน ได้แก่ 1) กลุ่มบุคลากรชาวจีนที่ทำงานใน CRI ภาคภาษาไทย 2) กลุ่มนักวิชาการและนักวิชาชีพชาวไทยที่เกี่ยวข้องและสนใจสื่อสารมวลชนจีน และ 3) กลุ่มผู้ฟังชาวไทยที่ติดตาม CRI ภาคภาษาไทย

CRI (China Radio International) หรือ สถานีวิทยุกระจายเสียงระหว่างประเทศแห่งชาติจีน เป็นองค์กรสื่อสารมวลชนของรัฐบาล ให้บริการด้านวิทยุกระจายเสียงและเว็บไซต์ข่าวสารทั้งข่าวภายในประเทศและข่าวต่างประเทศทั่วโลก รวมทั้งสารคดีที่มีเนื้อหาหลากหลาย เช่น ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และรายการสอนภาษาจีน เป็นต้น ซึ่งแบ่งเป็นภาษาจีนกลาง ภาษาท้องถิ่น และภาษาต่างประเทศ รวมทั้งสิ้น 48 ภาษา โดยภาษาไทยก็เป็นหนึ่งในนั้น

จากผลการศึกษาในส่วนของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ พบว่า นโยบายของ CRI มาจากรัฐบาลโดยตรง มุ่งเน้นการนำเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์จากจีนไปสู่ทั่วโลก อีกทั้งยังเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างจีนกับทั่วโลก ซึ่งภาคภาษาต่างๆ ใน CRI จะรับนโยบายมาปฏิบัติ และอาจเพิ่มเติมขยายความภายใต้กรอบของนโยบายหลัก อย่างเช่นภาคภาษาไทย มีการเพิ่มเติมว่า จะต้องนำเสนอข่าวอย่างมีคุณภาพ และกระชับความสัมพันธ์อันดีกับชาวไทยและคนต่างชาติที่รู้ภาษาไทย

ขณะที่รัฐบาลจีนได้ดำเนินนโยบายเปิดประเทศเมื่อ 30 กว่าปีก่อน ทำให้สื่อสารมวลชนจีนมีอิสระในการทำงานมากขึ้น นำเสนอข่าวสาร และรายการต่างๆ ได้หลากหลายมากขึ้นก็ตาม และมีอิสระในการคัดเลือกข่าวที่นำเสนอได้เอง แต่โดยนโยบายหลักที่ส่งตรงมาจากส่วนกลาง ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาล ก็ได้สะท้อนถึงทิศทางของข่าวที่นำเสนอว่า ต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ ต้องส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมของรัฐ และห้ามวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลหรือพรรคคอมมิวนิสต์จีน ซึ่งแม้ว่าจะไม่มีการเขียนกฎเกณฑ์ดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรก็ตาม แต่เป็นที่ทราบกันดีของบุคลากร CRI ที่ปฏิบัติหน้าที่ทุกคน

ในส่วนของការวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศที่นำเสนอในเว็บไซต์ CRI Online ภาคภาษาไทย เป็นเวลา 6 เดือน ในลักษณะวันเว้นวัน ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2552 ถึงเดือนพฤษภาคม 2553 พบว่า CRI Online ภาคภาษาไทย มุ่งเน้นนำเสนอข่าวในประเทศมากกว่าข่าวต่างประเทศ ทั้งจำนวนของข่าว การให้พื้นที่ข่าวและจำนวนภาพประกอบข่าว ในส่วนประเภทของข่าว ข่าวในประเทศจะนำเสนอทั้งข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ และข่าวสังคม-วัฒนธรรม สลับสับเปลี่ยนกันไป มีข่าวการศึกษา ข่าวสิ่งแวดล้อม-สาธารณสุข และข่าวอื่นๆ อาทิ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง แทรกเข้ามาบ้างแต่ไม่มากนัก ขณะที่ข่าวต่างประเทศจะเน้นนำเสนอข่าวการเมือง และข่าวเศรษฐกิจเป็นหลัก ข่าวสังคม-วัฒนธรรมมีนำเสนอบ้างแต่มักจะเป็นเรื่องของชาวจีนมากกว่าเรื่องของชาวต่างชาติ เช่น การฉลองตรุษจีนของชาวจีนในต่างประเทศ หรือข่าวการเปิดนิทรรศการศิลปะลายฟู่กันจีนในต่างประเทศ เป็นต้น

ในส่วนของเนื้อหาข่าว พบว่า ข่าวในประเทศนำเสนอเนื้อหาในด้านบวก ตลอดทั้ง 6 เดือนพบข่าวที่มีเนื้อหาด้านลบในสัดส่วนที่น้อยมาก (ตามตารางที่ 6 ของทุกเดือน) และข่าวด้านลบที่นำเสนออีกเป็นด้านลบในส่วนของภาคสังคม ภาคเอกชน ภัยธรรมชาติ หรือผลกระทบจากโลกภายนอก เช่น เศรษฐกิจโลกตกต่ำ โรคระบาด สภาพภูมิอากาศแปรปรวน เป็นต้น แต่ไม่พบข่าวด้านลบที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลจีน หรือพรรคคอมมิวนิสต์จีนแต่อย่างใด

ด้านข่าวต่างประเทศ เนื้อหาที่พบ จะมีทั้งด้านบวกและข่าวด้านลบ แต่ข่าวด้านบวกจะมีสัดส่วนที่มากกว่าอย่างเห็นได้ชัด ตามนโยบายของ CRI ในการเป็นสื่อที่สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ ขณะที่ข่าวด้านลบจะเป็นข่าวในลักษณะตอบโต้ฝ่ายตรงข้ามที่โจมตีรัฐบาลจีน ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ยุโรปตะวันตก ญี่ปุ่น เป็นต้น หรือนำเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์กับชาวจีน เช่น โรคระบาดในต่างประเทศ อาชญากรรมในต่างประเทศ การประท้วงในประเทศต่างๆ ปัญหาเศรษฐกิจในต่างประเทศ ปัญหาการเมืองหรือความขัดแย้งระหว่างประเทศ เช่น ไทยกับกัมพูชา หรือ อิสราเอลกับปาเลสไตน์ เป็นต้น ซึ่งมีความหลากหลายในการนำเสนอมากกว่าข่าวในประเทศ แต่ถ้าเป็นข่าวเกี่ยวกับประเทศจีน เนื้อหาในข่าวต่างประเทศก็จะนำเสนอในด้านบวกเช่นเดียวกับ

ข่าวในประเทศ เช่น จีนช่วยเหลือประเทศยากจนในแอฟริกา นายจีนได้รับการชื่นชมจากการเยือนยุโรป เป็นต้น

ด้านมุมมอง ความคิด ความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่1 กลุ่มบุคลากรชาวจีน ที่ทำงานใน CRI ภาคภาษาไทย กลุ่มที่2 กลุ่มนักวิชาชีพและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องและสนใจสื่อสารมวลชนจีน และกลุ่มที่3 กลุ่มชาวไทยที่ติดตาม CRI ภาคภาษาไทย

โดยสรุปพบว่า ทั้งหมดเชื่อว่า CRI ภาคภาษาไทย มีอิสระในการทำหน้าที่สื่อมวลชนมากขึ้นกว่าแต่ก่อน โดยให้เหตุผลคล้ายกันคือ จากการปฏิรูปและเปิดประเทศของรัฐบาลจีน ขณะที่บุคลากรของ CRI ส่วนใหญ่ มองว่า สื่อจีนไม่แตกต่างจากสื่ออื่นๆ ทั่วโลกที่เป็นของรัฐ ภายใต้ระบอบการปกครอง พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สื่อจีนมีมาตรฐานในการทำงานของตนเอง ไม่จำเป็นต้องนำไปเทียบกับสังคมอื่นๆ โดยเฉพาะตะวันตก หรืออเมริกา และการดำเนินนโยบายด้านสื่อมวลชนของรัฐบาลจีนที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว

มีเพียงนางสาวเหดินเซียง ผู้สื่อข่าว CRI ประจำประเทศไทย ที่แสดงความคิดเห็นชัดเจนว่า ในบางเรื่องรัฐบาลได้เข้ามาแทรกแซงมากเกินไป และในอนาคตเชื่อได้ว่า จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง โดยรัฐบาลจะต้องให้อิสระในการทำงานของสื่อมวลชนมากขึ้นกว่าเดิม

ขณะที่กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการและนักวิชาชีพชาวไทยที่เกี่ยวข้องและสนใจสื่อสารมวลชนจีน มองว่า ปัจจุบันถึงแม้ว่า CRI จะมีความหลากหลายมากขึ้นก็จริง แต่ยังคงทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของพรรคคอมมิวนิสต์ตามทฤษฎีโซเวียตคอมมิวนิสต์ ดังนั้นในอนาคต CRI และ/หรือ สื่อมวลชนจีน จะต้องปรับตัว เปิดกว้างและมีความหลากหลายมากขึ้น โดยทำหน้าที่เป็นสื่อมวลชนของประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่ทำหน้าที่เป็นสื่อของรัฐ แต่โดยเงื่อนไขในเรื่องของที่มาของ CRI และ/หรือ สื่อจีนทั้งหมด ซึ่งรัฐเป็นเจ้าของก็เป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากที่จะมีการเปลี่ยนแปลงในเร็ววันนี้ ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลมากกว่าว่า จะให้สื่อมวลชนนำเสนอข่าวในแง่บวกหรือทิศทางไหน อย่างไร

ขณะที่กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ติดตาม CRI ภาคภาษาไทย ซึ่งเป็นคนไทย แสดงความคิดเห็นโดยสรุปว่า CRI มีการนำเสนอข่าวและรายการต่างๆ ได้หลากหลายขึ้น และเข้าใจว่า ยังคงทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลจีน แต่ไม่เหมือนในอดีตที่ดำเนินนโยบายปิดประเทศ มีความอ่อนปรนมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่ดี ลักษณะคล้ายกับสถานีโทรทัศน์ อสมท.ของประเทศไทย

ในส่วนขอเนื้อหาข่าวผู้ฟังสามารถสังเกตได้ว่า ข่าวเรื่องไหนที่ CRI นำเสนอในลักษณะตอบโต้ และ/หรือ แตกต่างไปจากสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะสื่อตะวันตก ซึ่งผู้ฟังส่วนใหญ่มองว่าเป็นเรื่องที่ดี ที่สามารถได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย และแตกต่าง ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลคัดแย้งกับทางสื่ออเมริกาหรือสื่อตะวันตกได้ ในส่วนของนโยบายสื่อมวลชนของรัฐบาลจีน ผู้ฟังบางส่วนเชื่อว่าในอนาคตจะต้องมีการอ่อนปรน โดยให้อิสระในการทำงานของสื่อมวลชนมากขึ้น

แต่บางส่วนก็ไม่แน่ใจ โดยให้เหตุผลว่า ประเทศจีนเป็นประเทศใหญ่ ประชาชนมีจำนวนมาก หากมีเสรีภาพมากเกินไปจะเกิดความวุ่นวายได้

ดังนั้น จากที่ผู้เขียนได้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวที่นำเสนอในเว็บบอร์ดของ CRI และจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง สรุปว่า CRI Online ภาคภาษาไทย ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือนโยบายส่วนกลางซึ่งขึ้นตรงกับคณะรัฐมนตรีจีน การคัดเลือกและการนำเสนอข่าวของ CRI Online ภาคภาษาไทยจึงปฏิบัติตามนโยบายของรัฐ โดยสะท้อนให้เห็นจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาข่าวในประเทศและข่าวต่างประเทศ ซึ่งข่าวในประเทศจะมีเนื้อหาด้านบวก ขณะที่ข่าวต่างประเทศจะมีเนื้อหาทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยมีสัดส่วนข่าวด้านบวกมากกว่าข่าวด้านลบ แต่ทั้งหมดข่าวที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลจีนจะไม่มีการนำเสนอข่าวด้านลบแต่อย่างใด

แม้ว่าหลังการปฏิรูป และเปิดประเทศมากกว่า 30 ปีของจีน CRI Online ภาคภาษาไทย จะมีเสรีภาพในการทำหน้าที่สื่อมวลชนมากขึ้น เสนอข่าวและรายการต่างๆ ได้หลากหลายขึ้นก็ตาม แต่เสรีภาพของการทำหน้าที่ก็ยังมีข้อจำกัด ขึ้นอยู่กับนโยบายจากส่วนกลาง ซึ่งมาจากรัฐบาล ดังนั้น การทำหน้าที่สื่อมวลชนในแง่ของการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นในเชิงนโยบาย หรือตัวบุคคลย่อมเป็นสิ่งที่กระทำไม่ได้ ขณะเดียวกันแม้ว่าจะปฏิรูปและเปิดประเทศมากกว่า 30 ปีแล้วก็ตาม รัฐบาลจีนก็ยังใช้สื่อมวลชนเป็นกระบอกเสียงของรัฐอยู่เสมอเช่นในอดีต เช่น การตอบโต้ญี่ปุ่นเรื่องน่านน้ำทางทะเล การตอบโต้สหรัฐที่กล่าวหาว่าจีนปั่นค่าเงินส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก หรือการสร้างความสำเร็จรุ่งเรืองในทิเบตของจีน ก็เป็นเรื่องของการใช้สื่อเพื่อเป็นกระบอกเสียงของรัฐทั้งสิ้น ซึ่งย่อมแสดงให้เห็นว่า การนำเสนอข่าวของ CRI Online ซึ่งเป็นสื่อมวลชนของรัฐ ยังขาดความเป็นกลางในการนำเสนอข่าว

5.2 ข้อเสนอแนะ

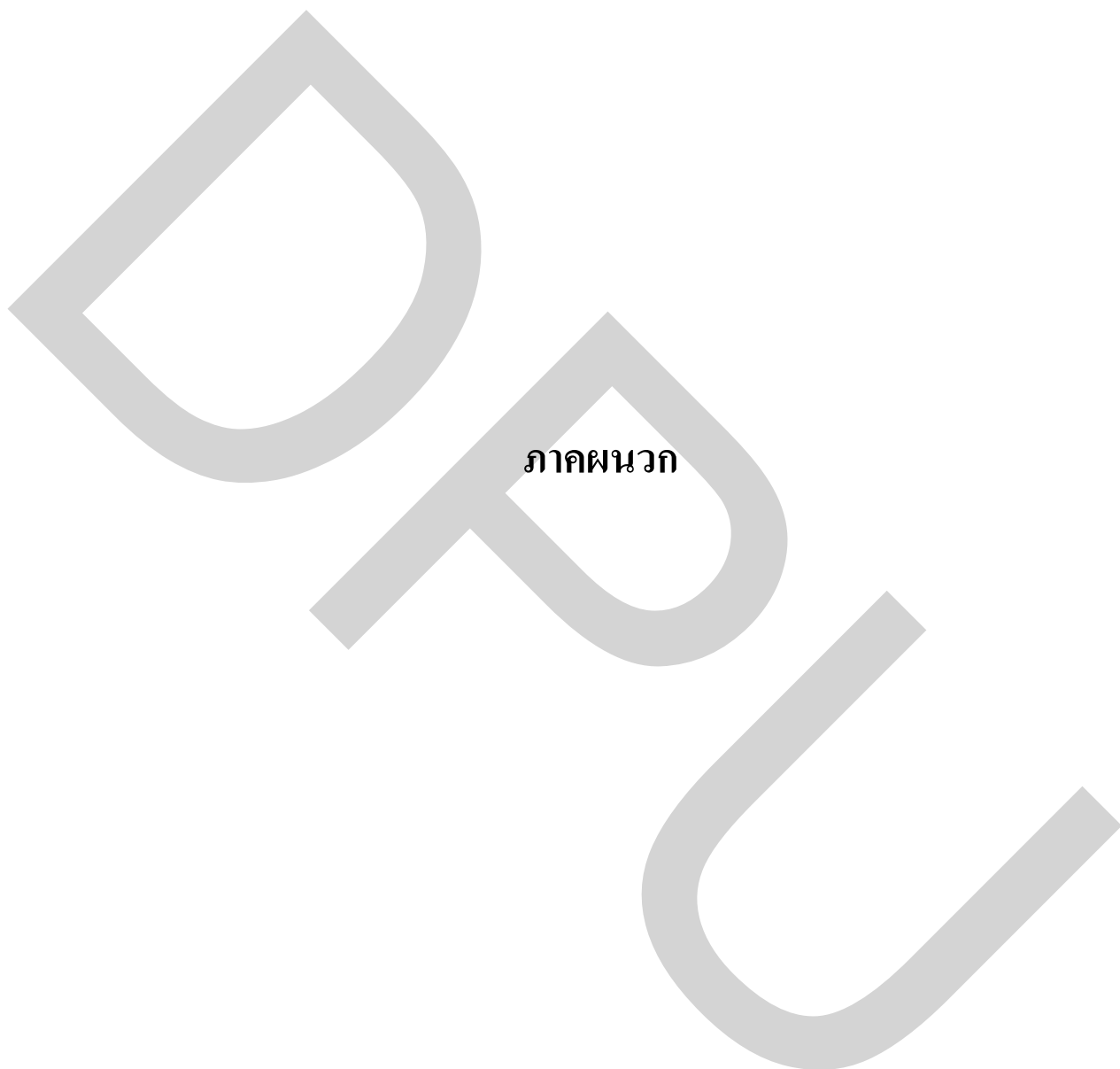
จากการศึกษาครั้งนี้ได้มองเห็นภาพของ CRI Online ภาคภาษาไทย ซึ่งเป็นสื่อแขนงหนึ่งของสื่อมวลชนจีน เป็นสื่อในประเทศที่ปกครองในระบอบสังคมนิยม และเป็นสังคมนิยมที่มีลักษณะเฉพาะ แม้ว่าการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของ CRI Online ภาคภาษาไทยในปัจจุบันจะมีเสรีภาพในการทำหน้าที่ของสื่อมากขึ้น นำเสนอข่าวสารได้หลากหลายมากขึ้น อาทิ เรื่องราวในโลกตะวันตก ศิลปวัฒนธรรมของสังคมอื่น กีฬา บันเทิง การศึกษา สาธารณสุข หรือการรายงานเหตุการณ์สำคัญๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลก อาทิ สงครามในอิรัก การปะทะกันที่ชนวนกาซา ฯลฯ แต่ CRI ไม่สามารถวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลของตนเอง ที่ทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองและดูแลประชาชนและประเทศชาติได้ตามบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนสากล ซึ่งเท่ากับเป็นการปิดกั้นการรับรู้ข่าวสารของประชาชนจีน และในระยะยาวเมื่อประชาชนเปิดรับสื่อจากแหล่งอื่นๆ ได้มากขึ้น โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อของรัฐก็จะหมดความสำคัญและถูกลดความน่าเชื่อถือลง

ดังนั้น การศึกษาเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับความเป็นกลางในการเสนอข่าวของ CRI Online (China Radio International) ภาครภาษาไทย มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. รัฐบาลจีนควรกำหนดนโยบายสื่อสารมวลชนใหม่ โดยให้สื่อมวลชนมีเสรีภาพในการทำงาน แสดงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนตามหลักสากลได้ ยกเลิกนโยบายการใช้สื่อเพื่อทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐ
2. รัฐบาลจีนควรแยกหน่วยงานสื่อสารมวลชนออกจากงานประชาสัมพันธ์ เนื่องจากงานสื่อมวลชนและงานประชาสัมพันธ์เป็นงานคนละประเภทกัน รัฐบาลจีนสามารถจัดตั้งหน่วยงานประชาสัมพันธ์ขึ้น เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนส่งเสริมภาพลักษณ์และข่าวสารของรัฐบาลได้ แต่ควรแยกส่วนจากงานสื่อสารมวลชน
3. รัฐบาลจีนควรกำหนดหลักสูตรด้านนิเทศศาสตร์สื่อสารมวลชนใหม่ในสถาบันการศึกษาของจีน
4. ควรเปิดโอกาสให้เอกชน และ/หรือ คนรุ่นใหม่ ได้มีโอกาสเข้ามาทำงานและสามารถใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานด้านสื่อมวลชนมากขึ้น โดยไม่ยึดติดกับแนวคิดสังคมนิยมแบบเดิม

บรรณานุกรม

- ชวรัตน์ เชิดชัย , กมล ฉายาวัฒนะ , พรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์. เอกสารประกอบการสอน
ชุดวิชาการข่าวและบรรณาธิกรณ หน่วยที่ 10-15. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2541
- ครุณี หิรัญรักษ์. **การสื่อสารมวลชนโลก**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทเอเชียแปซิฟิก
 มัลติมีเดีย จำกัด , 2542
- พชนี เชาจรรรยา, เมตตา วิวัฒนานุกูล , ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. **แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์**.
 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ข่าวฟ้า จำกัด , 2538
- วิภา อุดมฉันท , นรินทร์ อุดมฉันท. **เจาะลึกสื่อจีน**. กรุงเทพมหานคร : หจก.ศรีบูรณะ
 คอมพิวเตอร์-การพิมพ์ , 2549
- เอกสาร “สภาพทั่วไปของสถานีวิทยุกระจายเสียง CRI โดยสังเขป”
www.chinabroadcast.cn www.cri.cn
- ความเป็นกลางทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยศึกษากรณีหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์
 มติชน และสยามรัฐ / โดย ปรียาภรณ์ พงษ์สังข์.2544
- ความเป็นกลางกับการเสนอข่าวการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
 ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 / โดย นิमित สุขประเสริฐ.2550
- หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น / โดย มาลี บุญศิริพันธ์. 2534
- การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น = Introduction to journalism / สิริทิพย์ ชันสุวรรณ.2539
- หลักการรายงานข่าว / โดย ฉอาน วุฑฒิกกรมรักษา 2536
- การสื่อสารมวลชน : บทบาทหน้าที่ เสรีภาพและความรับผิดชอบ / โดย สมควร กวียะ.
 2536
- เจาะลึกสื่อจีน ทุกชอกทุกมุมที่ควรรู้เกี่ยวกับสื่อมวลชนจีน / โดย วิภา อุดมฉันท นรินทร์ อ
 ดมฉันท.2549
- พัฒนาการสื่อใหม่ (New Media) : อิทธิพลภาษาดิจิตอลต่อรูปแบบการสื่อสารของ
 มนุษยชาติและผลกระทบต่อจริยธรรมสื่อ / โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ

หน้าแรกเว็บไซต์ CRI Online

The screenshot shows a web browser window titled "CRI Online". The address bar displays "F:\g\cri\CRI Online.mht". The main content area features a blue world map with the "CRI online" logo and the following text:

China Radio International (CRI) was founded on December 3rd, 1941. CRI aims at promoting understanding and friendship between the people of China and people throughout the world.

Below the text is a large menu listing various languages for broadcast, organized in five columns:

简体中文 繁體	Čeština	Magyar	नेपाली	မြန်မာ
華語廣播 環球資訊廣播	English	Bahasa Indonesia	فارسی	Español
Shqip	Esperanto	Italiano	Polski	Kiswahili
عربي	Filipino	日本語	Português	தமிழ் செய்தி
বাংলা ভাষা	Français	조선어	پښتو	ภาษาไทย
Български език	Deutsch	ພາສາລາວ	Română	Türkçe
မြန်မာဘာသာ	Hausa	Bahasa Melayu	Русский язык	اړو سړی
ភាសាខ្មែរ	हिन्दी	Монгол	Srpski	Tiếng Việt Nam
ئۇيغۇرچە	فازاقشا	قىرغىزچا	සුඛසිංහල චි.විද්‍යුත් සංචාර	සමස්ත ලෝක චි.විද්‍යුත් සංචාර

The browser's taskbar at the bottom shows the Start button, system tray, and several open applications including "criuv1-4 [Compat...", "china radio intern...", and "CRI Online". The system clock indicates the time is 13:52.

หน้าแรกเว็บไซต์ CRI ภาคภาษาไทย

china radio international

File Edit View Favorites Tools Help

Address F:\g\lcr\china radio international.mht

สถานีวิทยุซี.อาร์.ไอ.ปักกิ่งภาคภาษาไทย Choose a language

ติดตามการประชุมพุทธศาสนาโลกครั้งที่ 2
โลกกลมกดิน พหุมติชีวิตอยู่ร่วมกัน

China Radio International Wednesday Apr 22th 2009

ข่าวภายในประเทศ

ข่าวต่างประเทศ

ข่าวการเมืองและการต่างประเทศ

ข่าวเศรษฐกิจ

ข่าววัฒนธรรม

ข่าววิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

ข่าวกีฬา

ข่าวอื่น

จุดสนใจ

中国百科 CHINA ABC

China ABC

เหตุการณ์สงครามดี

Google Web thai.cri.cn ค้นหา

ข่าวภายในประเทศ

- รองนายกรัฐมนตรีเน้นพัฒนาพลังงาน "ไฟฟ้านิวเคลียร์และพลังงานใหม่" 04-20 12:15
- จีนเฉลิมฉลองครบรอบ 60 ปีแห่งการสถาปนากองทัพเรือ 04-20 12:09
- องค์การนิติบัญญัติของจีนพิจารณา "กฎหมายว่าด้วยการพิจารณาข้อตกลงแห่งด้านการรับเหมาก่อสร้าง

ข่าวต่างประเทศ

- ปิดประชุมสุดยอดผู้นำประเทศในทวีปอเมริกาครั้งที่ 5 04-20 11:49
- ศาลอิหร่านตัดสินผู้สื่อข่าวหญิงสหรัฐฯ จำคุก 8 ปีในโทษฐานเป็นจารชน 04-19 18:21
- เกาหลีใต้ตกลงจัดการเจรจากับรัฐบาลเกาหลีเหนือในวันที่ 21 เมษายน 04-19 17:30

ดัชนีต่างๆ ของวิสาหกิจ ส่วนกลางสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

♦ นายคา ไทยกล่าวว่าจะตรวจสอบสถิติเงินต้นพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย 04/19 18:48

♦ เกาหลีใต้ตกลงจัดการเจรจากับรัฐบาลเกาหลีเหนือในวันที่ 21 เมษายน 04/19 18:48

อ่านต่อ>>

รายงานข่าวในประเทศ

- นายกรัฐมนตรีจีนเรียกร้องประเทศเอเชียยกเว้นความร่วมมือ สร้างพลังขับเคลื่อนการฟื้นฟูของเศรษฐกิจโลก 04-18 18:07
- การค้าต่างประเทศของจีนในปีที่ไม่แน่นอน 04-17 18:16
- "ไตรมาสแรกปีนี้ GDP จีนเติบโต 6.1% 04-16 19:00
- การประชุมฟอรัมเอเชีย-ยุโรปว่าวปี 2009 มีส่วนช่วยประเทศเอเชียฟื้นฟูความมั่นใจท่ามกลางวิกฤตการเงิน 04-16 16:34
- งานแสดงสินค้า "กว้างใจเทรดแฟร์" ครั้งที่ 105 จัดขึ้นตามเวลาที่กำหนดไว้ 04-15 18:28

อ่านต่อ>>

รายงานข่าวต่างประเทศ

start

ชาดิ้งจอร์จ (F:)

crum1-4 [Compatibilt...

china radio international

EN

Internet

13:50

หน้าข่าวในประเทศ

The screenshot shows the website of China Radio International (CRI) in Thai. The browser window title is "china radio international". The address bar shows "F:\gucri\ข่าวในประเทศ.mht". The website header includes the CRI logo, the text "สถานีวิทยุซี.อาร์.ไอ.ปักกิ่งภาคภาษาไทย" (China Radio International Beijing Thai Section), and a "Choose a language" dropdown. Below the header, the date is "Wednesday Apr 22th 2009".

The main content area is titled "ข่าวภายในประเทศ" (Domestic News) and contains a list of news items:

- ♦ รองนายกฯเงินเน้นพัฒนาพลังงานไฟฟ้านิวเคลียร์และพลังงานใหม่ 04-20 12:15
- ♦ จีนเฉลิมฉลองครบรอบ 60 ปีแห่งการสถาปนากองทัพเรือ 04-20 12:09
- ♦ องค์การนี้ตีพิมพ์ดัชนีของจีนพิจารณา"กฎหมายว่าด้วยการพิจารณาข้อขัดแย้งด้านการรับเหมาที่ดินในชนบท"อีกครั้ง 04-20 12:08
- ♦ หม่อมสาวเหอหนานกว่าหมื่นคนร่วมกิจกรรมหาแฟน 04-20 11:51
- ♦ ปีนี้ จีน จะจัดจำหน่ายหลอดไฟประหยัดพลังงาน 100 ล้านหลอด 04-20 11:50
- ♦ เมืองสาขาของทีเบตเกิดการระเบิดของโรคใช้หวัดนก 04-20 11:49
- ♦ เชียงใช้จัดงานมอเตอร์โชว์นานาชาติครั้งที่ 13 04-20 11:33
- ♦ กวางโจวจัดเทศกาลเจ้าแม่กัจจ 04-20 11:32
- ♦ การประชุมฟอรัมไป๋เอ่าประจำปี 2009 สิ้นสุดลง 04-20 11:05
- ♦ พลเรือเอกกวี โรไฮด์ ผู้บัญชาการหน่วยรบทหารเรือสหรัฐฯกล่าวว่า จะเข้าร่วมกิจกรรมระลึกการก่อตั้งทหารเรือจีนครบรอบ 60 ปี 04-19 17:30
- ♦ นายฟู่ต๊ะ ยาซุโอะ อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นกล่าวว่า การผลักดันการเจรจาระหว่างเอเชียตะวันออกกับเอเชียมีความหมายสำคัญ 04-19 17:16
- ♦ ดัชนีต่างๆ ของวิสาหกิจส่วนกลางสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด 04-19 17:12
- ♦ จีนต้องผลักดันการพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์ 04-19 17:09
- ♦ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวจีนระบุว่า จีนไม่ได้จำกัดการท่องเที่ยว ต่างประเทศของประชาชน 04-19 16:36
- ♦ นายกรัฐมนตรีเงินเจี้ยนเป่าพบกับนายฟู่ต๊ะ ยาซุโอะ อดีตนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น 04-18 19:32
- ♦ จีนเป็นประเทศเสียหายมากจากสึนามิที่ถล่มทางการค้า แต่จะไม่ตั้งกำแพงการค้าและการลงทุน 04-

On the left side, there is a navigation menu with options like "ข่าวภายในประเทศ", "ข่าวต่างประเทศ", "ข่าวการเมืองและการต่างประเทศ", "ข่าวเศรษฐกิจ", "ข่าววัฒนธรรม", "ข่าววิทยาศาสตร์เทคโนโลยี", "ข่าวกีฬา", and "ข่าวอื่น". Below the menu is a "Radio Online" section with a calendar for May 17, 2009, and a list of programs: "วันจันทร์", "วันอังคาร", "วันพุธ", "วันพฤหัสบดี", "วันศุกร์", "วันเสาร์", "วันอาทิตย์", and "ฟังรายการล่าสุด".

ตัวอย่างข่าวในประเทศ

The screenshot shows the website of China Radio International (CRI) in Thai. The page features a navigation menu on the left with categories like 'ข่าวภายในประเทศ' (Domestic News) and 'ข่าวต่างประเทศ' (International News). The main content area displays a news article with the following details:

สถานีวิทยุซี.อาร์.ไอ.ปกกิ่งภาคภาษาไทย
ติดตามการประชุมพุทธศาสนาโลกครั้งที่ 2
โลกกลมมากขึ้น พรหมลิขิตอยู่ร่วมกัน

China Radio International
 Wednesday Apr 22th 2009
 (GMT+08:00) 2009-04-18 16:19:37

นายเวิน เจียเป่าพบปะกับผู้ว่าการเขตบริหารพิเศษฮ่องกง มาเก๊า

ผู้สื่อข่าวซีอาร์ไอรายงานว่า วันที่ 18 เมษายนนี้ นายเวิน เจียเป่า นายกรัฐมนตรีจีนพบปะกับนายเจิง ยินฉวน ผู้ว่าการเขตบริหารพิเศษฮ่องกง และนายเหอ โส่วหว่า ผู้ว่าการเขตบริหารพิเศษมาเก๊าที่เดินทางมาเข้าร่วมการประชุมฟอรัมเอเชียโป๋อ่าวประจำปี 2009 เขาได้ชื่นชมความพยายามฮ่องกงและมาเก๊าในการรับมือกับวิกฤตการณ์การเงินโลก

(Qi/zheng)

The screenshot also shows the Windows taskbar at the bottom with the Start button, taskbar icons for folders and applications, and the system tray showing the time as 13:54.

หน้าข่าวต่างประเทศ

The screenshot shows the website for China Radio International (CRI) in Thai. The browser window title is "china radio international". The address bar shows "F:\gpcr\ข่าวต่างประเทศ.mht". The website header includes the CRI logo, the text "สถานีวิทยุซี.อาร์.ไอ.ปกกิ่งภาคภาษาไทย" (China Radio International Bangkok Thai Language Station), and a "Choose a language" dropdown menu. Below the header, there is a banner for "ติดตามการประชุมพุทธศาสนาโลกครั้งที่ 2" (Follow the 2nd World Buddhist Conference). The main content area displays a list of news articles with their titles and timestamps. A left sidebar contains a navigation menu with categories like "ข่าวภายในประเทศ" (Domestic News), "ข่าวต่างประเทศ" (International News), and "ข่าวเศรษฐกิจ" (Economic News). At the bottom, there is a "Radio Online" section with a calendar for May 17, 2009, and a list of days of the week.

china radio international
File Edit View Favorites Tools Help

Address <F:\gpcr\ข่าวต่างประเทศ.mht> Go

CRI online
ภาษาไทย

สถานีวิทยุซี.อาร์.ไอ.ปกกิ่งภาคภาษาไทย Choose a language

ติดตามการประชุมพุทธศาสนาโลกครั้งที่ 2
โลกกลมกั้นัน พรหมลิขิตอยู่ร่วมกัน

China Radio International Wednesday Apr 22th 2009

- ▶ ข่าวภายในประเทศ
- ▶ ข่าวต่างประเทศ
- ข่าวการเมืองและการต่างประเทศ
- ข่าวเศรษฐกิจ
- ข่าววัฒนธรรม
- ข่าววิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
- ข่าวกีฬา
- ข่าวอื่น

Radio Online
วันที่ 17 เมษายน ปี ค.ศ. 2009
อ่านต่อ >>>
วันจันทร์ วันอังคาร
วันพุธ วันพฤหัสบดี
วันศุกร์ วันเสาร์
วันอาทิตย์
ฟังรายการล่าสุด

- ปิดประชุมสุดยอดผู้นำประเทศในทวีปอเมริกาครั้งที่ 5 04/20 11:49
- ศาลอิหร่านตัดสินผู้สื่อข่าวหญิงสหรัฐฯ จาก 8 ปีในโทษฐานเป็นจารชน 04/19 18:21
- เกาหลีใต้ตกลงจัดการเจรจากับรัฐบาลเกาหลีเหนือในวันที่ 21 เมษายน 04/19 17:30
- บังกลาเทศเสริมการปกป้องนายกรัฐมนตรี 04/19 17:06
- นายกฯ ไทยกล่าวว่าจะตรวจสอบคดีโจมตีผู้นำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยโดยเร็ว 04/19 17:03
- ประธานาธิบดีศรีลังกาเรียกร้องประชาคมโลกเพิ่มกดดันต่อกลุ่มกบฏพยัคฆ์หมီးฬัม 04/19 16:26
- ประเทศอเมริกาได้เห็นว่าเริ่มต้นความสัมพันธ์ใหม่กับสหรัฐฯ 04/19 16:19
- การประชุมรัฐมนตรีกระทรวงการเกษตรกลุ่มจี 8 เน้นปัญหา ความปลอดภัยของสัตวอาหารและอาหาร 04/19 16:09
- ประเทศจอร์เจียของ "สนธิสัญญาชาวีโลกใต้" เห็นห้องต้องกันจำกัดท่องเที่ยวทั่วโลกใต้ 04/18 18:37
- เจ้าหน้าที่ปาเลสไตน์อ้างว่าอิสราเอลสนับสนุนแผนการสองประเทศเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นในการจัดการเจรจา 04/18 17:33
- การประชุมผู้นำประเทศดินอเมริกาครั้งที่ 5 เปิดขึ้นที่กรุงพอร์ต-ออฟ-สเปน 04/18 17:15
- ไทยประกาศจะต่ออายุการใช้พระราชกำหนดภาวะฉุกเฉินในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 04/18 17:10
- นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะจะเลื่อนเวลาการเยือนสามประเทศอาเซียน 04/18 17:03
- การประชุมสุดยอดระหว่างอาเซียนกับประเทศเจรจาจะเปิดใหม่ก่อนเดือนมิถุนายนนี้ 04/18 17:01
- กระทรวงการต่างประเทศไทยยืนยันว่านิกรากัวให้พาสปอร์ตพิเศษแก่ พ.ต.ท. พิชัย ชัยวัฏฒ 04/18 16:57
- รัฐบาลไทยให้เงินชดเชยกับประชาชนกระห่วยและผู้ได้รับบาดเจ็บในเหตุการณ์

start | gpcr | ครินท1-4 [Compatibility... | 5 Internet Explorer | EN | 13:54

ตัวอย่างข่าวต่างประเทศ

The screenshot shows a web browser window displaying the Thai version of the China Radio International (CRI) website. The browser's address bar shows the URL: F:\gpcr\เนื้อหาข่าวต่างประเทศ.mht. The website header includes the CRI logo, the text 'สถานีวิทยุซี.อาร์.ไอ.ปักกิ่งภาคภาษาไทย' (China Radio International Beijing Thai Section), and a 'Choose a language' dropdown menu. A banner for the '2nd World Buddhist Summit' is also visible.

The main content area features a news article titled 'ปิดประชุมสุดยอดผู้นำประเทศในทวีปอเมริกาครั้งที่ 5' (5th Asia-Pacific Summit Ends). The article text reads:

สำนักข่าวซินหัวรายงานว่า เมื่อวันที่ 19 เมษายนที่ผ่านมา ที่กรุงพอร์ด ออฟ สเปน เมืองหลวงดรีนแดดและโตเบโก ได้ปิดการประชุมสุดยอดผู้นำประเทศ ทวีปอเมริกาครั้งที่ 5 ที่จัดเป็นเวลา 3 วัน

นายแพทริค แมนนิง นายกรัฐมนตรีดรีนแดดและโตเบโกกล่าวคำปราศรัยในพิธี ปิด แสดงความพอใจต่อผลการประชุมครั้งนี้ ประเมินค่าอย่างสูงต่อความร่วมมือ ของผู้นำและผู้แทน 34 ประเทศที่เข้าร่วมประชุม เขากล่าวว่า การประชุมครั้งนี้ ย่อมจะผลักดันให้ความร่วมมือระหว่างประเทศซีกโลกตะวันตกพัฒนาก้าวสู่ยุค สมัยใหม่อย่างแน่นอน

นายแพทริค แมนนิงกล่าวว่า นายบารัค โอบามา ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา กล่าวในที่ประชุมว่า สหรัฐอเมริกาจะเริ่มต้นความสัมพันธ์ใหม่กับประเทศลาตินอเมริกา

Min/Dan

The left sidebar contains a navigation menu with categories like 'ข่าวภายในประเทศ' (Domestic News), 'ข่าวต่างประเทศ' (International News), and 'ข่าวการเมืองและการต่างประเทศ' (Politics and International News). Below the menu is a 'Radio Online' section with a calendar for April 17, 2009, listing various radio programs.

ประวัติส่วนตัว

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อและนามสกุล (ภาษาไทย) นายชาติณรงค์ วิสุตกุล

(ภาษาอังกฤษ) Mr. Chatnarong Visutkul

1.2 สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ศาสนา พุทธ

1.3 เกิดวันที่ 16 เดือน เมษายน พ.ศ. 2515

1.4 เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 3-4118-00213-93-1

1.5 ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ

1.6 สถานที่ติดต่อ

1.6.1 สถานที่ทำงาน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

110/1-4 ถนนประชาชื่น หลักสี่ กทม. 10120

โทรศัพท์ 02-954-7300 โทรสาร 02-954-7355

1.6.2 บ้านเลขที่ 25/102 ซ.วัดศรีประวัติ อ.กาญจนภิเษก ต.ปลายบาง

อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130

โทรศัพท์ 02-996-5725 (มือถือ) 080-595-5245

2. ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญา	อักษรย่อ	สาขาวิชา	สถานศึกษา	ปีที่จบ	ประเทศ
ป.โท	นศ.ม.	วารสารสนเทศ	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	2543	ไทย
ป.ตรี	นศ.บ.	วารสารศาสตร์	มหาวิทยาลัย หอการค้าไทย	2537	ไทย
วุฒิบัตร	บสก.	-	สถาบันอิสรา สถาบันพัฒนา สื่อมวลชนแห่ง ประเทศไทย	2553	ไทย